

KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V KOŠICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI NA ROKY 2024 - 2026

KoK

KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

OBSAH

Pojmy súvisiace s trendmi v sociálnych službách.....	5
1 Legislatívne východiská	8
1.1 Strategické dokumenty	8
1.2 Politiky v sociálnej oblasti	9
1.2.1 Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030	9
1.2.2 Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti	10
1.3 Zhrnutie kapitoly Legislatívne východiská	12
2 Základné informácie o KSK	14
3 Sociálno-demografická charakteristika kraja	20
3.1 Demografický vývoj.....	20
3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia	23
3.1.2 Zdravotný stav obyvateľstva	27
3.1.3 Stredná dĺžka života pri narodení.....	28
3.1.4 Index ekonomickej závislosti starých ľudí	30
3.1.5 Prognóza populačného vývoja	32
3.2 Sociálne zabezpečenie	35
3.2.1 Dôchodkové poistenie.....	36
3.2.2 Zdravotné postihnutie.....	39
3.2.3 Pomoc v hmotnej núdzi.....	42
3.3 Zhrnutie kapitoly Sociálno – demografická charakteristika kraja.....	44
4 Sociálne služby na území KSK	48
4.1 Legislatívna úprava sociálnych služieb.....	48
4.2 Druhy sociálnych služieb.....	49
4.3 Kompetencie v sociálnych službách.....	52

4.3.1	Kompetencie a činnosť KSK v sociálnych službách	52
4.3.2	Kompetencie obcí v sociálnej oblasti	54
4.3.3	Kvalita sociálnych služieb	55
4.3.4	Inšpekcia v sociálnych službách.....	57
4.3.5	Zhrnutie kapitoly Kompetencie v sociálnych službách	58
4.4	Posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu a zabezpečenie sociálnej služby	59
4.4.1	Analýza odkázanosti na pomoc inej osoby a zabezpečenia sociálnych služieb v KSK.....	62
4.4.2	Analýza odkázanosti na pomoc inej osoby v rokoch 2022 - 2023 na území KSK	64
4.4.3	Analýza odkázanosti na pomoc inej osoby podľa okresov na území KSK	68
4.4.4	Evidencia čakateľov na zabezpečenie sociálnych služieb na území KSK.....	71
4.4.5	Zhrnutie kapitoly Posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu a zabezpečenie sociálnej služby .	74
4.5	Analýza poskytovaných sociálnych služieb na území KSK.....	76
4.5.1	Posudzované sociálne služby	79
4.5.2	Neposudzované sociálne služby.....	82
4.5.3	Sociálne služby krízovej intervencie	90
4.5.4	Služba včasnej intervencie	98
4.5.5	Špecializované sociálne poradenstvo.....	106
4.5.6	Zhrnutie kapitoly Analýza poskytovaných sociálnych služieb na území KSK	114
4.6	Dostupnosť sociálnych služieb na území KSK	117
4.6.1	Minimálna dostupnosť sociálnych služieb v KSK	119
4.6.2	Dostupnosť sociálnych služieb v KSK z pohľadu kapacity	127
4.6.3	Dostupnosť sociálnych služieb z pohľadu pokrytia a spádových oblastí	130
4.6.4	Zhrnutie kapitoly Dostupnosť sociálnych služieb na území KSK	135
4.7	Deinštitucionalizácia	136
4.8	Financovanie sociálnych služieb	138
4.8.1	Financovanie poskytovania sociálnych služieb.....	138
4.8.2	Možnosti ďalšieho financovania rozvoja sociálnych služieb.....	147
4.9	Komunitné plány obcí na území KSK.....	152

4.10 Zhrnutie kapitol Deinštitucionalizácia, Financovanie sociálnych služieb, Komunitné plány obcí na území KSK.....	155
5 Strategická časť	159
5.1 SWOT analýza sociálnych služieb na území KSK	159
5.2 Oblasti, ciele a aktivity	162
5.3 Mechanizmus realizácie koncepcie.....	164
Zoznam tabuliek	166
Zoznam grafov.....	170
Zoznam obrázkov	172
Zoznam skratiek a značiek.....	173
Prílohy.....	176

Pojmy súvisiace s trendmi v sociálnych službách

Modernizácia systému sociálnych služieb v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) v 21. storočí je spojená aj so zmenou odbornej terminológie, ktorá reflektuje na európske trendy rozvoja sociálnych služieb.

Deinštitucionalizácia sociálnych služieb je politický a sociálny proces postupného prechodu od inštitucionálnej starostlivosti (v pobytových veľkokapacitných zariadeniach sociálnych služieb (ďalej len „ZSS“) určených pre určité skupiny občanov podľa ich veku či zdravotného postihnutia) k nezávislému životu s podpornými službami v komunite (komunitnými sociálnymi službami). Zabezpečuje deťom aj dospelým možnosť žiť v blízkom susedstve s priateľmi v prirodzenom prostredí obce/ v komunite.

Inklúzia sa často nesprávne vníma ako synonymum integrácie. Model inklúzie na rozdiel od modelu integrácie vychádza z odlišných hodnôt a princípov. Kým spoločenská integrácia podporuje zmeny v socializácii ľudí s postihnutím, inklúzia kladie dôraz na zmeny správania sa celej spoločnosti k ľuďom s určitou odlišnosťou. V rámci prechodu od integrácie k inklúzii dochádza k vzájomnej tolerancii a vytváraniu priestoru pre skutočnú rovnoprávnosť a partnerstvo.

Komunitné sociálne služby umožňujú, aby občan využíval sociálne služby v mieste svojho bydliska a súčasne, aby sa na aktivitách vo svojej komunite mohol zúčastniť ako aktívny člen. Podporujú občanov – užívateľov sociálnych služieb na základe individuálne spracovaných cieľov a plánov v živote podľa ich predstáv.

Komunitná rehabilitácia a sociálna prevencia - sociálnou prevenciou sú všetky aktivity, ktorými sa posilňuje komunita, aby zvládla zmeny vonkajšieho prostredia, predovšetkým dopady týchto zmien na ohrozené skupiny obyvateľstva. Cieľom podporných služieb na miestnej úrovni je spolupracovať so seniormi na posilňovaní ich samostatnosti a ich sociálnych vzťahov v komunite.

Terénna dlhodobá starostlivosť je starostlivosť poskytovaná v prirodzenom prostredí človeka. Tvoria ju:

- ošetrojúci ambulantní lekári,
- ošetrovatelky a rehabilitační pracovníci agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) – v súčasnosti poskytujú väčšinu služieb len krátkodobo, bez dlhodobého monitoringu a podpory rodine,

- rodinní príslušníci a blízke osoby opatrovanej osoby, ktorí poberajú príspevok na opatrovanie a sociálne poistenie od štátu cez úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len "ÚPSVaR"),
profesionálne opatrovatelky - zamestnanci právnických osôb zapísaných v registri sociálnych služieb ako poskytovatelia opatrovateľskej služby, prípadne samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) podľa zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).

Legislatívne východiská

1 Legislatívne východiská

Východiskom pri tvorbe legislatívneho rámca v oblasti sociálnych vecí v SR sú viaceré záväzné strategické nadnárodné a národné dokumenty.

1.1 Strategické dokumenty

Presadzovanie a dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd je v sociálnych službách základným hodnotovým pilierom opierajúcim sa o zhodu medzinárodného spoločenstva štátov v tejto oblasti. Ide o záväzky vyplývajúce najmä z nasledujúcich dokumentov:

Na nadnárodnej úrovni:

- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj,
- Medzi rámcové dokumenty v oblasti sociálnych služieb patria najmä: Európska sociálna charta,
- Európsky pilier sociálnych práv a jeho zásady,
- Európska charta rodinne opatrujúcich osôb,
- Všeobecná deklarácia ľudských práv,
- Európsky dohovor o ľudských právach,
- Dohovor o odstránení diskriminácie žien,
- Charta základných práv a základných slobôd Európskej únie.

Na národnej úrovni:

Ľudsko-právna optika sociálnych služieb je na národnej úrovni obsiahnutá nielen v zákone o sociálnych službách, ale aj v súvisiacich programových dokumentoch:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030,
- Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 - 2030,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 - 2030,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2013 - 2030,
- Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022 – 2027,

- Národná koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovstva na roky 2023 - 2030.

Na regionálnej úrovni:

Pri príprave Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 boli východiskovými materiálmi na regionálnej úrovni Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji na roky 2016 – 2020 (s predĺženou platnosťou do roku 2023), Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 – 2022 a dostupné komunitné plány miest a obcí na území Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“), ktorým sa bližšie venujeme v časti Komunitné plány obcí na území KSK. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji je úzko spojená s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja na obdobie na roky 2023 – 2027. Oba dokumenty na seba nadväzujú a majú jednotné ciele v oblasti sociálnych vecí.

Legislatíva v sociálnych službách:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 345/2022 Z.z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Východiskami pre definovanie Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 sú aj zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z.z.“) a iné.

1.2 Politiky v sociálnej oblasti

1.2.1 Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030

V roku 2021 boli prijaté „Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030“ (ďalej len „NPRSS“). Účelom tohto dokumentu je vymedziť rozvojovú trajektóriu sociálnych služieb na Slovensku do roku 2030. V súlade s tým sú najskôr definované predpoklady pre rozvoj a následne samotné národné priority, vďaka ktorým by sa mal rozvoj reálne dosiahnuť. NPRSS sú vymedzené tak, aby boli harmonizovateľné so súvisiacimi legislatívnymi zámermi a iniciatívami vlády SR v referenčnom období.

Pre zabezpečenie podmienok rozvojovej trajektórie sociálnych služieb pre obdobie rokov 2021 - 2030 bude nevyhnutné naplniť nasledovné predpoklady, ktoré predstavujú pre napĺňanie NPRSS nevyhnutné vstupy:

- vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v SR,
- zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb,
- prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunít.

SR si v kontexte rozvoja sociálnych služieb v období 2021 - 2030 zadefinovala nasledovné národné priority:

1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb.
2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti.
3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.
4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

1.2.2 Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti

Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti nadväzuje na programovú štruktúru určeného strategického smerovania sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti na Slovensku. Vychádza z aktuálneho stavu, ktorý je možné sumárne zhrnúť pomenovaním pozitív, slabých stránok, ohrození procesu, pomenovaním možných prekážok a príležitostí.

Základným zámerom deinštitucionalizácie v SR je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých ľudí, odkázaných na pomoc, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity s podporou komunity, odborníkov, členov rodiny, dobrovoľníkov:

- prostredníctvom komplexu kvalitných alternatívnych služieb a opatrení vo verejnom záujme,
- prechodom z prevažne inštitucionálneho spôsobu poskytovania sociálnych služieb na komunitnú starostlivosť a rozširovaním alternatívnych možností uspokojovania potrieb detí, ktoré boli odňaté z osobnej starostlivosti rodičov.

Dlhodobým cieľom je zabezpečiť individualizáciu uspokojovania potrieb prijímateľov, ktorým sa poskytujú sociálne služby alebo pre ktorých sa vykonávajú opatrenia v prirodzenom rodinnom prostredí alebo v zariadení:

- dostupnosťou služieb a opatrení vykonávaných na úrovni komunity (rozvoj a podpora ambulantných a terénnych sociálnych služieb poskytovaných v domácom prostredí prijímateľa, ambulantných a terénnych opatrení vykonávaných pre deti a ich rodiny v ich prirodzenom prostredí, vytváranie nových služieb a opatrení a/alebo rozširovanie a využívanie existujúcej siete komunitných služieb a opatrení),
- synergiou poskytovaných služieb, vykonávaných opatrení a ďalších zdrojov pomoci a podpory vrátane systému peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia,
- ukončením prevádzky veľkokapacitných zariadení (prechod na zariadenia komunitného typu, podporné služby poskytované v komunitnom prostredí, resp. opatrenia vykonávané na úrovni komunity).

Strednodobými cieľmi, ktorých splnenie sa predpokladá v horizonte do roku 2025, sú:

- Zvýšiť informovanosť na národnej a miestnej úrovni o práve osôb so zdravotným postihnutím žiť nezávislým spôsobom života a začleniť sa do spoločnosti.
- Prepojiť zdravotno-sociálnu starostlivosť o ľudí so zdravotným znevýhodnením (vrátane ľudí s psychiatrickými diagnózami) a seniorov v SR.
- Zlepšiť profesionalitu výkonu v oblasti sociálnych vecí a rodiny.
- Zefektívniť systém viaczdrojového financovania komunitných služieb a opatrení na komunitnej úrovni.
- Rozvoj služieb na komunitnej úrovni.
- Podpora aktivizácie prijímateľov ZSS.
- Znížiť počet detí umiestnených v zariadeniach sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti na 50% z celkového počtu umiestnených detí na základe súdnych rozhodnutí.
- Deinštitucionalizovaných 80% aktuálnych kapacít na výkon rozhodnutia súdu v centrách na komunitný spôsob usporiadania organizačných súčastí centier do 31.12.2023.
- Zvýšiť kvalitu poskytovania starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením vrátane zabezpečenia podmienok na ich integráciu a inklúziu a zlepšiť podporu rodín s dieťaťom/rodičom so zdravotným znevýhodnením.
- Zaviesť systém monitorovania a hodnotenia kvality v oblasti náhradnej starostlivosti.

1.3 Zhrnutie kapitoly Legislatívne východiská

Východiskom pri tvorbe legislatívneho rámca v oblasti sociálnych vecí v SR sú viaceré záväzné strategické nadnárodné a národné dokumenty. Jedným z najvýznamnejších je Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorého cieľom je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké využívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti. Taktiež predpokladá zavedenie inštitútu podporovaného rozhodovania, ktoré vychádza z predpokladu, že každá osoba je schopná sa rozhodnúť, môže k tomu však potrebovať rôznu mieru podpory. Pri podporovanom rozhodovaní je dôležité, že osoba so zdravotným postihnutím má zachovanú svoju spôsobilosť na právne úkony a rozhoduje na základe svojej vlastnej vôle a preferencií, hoci s pomocou tretej osoby (podpornej osoby) . Napriek tomu, že tento inštitút je v iných v krajinách zavedený, na Slovensku však jeho právna úprava chýba.

Stratégia rozvoja sociálnych služieb v SR je zedefinovaná národnými prioritami, čo určuje aj štruktúru Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026. Strategické smerovanie je vymedzené aj Národnou stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti. Jeho základným zámerom v SR je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých ľudí, odkázaných na pomoc, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity s podporou komunity, odborníkov, členov rodiny, dobrovoľníkov.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje legislatívnu úpravu sociálnych služieb v SR a je rozdelený do častí zahrňujúcich všeobecné ustanovenia, popisuje druhy a formy sociálnych služieb, ich registráciu, financovanie sociálnych služieb, platby za ich poskytovanie, zmluvu o poskytovaní sociálnej služby. Ďalej zákon o sociálnych službách definuje pôsobnosť ministerstva a územnej samosprávy pri poskytovaní sociálnych služieb, komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti sociálnych služieb. Taktiež určuje požadované kvalifikačné predpoklady a ďalšie vzdelávanie osôb pracujúcich v oblasti sociálnych služieb. Ďalšími oblasťami sú akreditácie, konanie a kontrolná činnosť vo veciach sociálnych služieb, správne delikty a ďalšie ustanovenia tohto zákona.

Základné informácie o Košickom samosprávnom kraji

2 Základné informácie o KSK

KSK vznikol na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z.z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

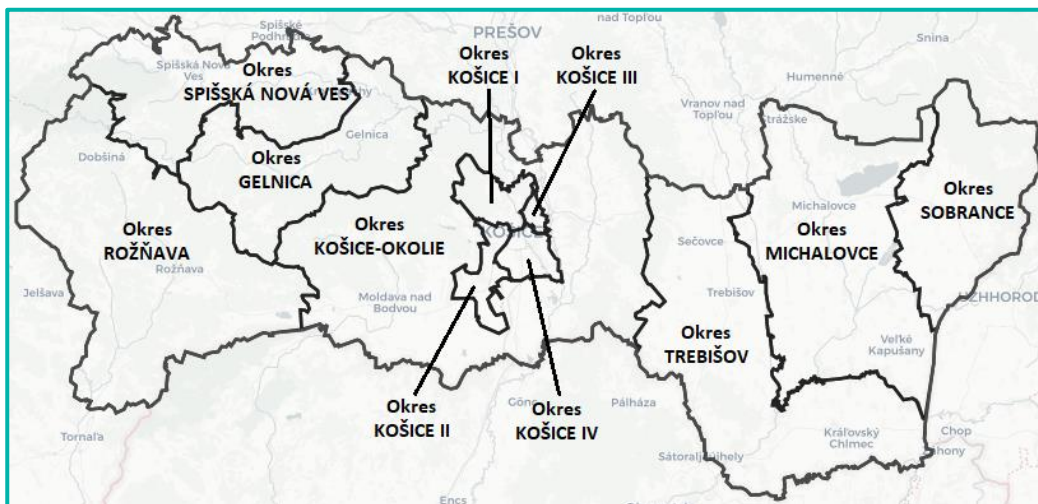
Tabuľka 1 Základné údaje o KSK

Rozloha	6 754,5 km ² (13,8% územia SR)
Okresy	11 (Gelnica, Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice-okolie, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves, Trebišov)
Počet obcí	440, z toho so štatútom mesta 17
Demografické údaje k 31.12.2021:	
Počet obyvateľov	782 216
Hustota obyvateľstva na km²	115,8
Podiel mestského obyvateľstva	53,5%
Podiel vidieckeho obyvateľstva	46,5%
Najväčšie mesto	Košice, 229 040 obyv.
Najmenšie mesto	Spišské Vlachy, 3 387 obyv.
Najväčšia vidiecka obec	Smižany, 8 838 obyv.
Najmenšia vidiecka obec	Kováčová, 57 obyv.

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

KSK je rozlohou štvrtým najväčším krajom v SR. Rozprestiera sa v juhovýchodnej časti Slovenska. Na juhu hraničí s Maďarskom a na východe s Ukrajinou. Vnútrozemské hranice má na severe s Prešovským krajom a na západe s Banskobystrickým krajom. V kraji sú zastúpené štyri historické regióny - Abov, Gemer, Spiš a Zemplín.

Obrázok 1 Mapa okresov KSK

Zdroj: Geoportál KSK, OSV ÚSKK

Obrázok 2 Mapa miest KSK

Zdroj: Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022 - 2030

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad všetkých 440 obcí KSK (t.j. všetkých mestských obcí, v prípade mesta Košice aj mestských častí a taktiež všetkých vidieckych obcí na území KSK) podľa príslušnosti k jednotlivým okresom. Obce so štatútom mesta (v počte 17) sú zvýraznené.

Tabuľka 2 Zoznam mestských obcí, mestských častí Košíc a vidieckych obcí KSK

Okres	Obce
Gelnica	Gelnica , Helcmanovce, Henclová, Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Kojšov, Margecany, Mníšek nad Hnilcom, Nálepko, Prakovce, Richnava, Smolnícka Huta, Smolník, Stará Voda, Švedlár, Úhorná, Veľký Folkmar, Závadka, Žakarovce
Košice I	Džungľa, Kavečany, Sever, Sídliisko Ťahanovce, Staré Mesto, Ťahanovce
Košice II	Lorinčík, Luník IX, Myslava, Pereš, Poľov, Sídliisko KVP, Šaca, Západ
Košice III	Dargovských hrdinov, Košická Nová Ves
Košice IV	Barca, Juh, Krásna, Nad jazerom, Šebastovce, Vyšné Opátske
Košice-okolie	Bačkovík, Baška, Belža, Beniakovce, Bidovce, Blažice, Bočiar, Bohdanovce, Boliarov, Budimír, Bukovec, Bunetice, Buzica, Cestice, Čakanovce, Čaňa, Čečejevce, Čižatice, Debraď, Drienovec, Družstevná pri Hornáde, Ďurdošík, Ďurkov, Dvorníky-Včeláre, Geča, Gyňov, Hačava, Háj, Haniska, Herľany, Hodkovce, Hostovce, Hrašovík, Hýľov, Chorváty, Chrastné, Janík, Jasov, Kalša, Kecerovce, Kecerovský Lipovec, Kechnec, Kokšov-Bakša, Komárovce, Kostoľany nad Hornádom, Košická Belá, Košická Polianka, Košické Oľšany, Košický Klečenov, Kráľovce, Kysak, Malá Ida, Malá Lodina, Medzev , Milhošť, Mokrance, Moldava nad Bodvou , Mudrovce, Nižná Hutka, Nižná Kamenica, Nižná Myšľa, Nižný Čaj, Nižný Klátov, Nižný Lánec, Nová Polhora, Nováčany, Nový Salaš, Obišovce, Oľšovany, Opátka, Opiná, Paňovce, Peder, Perín-Chym, Ploské, Poproč, Rákoš, Rankovce, Rešica, Rozhanovce, Rudník, Ruskov, Sady nad Torysou, Seňa, Skároš, Slančík, Slanec, Slanská Huta, Slanské Nové Mesto, Sokol, Sokoľany, Svinica, Šemša, Štós, Trebejov, Trstany, Trstené pri Hornáde, Turňa nad Bodvou, Turnianska Nová Ves, Vajkovce, Valaliky, Veľká Ida, Veľká Lodina, Vtáčkovce, Vyšná Hutka, Vyšná Kamenica, Vyšná Myšľa, Vyšný Čaj, Vyšný Klátov, Vyšný Medzev, Zádiel, Zlatá Idka, Žarnov, Ždaňa

Okres	Obce
Michalovce	<p>Bajany, Bánovce nad Ondavou, Beša, Bracovce, Budince, Budkovce, Čečehov, Čičarovce, Čierne Pole, Drahňov, Dúbravka, Falkušovce, Hatalov, Hažín, Hnojné, Horovce, Iňačovce, Ižkovce, Jastrabie pri Michalovciach, Jovsa, Kačanov, Kaluža, Kapušianske Kľačany, Klokočov, Krásnovce, Krišovská Liesková, Kusín, Lastomír, Laškovce, Lesné, Ložín, Lúčky, Malčice, Malé Raškovce, Markovce, Maťovské Vojkovce, Michalovce, Moravany, Nacina Ves, Oborín, Oreské, Palín, Pavlovce nad Uhom, Petrikovce, Petrovce nad Laborcom, Poruba pod Vihorlatom, Pozdišovce, Ptrukša, Pusté Čemerné, Rakovec nad Ondavou, Ruská, Senné, Slavkovce, Sliepkovce, Staré, Strážske, Stretava, Stretavka, Suché, Šamudovce, Trhovište, Trnava pri Laborci, Tušice, Tušická Nová Ves, Veľké Kapušany, Veľké Raškovce, Veľké Slemence, Vinné, Vojany, Voľa, Vrbnica, Vysoká nad Uhom, Zalužice, Závadka, Zbudza, Zemplínska Široká, Zemplínske Kopčany, Žbince</p>
Rožňava	<p>Ardovo, Betliar, Bohúňovo, Bôrka, Brdárka, Bretka, Brzotín, Čierna Lehota, Čoltovo, Čučma, Dedinky, Dlhá Ves, Dobšiná, Drnava, Gemerská Hôrka, Gemerská Panica, Gemerská Poloma, Gočaltovo, Gočovo, Hanková, Henckovce, Honce, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Turňou, Jovice, Kečovo, Kobeliarovo, Koceľovce, Kováčová, Krásnohorská Dlhá Lúka, Krásnohorské Podhradie, Kružná, Kunova Teplica, Lipovník, Lúčka, Markuška, Meliata, Nižná Slaná, Ochtiná, Pača, Pašková, Petrovo, Plešivec, Rakovnica, Rejdová, Rochovce, Roštár, Rozložná, Rožňava, Rožňavské Bystré, Rudná, Silica, Silická Brezová, Silická Jablonica, Slavec, Slavoška, Slavošovce, Stratená, Štítnik, Vlachovo, Vyšná Slaná</p>
Sobrance	<p>Baškovce, Beňatina, Bežovce, Blatná Polianka, Blatné Remety, Blatné Revištia, Bunkovce, Fekišovce, Hlivištia, Horná, Husák, Choňkovce, Inovce, Jasenov, Jenkovce, Kolibabovce, Koňuš, Koromľa, Krčava, Kristy, Lekárovce, Nižná Rybnica, Nižné Nemecké, Orechová, Ostrov, Petrovce, Pinkovce, Podhorod', Porostov, Porúbka, Priekopa, Remetské Hámre, Ruská Bystrá, Ruskovce, Ruský Hrabovec, Sejkov, Sobrance, Svätuš, Tašuľa, Tibava, Úbrež, Veľké Revištia, Vojnatina, Vyšná Rybnica, Vyšné Nemecké, Vyšné Remety, Záhor</p>

Okres	Obce
Spišská Nová Ves	Arnutovce, Betlanovce, Bystrany, Danišovce, Harichovce, Hincovce, Hnilčík, Hnilec, Hrabušice, Chrást nad Hornádom, Iliašovce, Jamník, Kaľava, Kolinovce, Krompachy , Letanovce, Lieskovany, Markušovce, Matejovce nad Hornádom, Mlynky, Odorín, Olcnavá, Oľšavka, Poráč, Rudňany, Slatvina, Slovinky, Smižany, Spišská Nová Ves , Spišské Tomášovce, Spišské Vlarchy , Spišský Hrušov, Teplička, Vítkovce, Vojkovce, Žehra
Trebišov	Bačka, Bačkov, Bara, Biel, Boľ, Borša, Boľany, Brehov, Brezina, Byšta, Cejkov, Čelovce, Čerhov, Černochovej, Čierna, Čierna nad Tisou , Dargov, Dobrá, Dvorianky, Egreš, Hraň, Hrčel, Hriadky, Kašov, Kazimír, Klin nad Bodrogom, Kožuchovej, Kráľovský Chlmec , Kravany, Kuzmice, Kysta, Ladmovce, Lastovce, Leles, Luhyňa, Malá Trňa, Malé Ozorovce, Malé Trakany, Malý Horeš, Malý Kamenec, Michaľany, Nižný Žipov, Novosad, Nový Ruskov, Parchovany, Plechotice, Poľany, Pribeník, Rad, Sečovce , Sírnik, Slivník, Slovenské Nové Mesto, Soľnička, Somotor, Stanča, Stankovce, Strážne, Streda nad Bodrogom, Svätá Mária, Svätušej, Svinice, Trebišov , Trnávka, Veľatý, Veľká Trňa, Veľké Ozorovce, Veľké Trakany, Veľký Horeš, Veľký Kamenec, Viničky, Višňov, Vojčice, Vojka, Zatin, Zbehňov, Zemplín, Zemplínska Nová Ves, Zemplínska Teplica, Zemplínske Hradište, Zemplínske Jastrabie, Zemplínsky Branč

Zdroj: KSK

Geografickej charakteristike územia KSK a analýze dostupnosti sociálnych služieb poskytovaných na jeho území sa podrobnejšie venujeme v kapitole „4 Sociálne služby na území KSK“, a to v podkapitole „4.6 Dostupnosť sociálnych služieb na území KSK“.

**Sociálno-demografická
charakteristika kraja**

3 Sociálno-demografická charakteristika kraja

3.1 Demografický vývoj

V KSK žilo k 31.12.2021 podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (ďalej len „SODB 2021“) spolu 782 216 obyvateľov, z čoho takmer tretina (229 040 obyvateľov, 29%) žila v krajskom meste Košice. Z počtu obyvateľov SR tvorí KSK 14,4%.

Tabuľka 3 Vývoj počtu obyvateľov v okresoch KSK v rokoch 2005 – 2020

Okres	2005	2010	2015	2020	ABS zmena 2020 oproti 2005	% zmena 2020 oproti 2005
Gelnica	30 982	31 440	31 627	31 923	941	3,0%
Košice I	67 904	67 185	67 737	67 421	-483	-0,7%
Košice II	80 256	80 835	82 417	82 115	1 859	2,3%
Košice III	30 291	29 602	29 226	28 535	-1 756	-5,8%
Košice IV	56 420	56 264	59 820	60 067	3 647	6,5%
Košice-okolie	110 997	116 322	124 578	131 305	20 308	18,3%
Michalovce	109 547	110 166	110 712	110 670	1 123	1,0%
Rožňava	62 038	61 827	62 699	61 944	-94	-0,2%
Sobrance	23 348	23 213	22 806	22 775	-573	-2,5%
Spišská Nová Ves	95 531	97 784	99 166	100 201	4 670	4,9%
Trebišov	104 633	105 362	105 862	105 136	503	0,5%
KSK	771 947	780 000	796 650	802 092	30 145	3,9%

Zdroj: Štatistický úrad SR

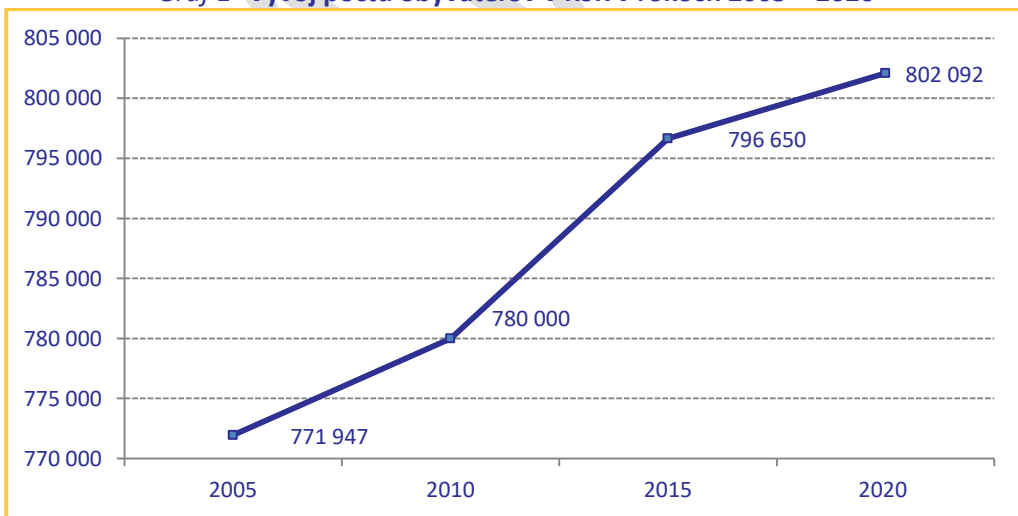
Hustota obyvateľov na 1 km² dosiahla v kraji hodnotu 115,8 obyvateľov na 1 km², čo je o 4,7 obyvateľa viac než v priemere za Slovensko (111,1 obyvateľov na 1 km²). K najhustejšie osídleným patria štyri okresy ležiace na území mesta Košice a okres Spišská Nová Ves, podstatne redšie je osídlenie v okrese Sobrance, Rožňava a Gelnica. V 17 mestách KSK žilo ku koncu roka 2021 spolu 418 100 obyvateľov, stupeň urbanizácie dosiahol teda úroveň 53,5%.

Tabuľka 4 Zmeny v počte obyvateľov v okresoch KSK v rokoch 2005 – 2020

Okres	ABS zmena 2010 oproti 2005	% zmena 2010 oproti 2005	ABS zmena 2015 oproti 2010	% zmena 2015 oproti 2010	ABS zmena 2020 oproti 2015	% zmena 2020 oproti 2015
Gelnica	458	1,5%	187	0,6%	296	0,9%
Košice I	-719	-1,1%	552	0,8%	-316	-0,5%
Košice II	579	0,7%	1 582	2,0%	-302	-0,4%
Košice III	-689	-2,3%	-376	-1,3%	-691	-2,4%
Košice IV	-156	-0,3%	3 556	6,3%	247	0,4%
Košice-okolie	5 325	4,8%	8 256	7,1%	6 727	5,4%
Michalovce	619	0,6%	546	0,5%	-42	0,0%
Rožňava	-211	-0,3%	872	1,4%	-755	-1,2%
Sobrance	-135	-0,6%	-407	-1,8%	-31	-0,1%
Spišská Nová Ves	2 253	2,4%	1 382	1,4%	1 035	1,0%
Trebišov	729	0,7%	500	0,5%	-726	-0,7%
KSK	8 053	1,0%	16 650	2,1%	5 442	0,7%

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov v KSK v rokoch 2005 – 2020

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj počtu obyvateľov v KSK v rokoch 2005 – 2020 má stúpajúci trend. Kým v roku 2005 bola populácia kraja na úrovni približne 771 947 obyvateľov, do roku 2020 došlo k nárastu na 802 092 obyvateľov. Priebežný percentuálny nárast v sledovaných 5-ročných obdobiach medzi rokmi 2005 a 2020 sa pohyboval v rozmedzí 0,7 – 2,1%. Medzi rokmi 2005 a 2020 to predstavuje nárast populácie o približne 30 000 obyvateľov, čo je v percentuálnom vyjadrení takmer 4%. Podľa prognózy vývoja obyvateľstva v KSK do roku 2040 je predpoklad nárastu na 810 130 obyvateľov, čo oproti súčasnému stavu predstavuje približne 1% nárast.

Prirodzený prírastok obyvateľstva v KSK je v sledovanom období na približne stabilnej úrovni, s maximom v roku 2016 (2,15‰), ku koncu roka 2020 dosiahol hodnotu 0,65‰ (SR - 0,45‰). Migračný pohyb obyvateľstva KSK dosahuje v sledovanom období záporné hodnoty, a teda úbytok obyvateľstva, v roku 2020 dosiahol po 20 rokoch pozitívnu hodnotu na úrovni 0,14‰ (SR 0,80‰). Vývoj stavu obyvateľstva KSK je ovplyvnený najmä prirodzeným prírastkom obyvateľstva, ktorého trend kopíruje a v roku 2020 dosiahol hodnotu 0,79‰. V porovnaní s celkovým prírastkom obyvateľov SR (0,35‰ ku koncu roka 2020) ide o porovnateľný vývoj.

Tabuľka 5 Vývoj počtu, pohybu a vekovej skladby obyvateľstva v KSK v rokoch 2016 – 2020

Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvateľov k 31.12.	798 103	799 217	800 414	801 460	802 092
Podiel mestského obyvateľstva (%)	55,0	54,9	54,7	54,5	54,3
Prirodzený prírastok (v ‰)	2,15	1,86	2,07	1,73	0,65
Migračný prírastok (v ‰)	-0,33	-0,46	-0,58	-0,42	0,14
Celkový prírastok (v ‰)	1,82	1,40	1,50	1,31	0,79

Zdroj: Štatistický úrad SR

Na úrovni okresov KSK dosiahlo v roku 2020 celkový úbytok obyvateľstva až osem okresov, najvýraznejší úbytok zaznamenali okresy mesta Košice – Košice III (-5,31‰), Košice II (-1,98‰) a okres Rožňava (-3,02‰). Dlhodobou je zaujímavá situácia v okrese Košice III, kde aj napriek vyššiemu prirodzenému prírastku dochádza vďaka migračnému úbytku k celkovej strate obyvateľstva.

Okres Košice-okolie vykazuje dlhodobu najvyššiu mieru celkového pohybu obyvateľstva, na čo má vplyv vysoká hodnota oboch zložiek tohto procesu, najmä vysoká miera migračného salda (proces suburbanizácie). V roku 2020 dosiahol okres Košice-okolie celkový prírastok obyvateľstva na úrovni 8,98‰. Vysokú mieru celkového prírastku dlhodobou dosahuje aj okres Spišská Nová Ves, ktorý v roku 2020 dosiahol hodnotu na úrovni 3,23‰.

Tabuľka 6 Pohyb obyvateľstva v KSK a v SR v rokoch 2016 a 2020 (promile, ‰)

Územie (okres, kraj)	Hrubá miera prirodzeného prírastku obyvateľstva		Hrubá miera migračného salda		Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Gelnica	5,14	3,26	-2,14	-2,35	2,99	0,91
Košice I	0,25	-0,72	2,88	-0,21	3,13	-0,93
Košice II	2,98	0,97	-5,31	-2,96	-2,34	-1,98
Košice III	3,76	0,63	-12,28	-5,93	-8,52	-5,31
Košice IV	-0,68	-3,26	3,47	1,98	2,78	-1,28
Košice-okolie	4,74	2,86	6,56	6,13	11,29	8,98
Michalovce	0,93	-0,89	-0,22	0,18	0,71	-0,70
Rožňava	0,02	0,00	-2,96	-3,02	-2,94	-3,02
Sobrance	-0,26	-1,80	0,79	1,19	0,53	-0,62
Spišská Nová Ves	4,62	3,90	-3,09	-0,67	1,53	3,23
Trebišov	0,66	-0,54	-1,28	-0,97	-0,61	-1,51
KSK	2,15	0,65	-0,33	0,14	1,82	0,79
SR	0,96	-0,45	0,72	0,80	1,68	0,35

Zdroj: Štatistický úrad SR

3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

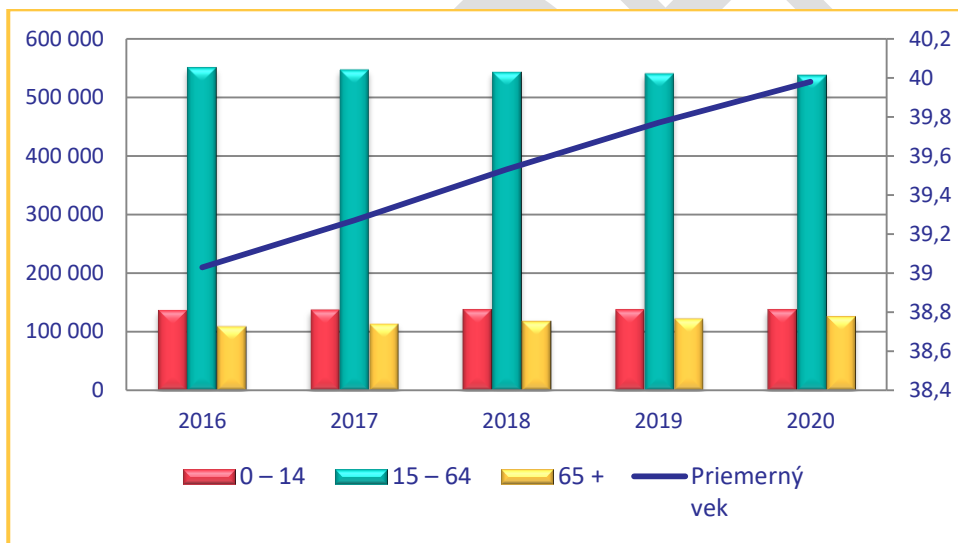
Z hľadiska vekovej štruktúry je v KSK (aj v porovnaní so SR) pomerne priaznivý vývoj. Pre obyvateľstvo je typický postupný pokles obyvateľstva v predproduktívnom a produktívnom veku a narastanie podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku a následné starnutie populácie, s čím súvisí aj rastúca stredná dĺžka života. Podiel osôb vo vekovej kategórii do 14 rokov zaznamenal mierny nárast v roku 2017 oproti roku 2016, a následne postupne klesal z hodnoty 17,19% v roku 2017 na 17,16% z celkového počtu obyvateľov v roku 2020. Vývoj podielu obyvateľov v produktívnom veku (15 – 64 rokov) zaznamenal pokles zo 69,09% v roku 2016 na 67,06% v roku 2020. Najvýraznejšie sa v sledovanom období zmenil podiel obyvateľov vo veku nad 65 rokov. V roku 2020 sa táto veková kategória podieľala 15,78% na celkovom počte obyvateľov kraja, čo je oproti roku 2016 nárast o 2 percentuálne body, čo však znamená nárast až o 14,5% počtu obyvateľov v poproduktívnom veku (65 rokov a viac) a z toho úmerne vyplývajúci nárast dopytu po sociálnych službách.

Tabuľka 7 Vývoj vekovej skladby obyvateľstva v KSK v rokoch 2016 – 2020

Vek	2016	2017	2018	2019	2020
Predproduktívny vek, 0 – 14 (%)	17,14	17,19	17,21	17,18	17,16
Produktívny vek, 15 – 64 (%)	69,09	68,50	67,97	67,48	67,06
Poproduktívny vek, 65 a viac (%)	13,78	14,31	14,82	15,33	15,78
Priemerný vek (spolu)	39,03	39,27	39,53	39,77	39,98
Index starnutia	80,38	83,21	86,13	89,22	91,94

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 2 Vývoj vekovej skladby a priemerného veku obyvateľstva v KSK v rokoch 2016 - 2020

Zdroj: Štatistický úrad SR

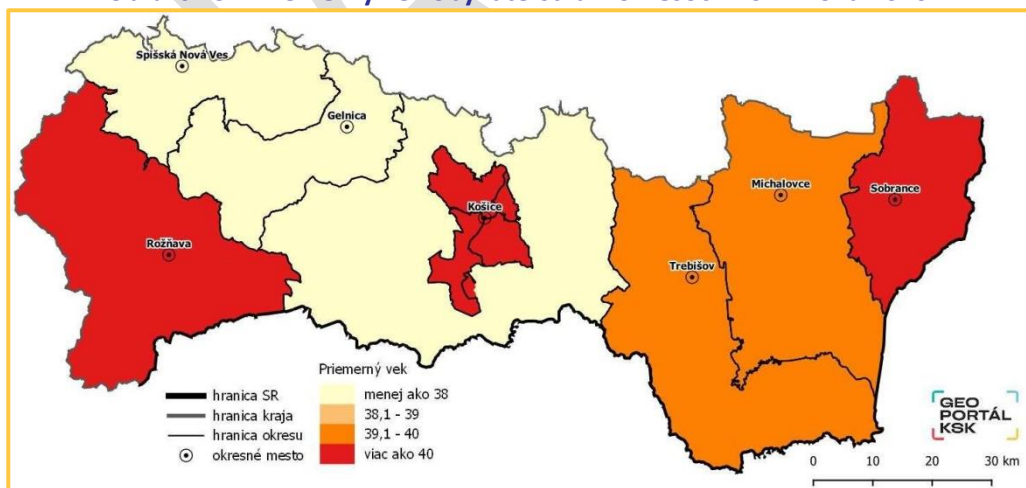
Priemerný vek obyvateľov v KSK je v celom sledovanom období nižší ako v priemere za SR, v roku 2020 dosiahol hodnotu 39,98 roka (u mužov 38,41 roka a u žien 41,49 roka), čo je o 1,3 roka menej ako celoslovenský priemer (41,26 roka). V rámci okresov KSK je najstaršie obyvateľstvo v okresoch mesta Košice a v okrese Sobrance, kde priemerný vek dosahuje hodnotu nad úrovňou 41 rokov (maximum okres Košice IV s priemerným vekom 43,45 rokov v roku 2020, u mužov 41,31 roka a 45,41 roka u žien). Najmladšie obyvateľstvo je v okresoch Spišská Nová Ves, Košice – okolie a Gelnica, kde priemerný vek obyvateľstva nadobúda hodnoty na úrovni 37 rokov, čo je o viac ako 5 rokov menej ako v okrese Košice IV.

Tabuľka 8 Štruktúra obyvateľstva podľa hlavných vekových skupín (0-14, 15-64, 65+ rokov) v okresoch KSK a v SR v roku 2020

Okres	Počet obyvateľov			Podiel v %			Index starnutia
	0 - 14	15 - 64	65+	0 - 14	15 - 64	65+	
Gelnica	6 763	20 477	4 683	21,19	64,14	14,67	69,24
Košice I	9 057	46 768	11 596	13,43	69,37	17,20	128,03
Košice II	12 706	56 160	13 250	15,47	68,39	16,14	104,28
Košice III	4 061	18 811	5 663	14,23	65,92	19,85	139,45
Košice IV	8 454	38 250	13 362	14,07	63,68	22,25	158,06
Košice-okolie	26 201	87 713	17 391	19,95	66,80	13,24	66,38
Michalovce	18 343	75 339	16 988	16,57	68,08	15,35	92,61
Rožňava	10 256	41 651	10 037	16,56	67,24	16,20	97,86
Sobrance	3 418	15 579	3 778	15,01	68,40	16,59	110,53
Spišská Nová Ves	20 244	65 951	14 006	20,20	65,82	13,98	69,19
Trebišov	18 153	71 180	15 803	17,27	67,70	15,03	87,05
KSK	137 656	537 879	126 557	17,16	67,06	15,78	91,94
SR	868 294	3 659 463	932 024	15,90	67,03	17,07	107,34

Zdroj: Štatistický úrad SR

Obrázok 3 Priemerný vek obyvateľstva v okresoch KSK v roku 2020

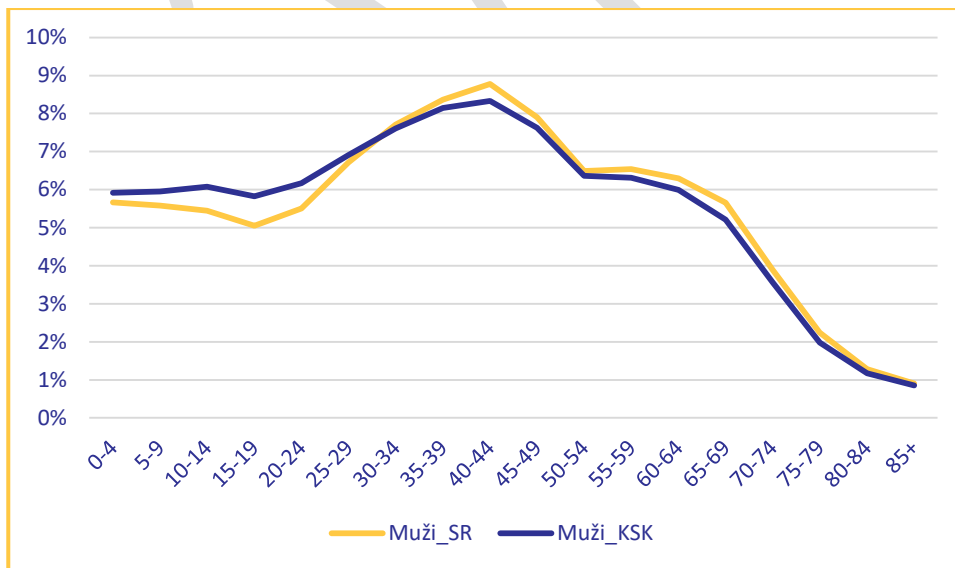
Zdroj: PHRSR KSK na roky 2022 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)

Index starnutia dosiahol v roku 2020 najvyššiu hodnotu v okrese Košice IV (158 bodov – na 100 obyvateľov predproduktívneho veku pripadlo 158 obyvateľov v poproduktívnom veku). Okresmi s prevahou poproduktívnej zložky obyvateľstva (index starnutia nad úrovňou 100 bodov) sú všetky okresy mesta Košice a okres Sobrance (110). Najmladšie obyvateľstvo bolo v roku 2020 v okresoch Košice-okolie, Spišská Nová Ves a Gelnica, kde index starnutia nadobudol hodnoty na úrovni 66 – 69 bodov. Dôvodom je najmä vysoký podiel obyvateľstva rómskej národnosti, pre ktoré je typický nízky priemerný vek a vysoký podiel detskej zložky v populácii.

Významným ukazovateľom z hľadiska sociálnych služieb je počet obyvateľov starších ako 80 rokov. Veľká časť z počtu obyvateľov v tomto veku žije bez partnera a len málo z nich si dokáže zabezpečiť činnosti potrebné pre život samostatne. Z nasledujúcich grafov je viditeľné, že sa jedná hlavne o ženy, čo je potvrdené aj úmrtnosťou mužov v nižšom veku.

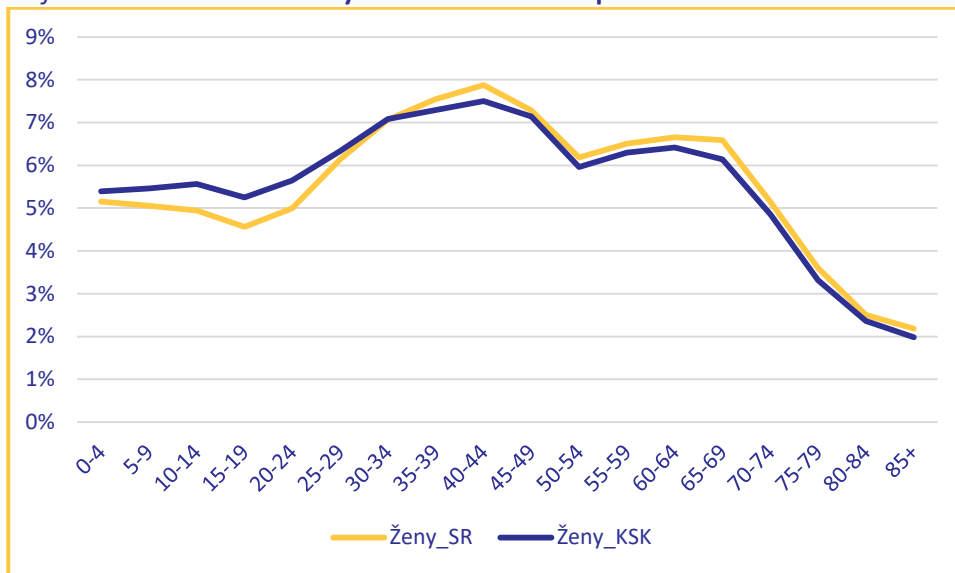
V roku 2020 bolo na Slovensku 3,5% obyvateľov starších ako 80 rokov, t. j. 189 121 mužov a žien. V KSK v tom istom roku bolo 25 735 obyvateľov starších ako 80 rokov, čo predstavovalo 3,2% z populácie kraja.

Graf 3 Veková štruktúra obyvateľstva mužského pohlavia v KSK a SR v roku 2020

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 4 Veková štruktúra obyvateľstva ženského pohlavia v KSK a SR v roku 2020

Zdroj: Štatistický úrad SR

3.1.2 Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľov Slovenska vrátane obyvateľov územia KSK nie je veľmi priaznivý. Ovplyvňuje ho predovšetkým životný štýl, zhoršená kvalita životného prostredia v niektorých regiónoch, nezamestnanosť, sociálna situácia a nevhodné bytové podmienky časti populácie (marginalizované skupiny obyvateľstva).

Podľa zdravotného profilu krajiny vysoký výskyt fajčenia u dospelých a mladistvých je naďalej závažným problémom v oblasti verejného zdravia na Slovensku. Spotreba alkoholu u dospelých bola počas posledného desaťročia celkom stabilná a približovala sa k priemeru EÚ. Ďalším obávaným rizikovým faktorom sú zlé stravovacie návyky a obezita. Vysoká spotreba soli a tukov, či transmastných kyselín spôsobuje rôzne ochorenia tráviaceho traktu až obezitu. K zvýšeniu obezity prispieva aj faktor zníženej aktivity fyzického pohybu, a to už aj u detí a dorastu.

Približne polovicu všetkých úmrtí na Slovensku v roku 2019 možno spojiť s rizikovými faktormi správania vrátane rizík súvisiacich so stravovaním (26%), fajčením tabaku (17%), spotrebou alkoholu (6%), znečistením ovzdušia (17%) a nízkou fyzickou aktivitou (2%), čo je väčší podiel v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni približne dve z piatich úmrtí.

Čo sa týka environmentálnych faktorov, a to najmä znečistenia ovzdušia, zo správy o kvalite ovzdušia SR 2021 vyplýva, že aglomerácia Košice (územie mesta Košice a obcí Veľká Ida, Haniska, Bočiar a Sokoľany) patrí dlhodobu medzi problémové oblasti z hľadiska kvality ovzdušia. Problémom sú najmä emisie benzo(a)pyrénu z výroby koksu a v menšej miere k tomu prispieva aj vykurovanie domácností tuhým palivom v zimných mesiacoch. V zóne KSK nebolo namerané prekročenie limitnej hodnoty pre SO₂, NO₂, CO a benzén ani prekročenie limitnej hodnoty pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ a PM_{2,5}.

Dôležitým faktorom zdravia obyvateľstva je aj kvalita pitnej vody, a to najmä napojenie obyvateľstva na verejný vodovod. KSK má vyše 40 obcí, ktoré nie sú napojené na verejný vodovod a zásobovanie vody majú z miestnych studní, kde kvalita vody nemusí spĺňať limity prípustných látok. Najhoršie sú na tom obce okresu Košice-okolie a Gelnica. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice robí raz ročne rozbor vody zo studní zadarmo ako prevenciu pred požívaním nekvalitnej pitnej vody.

K významným faktorom ovplyvňujúcim zdravotný stav predovšetkým rómskeho obyvateľstva patria aj nedostatočné vzdelanie tejto skupiny obyvateľstva, nízka zodpovednosť za svoje zdravie, nízka návštevnosť lekárov primárneho kontaktu a absolvovanie preventívnych vyšetrení a nedostatočná integrácia Rómov.

3.1.3 Stredná dĺžka života pri narodení

V KSK ako aj v SR sa stredná dĺžka života pri narodení u mužov aj žien dlhodobu zvyšuje, aj keď tempo rastu je pomalé. V rámci Európskej únie však stále patríme medzi krajiny s nízkou strednou dĺžkou života pri narodení. Tento štatistický údaj udáva priemerný očakávaný vek, ktorého sa dožijú osoby danej populácie v rovnakom veku (v tomto prípade od veku 0).

Stredná dĺžka života pri narodení v KSK bola v roku 2020 (priemer rokov 2018 - 2020) na úrovni 73,51 roka u mužov a 80,18 roka u žien, čo je na úrovni priemeru za SR v danom roku. Rast strednej dĺžky života pri narodení možno sledovať aj na úrovni okresov KSK. Najvyššia priemerná stredná dĺžka života pri narodení je v okresoch mesta Košice a v okrese Spišská Nová Ves. Jednotlivé okresy krajského mesta dosahujú nadpriemerné hodnoty strednej dĺžky života pri narodení tak oproti krajskému ako aj celoslovenskému priemeru, priemer za roky 2018 - 2020 dosahoval v meste úroveň 76 rokov u mužov a 81,5 roka u žien, čo je o 2,5 roka viac u mužov a 1,3 roka viac u žien ako krajský priemer. Najnižšie hodnoty dosahujú u mužov okresy Gelnica a Trebišov, u žien sú to okresy Trebišov, Gelnica a Sobrance. Na úrovni okresov možno sledovať

veľké regionálne rozdiely priemernej strednej dĺžky života pri narodení, kde rozdiel medzi najvyššou a najnižšou hodnotou dosahuje u mužov úroveň až 6,56 roka, u žien je to 4,06 roka.

V roku 2020 bola v SR stredná dĺžka života vo veku 65 rokov 14,72 roka u mužov a 18,58 roka u žien, oproti predchádzajúcim rokom bol vzhľadom na pandemickú situáciu zaznamenaný pokles. Vo vekovej skupine 65-69 rokov bola v SR stredná dĺžka života 14,68 roka u mužov a 18,50 roka u žien, v rámci KSK to bolo 15,48 roka u mužov a 19,31 roka u žien, čo je o 0,8 roka viac ako je priemer SR.

Podľa zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU-SILC) z roku 2019 strávia ženy vo veku 65 rokov 4,5 roka (23% ich zostávajúceho života) bez obmedzení v aktivitách, 8,8 roka (46%) s čiastočnými obmedzeniami v aktivitách a 6,0 roka (31%) s obmedzením v aktivitách. Muži v rovnakom veku strávia 4,3 roka (27% ich zostávajúceho života) bez obmedzení v aktivitách, 6,9 roka (44%) s čiastočnými obmedzeniami v aktivitách a 4,5 roka (29%) s obmedzením v aktivitách. Nárast veku dožitia obyvateľov, zdravotné obmedzenia vo veku 65+ rokov a narastajúca prevalencia chronických ochorení budú postupne vytvárať tlak na efektívnejšiu primárnu zdravotnú a sociálnu starostlivosť.

Tabuľka 9 Vývoj strednej dĺžky života pri narodení v okresoch KSK a v SR v rokoch 2016 – 2020

	2016	2017	2018	2019	2020	ABS zmena 2020 oproti 2016	% zmena 2020 oproti 2016
MUŽI							
Gelnica	70,33	70,14	70,27	70,55	70,38	0,05	0,1%
Košice I	75,69	75,75	76,26	76,70	76,94	1,25	1,7%
Košice II	74,87	74,83	75,24	75,43	75,17	0,30	0,4%
Košice III	76,69	77,07	76,47	75,94	75,50	-1,19	-1,6%
Košice IV	74,21	74,62	75,15	75,35	75,79	1,58	2,1%
Košice-okolie	72,10	72,40	72,64	72,93	72,76	0,66	0,9%
Michalovce	71,67	71,87	72,18	72,35	72,77	1,10	1,5%
Rožňava	70,66	70,94	71,50	71,68	71,90	1,24	1,8%
Sobrance	71,34	71,06	70,98	71,92	72,45	1,11	1,6%
Spišská Nová Ves	72,90	73,24	73,49	73,78	73,71	0,81	1,1%
Trebišov	69,72	70,19	70,64	70,80	70,96	1,24	1,8%
KSK	72,85	72,98	73,31	73,47	73,51	0,66	0,9%
SR	73,71	73,75	73,71	74,31	73,47	-0,24	-0,3%

	2016	2017	2018	2019	2020	ABS zmena 2020 oproti 2016	% zmena 2020 oproti 2016
ŽENY							
Gelnica	79,44	79,61	79,35	78,94	78,67	-0,77	-1,0%
Košice I	81,40	82,42	82,79	82,83	82,65	1,25	1,5%
Košice II	81,41	81,64	81,54	81,88	81,55	0,14	0,2%
Košice III	80,65	80,48	80,32	80,65	80,81	0,16	0,2%
Košice IV	79,95	80,11	80,49	80,53	80,69	0,74	0,9%
Košice-okolie	78,79	79,35	79,77	79,79	79,72	0,93	1,2%
Michalovce	78,85	78,89	79,10	79,30	79,11	0,26	0,3%
Rožňava	78,09	78,26	78,78	79,24	79,57	1,48	1,9%
Sobrance	79,81	79,70	79,81	79,14	78,89	-0,92	-1,2%
Spišská Nová Ves	80,60	80,74	81,18	81,49	81,26	0,66	0,8%
Trebišov	78,01	78,11	78,19	78,44	78,59	0,58	0,7%
KSK	79,84	79,95	80,25	80,47	80,18	0,34	0,4%
SR	80,41	80,34	80,35	80,84	80,17	-0,24	-0,3%

Zdroj údajov: Infostat, údaje na úrovni krajov sú priemerom za posledné 3 roky, okresy za 5 rokov

Demografický vývoj bude v období najbližších rokov naďalej determinovaný starnutím populácie, ktoré je výsledkom predovšetkým populačných vln v minulosti a meniaceho sa rodinného správania populácie, nízkou fertilitou, predlžovaním dĺžky ľudského života v súčasnosti. V nasledujúcich rokoch bude dochádzať k nárastu populácie seniorov, čo predpokladá zvýšenú zdravotnú a sociálnu starostlivosť z dôvodu vekom podmienenej znižujúcej sa miery sebestačnosti jedinca. Zdravotný stav obyvateľstva úzko súvisí so socioekonomickým postavením obyvateľstva, demografickým vývojom obyvateľstva a vybavenosťou územia infraštruktúrou.

3.1.4 Index ekonomickej závislosti starých ľudí

Starnutím sú najzasiahnutejšie oblasti ako trh práce, sociálne poistenie a zdravotníctvo. Prispôbiť zmeneným podmienkam treba však aj ďalšie oblasti, napríklad bývanie, vzdelávanie, infraštruktúru, sociálne služby.

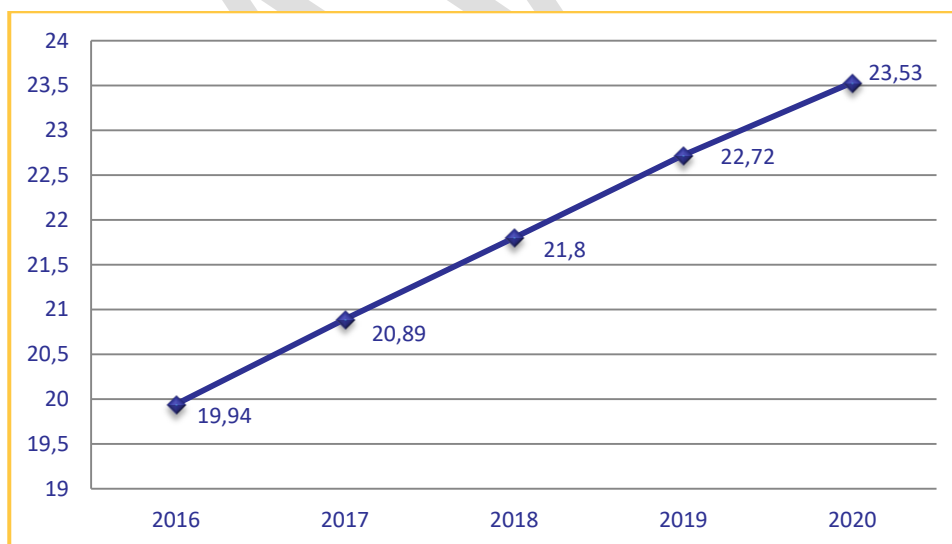
Vyššie uvedený trend je možné sledovať aj z hľadiska ekonomicko-demografických indexov. Pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb v kraji je dôležité okrem iného sledovať index ekonomickej závislosti starých ľudí.

Tabuľka 10 Index ekonomickej závislosti starých ľudí v okresoch KSK (%) v rokoch 2016 - 2020

Okres	2016	2017	2018	2019	2020
Gelnica	20,25	20,87	21,52	22,15	22,87
Košice I	21,63	22,40	23,34	24,11	24,79
Košice II	20,85	21,49	22,20	22,98	23,59
Košice III	15,97	19,49	22,75	26,51	30,10
Košice IV	30,81	32,60	33,76	34,49	34,93
Košice-okolie	17,30	17,95	18,65	19,28	19,83
Michalovce	19,22	20,02	20,86	21,65	22,55
Rožňava	19,61	20,80	21,91	23,03	24,10
Sobrance	22,38	22,64	23,12	23,50	24,25
Spišská Nová Ves	17,88	18,77	19,50	20,47	21,24
Trebišov	18,78	19,59	20,50	21,47	22,20
KSK	19,94	20,89	21,80	22,72	23,53

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 5 Index ekonomickej závislosti starých ľudí v KSK (%) v rokoch 2016 - 2020

Zdroj: Štatistický úrad SR

3.1.5 Prognóza populačného vývoja

Obdobie najbližších rokov bude charakteristické zmenou trendu vo vývoji počtu obyvateľov a kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia. Obyvateľstvo Slovenska v roku 2060 bude menej početné, staršie a pravdepodobne aj etnicky pestrejšie. Úbytok počtu obyvateľov začne s veľkou pravdepodobnosťou najneskôr v roku 2030 a zachová sa až do konca prognózovaného obdobia. Starnutie obyvateľstva bude počas celého prognózovaného obdobia nezvratné, a hlavne v období rokov 2020 až 2040 veľmi intenzívne.

Podľa prognózy populačného vývoja SR do roku 2060, spracovanej Výskumným demografickým centrom v Bratislave v roku 2013, revízia z roku 2018 (stredný scenár vývoja), je predpokladaný vývoj počtu obyvateľov SR nasledovný:

Tabuľka 11 Prognóza obyvateľstva SR do roku 2060

Rok	Predpokladaný počet obyvateľov	Predpokladaný rast/pokles oproti roku 2020	Rast/pokles oproti roku 2020 (%)	Priemerný vek
2020	5 464 722			41,26
2025	5 487 064	22 342	0,41	42,42
2030	5 474 117	9 395	0,17	43,60
2035	5 430 897	-33 825	-0,62	44,68
2040	5 374 076	-90 646	-1,66	45,51
2045	5 312 849	-151 873	-2,78	46,11
2050	5 252 527	-212 195	-3,88	46,60
2055	5 194 388	-270 334	-4,95	47,08
2060	5 134 836	-329 886	-6,04	47,57

Zdroj: Výskumné demografické centrum; spracované v roku 2013, revízia v roku 2018

Podľa populačnej prognózy do roku 2040 za kraje a okresy Slovenska, spracovanej Výskumným demografickým centrom v Bratislave, Centrom spoločenských a psychologických vied SAV a Katedrou ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave v roku 2019, je predpokladaný vývoj počtu obyvateľov a priemerného veku obyvateľov v okresoch KSK nasledovný:

Tabuľka 12 Prognóza obyvateľstva v okresoch KSK do roku 2040

Územie (okres, kraj)	Predpokladaný počet obyvateľov					Zmena 2018 – 2040	
	2020	2025	2030	2035	2040	Abs.	%
Gelnica	31 932	32 067	32 376	32 773	33 281	1 439	4,52
Košice I	66 947	65 166	63 369	62 364	62 080	-5 462	-8,09
Košice II	81 827	79 939	77 971	76 980	76 887	-5 409	-6,57
Košice III	28 649	27 899	27 191	26 650	26 108	-2 702	-9,38
Košice IV	60 074	59 614	59 315	58 846	58 350	-1 759	-2,93
Košice – okolie	132 230	140 402	147 195	153 228	159 479	30 524	23,67
Michalovce	110 834	110 893	110 497	109 650	108 894	-1 768	-1,60
Rožňava	61 985	61 013	59 995	58 939	57 884	-4 402	-7,07
Sobrance	22 704	22 361	21 986	21 530	21 045	-1 804	-7,90
Spišská Nová Ves	100 352	101 868	103 394	104 737	106 046	6 394	6,42
Trebišov	105 083	104 002	102 890	101 554	100 076	-5 335	-5,06
KSK	802 617	805 224	806 179	807 251	810 130	9 716	1,21

Zdroj: Výskumné demografické centrum, CSPV SAV, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja Prírodovedeckej fakulty UK; spracované v roku 2019

Tabuľka 13 Prognózaný priemerný vek obyvateľov v okresoch KSK do roku 2040

Okres	Priemerný vek obyvateľov				Zmena 2018 – 2040		
	2020	2025	2030	2035	2040	Abs.	%
Gelnica	37,90	38,61	39,23	39,75	40,18	2,59	6,89
Košice I	42,69	44,30	46,13	47,99	49,65	7,57	17,97
Košice II	41,50	43,06	44,67	46,24	47,59	6,68	16,33
Košice III	42,54	44,96	47,08	48,84	50,14	8,49	20,38
Košice IV	43,48	45,04	46,45	47,59	48,46	5,59	13,03
Košice – okolie	37,76	38,75	39,71	40,56	41,23	3,86	10,32
Michalovce	40,00	41,42	42,81	44,11	45,23	5,80	14,71
Rožňava	40,46	41,69	42,88	43,93	44,80	4,83	12,09
Sobrance	41,01	42,03	43,17	44,37	45,56	4,92	12,11
Spišská Nová Ves	37,77	38,75	39,68	40,53	41,26	3,89	10,41
Trebišov	39,64	40,84	42,02	43,13	44,12	4,96	12,68

Zdroj: Výskumné demografické centrum, CSPV SAV, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja Prírodovedeckej fakulty UK; spracované v roku 2019

Za seniora sa považuje osoba vo veku 65 a viac rokov a tento vek sa bude zvyšovať. V roku 2060 budú obyvatelia SR vo veku 65+ tvoriť už viac ako tretinu celkovej populácie (31,83%). Preto sa starnutie populácie a zvyšovanie priemerného veku obyvateľstva stáva jedným z výrazných problémov na Slovensku. Obyvatelia v seniorskom veku (65+) patria k skupinám obyvateľov, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením, najmä nízkymi príjmami, nedostatkom mobility a zdravotnými problémami. Rizikové faktory, ktoré prispievajú výraznou mierou k sociálnemu vylúčeniu, sú: osamelosť seniorov, prevažne žien, prípadne zdravotné postihnutie, a s tým spojený zhoršujúci sa zdravotný stav.

Tabuľka 14 Prognózovaný priemerný vek a podiel obyvateľstva vo veku 65+ v SR

Rok	Počet obyvateľov	65+ muži	65+ ženy	65+ spolu	65+ muži (%)	65+ ženy (%)	65+ spolu (%)
2025	5 487 064	436 933	623 943	1 060 876	16,23	22,33	19,33
2030	5 474 117	483 679	672 155	1 155 834	17,96	24,17	21,11
2035	5 430 897	514 943	698 541	1 213 484	19,22	25,39	22,34
2040	5 374 076	569 154	741 605	1 310 759	21,39	27,33	24,39
2045	5 312 849	637 316	791 709	1 429 025	24,12	29,64	26,90
2050	5 252 527	695 394	831 283	1 526 677	26,50	31,62	29,07
2055	5 194 388	740 371	860 796	1 601 167	28,41	33,25	30,82
2060	5 134 836	764 852	869 748	1 634 600	29,58	34,12	31,83

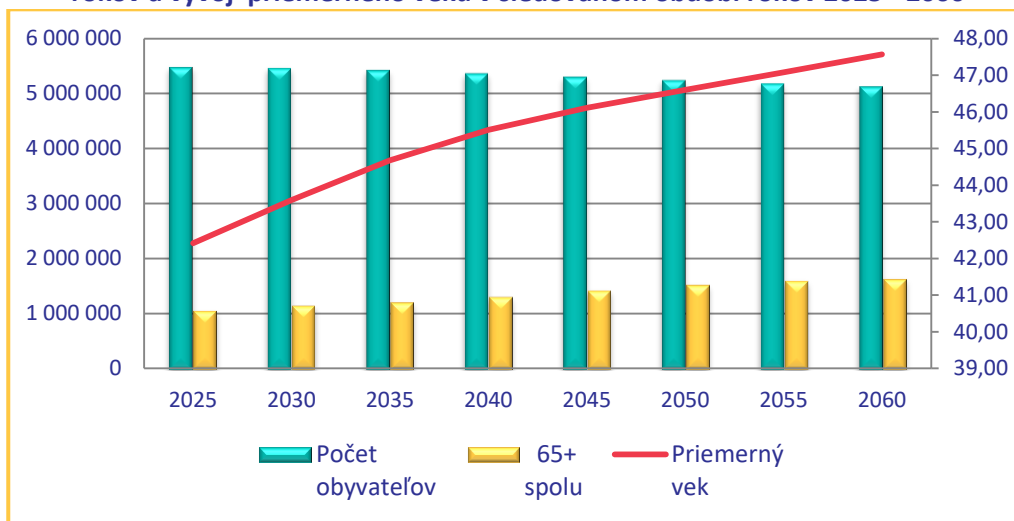
Zdroj: Výskumné demografické centrum

Celková tendencia vo vývoji vekovej štruktúry obyvateľstva kraja povedie k zhoršovaniu jej skladby v dôsledku výrazného zvyšovania podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku a znižovania počtu produktívneho obyvateľstva. Logickým dôsledkom je citelne menej ľudí v produktívnom veku, resp. vo veku, ktorý dnes chápeme ako produktívny.

Starnutie obyvateľstva sa prejaví vo všetkých oblastiach verejného života, čo reálne ohrozuje fungovanie dôchodkového systému, zdravotnej a dlhodobej starostlivosti. Hoci tento problém zasahuje do takmer všetkých verejných politík, a horizontálne tomu hovoríme politiky alebo koncept aktívneho starnutia. Podpora aktívneho starnutia a striebornej ekonomiky predstavuje mitigačnú politiku pre zmiernenie dopadov, najmä na verejné financie. Primárne ide o snahu, aby mali ľudia svoj život pod kontrolou tak dlho, ako to je len možné, najmä v staršom veku, z hľadiska fyzického a duševného zdravia, nezávislosti (alebo dostupnosti starostlivosti, ak ju

potrebujú), sociálnych vzťahov a fyzického prostredia. Inými slovami, snažiť sa o to, aby sa ľudia aktívne podieľali na spoločenskom a ekonomickom živote, a bojovať s tými faktormi, ktoré v tom bránia.

Graf 6 Prognózaný počet obyvateľov v SR v porovnaní s vekovou skupinou 65+ rokov a vývoj priemerného veku v sledovanom období rokov 2025 - 2060

Zdroj: Výskumné demografické centrum

3.2 Sociálne zabezpečenie

Sociálne zabezpečenie sa skladá z troch hlavných oblastí, a to sociálneho poistenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnej pomoci.

Sociálne poistenie je založené na princípe zásluhovosti, štátna sociálna podpora je založená na princípe rovnakosti, pri obidvoch je podstatná sociálna udalosť (napr. nezamestnanosť, invalidita, staroba, narodenie dieťaťa a pod.). Sociálna pomoc je založená na princípe potrebnosti, súčasťou sociálnej pomoci sú aj sociálne služby, ktoré predstavujú nepeňažné plnenia.

Tabuľka 15 Zdroje financovania sociálneho zabezpečenia

Pilier sociálneho zabezpečenia	Financovanie	Administratívne zabezpečenie
Sociálne poistenie	Odvodov zamestnávateľa a zamestnanca (poistné)	Sociálna poisťovňa
Sociálna podpora	Dane (štátny rozpočet)	ÚPSVaR
Sociálna pomoc	Dane (štátny rozpočet)	ÚPSVaR

Zdroj: www.ippr.sk

Z uvedenej tabuľky je zjavné, že peňažné dávky, ktoré plynú zo sociálneho poistenia sú tvorené z odvodov zamestnancov a iných povinných osôb. Odvodov sú definované ako určité percento z hrubej mzdy zamestnanca, smerujú do fondov, z ktorých sú vyplácaní poberatelia sociálnych dávok. Dávky štátnej sociálnej podpory súvisia so sociálnymi udalosťami a prispievajú poberateľom na zvýšené výdavky spojené s danou udalosťou, sú skôr v symbolickej výške, prevažne v rovnakej sume bez ohľadu na príjem poberateľa a sú financované zo štátneho rozpočtu. Hlavnou úlohou sociálnej pomoci je účinne bojovať proti chudobe, znižovať nezamestnanosť a obmedziť závislosť na sociálnych dávkach. Predstavuje formu náhradného zdroja príjmu na dočasnú dobu, ktorý sa najčastejšie poskytuje v situáciách hmotnej núdze.

Je nutné poukázať na tvorbu zdrojov financovania v sociálnom zabezpečení, ktoré je priamo naviazané na štátny rozpočet. Príjmami štátneho rozpočtu sú predovšetkým dane, pokuty a iné sankcie od právnických a fyzických osôb, ktoré slúžia na krytie výdavkov štátu do oblasti zdravotníctva, školstva, na sociálne zabezpečenie, na financovanie štátnej správy, obrany a pod. Výška výdavkov určených pre sociálne zabezpečenie je preto neistá, a nemusí pokrývať všetky potreby v danej oblasti.

3.2.1 Dôchodkové poistenie

Systém sociálneho poistenia je tvorený z piatich samostatných poistných systémov, a to nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Dôchodkové poistenie zahŕňa dva podsystemy: starobné poistenie, ktoré zabezpečuje príjem v starobe a pre prípad úmrtia a invalidné poistenie, ktoré slúži ako poistenie v prípade poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého stavu a pre prípad úmrtia.

Počet dôchodcov, ktorým bol v roku 2020 vyplácaný akýkoľvek druh dôchodku predstavoval viac než jednu pätinu (23,48%) občanov KSK.

Tabuľka 16 Vyplatené dôchodky v KSK podľa typu k 31.12.2020 v EUR

	Počet dôchodcov, ktorým sa vyplácal dôchodok	% podiel z celkového počtu obyvateľov KSK	Počet vyplácaných dôchodkov	Priemerná mesačná výška vyplácaných sólo dôchodkov
KSK spolu	188 313	23,48	230 728	452
Starobný	145 031	18,08	145 031	491
Invalídny	33 036	4,12	33 036	284
Vdovský	4 591	0,57	41 041	272
Vdovecký	824	0,10	6 789	206
Sirotský	3207	0,40	3 207	130
Predčasný starobný	1 411	0,18	1 411	499

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najvyšší počet vyplácaných starobných dôchodkov bol ku koncu roka 2020 v okrese Košice-okolie, čo predstavuje necelých 15% zo všetkých vyplatených starobných dôchodkov v KSK. Rovnaký jav sa opakuje aj pri predčasných starobných dôchodkov, kde podiel daných vyplatených dôchodkov v okrese Košice-okolie predstavuje 21,69%.

Najvyšší počet invalidných dôchodkov bol vyplatený v okrese Michalovce (s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť do 70% predstavuje 19,7% a s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70% predstavuje 20,96% z celkového počtu vyplatených dôchodkov). V roku 2020 boli v SR najčastejšou príčinou uznaných invalidít choroby svalovej, kostrovej sústavy a spojivového tkaniva, t. j. 21,1% zo všetkých ochorení, za nimi v tesnom závese nasledovali nádorové choroby (20,6%) a na treťom mieste boli duševné choroby (14,1%). Kým k 31.12.2014 Sociálna poisťovňa vyplácala v KSK 35 395 invalidných dôchodkov, k 31.12.2020 ich bolo 30 519, ide teda o pokles o 13,78%.

Tabuľka 17 Počet vyplácaných dôchodkov v okresoch KSK k 31.12.2020

Druh dôchodku	Starobný	Predčasný starobný	Invalidný s pokl. schop. VZČ < 70 %	Invalidný s pokl. schop. VZČ > 70 %
Košice I	18 326	151	1 436	990
Košice II	16 242	189	1 458	986
Košice III	6 783	49	432	274
Košice IV	6 381	37	442	346
Košice-okolie	21 261	306	2 188	1 450
Gelnica	5 381	59	997	579
Michalovce	19 853	111	3 687	2 475
Rožňava	11 679	168	1 162	830
Sobrance	4 300	22	786	507
Spišská Nová Ves	16 438	136	2 790	1 538
Trebišov	18 387	183	3 334	1 832
KSK	145 031	1 411	18 712	11 807

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Tabuľka 18 Priemerná výška vyplácaných sólo dôchodkov k 31.12.2020 v EUR

Druh dôchodku	Starobný	Predčasný starobný	Invalidný	Vdovský	Vdovecký	Sirotský
Košice I	532,68	533,47	300,36	293,62	234,99	155,35
Košice II	540,37	612,71	311,31	303,66	222,06	151,71
Košice III	532,85	500,14	288,68	283,97	219,34	156,05
Košice IV	520,14	553,17	300,75	290,79	216,26	169,95
Košice-okolie	485,92	529,42	291,84	281,53	201,75	133,90
Gelnica	463,00	456,33	275,88	254,56	186,13	100,41
Michalovce	471,87	459,20	288,00	258,86	199,69	121,35
Rožňava	447,28	426,12	275,82	270,52	200,36	132,52
Sobrance	450,21	375,57	273,10	251,76	202,26	131,48
Spišská Nová Ves	478,97	438,72	271,49	258,34	194,14	119,39
Trebišov	453,90	450,94	269,74	261,31	192,64	117,47
KSK	491,26	499,04	284,17	271,64	205,63	130,38

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Tabuľka 19 Výška vyplácaných dôchodkov v SR k 31.12. daného roka

Druh dôchodku	2016	2017	2018	2019	2020	ABS zmena 2020 oproti 2016	% zmena 2020 oproti 2016
Starobný	417,46	428,31	444,26	460,39	487,37	69,91	16,75
Predčasný starobný	388,80	405,26	410,87	433,13	474,48	85,68	22,04
Invalidný do 70%	197,04	200,05	203,69	209,85	217,79	20,75	10,53
Invalidný nad 70%	353,18	359,88	368,03	379,95	394,74	41,56	11,77

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Priemerný starobný dôchodok na konci roka 2020 dosahoval výšku 487,37 Eur. Invalidný dôchodok s poklesom schopností vykonávať zárobkovú činnosť nad 70% dosahoval výšku 394,74 Eur. Práve tieto skupiny občanov sú najčastejšími prijímateľmi sociálnych služieb.

3.2.2 Zdravotné postihnutie

Dohovor OSN o právach ľudí so zdravotným postihnutím definuje osoby so zdravotným postihnutím ako osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.

Zo štatistických údajov Európskej komisie za oblasť zamestnanosti, sociálnych záležitostí a začlenenia v rámci Európskej únie vyplýva, že len polovica osôb so zdravotným postihnutím je zamestnaná, pričom v prípade osôb bez zdravotného postihnutia sú zamestnané tri zo štyroch osôb. 28,4% osôb so zdravotným postihnutím je vystavených riziku chudoby a sociálneho vylúčenia, pri osobách bez zdravotného postihnutia je to 17,8%. Vysokoškolské vzdelanie získala len 29,4% osôb so zdravotným postihnutím oproti 43,8 % osôb bez postihnutia. 52 % osôb so zdravotným postihnutím pociťuje diskrimináciu. Vzhľadom k tomu predstavujú zdravotne postihnutí občania vo všeobecnosti pomerne značnú skupinu prijímateľov sociálnych služieb.

Tabuľka 20 Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v KSK

Počet FO s ťažkým zdravotným postihnutím	2016	2017	2018	2019	2020
Gelnica	3 381	3 395	3 411	3 458	3 409
Košice I	3 623	3 650	3 712	3 775	3 868
Košice II	4 543	4 584	4 669	4 850	4 904
Košice III	1 774	1 815	1 846	1 891	1 936
Košice IV	3 613	3 644	3 729	3 844	3 873
Košice-okolie	7 858	7 982	8 191	8 561	8 807
Michalovce	8 522	8 492	8 573	8 782	8 847
Rožňava	5 464	5 505	5 654	5 899	6 064
Sobrance	2 027	1 999	1 990	2 005	1 987
Spišská Nová Ves	7 127	7 215	7 410	7 521	7 535
Trebišov	8 275	8 120	8 095	8 272	8 266
KSK	56 207	56 401	57 280	58 858	59 496

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia je možné kompenzovať, t. j. zmierňovať alebo prekonávať poskytovaním peňažných príspevkov alebo poskytovaním sociálnych služieb.

Oblasti kompenzácie sú nasledovné: kompenzácie mobility a orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov a sebaobsluhy. Peňažné príspevky sa delia na jednorazové (napr. na kúpu pomôcky, kúpu osobného motorového vozidla, prepravu, úpravu bytu, kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie a iné) a opakované (napr. na osobnú asistenciu, opatrovanie a iné). Maximálne výšky jednorazových peňažných príspevkov na kompenzáciu ustanovuje zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.) pevnou sumou, výšky opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu sú ustanovené percentom sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Peňažné príspevky na kompenzáciu je možné poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je stanovená najmenej na 50%. Určí sa na základe posudkovej činnosti, ktorá pozostáva z lekárskej posudkovej činnosti a sociálnej posudkovej činnosti. Na základe lekárskeho posudku a na základe posudkového záveru príslušný ÚPSVaR vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie.

Tabuľka 21 Prehľad počtu poberateľov a čerpania finančných prostriedkov na peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP v SR

Opakované peňažné príspevky na kompenzáciu	2019		2020	
	Priemerný mesačný počet poberateľov	Priemerná mesačná výška PP v €	Priemerný mesačný počet poberateľov	Priemerná mesačná výška PP v €
Peňažné príspevky na osobnú asistenciu	10 657	551	11 117	578,92
Peňažné príspevky na kompenzáciu zvýšených výdavkov	153 144	33,93	152 566	34,87
Peňažné príspevky na opatrovanie	57 048	317,87	61 734	363,13

Zdroj: Správa o sociálnej situácii obyvateľstva za rok 2020

Tabuľka 22 Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP k decembru 2020

Kraj/Okres	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie
Gelnica	133	20	411	972	1 671		639
Košice I	284	74	452	603	655		508
Košice II	403	124	650	862	1 002		723
Košice III	148	39	235	275	423		247
Košice IV	310	102	479	704	655	1	548
Košice-okolie	515	52	1 138	1 840	2 956		2 390
Michalovce	134	37	856	1 804	1 261	3	1 580
Rožňava	443	171	617	2 094	1 269	2	1 790
Sobrance	29	1	193	632	399		446
Spišská Nová Ves	185	50	954	1 319	2 331		1 013
Trebišov	82	4	975	1 364	1 301		1 664
KSK	2 666	674	6 960	12 469	13 923	6	11 548

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

3.2.3 Pomoc v hmotnej núdzi

Pomoc v hmotnej núdzi slúži ako minimálny príjem pre tých, ktorí nie sú schopní zabezpečiť si základné životné podmienky a nedokážu si príjem zvýšiť vlastným pričinením (prácou, zákonnými nárokmi). Za základné životné podmienky sa považuje jedno teplé jedlo denne, potrebné oblečenie a bývanie. Pomoc v hmotnej núdzi je univerzálny systém financovaný z daní, ktorý sa skladá z dávky v hmotnej núdzi a špecifických príspevkov. Pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok poskytujú ÚPSVaR a jednorazovú dávku v hmotnej núdzi poskytujú obecné a mestské úrady a financujú sa z rozpočtu miest a obcí. Výška dávky je rôzna v závislosti od počtu členov domácnosti. Pomoc v hmotnej núdzi je dávka v hmotnej núdzi, ochranný príspevok, aktivačný príspevok, príspevok na nezaopatrované dieťa, príspevok na bývanie.

Tabuľka 23 Počet poberateľov a vyplatené sumy pomoci v hmotnej núdzi k mesiacu júl 2023 za celú SR

Druh pomoci	Počet poberateľov	Vyplatená suma
Pomoc v hmotnej núdzi (1. + 2. + 3. + 4. + 5.)	147 283	12 737 304
1. Dávka a príspevky zákon č. 417/2013 Z.z. § 10	64 388	9 710 058
jednotlivec	36 472	3 967 202
jednotlivec s 1 – 4 deťmi	9 543	1 499 387
jednotlivec s viac ako 4 deťmi	256	49 505
dvojica	5 099	923 795
dvojica s 1 – 4 deťmi	10 756	2 630 104
dvojica s viac ako 4 deťmi	2 262	640 065
2. Osobitný príspevok § 16	2 930	312 604
3. Náhradné výživné zákon č. 201/2008 Z.z.	7 161	861 512
neplatené výživné	5 969	733 482
sirotský dôchodok	1 192	128 031
4. Dotácie zákon č. 544/2010 Z.z.	72 490	1 820 558
dotácia na stravu (počet detí)	64 614	1 808 620
dotácia na školské potreby (počet detí)	0	0
dotácia na výkon osobitného príjemcu DHN	4 451	5 517
dotácia na výkon osobitného príjemcu ŠSD	3 425	6 421
5. Resocializačný príspevok § 70 zákon č. 305/2005 Z.z.	314	32 572

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka 24 Vyplatené sumy dávok v hmotnej núdzi a príspevok k dávke k mesiacu júl 2023 podľa jednotlivých krajov SR

Kraj	Dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke	%
SR	9 710 058	100%
Bratislavský kraj	526 910	5,4%
Trnavský kraj	367 354	3,8%
Trenčiansky kraj	302 767	3,1%
Nitriansky kraj	724 767	7,5%
Žilinský kraj	532 724	5,5%
Banskobystrický kraj	2 134 002	22,0%
Prešovský kraj	2 527 247	26,0%
Košický kraj	2 594 287	26,7%

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka 25 Vyplatené sumy dávok v hmotnej núdzi a príspevok k dávke k mesiacu júl 2023 podľa okresov KSK

Okres	Dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke	%
KSK	2 594 287	100%
Gelnica	166 270	6,4%
Košice I	90 873	3,5%
Košice II	131 743	5,1%
Košice III	29 752	1,1%
Košice IV	66 724	2,6%
Košice-okolie	421 829	16,3%
Michalovce	367 844	14,2%
Rožňava	396 018	15,3%
Sobrance	97 648	3,8%
Spišská Nová Ves	354 269	13,7%
Trebišov	471 317	18,2%

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

3.3 Zhrnutie kapitoly Sociálno – demografická charakteristika kraja

V KSK žilo k 31.12.2020 spolu 802 092 obyvateľov, z čoho takmer polovica (369 443 obyvateľov, 46%) žila v krajskom meste Košice a v okrese Košice-okolie, ktoré spoločne predstavujú hlavnú aglomeráciu obyvateľstva na území KSK. Demografický vývoj v sledovanom období bol charakterizovaný rastom počtu obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľov v KSK v rokoch 2005 – 2020 má stúpajúci trend. Kým v roku 2005 bola populácia kraja na úrovni približne 770 000 obyvateľov, do roku 2020 došlo k nárastu nad 800 000 obyvateľov. Medzi rokmi 2005 a 2020 to predstavuje nárast populácie o približne 30 000 obyvateľov, čo je v percentuálnom vyjadrení takmer 4%. Podľa prognózy vývoja obyvateľstva v KSK do roku 2040 je predpoklad nárastu na približne 810 000 obyvateľov, čo oproti súčasnému stavu predstavuje približne 1% nárast.

Vývoj stavu obyvateľstva KSK je ovplyvnený najmä prirodzeným prírastkom obyvateľstva, ktorého trend kopíruje. Na úrovni okresov KSK dosiahlo v roku 2020 celkový úbytok obyvateľstva až osem okresov, najvýraznejší úbytok zaznamenali okresy Košice III, Košice II a okres Rožňava. Dlhodobo je zaujímavá situácia v okrese Košice III, kde aj napriek vyššiemu prirodzenému prírastku dochádza vďaka migračnému úbytku k celkovej strate obyvateľstva. Okres Košice-okolie vykazuje dlhodobo najvyššiu mieru celkového pohybu obyvateľstva, na čo má vplyv vysoká hodnota oboch zložiek tohto procesu, najmä vysoká miera migračného salda (proces suburbanizácie).

Z hľadiska vekovej štruktúry je typický postupný pokles obyvateľstva v predproduktívnom a produktívnom veku a narastanie podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku a následné starnutie populácie, s čím súvisí aj rastúca stredná dĺžka života. Najvýraznejšie sa v sledovanom období zmenil podiel obyvateľov vo veku nad 65 rokov. V roku 2020 sa táto veková kategória podieľala 15,78% na celkovom počte obyvateľov kraja, čo je oproti roku 2016 nárast o 2 percentuálne body, čo však znamená nárast až o 14,5% počtu obyvateľov v poproduktívnom veku (65 rokov a viac) a z toho úmerne vyplývajúci nárast dopytu po sociálnych službách.

Priemerný vek obyvateľov v KSK je v celom sledovanom období nižší ako v priemere za SR, v roku 2020 dosiahol hodnotu 39,98 roka, čo je o 1,3 roka menej ako celoslovenský priemer. V rámci okresov KSK je najstaršie obyvateľstvo v okresoch mesta Košice a v okrese Sobrance, kde priemerný vek dosahuje hodnotu nad úrovňou 41 rokov. Najmladšie obyvateľstvo je v okresoch Spišská Nová Ves, Košice– okolie a Gelnica, kde priemerný vek obyvateľstva nadobúda hodnoty na úrovni 37 rokov.

Index starnutia dosiahol v roku 2020 najvyššiu hodnotu v okrese Košice IV. Okresmi s prevahou poproduktívnej zložky obyvateľstva sú všetky okresy mesta Košice a okres Sobrance. Najmladšie obyvateľstvo bolo v roku 2020 v okresoch Košice-okolie, Spišská Nová Ves a Gelnica. Dôvodom je najmä vysoký podiel obyvateľstva rómskej národnosti, pre ktoré je typický nízky priemerný vek a vysoký podiel detskej zložky v populácii.

Zdravotný stav obyvateľov Slovenska vrátane obyvateľov územia KSK nie je veľmi priaznivý. Ovplyvňuje ho predovšetkým životný štýl, zhoršená kvalita životného prostredia v niektorých regiónoch, nezamestnanosť, sociálna situácia a nevhodné bytové podmienky časti populácie. Zo všetkých ochorení prevažujú choroby svalovej, kostrovej sústavy a spojového tkaniva, nádorové choroby a duševné choroby. Popri senioroch odkázaných na pomoc iných z dôvodu veku prevládajú odkázané osoby s diagnózami v oblasti duševného a mentálneho postihnutia (napr. schizofrénia, Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, autizmus, prejavy porúch správania, sklony k agresivite a sebaoškodzovaniu).

V KSK sa stredná dĺžka života pri narodení u mužov aj žien dlhodobo zvyšuje, aj keď tempo rastu je pomalé. V rámci Európskej únie však stále patríme medzi krajiny s nízkou strednou dĺžkou života pri narodení.

Stredná dĺžka života pri narodení v KSK bola v roku 2020 na úrovni 73,51 rokov u mužov a 80,18 rokov u žien, čo je na úrovni priemeru v SR v danom roku.

Demografický vývoj bude v období najbližších rokov naďalej determinovaný starnutím populácie, ktoré je výsledkom predovšetkým populačných vln v minulosti a meniaceho sa rodinného správania populácie, nízkou fertilitou, predlžovaním dĺžky ľudského života v súčasnosti. V nasledujúcich rokoch bude dochádzať k nárastu populácie seniorov. Výrazné je zaostávanie Slovenska v porovnaní s inými krajinami Európskej únie, čo sa týka predovšetkým počtu rokov dožitia v zdraví.

Starnutím sú najzasiahnutejšie oblasti ako trh práce, sociálne poistenie a zdravotníctvo.

V roku 2060 budú obyvatelia SR vo veku 65+ tvoriť už viac ako tretinu celkovej populácie (31,83%).

Z analýzy sociálno-demografického vývoja vyplýva identifikovaná potreba rozširovania rôznych foriem sociálnej pomoci zo strany jednotlivých stupňov samospráv pre seniorov a osoby s nepriaznivým zdravotným (telesným, duševným) stavom. Táto vyžaduje dostupnosť sociálnych služieb najmä v oblasti poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb na komunitnom princípe.

Potenciálnym ohrozením v poskytovaní sociálnych služieb sa vo vysokej miere javí predovšetkým nárast obyvateľov v poproduktívnom veku 65 rokov a viac, a s tým súvisiaci zvyšujúci sa dopyt po sociálnych službách. Riešením tohto problému by bolo rozširovanie kapacít sociálnych služieb komunitného typu pri zachovaní kapacít v existujúcich ZSS súčasne so zvyšovaním kvality poskytovaných sociálnych služieb. Taktiež daná skupina obyvateľstva, a predovšetkým časť z nej, osamelí seniori, je ohrozená chudobou. V SR pod hranicou chudoby žila viac ako štvrtina z nich (28,5 % osôb v roku 2021 oproti 9 % v roku 2016). Ďalšími skupinami ohrozenými chudobou sú aj zdravotne postihnutí, z dôvodu nižšieho pracovného uplatnenia, a nevytvorenia dostatočných podmienok pre ich zapojenie do pracovných procesov.

Zároveň ohrozením je aj tvorba zdrojov financovania v sociálnom zabezpečení, ktoré je priamo naviazané na štátny rozpočet. Stojí za zváženie, či by zdroje príjmov nemali byť určené podielom z odvodov povinných a dobrovoľných osôb, a tým zvýšiť istotu v tvorbe zdrojov na zvyšujúce sa nároky v sociálnom zabezpečení, spôsobené predovšetkým starnutím obyvateľstva. Taktiež je slabou stránkou závislosť na príspevkoch (napr. peňažný príspevok na opatrovanie) a iných prostriedkoch z verejných zdrojov (napr. pohľadávky z nezaplatených úhrad vo svojich dôsledkoch kryté z rozpočtov územnej samosprávy).

Príležitosťou pre zlepšovanie stavu poskytovaných sociálnych služieb je aj koncept aktívneho starnutia. Primárne ide o snahu, aby mali ľudia svoj život pod kontrolou tak dlho, ako to je len možné, najmä v staršom veku z hľadiska fyzického a duševného zdravia, nezávislosti, sociálnych vzťahov a fyzického prostredia. Komplexnejšie pomenovaný koncept zdravého a aktívneho starnutia predstavuje spôsob, akým by mali ľudia starnúť. To zahŕňa predovšetkým angažovanie sa v rozličných sférach spoločnosti a živote človeka - na trhu práce, vo verejnom živote (na úrovni komunity, obce, občianskeho či politického života), ale aj vo sfére rodinného života a vlastného rozvoja.

Sociálne služby na území KSK

4 Sociálne služby na území KSK

4.1 Legislatívna úprava sociálnych služieb

Problematika poskytovania sociálnych služieb je legislatívne upravená zákonom o sociálnych službách. Podľa tohto zákona **sociálna služba je: odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť** alebo súbor týchto činností, ktoré sú **zamerané na:**

- a) **prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,**
- b) **zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,**
- c) **zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,**
- d) **riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,**
- e) **prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,**
- f) **zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.**

Nepriaznivú sociálnu situáciu zákon o sociálnych službách definuje ako **ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:**

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- i) z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely tohto zákona je zabezpečenie **ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.**

Krízová sociálna situácia je **ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie** sociálnou službou.

4.2 Druhy sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách (§ 12) rozdeľuje sociálne služby podľa druhu nasledovne:

1. **sociálne služby krízovej intervencie**, ktorými sú:
 - a) terénna sociálna služba krízovej intervencie,
 - b) poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - nízkoprahové denné centrum,
 - integračné centrum,
 - komunitné centrum,
 - nocľaháreň,
 - útulok,
 - domov na polceste,
 - zariadenie núdzového bývania,
 - c) nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.
2. **sociálne služby na podporu rodiny s deťmi**, ktorými sú:
 - a) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
 - b) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
 - c) služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života,
 - d) služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
 - e) služba včasnej intervencie.
3. **sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie** z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

- a) poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
- zariadenie podporovaného bývania,
 - zariadenie pre seniorov,
 - zariadenie opatrovateľskej služby,
 - rehabilitačné stredisko,
 - domov sociálnych služieb,
 - špecializované zariadenie,
 - denný stacionár,
- b) domáca opatrovateľská služba,
- c) prepravná služba,
- d) sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- e) tlmočnická služba,
- f) sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- g) sprostredkovanie osobnej asistencie,
- h) požičiavanie pomôcok.

4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

- a) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- b) krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

5. podporné služby, ktorými sú:

- a) odľahčovacia služba,
- b) pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- c) poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- d) podpora samostatného bývania,
- e) poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- f) poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
- g) poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Uvedené druhy sociálnych služieb môžu byť poskytované **ambulantnou, terénnou formou alebo pobytovou formou** prípadne inou formou (napr. telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií) podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Ambulantná forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie.

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

V zmysle zákona má poskytovanie terénnej alebo ambulantnej sociálnej služby prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pobytová sociálna služba pred celoročnou pobytovou sociálnou službou.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, zabezpečovať vykonávanie týchto činností alebo vytvárať podmienky na ich vykonávanie pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje.

Odborné činnosti sú podľa § 16 zákona o sociálnych službách najmä:

- základné sociálne poradenstvo,
- špecializované sociálne poradenstvo,
- pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- sociálna rehabilitácia,
- ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
- rozvoj pracovných zručností,
- tlmočenie,
- sprostredkovanie tlmočenia a osobnej asistencie,
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
- výchova,
- preventívna aktivita,
- pomoc pri pracovnom uplatnení,
- pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
- stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím,
- pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života,

- podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania,
- bežné úkony starostlivosti o dieťa v rozsahu podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách.

Obslužné činnosti sú podľa § 17 zákona o sociálnych službách najmä:

- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva,
- poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej služby v spoločných priestoroch.

Ďalšie činnosti sú podľa § 18 zákona o sociálnych službách najmä:

- utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, úschovu cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť,
- poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi, prepravy,
- donáška stravy,
- požičiavanie pomôcok,
- zabezpečenie záujmovej činnosti.

4.3 Kompetencie v sociálnych službách

4.3.1 Kompetencie a činnosť KSK v sociálnych službách

Pôsobnosť vyššieho územného celku (ďalej len „VÚC“) v sociálnych službách upravuje zákon o sociálnych službách. Povinnosti vyplývajúce z tohto právneho predpisu KSK plní prostredníctvom OSV ÚKSK.

KSK je správnym orgánom v konaniach o nezapísaní do registra, o zákaze poskytovať sociálnu službu, o výmaze poskytovateľa sociálnej služby z registra, v konaniach o povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods.13 zákona o sociálnych službách.

KSK je zároveň správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu, zániku odkázanosti na sociálnu službu a zmenu stupňa odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení. Zároveň v týchto zariadeniach zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby fyzickým osobám, ktoré sú na poskytovanie sociálnej služby odkázané.

KSK taktiež zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb, kde nie je potrebné posudzovať odkázanosť fyzickej osoby na sociálnu službu, a to: v útulku, v zariadení núdzového bývania, v domove na polceste, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v integračnom centre, tľmočnícku službu, podporu samostatného bývania, sociálneho poradenstva a službu včasnej intervencie a poskytuje základné sociálne poradenstvo.

Postup zabezpečenia sociálnej služby pre občana upravuje zákon o sociálnych službách.

Proces zabezpečenia sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení pozostáva z dvoch na seba naväzujúcich krokov:

1. **Posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** - konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína na základe písomnej žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu fyzickej osoby, ktorej odkázanosť sa posudzuje, alebo podanej prostredníctvom centra pre deti a rodiny. Po prijatí žiadosti občana o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu vykoná KSK posudkovú činnosť a vydá posudok a rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu. Občan, ktorý má vydané rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, môže požiadať o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.
2. **Zabezpečenie poskytovania sociálnej služby** - žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podáva občan, rodič maloletého dieťaťa. Písomná žiadosť môže byť podaná aj prostredníctvom centra pre deti a rodiny, ak bolo dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu o ústavnej starostlivosti, výchovného opatrenia alebo neodkladného opatrenia v centre pre deti a rodiny. Ak občan vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sám podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, alebo o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, môže v jej mene a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tohto občana podať žiadosť aj iná fyzická osoba.

KSK zabezpečí občanovi sociálnu službu u poskytovateľa, ktorého si sám vybral.

V prípade záujmu o poskytnutie sociálnej služby v útulku, v domove na polceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v integračnom centre, o

poskytovanie podpory samostatného bývania, tlmočnickej služby a špecializovaného sociálneho poradenstva, občan, ktorý má záujem o poskytovanie vyššie uvedených sociálnych služieb, žiada o zabezpečenie služby priamo ním vybraného poskytovateľa sociálnych služieb.

KSK v zmysle zákona o sociálnych službách okrem iného:

- vykonáva zápis do registra, vykonáva výmaz z registra, oznamuje vykonanie zápisu do registra a vydáva výpis z registra,
- vykonáva zmeny v registri vo svojom územnom obvode v informačnom systéme sociálnych služieb,
- uzatvára zmluvy o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku (ďalej len „FPP“) poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi a o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov (ďalej len „EON“) podľa zákona o sociálnych službách,
- zriaďuje, zakladá, a kontroluje služby patriace do jeho pôsobnosti,
- kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom a plnenie podmienok na zápis do registra počas poskytovania sociálnej služby a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby,
- kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 zákona o sociálnych službách,
- vedie v informačnom systéme sociálnych služieb evidenciu v súlade s § 81 písm. v) zákona o sociálnych službách,
- poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov.

4.3.2 Kompetencie obcí v sociálnej oblasti

Obec v zmysle zákona o sociálnych službách poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre, v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, opatrovateľskú službu, prepravnú službu, odľahčovaciu službu, terénnu sociálnu službu krízovej intervencie a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa. Poskytuje základné sociálne poradenstvo. Môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnych služieb.

V súlade s miestnymi špecifikami vypracúvajú obce komunitné plány, v ktorých zohľadňujú potreby sociálnych služieb pre jednotlivé skupiny svojich občanov. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu.

Dodržiavanie právneho rámca pri plánovaní, zabezpečovaní, poskytovaní a financovaní sociálnych služieb je zárukou dodržiavania princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti a efektivity v rozvoji sociálnych služieb v kraji.

4.3.3 Kvalita sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách v prílohe č. 2 zaviedol štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby ako jeden z podstatných nástrojov zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Štandardy kvality obsahujú tri oblasti, a to:

a) **procedurálne podmienky - 15 kritérií:**

1. Účel a obsah poskytovania sociálnej služby (strategická vízia, poslanie, ciele) a prístup k prijímateľovi sociálnej služby
2. Dostupnosť sociálnej služby pre každého žiadateľa, ktorý spĺňa podmienky na poskytnutie sociálnej služby ustanovené týmto zákonom
3. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby a postup pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby
4. Účel a odborné zameranie metód, techník a postupov pri poskytovaní odborných činností vymedzených pre daný druh sociálnej služby
5. Individuálny plán prijímateľa sociálnej služby alebo postupy a pravidlá individuálnej práce s prijímateľom sociálnej služby
6. Aktivácia prijímateľa sociálnej služby a sieťovanie ďalšej podpory
7. Podpora pri zabezpečení zdravotnej starostlivosti a prevencia v oblasti zdravia
8. Prevencia krízových situácií a práca s rizikom v sociálnych službách. Používanie prostriedkov netelesného obmedzenia a telesného obmedzenia
9. Ochrana pred zlým zaobchádzaním

10. Zisťovanie spokojnosti prijímateľov sociálnej služby so všetkými zložkami poskytovanej sociálnej služby (najmä prostredie, starostlivosť, strava a podobne), využívanie zistených skutočností pri zvyšovaní kvality poskytovanej sociálnej služby a určenie spôsobu podávania sťažnosti súvisiacej s poskytovaním sociálnej služby
11. Poskytovanie informácií záujemcom o sociálnu službu a prijímateľom sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme, podľa ich individuálnych potrieb a schopností
12. Právo slobodne komunikovať a právo na nenarušovanie osobného priestoru
13. Právo na nezávislý spôsob života s primeranou podporou
14. Právo na uplatňovanie spôsobilosti na právne úkony
15. Dôverník v sociálnych službách

b) personálne podmienky - 5 kritérií:

1. Personál poskytovateľa sociálnej služby je vyškolený v oblasti základných ľudských práv a aktívne ich aplikuje pri poskytovaní sociálnej služby
2. Štruktúra a počet pracovných miest a kvalifikačné predpoklady na ich plnenie sú v súlade s § 84. Počet zamestnancov je primeraný počtu prijímateľov sociálnej služby a ich potrebám
3. Prijímanie zamestnancov a zaškoľovanie zamestnancov v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi
4. Ďalšie vzdelávanie a zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a hodnotenie zamestnancov, ktoré zahŕňa vypracovanie osobných cieľov, úloh a potrebu ďalšieho vzdelávania a spôsob ich naplnenia
5. Program supervízie u poskytovateľa sociálnej služby

c) prevádzkové podmienky - 5 kritérií:

1. Priestory poskytovateľa sociálnej služby spĺňajú požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú priestorové, technické a hygienické podmienky prevádzkovania sociálnej služby
2. Prijímatelia pobytovej sociálnej služby majú primerané a dobré podmienky na bývanie a právo na nenarušovanie osobného priestoru
3. Prijímateľom pobytovej sociálnej služby je poskytovaná primeraná strava, nezávadná pitná voda a zabezpečované oblečenie, ktoré vyhovuje ich potrebám a preferenciám

4. Poskytovateľ sociálnej služby poskytuje stimulujúce prostredie priaznivé pre aktivizáciu prijímateľov sociálnej služby a disponuje dostatočným vybavením pre aktivizáciu prijímateľov
5. Určenie pravidiel prijímania darov

Tieto kritéria sú vzájomne prepojené a ich zavedenie a plnenie vytvára predpoklad na zlepšenie kvality života prijímateľov sociálnych služieb.

4.3.4 Inšpekcia v sociálnych službách

Vytvoríť systém správneho dozoru, a tým posilniť zabezpečenie kvalitných sociálnych služieb pre zraniteľné skupiny obyvateľov, ktoré potrebujú odbornú pomoc, má aj zákon č. 345/2022 Z.z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje inšpekciu v sociálnych veciach a pôsobnosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) v oblasti inšpekcie v sociálnych veciach.

Inšpekcia v sociálnych veciach je:

- a) dozor nad dodržiavaním osobitných predpisov pri:
 - poskytovaní sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách,
 - poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - vykonávaní opatrení SPODaSK podľa zákona č. 305/2005 Z.z.,
- b) vyvodzovanie zodpovednosti za porušenie povinností - inšpekciou v sociálnych veciach je aj vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie povinností ustanovených platnou právnou úpravou v oblasti sociálnych vecí.

Inšpekcia v sociálnych veciach sa vykonáva voči dozorovaným subjektom, ktorými na účel zákona sú:

- a) poskytovatelia sociálnych služieb,
- b) fyzické osoby, ktorým bol priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „ŤZP“),
- c) fyzické osoby, ktoré vykonávajú osobnú asistenciu alebo opatrovanie fyzickej osoby s ŤZP,
- d) osoby, ktoré vykonávajú opatrenia SPODaSK,
- e) osoby, u ktorých je dôvodný predpoklad, že vykonávajú činnosti, ktoré :

1. sú neoprávneným poskytovateľom sociálnej služby,
2. majú charakter opatrení SPODaSK, na vykonávanie ktorých sa vyžaduje udelenie akreditácie, bez udelennej akreditácie.

4.3.5 Zhrnutie kapitoly Kompetencie v sociálnych službách

Kompetencie a činnosť KSK v sociálnych službách upravuje zákon o sociálnych službách. Zároveň tento zákon upravuje aj kompetencie obcí v sociálnej oblasti.

Boli zavedené štandardy kvality poskytovaných sociálnych služieb, ktoré sú súčasťou zákona o sociálnych službách v prílohe č. 2. Tieto štandardy tvoria významný nástroj na zvyšovanie kvality, ktorá je jednou z národných priorít v oblasti sociálnych služieb a sú rozdelené do troch oblastí, ktoré zahŕňajú procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky. Najrozsiahlejšou oblasťou sú procedurálne podmienky, ktoré zahŕňajú 15 kritérií, a to najmä dostupnosť sociálnej služby pre každého žiadateľa, ktorý spĺňa podmienky na poskytnutie sociálnej služby ustanovené týmto zákonom, individuálny plán a aktivizáciu prijímateľa, ochranu pred zlým zaobchádzaním, právo na slobodnú komunikáciu, nenarušovanie osobného priestoru a nezávislý spôsob života.

Kritéria personálnych podmienok sa snažia zaistiť čo najvyššiu kvalitu na strane zamestnancov a prevádzkové podmienky zabezpečiť životný priestor spĺňajúci požiadavky a priaznivý pre aktivizáciu prijímateľov.

Tieto kritéria sú vzájomne prepojené a ich zavedenie a plnenie vytvára predpoklad na zlepšenie kvality života prijímateľov sociálnych služieb.

Ďalším nástrojom na zabezpečenie kvality sociálnych služieb je aj systém správneho dozoru, ktorým je inšpekcia v sociálnych službách.

KSK v zmysle zákona o sociálnych službách kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom a plnenie podmienok na zápis do registra počas poskytovania sociálnej služby a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby, a zároveň kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov, a tým prispieva taktiež k zvyšovaniu kvality sociálnych služieb a hospodárnemu nakladaniu s verejnými prostriedkami.

4.4 Posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu a zabezpečenie sociálnej služby

Postup pri poskytovaní sociálnej služby je zložený z dvoch procesov, a to proces posudzovania odkázanosti na sociálnu službu a proces zabezpečenia sociálnej služby.

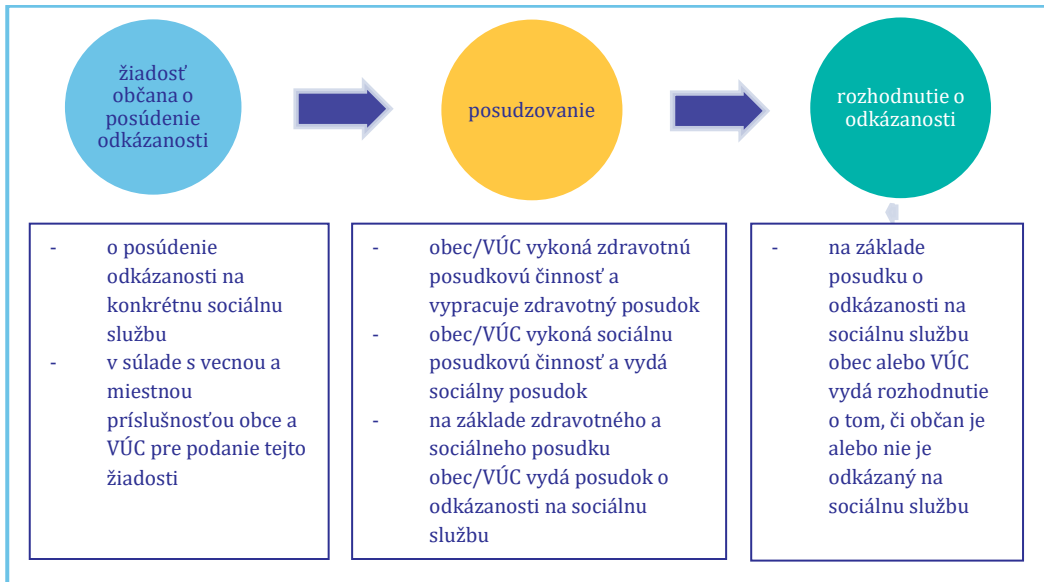
Aktuálne prebieha reforma posudkovej činnosti, ktorej cieľom je vytvorenie nového posudkového systému, ktorý bude jednotný a efektívny. V novom systéme budú vykonávať posudzovanie iba ÚPSVaR. MPSVR SR začalo koncom roka 2022 kreovať pracovnú skupinu pre prípravu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, prostredníctvom ktorého sa bude realizovať reforma posudkovej činnosti. V prvom polroku 2024 by malo dôjsť k legislatívnym úpravám zákona o sociálnych službách. Posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu má v rámci tejto úpravy prejsť pod kompetenciu ÚPSVaR.

Tabuľka 26 Rôznorodosť (diverzita) posudkových mechanizmov vo verejných politikách Slovenska súvisiacich so zdravotným stavom človeka (oblasti, pojmy a ich vymedzenia, pôsobnosť orgánov a účely) – oblasť sociálnych služieb

Používaný pojem	Vymedzenie	Právny predpis	Pôsobnosť	Účel
Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím	Osoba, ktorá má najmenej 50% miery funkčnej poruchy	§ 2 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia	Posudzuje ÚPSVaR	Poskytovanie sociálnych služieb na riešenie nepriaznivého zdravotného stavu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo
Fyzická osoba so zdravotným postihnutím	Fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby v konkrétnom stupni odkázanosti	§ 34-41 zákona o sociálnych službách	Potvrďuje príslušné zdravotnícke zariadenie	ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo
Fyzická osoba s nepriaznivým zdravotným stavom			Posudzuje príslušná obec alebo VÚC	dovršená dôchodkového veku

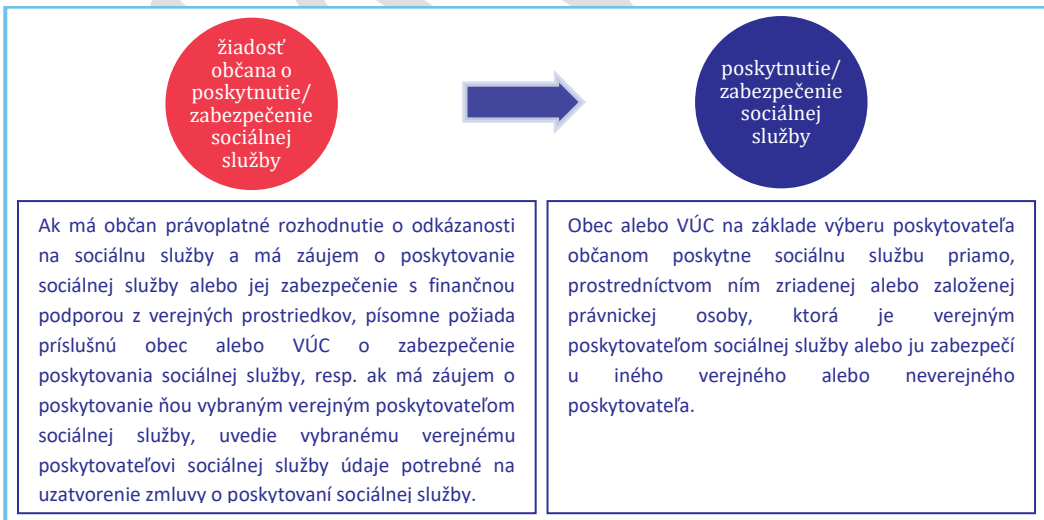
Zdroj: Sociálna posudková činnosť, Repková, K., 2022. Dostupné on-line: (https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2022/05/socialna_posudkova_cinnost_ucebny_text_kr_2022.pdf)

Obrázok 4 Proces posudzovania odkázanosti občana na sociálnu službu

Zdroj: OSV ÚKSK

Obrázok 5 Proces poskytovania/ zabezpečovania sociálnej služby občanovi odkázanému na sociálnu službu

Zdroj: OSV ÚKSK

Tabuľka 27 Rozdelenie kompetencií medzi VÚC a obcami v procese posudzovania odkázanosti na sociálnu službu

VÚC vydáva posudok a rozhodnutie na nasledovné druhy sociálnych služieb:	Obec/ mesto vydáva posudok a rozhodnutie na nasledovné druhy sociálnych služieb:
Domov sociálnych služieb	Zariadenie pre seniorov
Špecializované zariadenie	Zariadenie opatrovateľskej služby
Rehabilitačné stredisko	Opatrovateľská služba
Zariadenie podporovaného bývania	Denný stacionár

Zdroj: OSV ÚKSK

Domov sociálnych služieb (DSS) – v domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách alebo je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách; sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, týždennou pobytovou formou alebo celoročnou pobytovou formou.

Špecializované zariadenie (ŠZ) – v špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, demencia rôzneho typu etiológie, schizofrénia, skleróza multiplex, pervazívna vývinová porucha, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa; sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, týždennou pobytovou formou alebo celoročnou pobytovou formou.

Rehabilitačné stredisko (RS) – v rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

Zariadenie podporovaného bývania (ZPB) – v zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby so stupňom odkázanosti II – VI podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život.

4.4.1 Analýza odkázanosti na pomoc inej osoby a zabezpečenia sociálnych služieb v KSK

Tabuľka 28 Počet žiadostí o posúdenie a zabezpečenie podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb v kompetencii VÚC

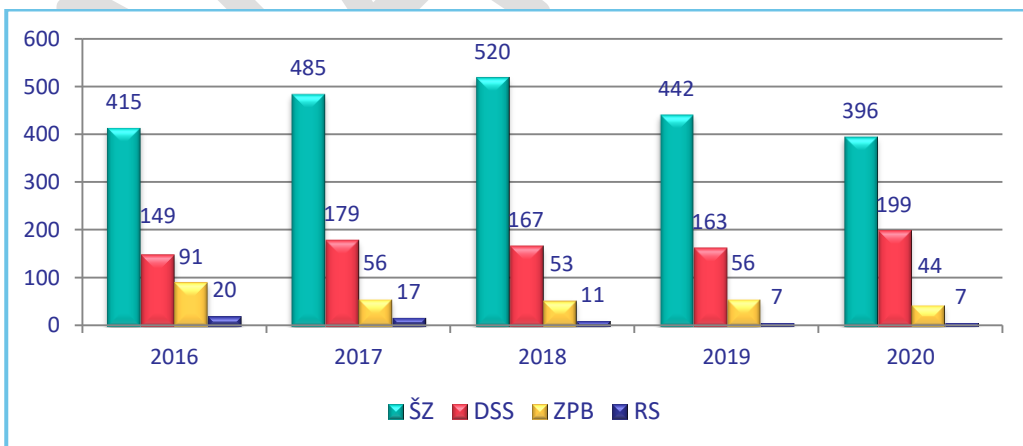
Druh sociálnej služby	Prijaté žiadosti o posúdenie odkázanosti	Vydané rozhodnutia o posúdení odkázanosti	Prijaté žiadosti o zabezpečenie sociálnej služby	Vybavené žiadosti o zabezpečenie sociálnej služby
Špecializované zariadenie				
2016	473	415	443	438
2017	601	485	491	472
2018	611	520	498	462
2019	549	442	493	494
2020	478	396	401	413
Domov sociálnych služieb				
2016	201	149	173	167
2017	236	179	176	154
2018	208	167	202	188
2019	219	163	187	181
2020	228	199	161	166
Zariadenie podporovaného bývania				
2016	76	91	76	54
2017	60	56	59	45
2018	51	53	35	32
2019	71	56	55	43
2020	38	44	47	51
Rehabilitačné stredisko				
2016	22	20	4	5
2017	19	17	16	11
2018	11	11	4	6
2019	6	7	7	7
2020	8	7	8	8

Druh sociálnej služby	Prijaté žiadosti o posúdenie odkázanosti	Vydané rozhodnutia o posúdení odkázanosti	Prijaté žiadosti o zabezpečenie sociálnej služby	Vybavené žiadosti o zabezpečenie sociálnej služby
SPOLU sociálne služby				
2016	772	675	696	664
2017	916	737	742	682
2018	881	751	739	688
2019	845	668	742	725
2020	752	646	617	638

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb KSK

Možno konštatovať, že počet žiadateľov o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu za sledované obdobie rokov 2016 – 2020 bol priemerne v špecializovanom zariadení na úrovni 542 žiadostí, v domove sociálnych služieb na úrovni 218 žiadostí, v zariadení podporovaného bývania na úrovni 59 žiadostí a v rehabilitačnom stredisku na úrovni 13 žiadostí. Dlhodobo najvyšší záujem pretrváva o sociálne služby v špecializovanom zariadení. S výrazným odstupom nasledujú sociálne služby v domove sociálnych služieb a v zariadení podporovaného bývania. Najnižší záujem je o sociálnu službu v rehabilitačnom stredisku.

Graf 7 Počet vydaných rozhodnutí o posúdení odkázanosti v rokoch 2016 - 2020

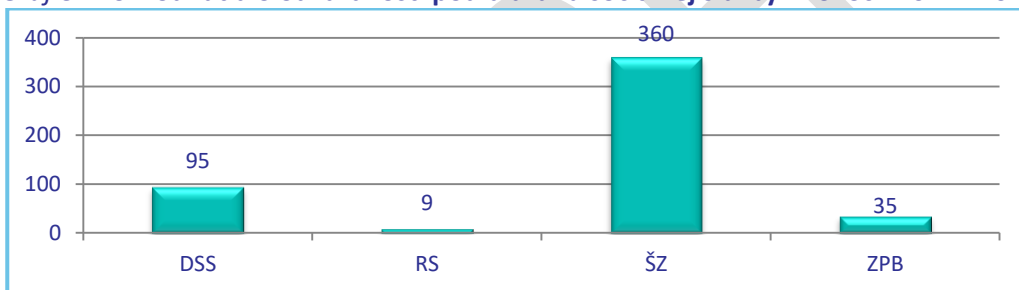
Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb KSK

4.4.2 Analýza odkázanosti na pomoc inej osoby v rokoch 2022 - 2023 na území KSK

Z podrobných dát získavaných za obdobie jedného kalendárneho roka v priebehu rokov 2022 a 2023, týkajúcich sa posudkovej činnosti vykonávanej na ÚKSK a vydaných rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu možno konštatovať na základe analýz a z nich nasledujúcich grafických výstupov viaceru zistení.

Prevažnú časť, cca 70% vydaných rozhodnutí o odkázanosti, tvoria rozhodnutia pre špecializované zariadenie. Druhým najpočetnejším druhom sociálnej služby pri vydaných rozhodnutiach je domov sociálnych služieb, ktorý tvorí približne 25% všetkých posudkov.

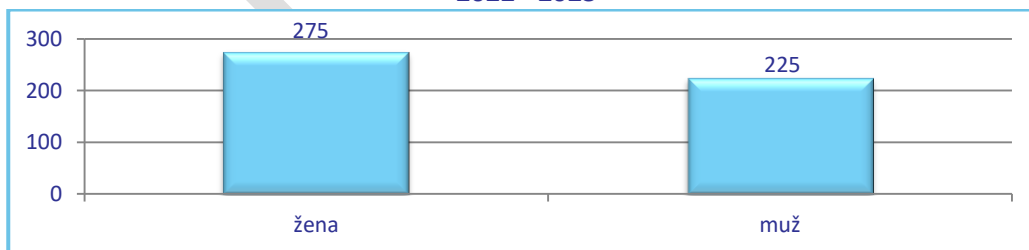
Graf 8 Rozhodnutia o odkázanosti podľa druhu sociálnej služby v rokoch 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Pri pohľade na vydané rozhodnutia o odkázanosti podľa pohlavia možno konštatovať, že pomer je približne vyrovnaný, s miernou prevahou žien, čo korešponduje aj so všeobecnou demografickou štruktúrou obyvateľstva, v ktorom je mierna nadpolovičná väčšina obyvateľov ženského pohlavia.

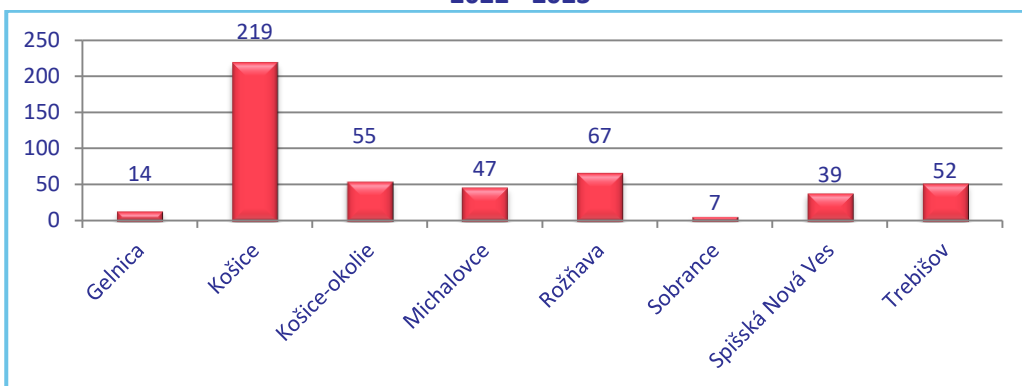
Graf 9 Rozhodnutia o odkázanosti podľa pohlavia v sledovanom období rokov 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Z vydaných rozhodnutí o odkázanosti podľa okresov KSK, ako aj z demografie kraja vyplýva, prevažnú časť tvoria rozhodnutia vydané obyvateľom mesta Košice. S výnimkou okresov Gelnica a Sobrance je rozloženie v rámci ostatných okresoch prevažne rovnomerné.

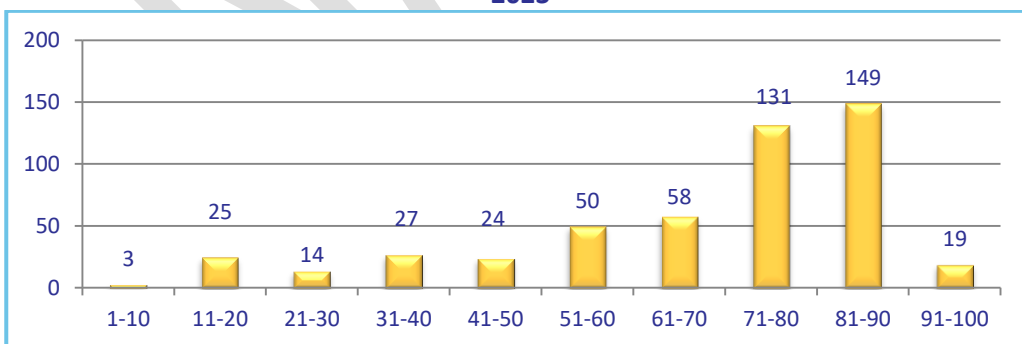
Graf 10 Rozhodnutia o odkázanosti podľa okresu v sledovanom období rokov 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Prevažná väčšina, približne 60% rozhodnutí o odkázanosti, je vydávaná osobám nad 70 rokov, čo zovšeobecnene korešponduje s prirodzene sa zhoršujúcim zdravotným stavom súbežne s pribúdajúcim vekom, ako aj s tým, že prevažná časť rozhodnutí je pre špecializované zariadenia, ktoré sú určené pre závažnejšie diagnózy.

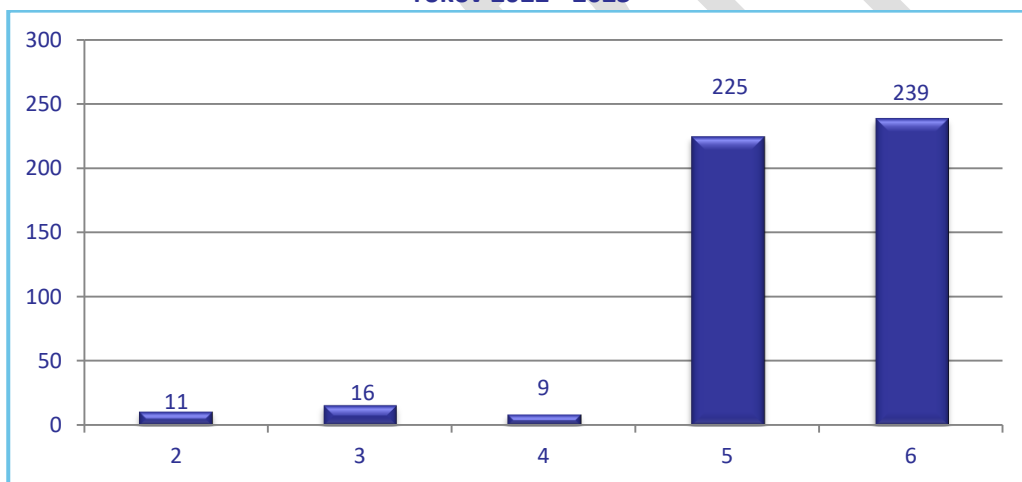
Graf 11 Rozhodnutia o odkázanosti podľa veku v sledovanom období rokov 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Pri rozhodnutiach podľa stupňa odkázanosti, kde v drivej väčšine prevažujú rozhodnutia so stupňom odkázanosti V a VI korešponduje jednak s grafom týkajúcim sa rozhodnutí podľa druhu služieb ako aj s grafom týkajúcim sa rozhodnutí podľa veku. Súvis s grafom, popisujúcim rozhodnutia podľa druhu služieb, spočíva v tom, že prevažujú rozhodnutia pre špecializované zariadenie – kde sú umiestnené osoby práve s najvyššími stupňami odkázanosti V a VI, nakoľko sa jedná o ťažké diagnózy, ako napr. Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba či demencia. Súvis s grafom, popisujúcim rozhodnutia podľa veku, spočíva v tom, že najmä osobám nad 70 rokov sú diagnostikované ťažké diagnózy, na základe čoho dostanú rozhodnutia s vyšším stupňom odkázanosti.

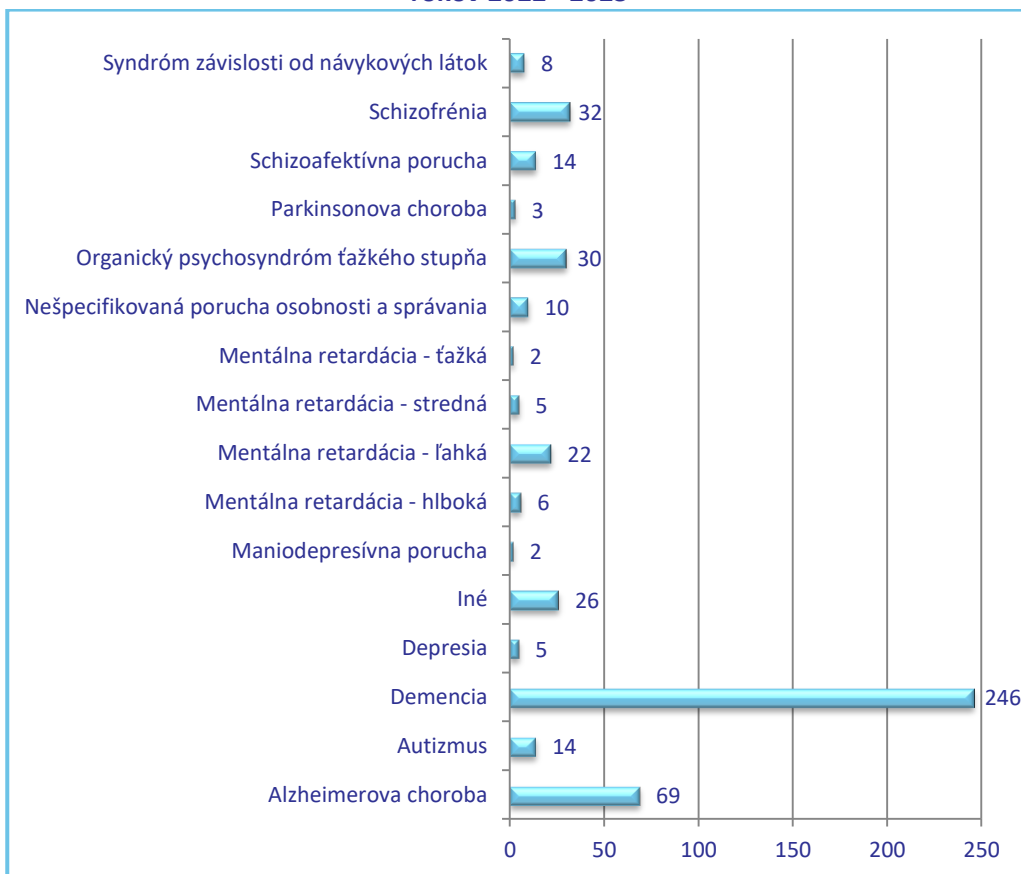
Graf 12 Rozhodnutia o odkázanosti podľa stupňa odkázanosti v sledovanom období rokov 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Graf zobrazujúci rozhodnutia o odkázanosti podľa hlavnej diagnózy posudzovaných osôb odráža viacero súvisiacich skutočností: prevahu mentálnych druhov postihnutia (najmä demencia), s tým súvisiacu prevahu rozhodnutí s vyšším stupňom odkázanosti V a VI ako aj prevahu rozhodnutí pre druh služby, kde sú tieto vyššie stupne umiestňované – špecializované zariadenia.

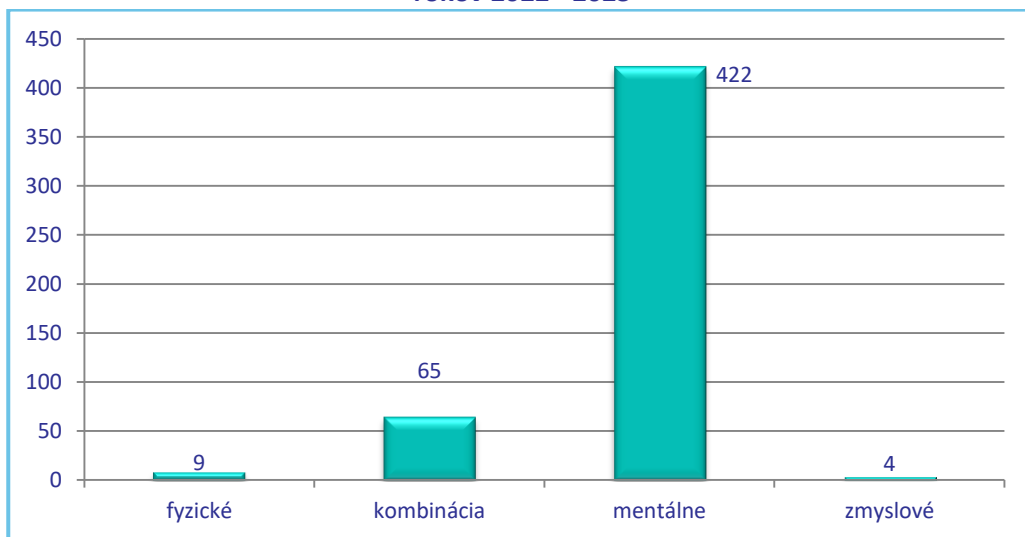
Graf 13 Rozhodnutia o odkázanosti podľa hlavnej diagnózy v sledovanom období rokov 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Nakoľko aj z grafu týkajúceho sa hlavných diagnóz je zrejmé, že prevažujúcimi hlavnými diagnózami posúdených žiadateľov sú demencia, Alzheimerova choroba či schizofrénia, aj graf znázorňujúci rozhodnutia podľa druhu postihnutia vyjadruje prevahu mentálneho druhu postihnutia u posudzovaných osôb.

Graf 14 Rozhodnutia o odkázanosti podľa druhu postihnutia v sledovanom období rokov 2022 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

4.4.3 Analýza odkázanosti na pomoc inej osoby podľa okresov na území KSK

Tabuľka 29 Počet prijatých a vybavených žiadostí o zabezpečenie sociálnych služieb podľa jednotlivých okresov KSK

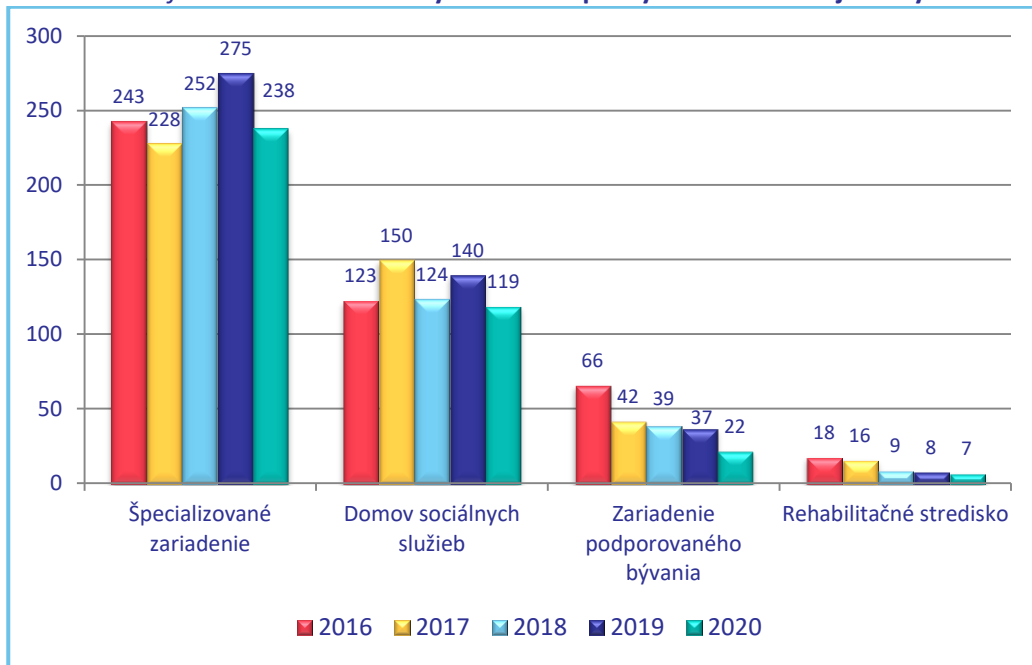
Okres	Prijaté žiadosti o zabezpečenie sociálnych služieb								Vybavené žiadosti o zabezpečenie sociálnych služieb							
	GL	KE	KS	MI	RV	SO	SN	TV	GL	KE	KS	MI	RV	SO	SN	TV
Špecializované zariadenie																
2016	2	241	49	28	64	4	15	34	2	250	46	20	64	3	11	35
2017	6	237	60	47	67	8	19	47	6	237	59	34	68	9	15	44
2018	3	301	63	37	35	5	11	39	2	282	56	36	34	5	7	37
2019	12	271	55	33	57	2	12	49	13	271	54	36	52	2	14	49
2020	3	241	36	30	38	5	16	31	2	251	36	29	44	5	15	32

Okres	Prijaté žiadosti o zabezpečenie sociálnych služieb								Vybavené žiadosti o zabezpečenie sociálnych služieb							
	GL	KE	KS	MI	RV	SO	SN	TV	GL	KE	KS	MI	RV	SO	SN	TV
Domov sociálnych služieb																
2016	0	65	27	23	17	3	15	20	5	63	26	22	18	3	12	17
2017	11	64	24	20	21	3	18	15	5	55	23	16	20	3	15	17
2018	4	75	41	9	14	4	20	32	4	71	39	9	14	4	19	27
2019	10	69	32	23	15	2	13	21	9	70	30	23	12	2	13	20
2020	10	56	26	18	16	1	19	11	10	55	30	17	17	1	21	12
Zariadenie podporovaného bývania																
2016	0	27	15	14	7	1	4	7	0	18	9	9	6	2	4	5
2017	2	25	11	4	6	3	4	4	1	19	8	4	3	3	3	4
2018	1	16	0	7	4	2	2	2	1	13	1	6	4	3	1	2
2019	1	20	4	11	3	1	5	6	0	14	4	11	3	1	5	5
2020	2	22	1	8	4	1	7	2	3	23	1	8	4	1	6	3
Rehabilitačné stredisko																
2016	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	1	0
2017	0	10	3	1	0	0	2	0	0	7	1	1	0	0	2	0
2018	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	2	2	0	0	1	0
2019	0	5	0	0	0	1	1	0	0	5	0	0	0	1	1	0
2020	0	4	0	1	0	0	3	0	0	4	0	1	0	0	3	0

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb KSK

Najvyšší počet prijatých žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby bol v rámci okresov mesta Košice, v roku 2020 to bolo 323 žiadostí, t.j. 53% podiel z celkového počtu žiadostí. V sledovanom období v rámci okresov mesta Košice sa podiel z celkového počtu žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby pohyboval v rozmedzí od 45% do 54%. Podiel prijatých žiadostí však nekopíroval podiely počtu obyvateľstva v rámci jednotlivých okresov. Podiel počtu obyvateľov v rámci okresov mesta Košice bol v roku 2020 na úrovni 30% z celkového počtu obyvateľov KSK.

Graf 15 Počet uzatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb KSK

Graf zobrazuje vývoj počtu uzatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnych služieb v období rokov 2016 – 2020. Rozdielny vývoj bol zaznamenaný v rokoch 2017 v špecializovaných zariadeniach a domovoch sociálnych služieb. V špecializovaných zariadeniach došlo k 6%-nému poklesu počtu uzatvorených zmlúv oproti roku 2016 na rozdiel od domovov sociálnych služieb, kde v roku 2017 došlo k 22%-nému nárastu uzatvorených zmlúv oproti roku 2016. V roku 2020 bol zaznamenaný pokles uzatvorených zmlúv vo všetkých sledovaných sociálnych službách oproti predchádzajúcemu roku. Najvýraznejší pokles bol v zariadeniach podporovaného bývania, kde došlo až k 41 % poklesu oproti roku 2019. V ostatných sociálnych službách došlo k poklesu počtu uzatvorených zmlúv v rozpätí 13 – 15% oproti predchádzajúcemu roku.

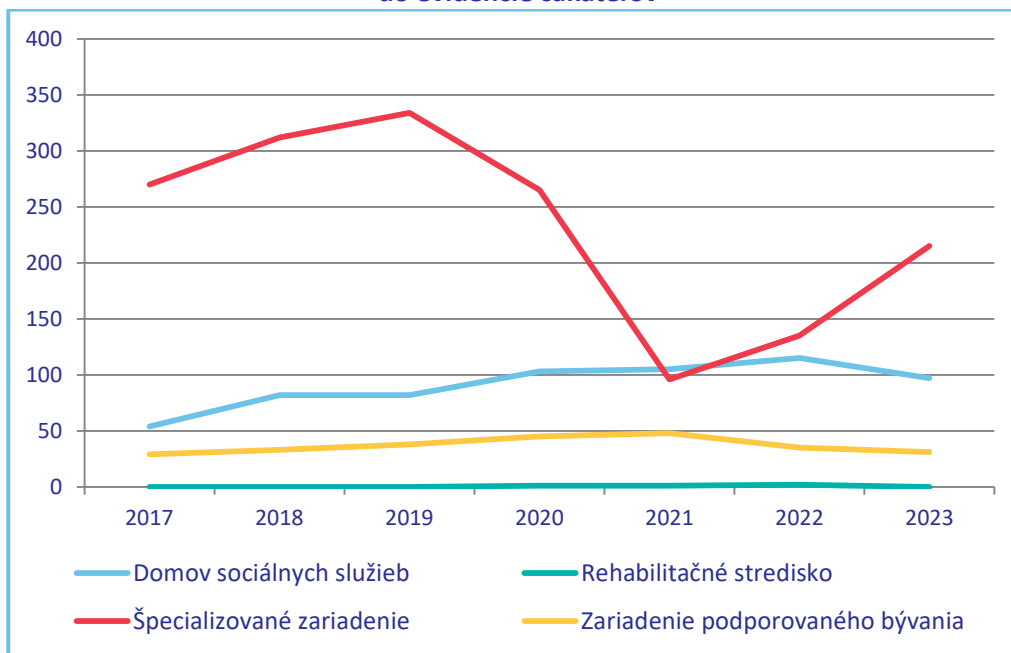
4.4.4 Evidencia čakaťelov na zabezpečenie sociálnych služieb na území KSK

Tabuľka 30 Počet žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby zaradených do evidencie čakaťelov

Roky	Poskytovatelia	Druh a forma sociálnej služby							
		DSS A	DSS PT	DSS PR	RS A	ŠZ PR	ŠZ A	ZPB PR	SPOLU
2017	Verejní	12	5	9		211		1	238
	Neverejní	2	1	25		59		28	115
	SPOLU	14	6	34		270		29	353
2018	Verejní	7	3	33		211	3	7	264
	Neverejní	2	2	35		98		26	163
	SPOLU	9	5	68		309	3	33	427
2019	Verejní	8	2	42		235	6	2	295
	Neverejní		2	28		93		36	159
	SPOLU	8	4	70		328	6	38	454
2020	Verejní	8		60		141	9	3	221
	Neverejní		2	33	1	115		42	193
	SPOLU	8	2	93	1	256	9	45	414
2021	Verejní	11		60		35	8	7	121
	Neverejní		2	32	1	51	2	41	129
	SPOLU	11	2	92	1	86	10	48	250
2022	Verejní	12	3	57		74	14	5	165
	Neverejní	6	3	34	2	46	1	30	122
	SPOLU	18	6	91	2	120	15	35	287
2023	Verejní	10	2	47		123	15	5	202
	Neverejní	1		37		76	1	26	141
	SPOLU	11	2	84		199	16	31	343

Zdroj: OSV ÚKSK

Graf 16 Prehľad žiadostí podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb zaradených do evidencie čakaťel'ov

Zdroj: OSV ÚKSK

Z grafu je zrejmé, že došlo k výraznému poklesu žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby zaradených do evidencie čakaťel'ov v špecializovaných zariadeniach, ktoré má priamu súvislosť s pandemickou situáciou ochorenia Covid-19. Po ústupe pandémie možno opäť badať postupný návrat k pôvodným číslam v rokoch 2022 a 2023.

Ochorenie Covid-19 bolo treťou najčastejšou príčinou úmrtia v SR v roku 2021. Absolútnu väčšinu úmrtí tvorili seniori nad 65 rokov. Podľa Štatistického úradu SR štatistiku úmrtí už od začiatku pandémie najviac ovplyvňovala podskupina mladších seniorov od 65 do 74 rokov, vo februári 2022 predstavovala ich nadúmrtnosť viac ako 15%. Táto skutočnosť sa odrazila aj na poklese počtu záujemcov o sociálnu službu najmä v špecializovaných zariadeniach s prijímateľmi v seniorskom veku s Parkinsonovou a Alzheimerovou chorobou.

Rastúci trend počtu čakaťel'ov na sociálnu službu je v domovoch sociálnych služieb, čo ovplyvňuje platná legislatíva (zákon o sociálnych službách neumožňuje zvyšovať kapacitu v existujúcich domovoch sociálnych služieb v pobytovej forme ani registrovať nových poskytovateľov), ako aj cieľová skupina, ktorej je zabezpečená sociálna služba (jedná sa o fyzické

osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, a zároveň to ovplyvňuje aj skutočnosť, že jedno miesto v zariadení je dlhodobo obsadené tým istým prijímateľom sociálnej služby).

Počet žiadostí v evidencii čakateľov na zabezpečenie sociálnej služby v zariadení podporovaného bývaní taktiež mierne medziročne rástol v priemere o 14%. Jedným z dôvodov môže byť taktiež skutočnosť, že jedno miesto v zariadení je dlhodobo obsadené tým istým prijímateľom sociálnej služby.

Evidencia čakateľov v ostatných druhoch sociálnych služieb

Dotazníkovým prieskumom sa získali údaje ohľadom počtu čakateľov aj v iných druhoch sociálnych služieb poskytovaných na území KSK. Dotazníkom boli oslovení poskytovatelia so žiadosťou o uvedenie počtu žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby vedených v evidencii čakateľov. Údaje sa vyhodnotili k 31.12.2023. Spracovaný výstup z dotazníkového prieskumu sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 31 Počet čakateľov vo vybraných sociálnych službách v jednotlivých ZSS k 31.12.2023 (zaznamenané odpovede poskytovateľov v rámci posielaného dotazníka)

Druh sociálnej služby	Registrovaná kapacita poskytovateľov vybraných sociálnych služieb, ktorí odpovedali na dotazník	Počet čakateľov	% podiel
denné centrum	340	0	0%
denný stacionár	192	5	3%
domov na polceste	25	12	48%
domov sociálnych služieb	1 237	101	8%
komunitné centrum	665	0	0%
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		20	-
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	42	2	5%
nocľaháreň	118	36	31%
opatrovateľská služba	54	75	139%

Druh sociálnej služby	Registrovaná kapacita poskytovateľov vybraných sociálnych služieb, ktorí odpovedali na dotazník	Počet čakaťateľov	% podiel
rehabilitačné stredisko	47	0	0%
služba včasnej intervencie	4	20	500%
špecializované zariadenie	725	176	24%
útulok	308	325	106%
zariadenie núdzového bývania	91	25	27%
zariadenie opatrovateľskej služby	353	110	31%
zariadenie podporovaného bývania	114	29	25%
zariadenie pre seniorov	1 942	1 194	61%
zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	135	0	0%

Zdroj: OSV ÚKSK

4.4.5 Zhrnutie kapitoly Posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu a zabezpečenie sociálnej služby

Posudzovanie odkázanosti pozostáva z procesu posudzovania odkázanosti na sociálnu službu a z procesu poskytnutia/ zabezpečovania sociálnej služby. Aktuálne prebieha reforma posudkovej činnosti, ktorej cieľom je vytvorenie nového posudkového systému, ktorý bude jednotný a efektívny. V prvom polroku 2024 by malo dôjsť k legislatívnym úpravám zákona o sociálnych službách. Posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu má v rámci tejto úpravy prejsť pod kompetenciu ÚPSVaR.

V súčasnosti podľa aktuálne platnej legislatívy KSK vydáva posudky a rozhodnutia na tieto druhy sociálnych služieb: domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, rehabilitačné stredisko a zariadenie podporovaného bývania.

V sledovanom období rokov 2016 – 2020 je najväčší dopyt o posúdenie odkázanosti na

sociálnu službu v špecializovanom zariadení. S výrazným odstupom nasledujú sociálne služby v domove sociálnych služieb a zariadení podporovaného bývania. Žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v rehabilitačnom stredisku tvoria menej ako 2% v porovnaní s počtom žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v špecializovanom zariadení.

Z podrobnej analýzy rozhodnutí o odkázanosti na pomoc inej osoby na prelome rokov 2022 a 2023 vyplynulo, že:

- prevažnú časť vydaných rozhodnutí tvoria rozhodnutia pre špecializované zariadenie, čo potvrdzuje aj predchádzajúcu analýzu rokov 2016 – 2020,
- mierne prevažuje počet vydaných rozhodnutí pre osoby ženského pohlavia,
- najvyšší počet rozhodnutí bolo vydaných pre občanov okresov mesta Košice a pre občanov v rozmedzí 71 – 90 rokov veku,
- najviac rozhodnutí sa vydalo so stupňom odkázanosti V a VI, prevažne pre občanov s mentálnym postihnutím, konkrétne s diagnostikovanou demenciou.

Z uvedených záverov je zrejmý prevažujúci dopyt o poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení, a tomu zodpovedajúci aj počet žiadostí vedených v evidencii čakaťel'ov. Poskytovanie väčšiny ambulantných a pobytových sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluže je podmienené až vyššími stupňami odkázanosti, čo znamená, že situácia osoby sa rieši až po vzniku problému a nemobilizuje sa v skoršom období.

Z ostatných sociálnych služieb je výrazný dopyt po sociálnych službách v zariadeniach pre seniorov, v zariadeniach opatrovateľskej služby a po opatrovateľskej službe.

Posudková činnosť môže pozostávať z lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti a je vykonávaná pre rôzne účely a rôznymi inštitúciami, ktorými sú Sociálna poisťovňa, ÚPSVaR, príslušná obec/ mesto alebo VÚC, prípadne centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo centrum špeciálnopedagogického poradenstva. Rôznorodosť posudkových mechanizmov môže komplikovať situáciu pre osobu, ktorá by mala byť posúdená. Očakávaná legislatívna zmena v priebehu roku 2024 by mohla priniesť zjednodušenie a zosúladienie posudkových procesov, čo v konečnom dôsledku prinesie výhody aj na stranu občana, aj na stranu inštitúcií. Táto zmena ovplyvní aj činnosť KSK v oblasti posudzovania odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorá by už nemala byť v kompetencii KSK. Avšak proces zabezpečovania poskytovania sociálnej služby by mal byť aj naďalej v jeho kompetencii.

4.5 Analýza poskytovaných sociálnych služieb na území KSK

K 31.08.2023 KSK v Informačnom systéme sociálnych služieb má registrovaných spolu 710 sociálnych služieb s miestom poskytovania na území KSK.

KSK poskytuje v roku 2023 na základe uzatvorených zmlúv o poskytovaní FPP finančný príspevok 74 poskytovateľom sociálnych služieb (neverejným a verejným v inom kraji) spolu na 1 581 zazmluvnených miest. Rozdelenie podľa druhov sociálnych služieb sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 32 Počet zazmluvnených miest financovaných KSK v roku 2023

Druh sociálnej služby	Počet miest poskytovania sociálnej služby	Počet zazmluvnených miest
Domov sociálnych služieb	26	517
Špecializované zariadenie	37	432
Zariadenie podporovaného bývania	13	117
Rehabilitačné stredisko	4	51
Domov na polceste	1	25
Útulok	8	357
Zariadenie núdzového bývania	5	82
SPOLU	94	1 581

Zdroj: OSV ÚKSK

Tabuľka 33 Počet zazmluvnených hodín financovaných KSK v roku 2023

Druh sociálnej služby	Počet zazmluvnených poskytovateľov sociálnej služby	Počet zazmluvnených hodín
Tlmočnícka služba	2	4 076
Sociálna rehabilitácia	1	5 094
Služba včasnej intervencie	1	7 410
Podpora samostatného bývania	2	7 410
SPOLU	6	23 990

Zdroj: OSV ÚKSK

Spolu s kapacitou zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je celkovo v ZSS v roku 2023 financovaných z rozpočtu KSK 3 363 miest, resp. občanov, ktorým je poskytnutá sociálna služba.

Tabuľka 34 Sociálne služby poskytované v ZSS v ZP KSK

Druh sociálnej služby	Počet miest poskytovania sociálnej služby	Registrovaná kapacita
Domov sociálnych služieb	16	1 005
Špecializované zariadenie	7	382
Zariadenie podporovaného bývania	2	17
Zariadenie pre seniorov	5	330
Služba včasnej intervencie	5	6
Útulok	3	42
SPOLU	38	1 782

Zdroj: OSV ÚKSK

Výška finančných prostriedkov z rozpočtu KSK (pre verejných a neverejných poskytovateľov služieb) na poskytovanie sociálnych služieb predstavuje v roku 2023 čiastku 39,5 mil. EUR.

Tabuľka 35 Vývoj čerpania finančných prostriedkov pre verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v rokoch 2016 - 2023

Rok	Rozpočet pre verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v tis. €	Medziročná zmena v tis. €	Medziročná zmena v %
2016	25 243*		
2017	26 723*	1 480	5,9%
2018	26 664	-59	-0,2%
2019	28 577	1 913	7,2%
2020	29 688	1 111	3,9%
2021	32 165	2 477	8,3%
2022	34 369	2 204	6,9%
2023	39 487	5 118	14,9%

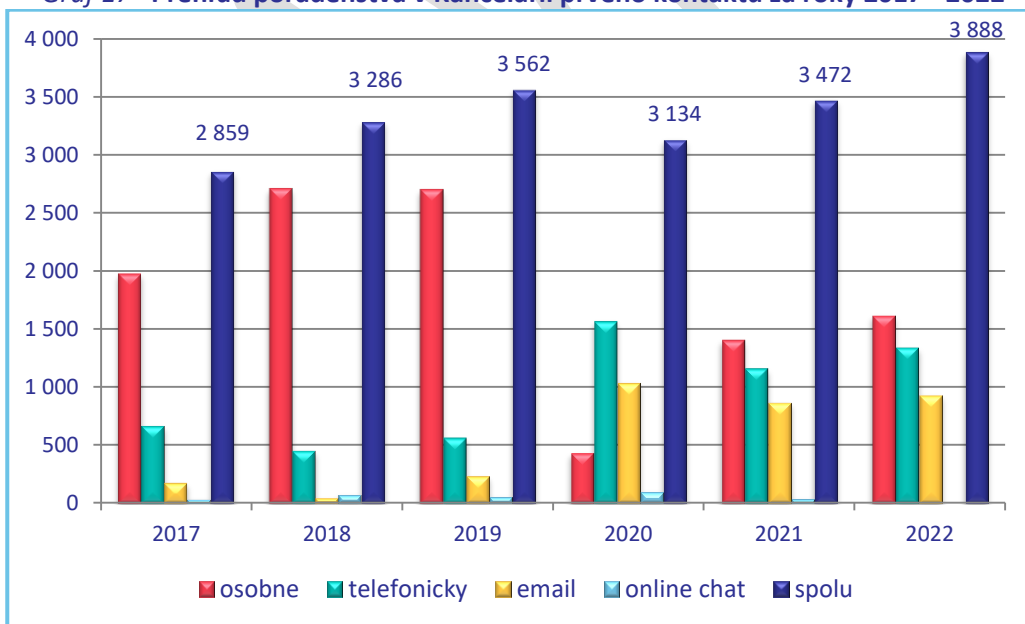
* FPO bol vyplácaný KSK

Zdroj: záverečný účet KSK za roky 2016 - 2022; upravený rozpočet KSK na rok 2023

Od roku 2018 bol zmenou zákona o sociálnych službách FPO vyplácaný MPSVR SR, ako je to vidieť aj z predchádzajúcej tabuľky, kedy došlo k poklesu rozpočtovaných finančných prostriedkov pre poskytovateľov sociálnych služieb. Od daného roku dochádza ku kontinuálnemu rastu potreby finančných zdrojov na sociálne služby. Najvyšší nárast bol zaznamenaný v upravenom rozpočte KSK roku 2023. Oproti roku 2018, kedy došlo ku legislatívnej zmene, to predstavuje nárast až o 48%.

ÚKSK poskytuje občanom svojho kraja základné sociálne poradenstvo v problematike sociálnych služieb. Sociálne poradenstvo je poskytované v Kancelárii prvého kontaktu (ďalej len „KPK“) OSV ÚKSK. Občania majú možnosť získať informácie a prehľad o možnostiach sociálnej pomoci, o druhoch a formách sociálnych služieb, ktoré zabezpečuje ÚKSK v rámci svojich kompetencií. Občania majú k dispozícii rôzne brožúry, noviny, letáky, zoznamy špecializovaných poradcov, zoznamy konkrétnych ZSS, či už verejných alebo neverejných poskytovateľov sociálnych služieb s uvedenou cieľovou skupinou a priemernou mesačnou úhradou za poskytnutú službu v jednotlivých zariadeniach. Návštevnosť a využívanie služieb KPK každoročne narastá. Kým v roku jej vzniku (r. 2011) bolo poskytnuté poradenstvo 1 155 občanom, v roku 2022 poskytla KPK svoje služby 3 888 občanom.

Graf 17 Prehľad poradenstva v Kancelárii prvého kontaktu za roky 2017 - 2022

Zdroj: OSV ÚKSK

4.5.1 Posudzované sociálne služby

Tabuľka 36 Poskytovanie sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku podľa okresov KSK

Druh sociálnej služby	GL	KE I	KE II	KE III	KE IV	KS	MI	RV	SO	SN	TV	KSK
Zariadenie podporovaného bývania					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Zariadenie pre seniorov	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Zariadenie opatrovateľskej služby	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	
Rehabilitačné stredisko			✓		✓		✓			✓		
Domov sociálnych služieb	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Špecializované zariadenie	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Denný stacionár	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Opatrovateľská služba	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Poskytovanie jednotlivých posudzovaných sociálnych služieb je zastúpené takmer vo všetkých okresoch KSK, najmenej zastúpené v rámci okresov sú sociálne služby poskytované v rehabilitačných strediskách. Najväčšie zastúpenie majú poskytovatelia sociálnych služieb: zariadenie pre seniorov a domovy sociálnych služieb, ktoré sa nachádzajú vo všetkých okresoch KSK s výnimkou okresu Košice III. Zariadenie opatrovateľskej služby sa nenachádza taktiež v okrese Košice III a v okrese Košice-okolie. V okresoch Košice IV, Michalovce a Spišská Nová Ves sú zastúpené všetky druhy posudzovaných sociálnych služieb.

Vychádzajúc z dostupných dát, získaných z Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja KSK na roky 2023 - 2027, pri pohľade na služby poskytované v domácnosti prijímateľa sociálnej služby, len 20% obcí KSK má vo svojej obci dostupnú terénnu opatrovateľskú službu (t.j. obce, ktoré spadajú do rádiusu, do ktorého dochádza opatrovateľská služba do domácností z okolitých miest/obcí). Pri možnosti dochádzania prijímateľa za službou denného stacionára, len 20% obcí KSK má zriadený denný stacionár v obci alebo sa nachádza v susednej obci. Obyvatelia 80% obcí teda nemajú možnosť v blízkosti dochádzať do denného stacionára resp. nemajú možnosť prijímať v domácnosti opatrovateľskú službu. Vychádzajúc zo spomínanej dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby a denného stacionára a vzhľadom na fakt, že v daných obciach sa

nenachádzajú ani iné ZSS, dve tretiny obcí KSK nemá dostatočnú dostupnosť sociálnych služieb vo svojej obci a okolí.

Analýza počtu poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa

Tabuľka 37 Prehľad počtu poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/založený		
Pobytová ročná forma				
Domov sociálnych služieb	9		11	20
Špecializované zariadenie	4	1	20	25
Zariadenie opatrovateľskej služby		9	13	22
Zariadenie podporovaného bývania	2		7	9
Zariadenie pre seniorov	5	12	29	46
Pobytová ročná forma - spolu	20	22	80	122
Pobytová týždenná forma				
Domov sociálnych služieb	3		1	4
Pobytová týždenná forma - spolu	3		1	4
Ambulantná forma				
Denný stacionár		6	11	17
Domov sociálnych služieb	3	1	9	13
Rehabilitačné stredisko			4	4
Špecializované zariadenie	3		1	4
Zariadenie opatrovateľskej služby			1	1
Ambulantná forma - spolu	6	7	26	39
Terénna forma				
Opatrovateľská služba		87	30	117
Terénna forma - spolu		87	30	117

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Takmer 37% z celkového počtu poskytovateľov sociálnych služieb pobytovou formou tvoria poskytovatelia sociálnych služieb v zariadení pre seniorov. S výrazným odstupom nasledujú poskytovatelia sociálnych služieb v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a zariadení opatrovateľskej služby, ktorých počet tvorí pri každej zo spomínaných sociálnych služieb v priemere 17% z celkového počtu poskytovateľov pobytovej formy sociálnych služieb. Sociálne služby v zariadení podporovaného bývania poskytuje v rámci KSK iba 9 poskytovateľov.

Počet poskytovateľov sociálnych služieb ambulantnou formou tvorí 13% z celkového počtu poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb. V rámci tejto formy sociálnej služby sú najrozšírenejšími sociálnymi službami denný stacionár a domov sociálnych služieb, ktoré poskytujú až tri štvrtiny poskytovateľov sociálnych služieb ambulantnej formy.

V rámci terénnej formy posudzovaných sociálnych služieb sa jedná iba o opatrovateľskú službu, ktorú zabezpečuje 117 poskytovateľov, z toho 87 poskytovateľov je obec/mesto a 30 neverejných poskytovateľov.

Analýza kapacity posudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa

Tabuľka 38 **Prehľad kapacity posudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa**

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/ založený		
Pobytová ročná forma				
Domov sociálnych služieb	865		384	1 249
Špecializované zariadenie	354	40	373	767
Zariadenie opatrovateľskej služby		153	324	477
Zariadenie podporovaného bývania	17		114	131
Zariadenie pre seniorov	320	873	1 043	2 236
Pobytová ročná forma - spolu	1 556	1 066	2 238	4 860
Pobytová týždenná forma				
Domov sociálnych služieb	35		12	47
Pobytová týždenná forma - spolu	35		12	47

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/ založený		
Ambulantná forma				
Denný stacionár		73	340	413
Domov sociálnych služieb	105	8	157	270
Rehabilitačné stredisko			57	57
Špecializované zariadenie	28		10	38
Zariadenie opatrovateľskej služby			9	9
Celkový súčet – ambulancia forma	133	81	573	787

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Z celkovej kapacity pobytových ročných služieb na území kraja je viac ako 70 % sústredenej v zariadeniach pre seniorov a domovoch sociálnych služieb. Týždennou formou sa poskytujú sociálne služby iba v domovoch sociálnych služieb.

4.5.2 Neposudzované sociálne služby

Tabuľka 39 Poskytovanie neposudzovaných sociálnych služieb podľa okresov KSK

Druh sociálnej služby	GL	KE I	KE II	KE III	KE IV	KS	MI	RV	SO	SN	TV	KSK
Poskytovanie sociálnej služby krízovej intervencie												
Terénna sociálna služba krízovej intervencie		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Nízkoprahové denné centrum						✓		✓		✓		
Integračné centrum												
Komunitné centrum	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Druh sociálnej služby	GL	KE I	KE II	KE III	KE IV	KS	MI	RV	SO	SN	TV	KSK
Nocľaháreň		✓	✓	✓	✓			✓		✓		
Útulok		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	
Domov na pol ceste			✓									
Zariadenie núdzového bývania				✓		✓				✓	✓	
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu		✓	✓					✓				✓
Poskytovanie sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi												
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa												
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti												
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života		✓			✓							
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života - starostlivosť o dieťa v detskej skupine								✓				
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Služba včasnej intervencie		✓				✓	✓	✓				✓

Druh sociálnej služby	GL	KE I	KE II	KE III	KE IV	KS	MI	RV	SO	SN	TV	KSK
Poskytovanie sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku												
Prepravná služba		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Sprievodcovská služba a predčitateľská služba		✓										✓
Tlmočnická služba		✓										✓
Sprostredkovanie tlmočnickej služby												
Sprostredkovanie osobnej asistencie												
Požičiavanie pomôcok		✓			✓		✓	✓		✓	✓	✓
Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií												
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		✓								✓		✓
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií		✓	✓				✓	✓				✓

Druh sociálnej služby	GL	KE I	KE II	KE III	KE IV	KS	MI	RV	SO	SN	TV	KS K
Poskytovanie podporných sociálnych služieb												
Odfahčovací služba												
Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností												
Denné centrum		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Podpora samostatného bývania		✓	✓	✓	✓	✓						✓
Jedáleň	✓	✓			✓	✓		✓		✓	✓	
Práčovňa						✓	✓	✓		✓	✓	
Stredisko osobnej hygieny						✓	✓	✓			✓	
Poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie ako samostatných odborných činností												
Sociálne poradenstvo – špecializované	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓		✓
Sociálne poradenstvo – základné		✓	✓		✓		✓	✓		✓	✓	✓
Sociálna rehabilitácia		✓										✓

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

V oblasti poskytovania sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi dominuje zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktoré nie je zastúpené iba v okresoch Gelnica a Sobrance. Na území KSK úplne absentuje pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti.

Sprostredkovanie tlmočnickej služby a sprostredkovanie osobnej asistencie sa v rámci KSK neposkytuje.

Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií je zabezpečené na území KSK.

V rámci podporných služieb sa neposkytuje odľahčovací služba a pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností. Najčastejšie je poskytovaná sociálna služba v dennom centre. Významnou službou v prípade opatrení na udržanie bývania je podpora samostatného bývania (§

57 zákona o sociálnych službách). Ide o sociálnu službu zameranú najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania. Poskytuje sa pri nej sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a vykonáva sa preventívna aktivita a sociálna rehabilitácia. Na území KSK ju poskytujú dvaja neverejní poskytovatelia pre oblasť Košice I-IV a Košice okolie.

Z dôvodu vzniku mimoriadnej situácie spojenej s vojnou na Ukrajine došlo k zvýšeniu počtu detí v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, a tým sa vytvorilo právne prostredie na vznik detských skupín, ktoré slúžia na riešenie dlhodobého nedostatku miest v jasliach, v materských školách či iných zariadeniach.

Analýza počtu poskytovateľov neposudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa

Tabuľka 40 **Prehľad počtu poskytovateľov neposudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa**

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/ založený		
Pobytová ročná forma				
Domov na pol ceste			1	1
Nocľaháreň		2	3	5
Útulok	2	3	7	12
Zariadenie núdzového bývania		1	4	5
Celkový súčet – pobytová ročná forma	2	6	15	23

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/ založený		
Ambulantná forma				
Denné centrum		18		18
Jedáleň		7	5	12
Komunitné centrum		48	5	53
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu		1	3	4
Nízkoprahové denné centrum		3	1	4
Požičiavanie pomôcok	4	2	4	10
Práčovňa		7		7
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života			2	2
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života – starostlivosť o dieťa v detskej skupine			3	3
Služba včasnej intervencie	2		2	4
Sociálna rehabilitácia			1	1
Sociálne poradenstvo - špecializované		1	16	17
Sociálne poradenstvo - základné		1	10	11
Sprievodcovská služba a predčitateľská služba			1	1
Stredisko osobnej hygieny		4		4
Tlmočnická služba			1	1
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		8	24	32
Celkový súčet – ambulancia forma	6	100	78	184

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/ založený		
Terénna forma				
Jedáleň		2	1	3
Komunitné centrum		41	5	46
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu			3	3
Podpora samostatného bývania			3	3
Požičiavanie pomôcok			3	3
Prepravná služba		5	13	18
Služba včasnej intervencie	3		4	7
Sociálna rehabilitácia			1	1
Sociálne poradenstvo - špecializované			14	14
Sociálne poradenstvo - základné			11	11
Sprievodcovská služba a predčitateľská služba			1	1
Terénna sociálna služba krízovej intervencie		9	12	21
Tlmočnícka služba			1	1
Celkový súčet – terénna forma	3	57	72	132
Iná forma (telefonicky; pomocou telekomunikačných technológií)				
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií			7	7
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		2	3	5
Tlmočnícka služba			1	1
Celkový súčet – iná forma	0	2	11	13

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Z ambulantných foriem sociálnych služieb prevažuje sociálna služba poskytovaná v dennom centre a komunitnom centre, ktorá je zabezpečovaná obcami. Dopyt je po službách poskytovaných v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

Sociálne služby poskytované prostredníctvom telekomunikačných technológií v rámci KSK sú poskytované formou SOS náramkov a tlačidiel, ktorými je možné na diaľku privolať pomoc alebo riešiť rôzne problémy prijímateľov sociálnych služieb. Nie sú využívané vo veľkom rozsahu. Poskytujú ich dvaja verejní poskytovatelia – mesto Košice pre 23 prijímateľov a mesto Spišská Nová Ves pre 30 prijímateľov a taktiež sú tieto služby ponúkané aj neverejnými poskytovateľmi. Asociácia samaritánov SR poskytuje túto službu 10 prijímateľom v rámci KSK. Neverejný poskytovateľ Santea v minulosti ponúkal svoje dištančné služby zariadeniam v KSK, avšak z ich strany nebol prejavovaný záujem.

Analýza kapacity neposudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa

Tabuľka 41 **Prehľad kapacity poskytovateľov neposudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa**

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/založený		
Pobytová ročná forma				
Domov na pol ceste			25	25
Nocľaháreň		22	212	234
Útulok	42	81	360	483
Zariadenie núdzového bývania		44	87	131
Celkový súčet – pobytová ročná forma	42	147	684	873

Druh sociálnej služby	Verejný poskytovateľ		Neverejný poskytovateľ	Celkom
	ZSS v ZP KSK	Obec/mesto alebo ním zriadený/ založený		
Ambulantná forma				
Denné centrum		1 556		1 556
Jedáleň		695	190	885
Komunitné centrum		1 673	114	1 787
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu		6	30	36
Nízkoprahové denné centrum			12	12
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života			16	16
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života – starostlivosť o dieťa v detskej skupine			12	12
Služba včasnej intervencie	6		12	18
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		170	351	521
Celkový súčet – ambulancia forma	6	4 100	737	4 843

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

4.5.3 Sociálne služby krízovej intervencie

Sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby. Zákon o sociálnych službách vymedzuje nepriaznivú sociálnu situáciu podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g), h), i) ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.

Sociálne služby krízovej intervencie môžu mať nízkoprahový charakter, aby bola pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu.

Ako jeden zo systémových krokov riešenia otázky bezdomovstva vznikla **Národná koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovstva na roky 2023 - 2030**. Na túto koncepciu bude nadväzovať akčný plán spresňujúci všeobecne stanovené ciele tak, aby boli kvantifikovateľné a merateľné a obsahujúci konkrétne opatrenia pre dosiahnutie týchto cieľov. Pripravený bude v spolupráci s vecne príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy, samosprávou, zástupcami mimovládneho sektora a všetkými ďalšími subjektmi, ktoré sú v oblasti riešenia problematiky ľudí bez domova aktívne.

Bezdomovstvo a vylúčenie z bývania sú najextrémnejšími prejavmi chudoby a sociálneho vylúčenia. Vztahujú sa na životné situácie osôb, ktoré nemajú primerané bývanie, pretože žijú na ulici alebo v dočasnom ubytovaní.

Zásadným krokom SR v oblasti prevencie a ukončovania bezdomovstva bolo podpísanie Lisabonskej deklarácie k Európskej platforme pre boj proti bezdomovstvu. SR sa jej podpisom zaviazala spolupracovať na naplnení jej cieľov v oblasti ukončovania bezdomovstva do roku 2030 tak, aby:

- nikto nenocoval na ulici z dôvodu nedostatku dostupného, bezpečného a adekvátneho núdzového ubytovania,
- nikto nezostával v núdzovom alebo prechodnom ubytovaní dlhšie, ako je nevyhnutné na úspešný prechod do trvalého bývania,
- nikto nebol prepustený z väzenia, nemocnice, ZSS alebo inej inštitúcie bez toho, aby mu bolo ponúknuté vhodné bývanie,
- v najvyššej možnej miere fungovala prevencia núteného vystáhovania, a ak k nemu predsa dôjde, aby bola v prípade potreby k dispozícii pomoc pri zabezpečení vhodného bývania,
- nikto nebol diskriminovaný pre to, že je bez domova.

Ľudia bez domova sa členia na základe typológie známej ako ETHOS (Európska typológia bezdomovstva a vylúčenia z bývania) do 4 koncepcčných kategórií:

1. bez strechy - osoby spiace vonku, v nízkoprahovej nocľahárni, osoby sezónne užívajúce k prenocovaniu priestory sociálnych zariadení bez lôžok,
2. bez bytu - osoby žijúce v azylovom dome, v domovoch na pol ceste, v ubytovniach, osoby ohrozené domácim násilím prebývajúce na skrytej adrese, osoby po opustení väznice, zdravotníckeho zariadenia, detskej inštitúcie, pestúnskej starostlivosti),

3. život v neistom bývaní - osoby prechodne bývajúce u príbuzných alebo u priateľov (nemajú inú možnosť bývania), v podnájme (nemajú inú možnosť bývania, osoby bývajúce v byte bez právneho nároku, v nezákonne obsadenej budove, pozemku (záhradkárská kolónia, oblasť) a osoby, ktoré dostali výpoveď z nájomného alebo vlastného bytu,
4. život v nevyhovujúcom bývaní - osoby žijúce v mobilnom obydľí, v budove, ktorá nie je určená k bývaní, napr. osoby žijúce na pracovisku, v záhradných chatkách so súhlasom majiteľa, v provizórnych stavbách alebo v budovách napr. bez kolaudácie a osoby žijúce v preľudnených bytoch.

Štatistický úrad SR zverejnil výsledky o obyvateľoch bez domova na základe SODB v roku 2021. Na účely tohto sčítania skupina ľudí bez domova predstavovala tých obyvateľov, ktorí využívali rôzne druhy dočasného ubytovania a často sa pohybovali medzi ubytovaniami (útulky, domovy na polceste, zariadenia núdzového bývania) alebo mali pobyt v nekonvenčnom obydľí bez vane, splachovacieho záchodu, vodovodu a kúrenia. Údaje o primárnych bezdomovcoch – osobách žijúcich bez prístrešia, napr. na ulici, neboli predmetom sčítania.

Tabuľka 42 Celkový počet ľudí bez domova podľa metodiky SODB 2021

Skupiny sekundárnych bezdomovcov:	Počet sčítaných osôb	Podiel v %
obyvatelia sčítaní na fiktívnych objektoch a centroidoch	64 017	90,1
obyvatelia sčítaní v nekonvenčných obydľiach	5 196	7,3
obyvatelia sčítaní v zariadeniach dočasného ubytovania	1 863	2,6
Celkový počet	71 076	100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac takto definovaných ľudí bez domova sa nachádza v Nitrianskom, Košickom a Banskobystrickom kraji. Naopak najmenej v Bratislavskom a Trnavskom kraji. V roku 2011 bol počet ľudí bez domova v SR 23 483. Počas desiatich rokov sa počet ľudí bez domova zvýšil, a zatiaľ čo v roku 2011 tvorili ľudia bez domova 0,44 % z celkovej populácie, v 2021 to bolo už 1,3 %, čo predstavuje až trojnásobný nárast tejto skupiny obyvateľstva.

Tabuľka 43 Počet ľudí bez domova v krajoch podľa trvalého a súčasného pobytu v SR, SOBD 2021

Kraj	Trvalý pobyt		Súčasný pobyt	
	abs.	%	abs.	%
Bratislavský	6 239	8,78	6 422	9,04
Trnavský	6 872	9,67	6 864	9,66
Trenčiansky	8 675	12,21	8 626	12,14
Nitriansky	10 643	14,97	10 585	14,89
Žilinský	8 576	12,07	8 575	12,06
Banskobystrický	10 197	14,35	10 134	14,26
Prešovský	9 360	13,17	9 405	13,23
Košický	10 514	14,79	10 465	14,72
SPOLU	71 076	100,00	71 076	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR

Na lokálnej úrovni sa mapovaniu bezdomovstva venoval Registračný týždeň rodín v bytovej núdzi v Košiciach v roku 2021. Zapojenie sa do mapovania zobrazuje nasledujúca tabuľka:

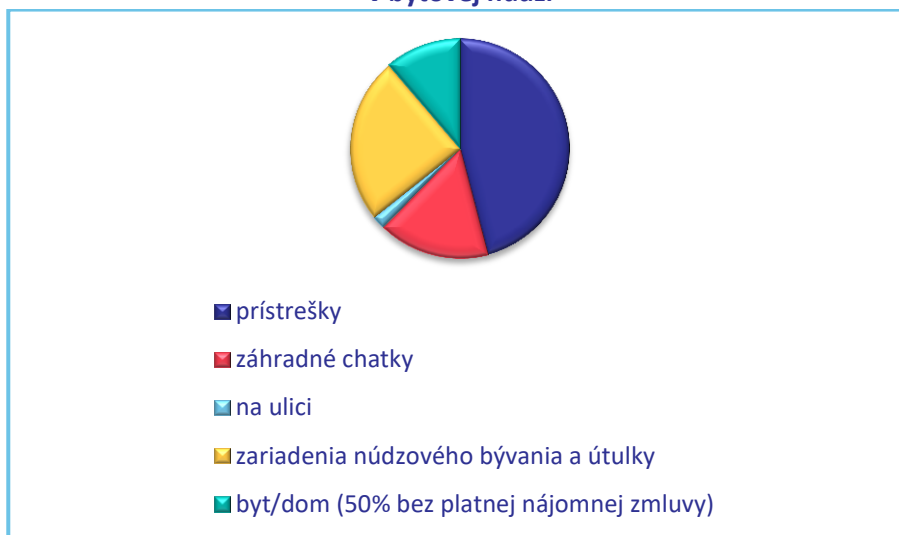
Tabuľka 44 Účastníci Registračného týždňa rodín v bytovej núdzi v Košiciach v roku 2021

Počet rodín	309
Počet členov v rodinách celkom	1 738
- z toho dospelí	552
- z toho deti	1 187

Zdroj: Nadácia DEDO

V čase zberu dát okrem toho očakávali narodenie ďalšieho dieťaťa v každej desiatej domácnosti. Viac ako 33 % z celkového počtu detí bola v predškolskom veku, 20 % detí bolo vo veku do troch rokov a ďalších 14 % od troch do šiestich rokov.

Graf 18 Mapovanie bývania účastníkov prieskumu počas Registračného týždňa rodín v bytovej núdzi

Zdroj: Nadácia DEDO

KSK zo svojho rozpočtu financuje sociálne služby krízovej intervencie poskytnutím FPP neverejným poskytovateľom. Prehľad sa nachádza v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 45 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb financovaní z rozpočtu KSK v roku 2023

Druh sociálnej služby	Počet poskytovateľov	Počet financovaných miest	Okres
Útulok	7	357	Košice I–IV Rožňava Michalovce Trebišov
Domov na polceste	1	25	Košice II
Zariadenie núdzového bývania	4	82	Košice I–IV Košice okolie Spišská Nová Ves Trebišov

Zdroj: OSV ÚKSK

Tabuľka 46 Sociálne služby krízovej intervencie na území KSK

Druh sociálnej služby	Počet poskytovateľov	Registrovaná kapacita
Domov na polceste	1	25
Komunitné centrum	89	1 815
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	10	68
Nízkoprahové denné centrum	4	12
Nocľaháreň	5	234
Terénna sociálna služba krízovej intervencie	22	-
Útulok	12	483
Zariadenie núdzového bývania	5	131

Zdroj: OSV ÚKSK

Výraznou skupinou ohrozenou stratou bývania sú mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti v centrách pre deti a rodinu, ktorým sa poskytuje sociálna služba v domovoch na polceste. Ďalšou zo zraniteľných skupín, ktorá si vyžaduje pomoc a podporu pri predchádzaní straty domova, sú ženy a matky s deťmi zažívajúce domáce násilie, ktorým sa poskytuje sociálna služba v zariadeniach núdzového bývania.

Zároveň KSK má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti útulky, ktoré sú financované z rozpočtu KSK. Prehľad sa nachádza v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 47 Útulky v ZP KSK

Útulok v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK	Registrovaná kapacita	Okres
ANIMA - DSS	15	Michalovce
ANIMA - DSS	12	Sobrance
LUMEN – ŠZ, ZPS a DSS	15	Trebišov

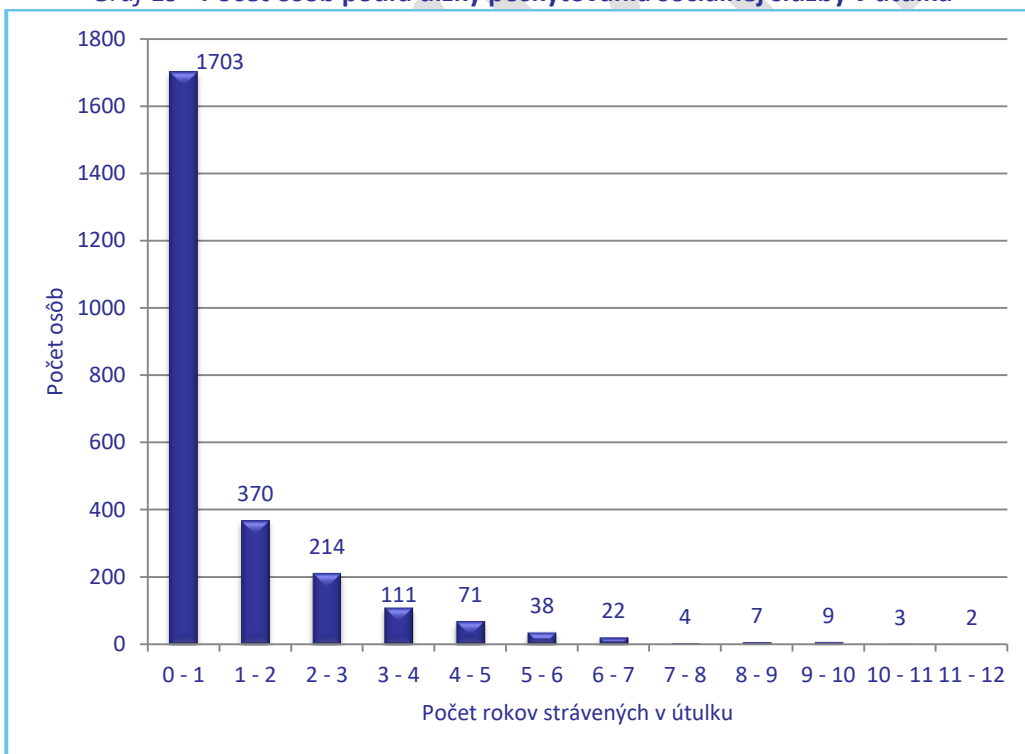
Zdroj: OSV ÚKSK

Jednou z najrozšírenejších poskytovaných sociálnych služieb krízovej intervencie je útulok. V rámci územia KSK je sociálna služba v útulku poskytovaná na 14 miestach s celkovou kapacitou 483 miest, pričom okresmi bez dostupnosti tejto sociálnej služby sú okresy Gelnica, Spišská Nová Ves a Košice-okolie, ktoré však možno zahrnúť do spádovej oblasti mesta Košice. Nakoľko cieľom tejto sociálnej služby je jej poskytovanie na dočasné obdobie a prinavrátenie osôb do bežného

života, mala by mať krátkodobý charakter. Analýza dostupných údajov za roky 2011 - 2023 však ukázala, že približne 8% osôb sa v sledovanom období neprinavrátilo do bežného života, ale došlo len k zmene, resp. aj opakovaným zmenám miest v rámci územia kraja, v ktorom im bola táto sociálna služba poskytovaná. Nakoľko analýza vychádza iba z dostupných mesačných evidencií zo ZSS v KSK, a nezohľadňuje možné presuny prijímateľov v rámci ZSS na území celej SR, z toho vyplýva, že percento osôb, ktoré sa neprinavrátili do bežného života, a dochádzalo pravdepodobne iba k ich presunu medzi ZSS, môže byť vyššie ako uvedených 8%.

Analýza taktiež ukázala, že prevažnej časti, t.j. 2/3 osôb, bola v sledovanom období sociálna služba v útulku poskytovaná do 1 roka, čo potvrdzuje jej krátkodobý a dočasný charakter, avšak stále existuje aj značné množstvo osôb, ktorým je služba poskytovaná aj 3 a viac rokov, ako interpretuje aj nasledujúci graf:

Graf 19 Počet osôb podľa dĺžky poskytovania sociálnej služby v útulku

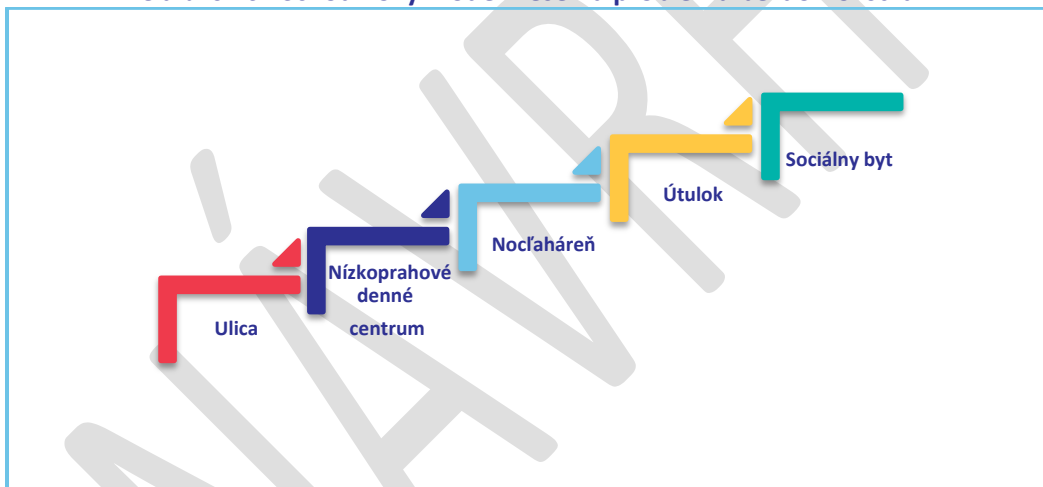

Zdroj: OSV ÚKSK

Prístupy k riešeniu problému bezdomovstva - porovnanie schodíkového modelu a princípu „housing first“

Kým schodíkový model riešenia problému bezdomovstva predpokladá postupné a cielečné zvyšovanie schopností osôb bez domova participovať na zlepšení vlastnej životnej situácie s cieľom osamostatnenia sa a získania bývania, princíp Housing First využíva bývanie ako východisko, nie ako cieľ. Ľuďom bez domova je najprv poskytnuté adekvátne ubytovanie, ktoré napomáha k posunu bližšie k bežnému životu. Významným negatívnym prvkom v oblasti bývania v SR je absencia nájomného bývania.

Obrázok 6 Schodíkový model riešenia problému bezdomovstva

Zdroj: OSV ÚKSK

Od marca 2020 sa v rámci projektu Housing First zaoberá napĺňaním jeho cieľov poskytovateľ Nadácia DEDO. Do projektu vstúpili v roku 2021 aj poskytovatelia Arcidiecézna charita Košice a Oáza - nádej pre nový život n.o.

Dôležitou sociálnou službou, ktorá je praktickou súčasťou projektu Housing First pre rodiny s deťmi v Košiciach s cieľom uskutočňovania opatrení na udržanie bývania, je podpora samostatného bývania. Ide o sociálnu službu zameranú najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania. Poskytuje sa pri nej

sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a vykonáva sa preventívna aktivita a sociálna rehabilitácia. Na území KSK ju poskytujú traja neverejní poskytovatelia pre oblasti Košice I-IV, Košice-okolie a aj celkovo pre KSK. Túto sociálnu službu prostredníctvom FPP financuje taktiež KSK.

4.5.4 Služba včasnej intervencie

Služba včasnej intervencie je jedinou sociálnou službou v rámci poskytovaných služieb podľa zákona o sociálnych službách, ktorej cieľovou skupinou sú rodiny a deti so zdravotným znevýhodnením vo veku od 0 do 7 rokov. Poskytovanie terénnej formy služby včasnej intervencie má prednosť pred ambulatnou formou, čo kopíruje aktuálny trend v poskytovaní sociálnych služieb.

KSK zrealizoval v roku 2021 dotazníkový prieskum zameraný na získanie prehľadu o počtoch detí s diagnostikovanými vývinovými ochoreniami. Zistené informácie umožnia budúce prognózovanie potreby sociálnych služieb a ich foriem poskytovania pre konkrétne cieľové skupiny s ohľadom na vek a druh postihnutia. Táto skupina detí má potenciál sa rozvíjať za predpokladu, že dostane včas dostatok informácií a podpory.

Počet oslovených pediatrov bol 187. Počet získaných odpovedí bol 59, čo tvorí 31,6 % z celkového počtu. Počet detí do veku 7 rokov vedených v ambulanciách pediatrov, ktorí odpovedali na dotazník, je necelých 22 tisíc. Z toho u 758 detí bolo diagnostikované vývinové ochorenie alebo diagnosticky potvrdená odchýlka vo vývine, napr. Downov syndróm, detská mozgová obrna, zrakové, sluchové alebo viacnásobné postihnutie, autizmus, narušená komunikačná schopnosť, oneskorený psychomotorický vývin, ADHD a iné, čo činí 3% z celkového počtu detí odpovedajúcich pediatrov. Keďže odpovedala necelá tretina pediatrov v KSK, dá sa predpokladať, že aj počet detí môže byť výrazne vyšší.

Zo zdrojov z celoslovenských výskumov uskutočňovaných Asociáciou poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie v rámci projektu AGORA, podiel detí so zdravotným postihnutím a rizikovým vývinom na zdravej populácii zodpovedá 3,5% na zdravej populácii. Daný percentuálny podiel potvrdili aj výsledky dotazníkového prieskumu realizovaného KSK.

Z celkového podielu diagnosticky potvrdených odchýlok (diagnostikované vývinové ochorenie alebo diagnosticky potvrdená odchýlka vo vývine - napr. Downov syndróm, detská mozgová obrna, zrakové, sluchové alebo viacnásobné postihnutie, autizmus, narušená komunikačná schopnosť, oneskorený psychomotorický vývin, ADHD a iné) vo vývine tvorí porucha autistického spektra (PAS) 19%, čo predstavuje 145 detí. Podozrenie na odchýlku vo vývine (na

oneskorený vývin motoriky, kognitívny vývin, komunikáciu a sociálno-emocionálny vývin, adaptívne správanie) má 723 detí evidovaných u pediatrov, ktorí vyplnili a odoslali dotazník.

Tabuľka 48 Počet detí do 7 rokov veku s diagnózou PAS (prieskum robený formou dotazníka, tabuľka obsahuje odpovede poslané oslovenými pediatrami v KSK)

Okres	Počet detí do 7 rokov veku v zdravotnej starostlivosti	Počet detí do 7 rokov veku, u ktorých bolo <u>diagnostikované</u>	- z toho počet detí do 7 rokov veku, ktorým bol diagnostikovaný <u>autizmus</u>	Počet detí do 7 rokov veku, u ktorých je <u>podozrenie</u>
Gelnica	814	21	10	23
Košice okolie	4 439	98	20	141
Košice I	2 847	168	19	170
Košice II	2 842	59	22	52
Košice III	702	29	11	16
Košice IV				
Michalovce	1 186	23	6	48
Rožňava	2 746	83	18	37
Sobrance	1 110	83	11	69
Spišská Nová Ves	3 827	125	22	116
Trebišov	1 369	69	6	51
Spolu	21 882	758	145	723

Zdroj: OSV ÚKSK

Novelou zákona o sociálnych službách v roku 2014 zanikla možnosť prijímať deti so zdravotným postihnutím do domovov sociálnych služieb pobytovou ročnou formou. Túto službu na komunitnej úrovni významne nahradila služba včasnej intervencie ustanovená zákonom o sociálnych službách taktiež od roku 2014, poskytujúca profesionálne podporné služby pre rodiny. Početná skupina detí so závažnými zdravotnými postihnutiami využíva aj naďalej inštitucionálnu starostlivosť umiestnením do detských domovov.

Na základe záväzku z programového vyhlásenia vlády zaviesť koordinovaný nadrezortný systém včasnej intervencie pre deti so zdravotným znevýhodnením a pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a ich rodiny, Vláda SR schválila Národnú stratégiu rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti. Cieľom stratégie je prispieť k

rozvoju koordinovaných a integrovaných služieb včasnej intervencie a služieb ranej starostlivosti zameraných na vymedzenú cieľovú skupinu detí a ich rodín tak, aby sa umožnila dostupnosť pre všetky deti, ktoré si tieto intervencie vyžadujú. Výstupom vyplývajúcim zo stratégie je aj vypracovanie akčného plánu na roky 2023 - 2025, ktorým sa zabezpečí napĺňanie jednotlivých cieľov a opatrení vyplývajúcich zo stratégie a akčného plánu.

Služba včasnej intervencie sa v súlade s § 33 zákona o sociálnych službách poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývin ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa. Rodiny dieťaťa so zdravotným znevýhodnením sú zásadným spôsobom ovplyvnené a ohrozené vylúčením zo spoločnosti, ak včas nedostanú adekvátnu podporu. Táto služba je poskytovaná bezplatne a zahŕňa preventívnu aktivitu, komplexnú stimuláciu vývinu, sociálnu rehabilitáciu, špecializované sociálne poradenstvo a komunitnú rehabilitáciu. Kritérium pre vstup do služby včasnej intervencie sa preukazuje podľa zákona o sociálnych službách potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu (Zákon č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti). Zákon o sociálnych službách taktiež upravuje pre službu včasnej intervencie zostavenie a implementáciu individuálneho plánu pre dieťa a jeho rodinu, ktoré je základným nástrojom práce. Súčasťou plánovania je aj prechod zo služby včasnej intervencie do ďalšieho prostredia. V oblasti školstva by daný prechod mali zabezpečovať Centrá špeciálno-pedagogického poradenstva.

Prehľad detí s PAS navštevujúcich materské, základné a stredné školy

Nižšie uvedené tabuľky poskytujú údaje o počte detí s PAS navštevujúcich materské, základné a stredné školy, ako aj prehľad počtu škôl a počtu detí s PAS v ich jednotlivých druhoch. K 15.9.2022 bol celkový počet detí s PAS, navštevujúcich materské, základné a stredné školy 791, k 15.9.2021 bol celkový počet detí s PAS 732, čo medziročne predstavuje nárast o 8%.

V 22 materských školách v rámci okresov KSK sa jedná o 28 individuálne integrovaných detí. V rámci okresu Michalovce sa nenachádza žiadna materská škola, ktorú by navštevovalo dieťa s PAS.

K 15.9.2022 bolo evidovaných 118 detí navštevujúcich 8 špeciálnych materských škôl v rámci KSK. V rámci KSK 6 okresov nemá zriadenú špeciálnu materskú školu. V dvoch okresoch KSK sú evidované špeciálne triedy pri materských školách, jedná sa konkrétne o mesto Moldava nad Bodvou v okrese Košice-okolie a mesto Spišská Nová Ves. Celkom bolo evidovaných 12 detí v týchto špeciálnych triedach k 15.9.2022.

Tabuľka 49 Počet detí s PAS navštevujúce materské, základné a stredné školy k 15.9.2022

Okres	MATERSKÉ ŠKOLY		ZAKLADNÉ ŠKOLY		STREDNÉ ŠKOLY	
	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí
Gelnica	1	2	6	11		
Košice I	6	32	10	195	11	28
Košice II	3	27	14	88	10	37
Košice III	1	1	3	23	1	1
Košice IV	4	4	8	19	9	24
Košice-okolie	4	11	23	47		
Michalovce	2	22	13	104	5	6
Rožňava	3	4	15	56	2	3
Sobrance	1	1	4	9		
Spišská Nová Ves	5	22	10	43	7	12
Trebišov	2	32	11	22	2	2
KSK	32	158	117	617	47	113

Zdroj: CVTI SR (Centrum vedecko-technických informácií SR)

Tabuľka 50 Počet detí s PAS navštevujúce materské školy k 15.9.2022

Okres	Materské školy		Špeciálne materské školy		Špeciálne triedy pri materskej škole	
	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí
Gelnica	1	2				
Košice I	5	8	1	24		
Košice II	1	2	2	25		
Košice III	1	1				
Košice IV	4	4				
Košice-okolie	3	3			1	8
Michalovce			2	22		
Rožňava	3	4				
Sobrance	1	1				
Spišská Nová Ves	2	2	2	16	1	4
Trebišov	1	1	1	31		
KSK	22	28	8	118	2	12

Zdroj: CVTI SR (Centrum vedecko-technických informácií SR)

Tabuľka 51 Počet detí s PAS navštevujúce základné školy k 15.9.2022

Okres	ZŠ		Špeciálne ZŠ		Špeciálne triedy pri ZŠ	
	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí
Gelnica	5	7	1	4		
Košice I	8	16	2	179		
Košice II	13	29	1	59		
Košice III	2	4	1	19		
Košice IV	8	19				
Košice-okolie	23	47				
Michalovce	10	12	3	92		
Rožňava	13	29	2	27		
Sobrance	3	4			3	5
Spišská Nová Ves	8	12	1	24	4	7
Trebišov	10	14	1	8		
KSK	103	193	12	412	7	12

Zdroj: CVTI SR (Centrum vedecko-technických informácií SR)

Celkový počet základných škôl 117 zahŕňa základné školy v počte 103, špeciálne triedy pri základných školách v počte 7 a špeciálne základné školy v počte 12. Najčastejším riešením pre deti so zdravotným znevýhodnením sú špeciálne základné školy, čo pre deti s ťažším zdravotným postihnutím predstavuje návštevu školy na 2 hodiny týždenne.

Taktiež v 37 stredných školách je 84 individuálne integrovaných detí s PAS. V 3 okresoch KSK sa nachádzajú aj špeciálne stredné školy v celkovom počte 10 špeciálnych stredných škôl, konkrétne v mestskej časti Košice-Myslava a Košice-Západ, v Spišských Vlachoch a v Klokočove.

Tabuľka 52 Počet detí s PAS navštevujúce stredné školy k 15.9.2022

Okres	Stredné školy		Špeciálne stredné školy	
	Počet škôl	Počet detí	Počet škôl	Počet detí
Gelnica				
Košice I	11	28		
Košice II	5	18	5	19
Košice III	1	1		
Košice IV	9	24		
Košice-okolie				
Michalovce	3	3	2	3
Rožňava	2	3		
Sobrance				
Spišská Nová Ves	4	5	3	7
Trebišov	2	2		
KSK	37	84	10	29

Zdroj: CVTI SR (Centrum vedecko-technických informácií SR)

Prijímatelia sociálnych služieb s PAS

V rámci prieskumu medzi verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v KSK boli oslovení všetci poskytovatelia sociálnych služieb so žiadosťou o poskytnutie informácií o počte prijímateľov sociálnych služieb s PAS z celkového počtu prijímateľov sociálnych služieb. Počet poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí odpovedali na dotazy, bolo 36, z toho 24 poskytovateľov sociálnych služieb uviedlo, že nemajú žiadnych prijímateľov s PAS a 12 poskytovateľov sociálnych služieb uviedlo, že poskytujú sociálne služby prijímateľom s touto diagnózou. Najviac prijímateľov s PAS je v zariadení DOMKO – Domov sociálnych služieb. Jedná sa o jedno zo ZSS v ZP KSK.

Tabuľka 53 Počet prijímateľov v ZSS s PAS (zahŕňa zariadenia, ktoré poslali odpovede v rámci prieskumu)

ZSS	Forma sociálnej služby	Počet prijímateľov s PAS
Klub Forresta Gumpa, n.o.	A	1
KOTVA n. o. Trebišov	PR	1
Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma v Plešivci	PR	1
LUX, n. o.	PR/PT/A	2
ArtEst - polyestetické vzdelávanie znevýhodnenej mládeže	A	2
Slovenský Červený Kríž, územný spolok Košice	A	3
ANIMA - Domov sociálnych služieb	A/PT	11
DOMKO - Domov sociálnych služieb	A/PT	15
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	PR/PT/A	3
LIDWINA - Domov sociálnych služieb	PR	3
LÚČ - Domov sociálnych služieb	PR	3
Ondava - Domov sociálnych služieb	PR	6
Spolu		51

Zdroj: OSV ÚKSK

Prijímatelia sociálnych služieb s agresívnym správaním

V rámci prieskumu medzi verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v KSK boli oslovení všetci poskytovatelia sociálnych služieb so žiadosťou o poskytnutie informácií o počte prijímateľov sociálnych služieb s PAS z celkového počtu prijímateľov sociálnych služieb. Počet poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí odpovedali na dotazy, bolo 40, z toho 24 poskytovateľov sociálnych služieb uviedlo, že nemajú žiadnych prijímateľov s PAS ani s agresívnym správaním a 16 poskytovateľov sociálnych služieb uviedlo, že poskytujú sociálne služby niektorej z uvedených skupín. Najviac prijímateľov s PAS je v zariadení DOMKO – Domov sociálnych služieb a najviac prijímateľov s agresívnym správaním je v zariadení LÚČ – Domov sociálnych služieb. V obidvoch prípadoch sa jedná o verejných poskytovateľov v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Tabuľka 54 Počet prijímateľov v ZSS s agresívnym správaním (zahŕňa zariadenia, ktoré zaslali odpovede v rámci prieskumu)

ZSS	Forma sociálnej služby	Agresívne správanie - počet prijímateľov
DOSS - Dom sociálnych služieb n. o.	PR	2
Klub Forresta Gumpa, n.o.	A	
KOTVA n. o. Trebišov	PR	
Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma v Plešivci	PR	16
LUX, n. o.	PR/PT/A	
ArtEst - polyestetické vzdelávanie znevýhodnenej mládeže	A	2
Slovenský Červený Kríž, územný spolok Košice	A	1
ANIMA - Domov sociálnych služieb	A/PT	2
DOMKO - Domov sociálnych služieb	A/PT	
HARMONIA - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	PR	6
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	PR/PT/A	7
LIDWINA - Domov sociálnych služieb	PR	7
LÚČ - Domov sociálnych služieb	PR	19
LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	PR	7
Ondava - Domov sociálnych služieb	PR	6
VIA LUX - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	PR/A	14
Spolu		89

Zdroj: OSV ÚKSK

Počet prijímateľov s agresívnym správaním, nachádzajúcich sa v ZSS na území KSK je pomerne vysoký. Napriek tomu sa v súčasnosti v KSK nenachádzajú ZSS, ktoré by sa špecializovali na danú cieľovú skupinu osôb. Taktiež pretrváva nedostatok odborných sociálnych a zdravotníckych pracovníkov s dostatočnou praxou a skúsenosťami s danou cieľovou skupinou. Keďže sa jedná o problematickú komunitu, negatívom je aj nedostatočná motivácia a ochota personálu pracovať s takýmto typom prijímateľov sociálnych služieb. Okrem toho je

problémovým prvkom v riešení otázky prijímateľov s agresívnym správaním aj nedostatočná legislatíva úprava venovaná tejto oblasti.

4.5.5 Špecializované sociálne poradenstvo

Základným pilierom sociálnych služieb je sociálne poradenstvo: základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo, ktoré ÚKSK aktívne podporuje, a tým svojou činnosťou prispieva k prevencii, zmierneniu, resp. k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie občanov kraja. Taktiež rieši krízové situácie v rodine a zabezpečuje nevyhnutné podmienky pre život tým, ktorí to potrebujú. Svojou činnosťou napomáha zachovať a rozvíjať schopnosti občanov viesť samostatný život a podporiť ich začlenenie do spoločnosti.

V rámci SR poskytuje špecializované sociálne poradenstvo celkom 71 poskytovateľov sociálnej služby vo všetkých regiónoch, z toho 64 neverejných poskytovateľov.

Spektrum cieľových skupín, ktorým je špecializované sociálne poradenstvo poskytované, tvoria:

- sociálne vylúčené osoby (ľudia bez domova, obeť obchodovania s ľuďmi, látkovo i nelátkovo závislé osoby, seniori),
- týrané osoby,
- ŤZP osoby (detskí onkologickí pacienti, osoby s ochorením diabetes mellitus, osoby s duševným ochorením, osoby s mentálnym postihnutím, nevidiaci a slabozrakí, osoby s nevyliciteľnou a aktívne progredujúcou chorobou, osoby s pervazívnou vývinovou poruchou, osoby so sluchovým postihnutím, smrteľne choré deti a ich rodiny, osoby so svalovou dystrofiou, osoby s telesným postihnutím, zdravotne znevýhodnené deti od 7 rokov a v prenatálnom štádiu).

V územnej pôsobnosti KSK je počet špecializovaných sociálnych poradcov a cieľové skupiny osôb, na činnosť ktorých poskytuje KSK finančný príspevok, stanovený na základe výzvy, ktorú KSK vyhlasuje každé dva roky. Cieľom výzvy je vytvoriť optimálnu a efektívnu poradenskú sieť špecializovaných sociálnych poradcov pre jednotlivé cieľové skupiny, ktorá by bola bezplatne dostupná pre všetkých občanov podľa aktuálnej územnej potreby KSK.

Tabuľka 55 Počet poradcov v rokoch 2021 – 2023 podľa cieľových skupín

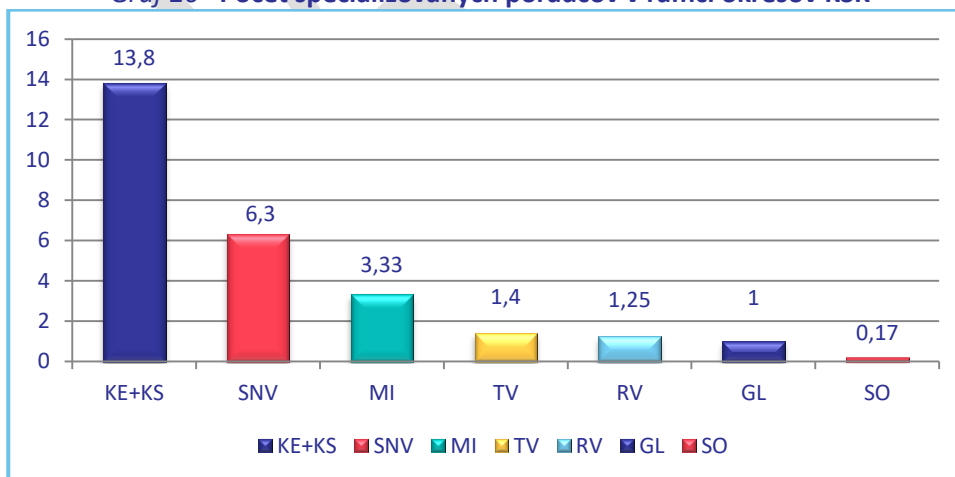
Cieľové skupiny	Počet poradcov v roku 2021	Počet poradcov v roku 2022	Počet poradcov v roku 2023
Zdravotne ťažko postihnutí	10,25	10,25	11,41
Sociálne vylúčené osoby	10,5	10,5	10,17
Osoby ohrozené násilím	7,5	6	5,67
SPOLU	28,25	26,75	27,25

Zdroj: OSV ÚKSK

Aktuálne v územnej pôsobnosti KSK poskytuje špecializované sociálne poradenstvo celkom 20 neverejných poskytovateľov 1 verejný poskytovateľ, z toho financovaných KSK je 15 neverejných poskytovateľov, ktorí poskytujú špecializované sociálne poradenstvo prostredníctvom 27,25 špecializovaných poradcov s rozdelením na:

- cieľové skupiny prijímateľov: 11,41 poradcov pre zdravotne ťažko postihnuté osoby, 10,17 poradcov pre sociálne vylúčené osoby a 5,67 poradcov pre osoby ohrozené násilím,
- mikroregióny kraja: 1,25 poradcov pre okres Rožňava, 4,9 poradcov pre okresy Michalovce, Trebišov a Sobrance, 7,3 poradcov pre okresy Spišská Nová Ves a Gelnica a 13,8 poradcov pre okresy Košice a Košice-okolie.

Graf 20 Počet špecializovaných poradcov v rámci okresov KSK

Zdroj: OSV ÚKSK

KSK podporuje adresné poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva. To znamená poskytovanie tohto druhu sociálnej služby pre:

- osoby so zrakovým postihnutím, ktoré poskytuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska,
- osoby s ochorením diabetes mellitus, ktoré poskytuje Zväz diabetikov Slovenska,
- detských pacientov s onkologickým ochorením, ktoré poskytuje Svetielko pomoci, n.o.,
- ženy zažívajúce rodovo podmienené násilie zo strany ich partnera, ktoré poskytujú občianske združenia Fenestra, Pomoc rodine a OZ HANA.

Na základe analýzy rozloženia siete špecializovaného sociálneho poradenstva v územnej pôsobnosti kraja a cieľových skupín, ktorým bude sociálna služba poskytovaná, sa vykoná optimalizácia siete poskytovateľov špecializovaného sociálneho poradenstva s cieľom:

- a) zamedziť duplicitnému poskytovaniu sociálnej pomoci rovnakej cieľovej skupine:
 - v mikroregiónoch, v ktorých sú poskytované sociálne služby, bude obmedzená podpora poskytovateľov špecializovaného sociálneho poradenstva pre rovnaké cieľové skupiny občanov, ktorým je poskytovaný príslušný druh sociálnej služby,
 - v čo najväčšej miere rozložiť poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva na všetky mikroregióny kraja,
- b) podporiť poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva pre širší okruh cieľových skupín tak, aby sa dostalo pomoci aj ďalším skupinám fyzických osôb v nepriaznivej sociálnej situácii,
- c) podporiť poskytovanie sociálnej služby inou formou (prostredníctvom telekomunikačnej služby), ktorá by si vyžadovala vykonať zmenu v registri.

Tabuľka 56 Pokrytie okresov sociálnymi službami pre cieľovú skupinu sociálne vylúčených osôb

Okresy	Gelnica			Košice mesto			Košice-okolie			Michalovce		
Počet obyvateľov k 31.12.2023	31 707			226 212			130 600			108 291		
Cieľové skupiny / Druh sociálnej služby	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov
Sociálne vylúčené osoby	1	40	0,33	37	785	6,75	13	220		39	725	0,25
domov na polceste				1	25							
komunitné centrum	1	40		6	150		6	220		32	676	
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu				4	48					1	20	
nízkoprahové denné centrum							1					
nocľaháreň				4	175							
podpora samostatného bývania				7			1					
práčovňa							1			1		
stredisko osobnej hygieny							1					
terénna sociálna služba krízovej intervencie				8			3			3		
útulok				7	387					2	29	
sociálne poradenstvo - špecializované			0,33			6,75						0,25

Okresy	Rožňava			Sobrance			Spišská Nová Ves			Trebišov		
Počet obyvateľov k 31.12.2023	58 695			22 380			98 483			103 137		
Cieľové skupiny / Druh sociálnej služby	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov
Sociálne vylúčené osoby	24	378	0,5	5	72		19	184	2,33	22	275	
domov na polceste												
komunitné centrum	11	317		4	60		12	162		17	230	
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	2											
nízkoprahové denné centrum	1	12					2					
nocľaháreň	1	37					2	22				
podpora samostatného bývania												
práčovňa	3						1			1		
stredisko osobnej hygieny	2									1		
terénna sociálna služba krízovej intervencie	3						2					
útulok	1	12		1	12					3	45	
sociálne poradenstvo - špecializované			0,5						2,33			

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Z predchádzajúcej tabuľky vyplývajú značné rozdiely v jednotlivých okresoch: V okrese Gelnica nie je v dostatočnej miere zabezpečené poskytovanie sociálnych služieb pre sociálne vylúčené skupiny obyvateľstva, preto je potrebné ponechať v tejto lokalite poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva v súčasnej miere.

Opačná situácia je v okresoch Košice-mesto, kde uvedenej cieľovej skupine je poskytovaná sociálna pomoc prostredníctvom sociálnych služieb v celkovom počte 37 miest s kapacitou 785, a zároveň v týchto okresoch svoju poradenskú činnosť vykonáva aj 6,75 špecializovaných sociálnych poradcov, čo sa javí ako vysoká miera duplicity poskytovaných sociálnych služieb pre danú cieľovú skupinu, a preto je nutné uvažovať o znížení počtu úväzkov špecializovaných sociálnych poradcov. V ostatných okresoch je pokrytie sociálnymi službami pre predmetnú cieľovú skupinu vyvážené, a preto súčasný stav nie je potrebné meniť.

Tabuľka 57 Pokrytie okresov sociálnymi službami pre cieľovú skupinu týrané osoby

Okresy	Gelnica			Košice mesto			Košice-okolie			Michalovce		
Počet obyvateľov k 31.12.2023	31 707			226 212			130 600			108 291		
Cieľové skupiny / Druh sociálnej služby	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov
Týrané osoby			0,33	1	44	1	2	26				2
zariadenie núdzového bývania				1	44		2	26				
sociálne poradenstvo - špecializované			0,33			1						2
Okresy	Rožňava			Sobrance			Spišská Nová Ves			Trebišov		
Počet obyvateľov k 31.12.2023	58 695			22 380			98 483			103 137		
Cieľové skupiny / Druh sociálnej služby	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov
Týrané osoby							1	21	2,33	2	40	
zariadenie núdzového bývania							1	21		2	40	
sociálne poradenstvo - špecializované									2,33			

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Cieľová skupina týrané osoby, pre ktoré sú zabezpečované sociálne služby v zariadení núdzového bývania, resp. poskytovanie odborného poradenstva špecializovanými sociálnymi poradcami je analyzovaná v predchádzajúcej tabuľke. Podľa nej je zrejmé, že okrem okresov Rožňava a Sobrance je poskytovanie sociálnej pomoci pre danú cieľovú skupinu dostatočné. Pre

zlepšenie dostupnosti sociálnej pomoci by bolo vhodné v uvedených okresoch poskytovať špecializované sociálne poradenstvo.

Tabuľka 58 Pokrytie okresov sociálnymi službami pre cieľovú skupinu ťažko zdravotne postihnutých

Okresy	Gelnica			Košice mesto			Košice-okolie			Michalovce		
Počet obyvateľov k 31.12.2023	31 707			226 212			130 600			108 291		
Cieľové skupiny / Druh sociálnej služby	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov
ŽZP	13	288	0,33	62	959	6,05	40	347		52	586	1,08
denný stacionár	3	60		6	108		2	23		2	30	
domov sociálnych služieb	2	114		10	369		3	233		8	386	
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií				2						1		
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci												
opatrovateľská služba	5	0		15			26			29	0	
prepravná služba				5			1			3		
rehabilitačné stredisko				2	24					1	20	
služba včasnej intervencie				2	9		1			1		
špecializované zariadenie	1	40		10	301		6	83		2	61	
tlmočnická služba				1								
zariadenie opatrovateľskej služby	2	74		8	128					3	66	
zariadenie podporovaného bývania				1	20		1	8		2	23	
sociálne poradenstvo - špecializované			0,33			6,05						1,08

Okresy	Rožňava			Sobrance			Spišská Nová Ves			Trebišov		
Počet obyvateľov k 31.12.2023	58 695			22 380			98 483			103 137		
Cieľové skupiny / Druh sociálnej služby	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov	Počet miest	Kapacita	Počet úväzkov
ŽŤP	30	377	0,75	9	127	0,17	29	275	1,63	41	476	1,4
denný stacionár	2	36		1	40		2	45		5	71	
domov sociálnych služieb	6	170		1	9		6	156		4	103	
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	1											
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci							1					
opatrovateľská služba	10			3			12			15		
prepravná služba	2						1			1		
rehabilitačné stredisko							1	13				
služba včasnej intervencie	1	1										
špecializované zariadenie	4	129					1	12		7	164	
tlmočnická služba												
zariadenie opatrovateľskej služby	2	17		3	65		1	18		8	126	
zariadenie podporovaného bývania	2	24		1	13		4	31		1	12	
sociálne poradenstvo - špecializované			0,75			0,17			1,63			1,4

Zdroj: Informačný systém sociálnych služieb

Potreby cieľovej skupiny ťažko zdravotne postihnutých sa javia v uvedenej tabuľke ako dostatočne pokryté v rámci druhov sociálnych služieb ako aj kapacitou miest. Vyššia miera pokrytia je v okresoch Košice-mesto, v okrese Michalovce a v okrese Trebišov. Ale v uvedených okresoch je značný rozdiel v počte úväzkov špecializovaného sociálneho poradenstva, a preto by

bolo vhodné znížiť počet úväzkov pre okresy Košice-mesto, resp. zmeniť poskytovanie sociálnej pomoci pre konkrétnu špecifickú cieľovú skupinu so zdravotným postihnutím.

4.5.6 Zhrnutie kapitoly Analýza poskytovaných sociálnych služieb na území KSK

Podľa Informačného systému sociálnych služieb je k 31.8.2023 registrovaných spolu 710 sociálnych služieb s miestom poskytovania na území KSK. KSK financuje zo svojho rozpočtu celkovo 3 363 miest, resp. občanov, ktorým je poskytovaná sociálna služba. Výška finančných prostriedkov pre verejných a neverejných poskytovateľov predstavuje v danom roku takmer 40 mil. Eur.

ÚKSK poskytuje občanom svojho kraja základné sociálne poradenstvo v problematike sociálnych služieb. Sociálne poradenstvo je poskytované v KPK OSV ÚKSK. Návštevnosť a využívanie služieb KPK každoročne narastá. Kým v roku jej vzniku 2011 bolo poskytnuté poradenstvo 1 155 občanom, v roku 2022 poskytla KPK svoje služby 3 888 občanom, čo predstavuje nárast o 237%.

POSUDZOVANÉ SOCIÁLNE SLUŽBY

Poskytovanie jednotlivých posudzovaných sociálnych služieb je zastúpené takmer vo všetkých okresoch KSK. Počet poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb pobytovou formou je trikrát vyšší ako počet poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb ambulantnou formou. V rámci pobytovej formy takmer dvojnásobne prevláda počet neverejných poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb. Takýto pomer kopíruje aj počet poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb ambulantnou formou. Najvyššia celková kapacita v rámci KSK je v zariadeniach pre seniorov, ktoré disponujú 2 236 miestami pre prijímateľov sociálnej služby. Avšak dopyt po tejto sociálnej službe stále prevláda nad jej ponukou. Jedným z riešení je aj koncept aktívneho starnutia, a zároveň podpora komunitných služieb terénnou a ambulantnou formou.

NEPOSUDZOVANÉ SOCIÁLNE SLUŽBY

V rámci neposudzovaných sociálnych služieb má najväčšie zastúpenie oblasť sociálnych služieb krízovej intervencie. V oblasti sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi najviac prevláda zastúpenie zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa. V rámci sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku má najvyššie

pokrytie v rámci okresov KSK prepravná služba. V rámci podporných sociálnych služieb sú to najmä podpora samostatného bývania a denné centrá.

Veľký potenciál do budúcnosti má oblasť sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií, a z toho najmä sociálna služba monitorovania a signalizácie potreby pomoci. Taktiež služby sociálneho poradenstva majú v blízkej budúcnosti potenciál prechodu na nové, dištančné formy pomocou využitia informačno-telekomunikačných technológií.

SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE

Pri riešení bezdomovstva je dôležitá včasná intervencia i prevencia, ktorá zvyšuje pravdepodobnosť úspešného riešenia krízových situácií a znižuje potenciálne náklady pre spoločnosť. Pomoc v takejto situácii je poskytovaná prostredníctvom terénnej sociálnej služby krízovej intervencie, ktorou sa obsiahne aj skupina osôb, ktorá sociálnu pomoc aktívne nevyhľadáva, a dostane ju do záchytnej siete sociálnych služieb krízovej intervencie. To znamená, ako o tom hovorí aj schodíkový model prístupu k riešeniu bezdomovstva, zabezpečiť, aby sa daná cieľová skupina postupne dostala z prostredia ulice až k nájmu či inému vlastnému bývaniu. Je známy aj iný prístup k riešeniu bezdomovstva, tzv. housing first, resp. housing-led, ktorý využíva bývanie ako východisko, nie ako cieľ. Ľuďom bez domova je najprv poskytnuté adekvátne ubytovanie, ktoré napomáha k posunu bližšie k bežnému životu. Významným negatívnym prvkom v oblasti bývania v SR je absencia nájomného bývania.

Účinnými nástrojmi v oblasti prevencie sú okrem podpory terénnych programov na vyhľadávanie a včasné odhaľovanie domácností ohrozených stratou bývania aj podpora vytvárania kontaktných miest pre bývanie, resp. podpora vytvárania registrov ponuky bývania. Ďalšími významnými opatreniami sú aj zlepšovanie dostupnosti bývania. V oblasti dostupnosti bývania je to podpora vzniku a fungovania sociálnych nájomných agentúr, vzniku, rozvoja a finančnej podpory sociálnych podnikov bývania, zvyšovanie povedomia o možnostiach založenia sociálnych podnikov bývania a rozvoj dostupného nájomného bývania. V oblasti zlepšovania pracovného začleňovania ľudí bez domova je dôležitá podpora vzniku a rozvoja agentúr podporovaného zamestnávania a integračných sociálnych podnikov. Významnú úlohu má aj scitlivovanie a vzdelávanie verejnosti a prepájanie dobrovoľníckych programov s organizáciami poskytujúcimi služby pre ľudí bez domova.

V kontexte demografických zmien a s nimi súvisiacim prognózovaným nárastom časti populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením je aj predpoklad nárastu počtu ohrozených osôb, ktoré potenciálne tvoria cieľovú skupinu sociálnych služieb krízovej intervencie.

SLUŽBA VČASNEJ INTERVENČIE

Služba včasnej intervencie je jedinou sociálnou službou v rámci poskytovaných služieb podľa zákona o sociálnych službách, ktorej cieľovou skupinou sú rodiny a deti so zdravotným znevýhodnením vo veku od 0 do 7 rokov. Jej poskytovanie začalo na území KSK v roku 2014. V súčasnosti sa vo veľkej miere venuje pozornosť rozvoju tejto sociálnej služby. Vláda SR schválila Národnú stratégiu rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022 - 2030. Cieľom stratégie je prispieť k rozvoju koordinovaných a integrovaných služieb včasnej intervencie a služieb ranej starostlivosti zameraných na vymedzenú cieľovú skupinu detí a ich rodín tak, aby sa umožnila dostupnosť pre všetky deti, ktoré si tieto intervencie vyžadujú. Realizácia konkrétnych opatrení je zabezpečená prostredníctvom Akčného plánu na roky 2023 – 2025 k stratégii. Súčasťou akčného plánu je aj vypracovanie Cesty dieťaťa a jeho rodiny s potrebou podporujúcej starostlivosti a vývinu v ranom veku. Cesta dieťaťa predstavuje model viacúrovňového systému podpory a pomoci s možnosťou prechodu medzi jednotlivými úrovňami, ktorý je podmienený zdravotnými, vzdelávacími a sociálnymi potrebami dieťaťa. Cieľom podpory optimálneho vývinu dieťaťa je včasná identifikácia vývinových ťažkostí, aby sa dieťa dostalo k vývinu podporujúcim intervenciám v čo najkratšom čase.

Táto služba je poskytovaná bezplatne a zahŕňa preventívnu aktivitu, komplexnú stimuláciu vývinu, sociálnu rehabilitáciu, špecializované sociálne poradenstvo a komunitnú rehabilitáciu. Služba včasnej intervencie je poskytovaná do veku 7 rokov a prijímatelia tejto sociálnej služby prechádzajú plynule do školského prostredia, kde je ich povinnosťou absolvovanie školskej dochádzky. Údaj k 15.9.2022 hovorí, že počet detí s diagnózou PAS, navštevujúcich ZŠ, je 617 v rámci územia KSK. To znamená, že priemerne na jeden ročník ZŠ pripadá približne 70 detí, čo je počet, ktorý každoročne ukončí povinnú školskú dochádzku. Tento počet následne vytvára dopyt, ktorý predstavuje tlak na ponuku poskytovaných sociálnych služieb. Pre uspokojenie tohto dopytu je potrebné vytvárať nové zariadenia predovšetkým ambulantného typu.

ŠPECIALIZOVANÉ SOCIÁLNE PORADENSTVO

V územnej pôsobnosti KSK je počet špecializovaných sociálnych poradcov a cieľové skupiny osôb, na činnosť ktorých poskytuje KSK finančný príspevok, stanovený na základe výzvy, ktorú KSK vyhlasuje každé dva roky. Cieľom výzvy je vytvoriť optimálnu a efektívnu poradenskú sieť špecializovaných sociálnych poradcov pre jednotlivé cieľové skupiny, ktorými sú zdravotne ťažko postihnuté osoby, sociálne vylúčené osoby, osoby ohrozené násilím, a ktorá by bola bezplatne dostupná pre všetkých občanov podľa aktuálnej územnej potreby KSK.

Optimalizácia špecializovaného sociálneho poradenstva sa vykonáva s cieľom zamedziť

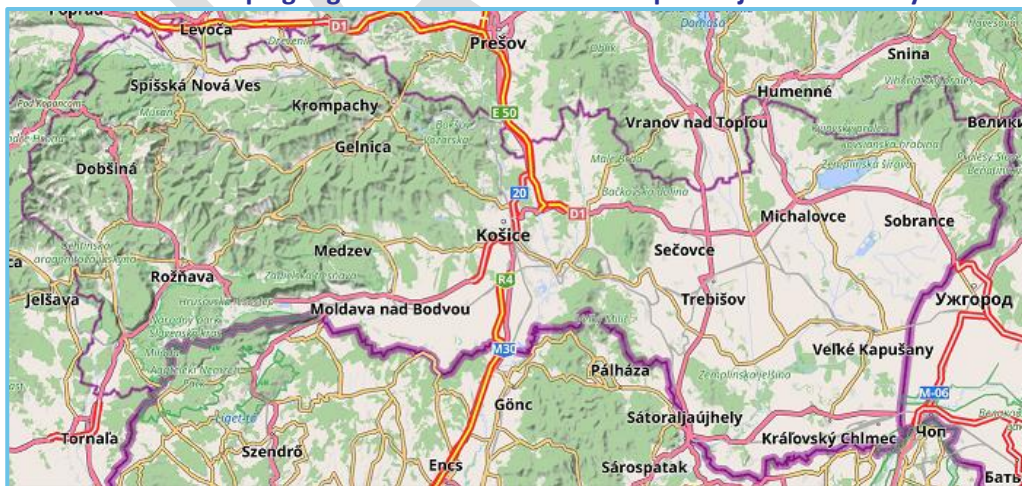
duplicitnému poskytovaniu sociálnej pomoci rovnakej cieľovej skupine v regiónoch, v ktorých sú poskytované viaceré druhy sociálnych služieb pre danú cieľovú skupinu a v čo najväčšej miere rozložiť poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva v rámci územia KSK.

4.6 Dostupnosť sociálnych služieb na území KSK

Termín dostupnosť sociálnych služieb v KSK hovorí o tom, do akej miery majú alebo môžu získať obyvatelia KSK prístup k rôznym druhom a formám sociálnych služieb. Všeobecne je dostupnosť sociálnych služieb ovplyvnená rôznymi faktormi, akými sú geografická poloha, finančné zdroje obyvateľstva, dostupnosť personálu pre oblasť sociálnych služieb či politika sociálnej starostlivosti na regionálnej či národnej úrovni.

Táto kapitola je venovaná **geografickej dostupnosti sociálnych služieb na území KSK**. Obyvatelia kraja by mali mať možnosť získať prístup k sociálnym službám v rámci svojej geografickej oblasti bez neprimeraných nákladov na dochádzanie (či už v zmysle časovom alebo finančnom) alebo iných prekážok. Zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb je dôležité pre sociálnu spravodlivosť medzi jednotlivými regiónm kraja, kvalitu života obyvateľov všetkých regiónov kraja a pre udržanie väzieb prijímateľov s ich domácim prostredím a rodinnými príslušníkmi.

Obrázok 7 Mapa geografického charakteru a dopravnej infraštruktúry KSK

Zdroj: OpenStreetMap

Problematika geografickej dostupnosti sociálnych služieb je dôležitá, pretože geografické faktory KSK ovplyvňujú možnosti prístupu občanov k sociálnym službám.

Kľúčové aspekty geografickej dostupnosti sociálnych služieb zahŕňajú predovšetkým **geografický charakter územia poskytovania sociálnych služieb (veľkosť a tvar kraja, jeho poloha v rámci SR), lokalizáciu ZSS, dopravnú infraštruktúru.**

Geografický charakter územia poskytovania sociálnych služieb priamo ovplyvňuje dostupnosť sociálnych služieb. Tým, že KSK je orientovaný v smere západ - východ a tvar kraja je podlhovastý, jednotlivé mestá a obce a ZSS sú rozprestreté do šírky a vzájomné vzdialenosti tak narastajú. Absencia diaľnic a rýchlostných ciest naprieč krajom a prevažujúci orografický (horský) charakter územia majú za následok, že krajné oblasti KSK sú od seba vzdialené približne 3 hodiny jazdy automobilom.

Taktiež je potrebné brať do úvahy polohu KSK v rámci územia SR. Zo severu hraničí KSK s Prešovským samosprávnym krajom a zo západu s Banskobystrickým samosprávnym krajom, a teda obyvateľom pohraničných ale aj ostatných obcí KSK môže byť zabezpečená sociálna služba aj v týchto susedných krajoch. Na druhej strane, z južnej strany KSK susedí s Maďarskom a z východnej strany s Ukrajinou, a tu teda cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb absentuje.

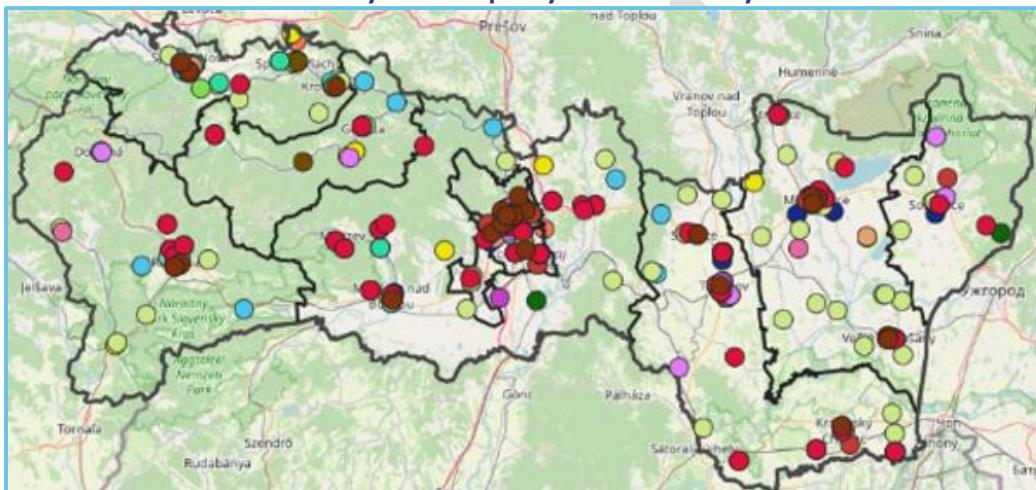
Na druhej strane, nakoľko sa mesto Košice s jeho širšou aglomeráciou nachádzajú v geografickom strede územia KSK, zabezpečujú tak svojou polohou relatívne vyrovnanú dostupnosť aj z krajných oblastí kraja do územia s najvyššou koncentráciou druhov a foriem poskytovaných sociálnych služieb a s tým súvisiacimi najvyššími kapacitnými možnosťami ZSS.

Geografická dostupnosť tiež zohľadňuje rozsah územia, ktoré jedna sociálna služba pokrýva. Ak je rozsah veľký a zahŕňa viacero obcí alebo miest, môže to znamenať, že viac ľudí bude mať prístup k daným sociálnym službám. Naopak, ak existujú lokality bez pokrytia určitých druhov a foriem sociálnych služieb, tie sa stávajú menej dostupnými a za najbližším miestom poskytovania je potrebné prekonať väčšiu vzdialenosť, čo sťažuje dostupnosť v prvom rade prijímateľom sociálnych služieb ale taktiež aj ich rodinným príslušníkom. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať ambulantným formám sociálnych služieb, pretože tie sa vyznačujú opakovaným (spravidla denným) dochádzaním do miesta poskytovania sociálnej služby z bydliska ich prijímateľov.

Lokalizácia ZSS vyjadruje, ako sú jednotlivé druhy a formy sociálnych služieb rozmiestnené v priestore územia KSK. Mapový prehľad rozmiestnenia miest poskytovania sociálnych služieb na území KSK sa nachádza v prílohách. Ak hovoríme o lokalizácii ZSS, je dôležité, aby sociálne služby

boli rovnomerne distribuované v rôznych lokalitách, aby obyvatelia nemali obmedzený prístup len kvôli svojej geografickej polohe. To znamená, že by mali byť k dispozícii nielen v mestách, ale aj vo vidieckych oblastiach a to v primeranej dostupnosti z každej lokality kraja. Dostupnosti jednotlivých druhov a foriem sociálnych služieb sa budeme bližšie venovať v nasledujúcich podkapitolách.

Obrázok 8 Lokalizácia všetkých miest poskytovania sociálnych služieb na území KSK

Zdroj: Geoportál KSK

Sieť a kvalita **dopravnej infraštruktúry** ovplyvňuje geografickú dostupnosť sociálnych služieb. Obyvatelia by mali mať okrem dostatočnej cestnej siete pre individuálnu dopravu aj dostatočné pokrytie regiónu verejnou dopravou, čo im spoločne umožňuje prístup k miestam poskytovania sociálnych služieb.

Zabezpečenie geografickej dostupnosti sociálnych služieb je kritické pre zaručenie toho, aby všetci obyvatelia kraja, bez ohľadu na svoje trvalé bydlisko, mali rovnakú príležitosť využívať sociálne služby a zlepšovať svoj životný štandard.

4.6.1 Minimálna dostupnosť sociálnych služieb v KSK

Minimálna dostupnosť sociálnych služieb je parameter, ktorý sa týka geografickej vzdialenosti, ktorú musí obyvateľstvo prekonať, aby získalo prístup k potrebným sociálnym službám. Jej hodnota (kilometrová, časová) závisí od konkrétnych podmienok a štruktúry daného

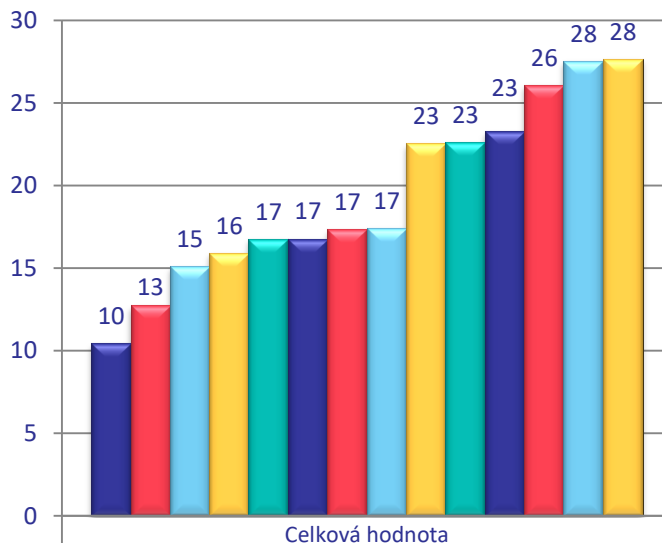
regiónu kraja a od rozmiestnenia ZSS poskytujúcich jednotlivé druhy a formy sociálnych služieb. V mestách a ich okolí je prístup k sociálnym službám jednoduchší z dôvodu hustejšej siete ZSS, zatiaľ čo vo vidieckych oblastiach je potrebné zabezpečiť širší rozsah pokrytia sociálnymi službami, kde dostupnosť k sociálnym službám klesá s narastajúcimi vzdialenosťami a znižujúcou sa hustotou osídlenia a hustotou siete ZSS.

V tejto analýze dostupnosti sociálnych služieb na území KSK sú údaje pri jednotlivých druhoch a formách sociálnych služieb vyjadrené v časových hodnotách dojazdu osobným automobilom, keďže sa jedná o jednoducho porovnateľný a kvantifikovateľný údaj v rámci celého územia KSK a na rozdiel od verejnej dopravy, ktorá je ovplyvnená hustotou siete spojení, pokrytím územia, prerušovaným charakterom jazdy a ďalšími parametrami, je o tieto vplyvy očistený. Analýza dostupnosti sociálnych služieb bola spracovaná na základe komplexných dátových a mapových výstupov Geoportálu KSK.

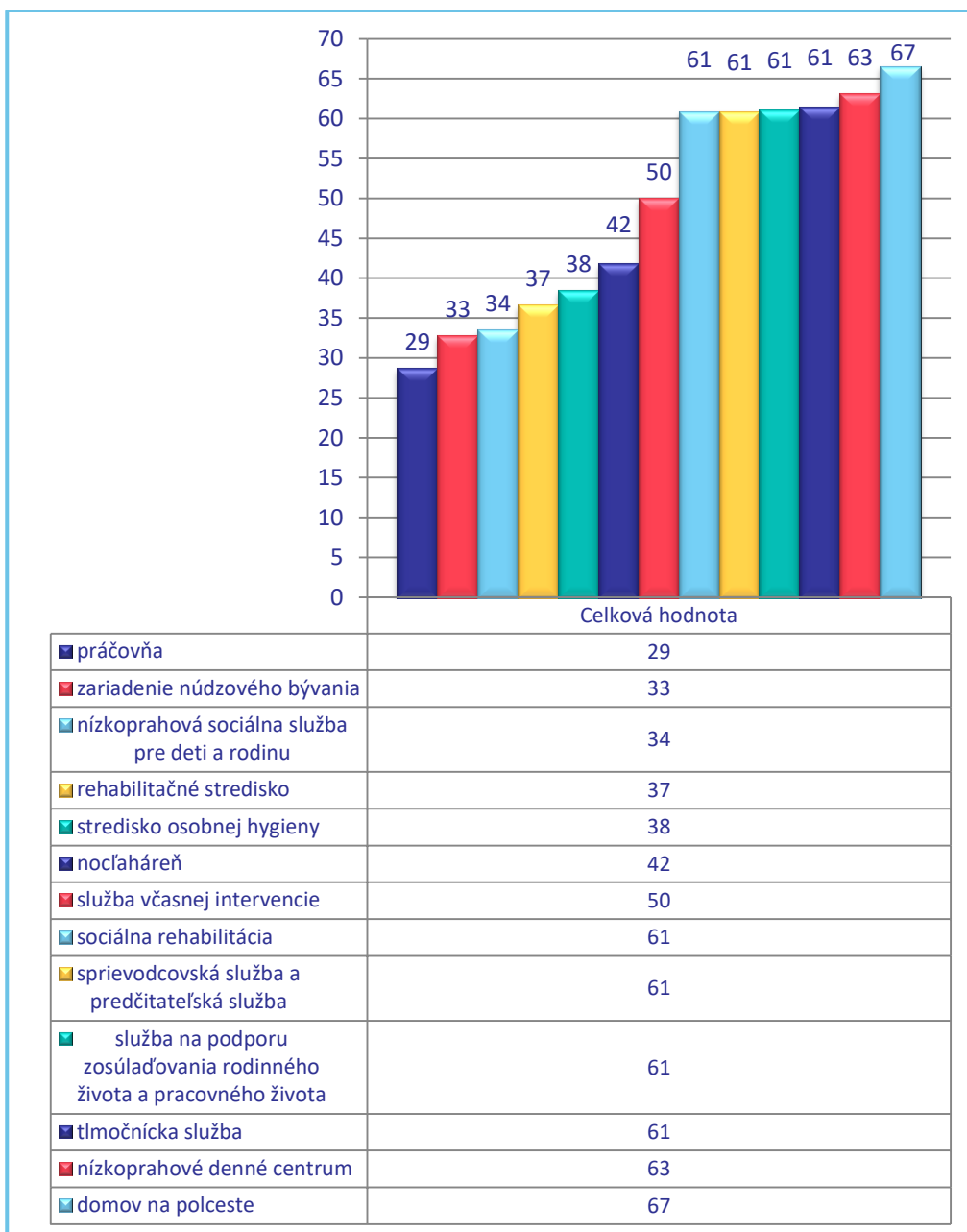
Minimálna dostupnosť sociálnej služby vyjadruje, v akej časovej vzdialenosti sa nachádza od daného zvoleného bodu (obce, mesta) najbližšie miesto poskytovania danej sociálnej služby. Graf priemernej minimálnej dostupnosti sociálnych služieb v KSK zobrazuje priemernú minimálnu dostupnosť z jednotlivých obcí KSK k jednotlivým druhom sociálnych služieb poskytovaných na území KSK.

Najdostupnejšou sociálnou službou pre obyvateľov KSK je komunitné centrum, ktoré nie je zo žiadnej obce na území KSK vzdialené v priemere viac ako 10 minút. Podobne, pri jedných z najrozšírenejších druhov sociálnych služieb všeobecne, ktorými sú zariadenie pre seniorov či domov sociálnych služieb, nie sú ich najbližšie miesta poskytovania z obcí KSK vzdialené v priemere viac ako 15 minút. Do vzdialenosti 20 minút sa ešte nachádzajú služby ako denný stacionár, zariadenie opatrovateľskej služby, denné centrum, zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa a špecializované zariadenie (všetky vymenované s dostupnosťou 16 - 17 minút). Ďalších 7 druhov sociálnych služieb má v rámci kraja priemernú dostupnosť do 30 minút. Sú to jedáleň, útulok, zariadenie podporovaného bývania, špecializované sociálne poradenstvo a základné sociálne poradenstvo, požičiavanie pomôcok a práčovňa. Ako je aj z daného grafu zrejmé, rozdiely začínajú výraznejšie narastať pri klesajúcej priemernej dostupnosti, s dojazdom nad 30 minút, pri službách, ktorými sú zariadenie núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, rehabilitačné stredisko, stredisko osobnej hygieny, nocľaháreň či služba včasnej intervencie. Najmenej dostupnými sociálnymi službami, resp. tými, ktoré majú najnižšiu priemernú minimálnu dostupnosť z obcí KSK, sú služby sociálnej rehabilitácie, sprievodcovskej a predčitateľskej služby, služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, tlmočnicka služba, nízkoprahové denné centrum a domov na polceste. Tieto služby sú v priemere vzdialené z obcí KSK viac ako 1 hodinu.

Graf 21 Priemerná minimálna dostupnosť sociálnych služieb v KSK

	Celková hodnota
komunitné centrum	10
zariadenie pre seniorov	13
domov sociálnych služieb	15
denný stacionár	16
zariadenie opatrovateľskej služby	17
denné centrum	17
zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	17
špecializované zariadenie	17
jedáleň	23
útulok	23
zariadenie podporovaného bývania	23
sociálne poradenstvo - špecializované	26
sociálne poradenstvo - základné	28
požičiavanie pomôcok	28

Zdroj: OSV ÚKSK

Minimálna dostupnosť ambulantných sociálnych služieb v KSK

Definícia ambulantnej formy sociálnych služieb spočíva v tom, že je poskytovaná prijímateľovi, ktorý dochádza, je sprevádzaný alebo dopravovaný do miesta poskytovania sociálnej služby. Ako už z definície a povahy tejto formy sociálnych služieb vyplýva, jej geografická dostupnosť je osobitne dôležitá, pretože sa vyznačuje opakovaným dochádzaním do miesta poskytovania sociálnej služby z bydliska prijímateľov (na rozdiel od pobytovej formy, pri ktorej je prijímateľ umiestnený v ZSS a zotrúva v ňom dlhšie obdobie).

Graf zobrazujúci priemernú minimálnu dostupnosť sociálnych služieb v KSK zobrazuje priemernú minimálnu dostupnosť z jednotlivých obcí KSK k ambulantnej forme jednotlivých druhov sociálnych služieb poskytovaných na území KSK.

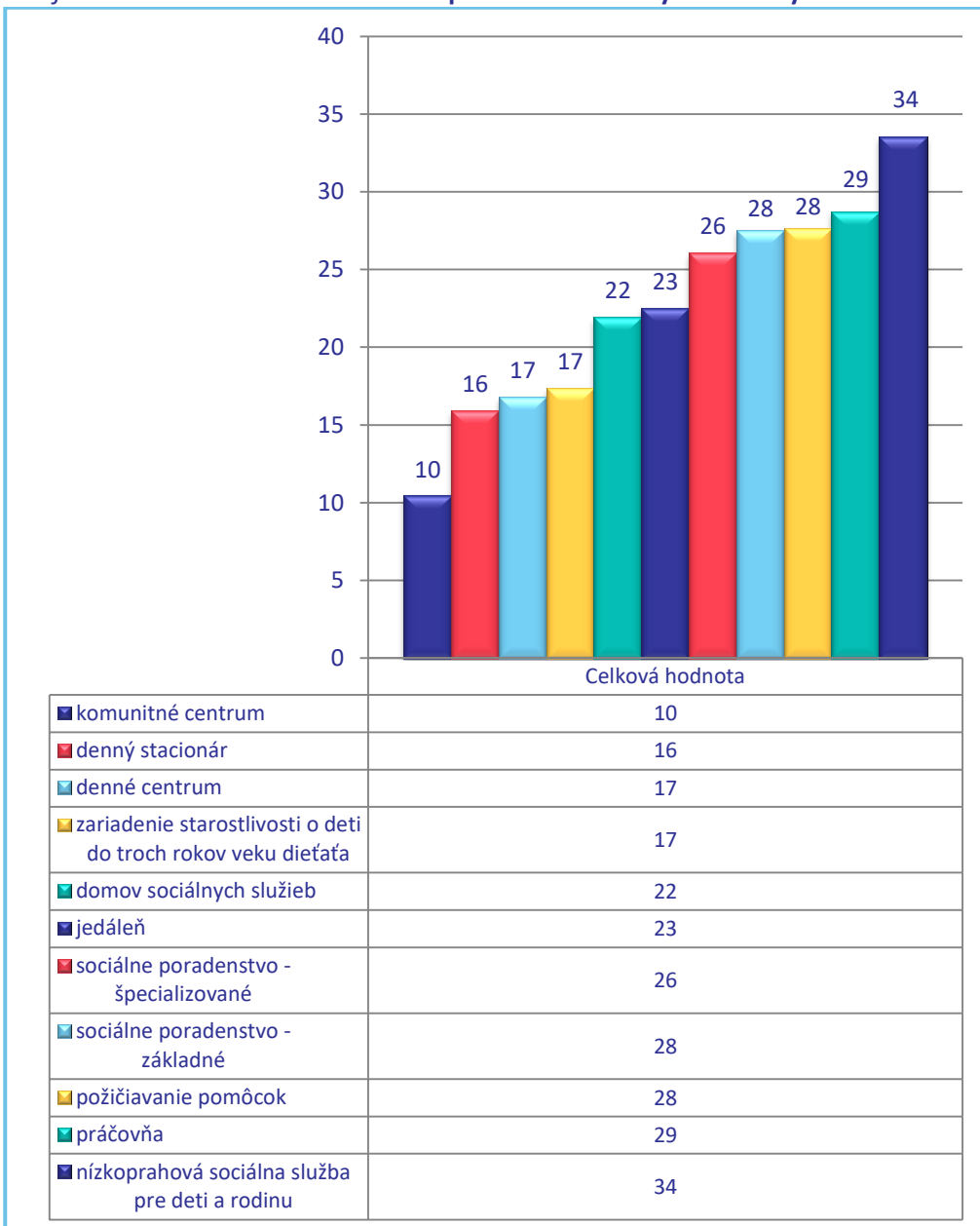
Najdostupnejšími ambulantnými sociálnymi službami na území KSK sú komunitné centrum, denný stacionár, denné centrum či zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, pri ktorých je priemerný dojazd z obcí KSK do 20 minút.

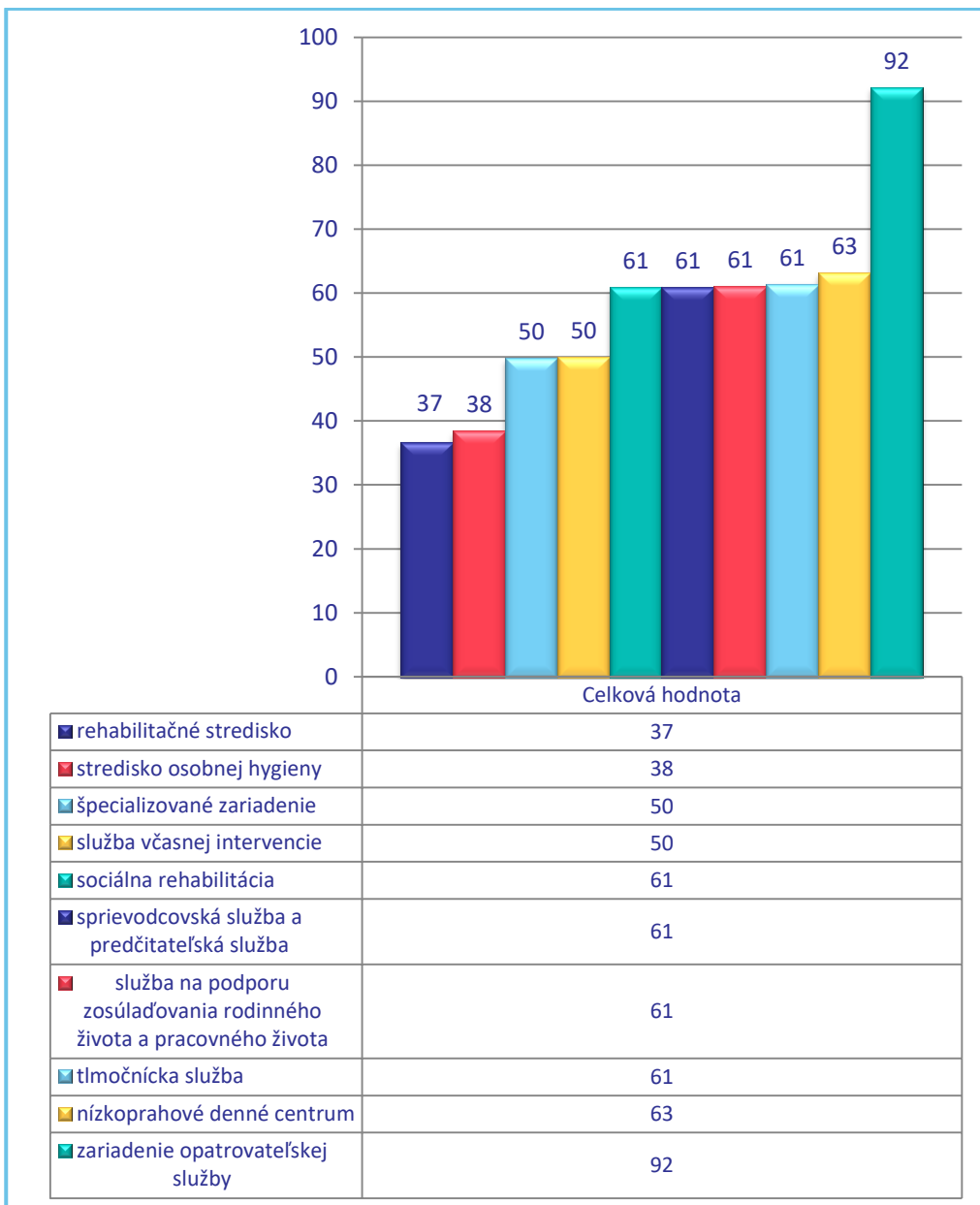
Ďalšími ambulantnými sociálnymi službami, pri ktorých je priemerná dostupnosť do 30 minút, sú domov sociálnych služieb, jedáleň, špecializované sociálne poradenstvo a základné sociálne poradenstvo, požičiavanie pomôcok a práčovňa.

Do 1 hodiny sú dostupné ambulantné formy nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu, rehabilitačného strediska, strediska osobnej hygieny, špecializovaného zariadenia a služby včasnej intervencie.

Sťaženú dostupnosť majú obyvatelia KSK do ambulantnej formy sociálnej rehabilitácie, sprievodcovskej a predčitateľskej služby, služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, tlmočnickej služby a nízkoprahového denného centra, kde sa priemerný dojazd pohybuje nad úrovňou jednej hodiny. Osobitným prípadom je ambulantná forma zariadenia opatrovateľskej služby, kde je priemerný dojazd až nad 90 minút, čo z nej robí najmenej dostupnú ambulantnú sociálnu službu v rámci územia KSK z pohľadu geografickej dostupnosti.

Graf 22 Priemerná minimálna dostupnosť ambulantných sociálnych služieb v KSK

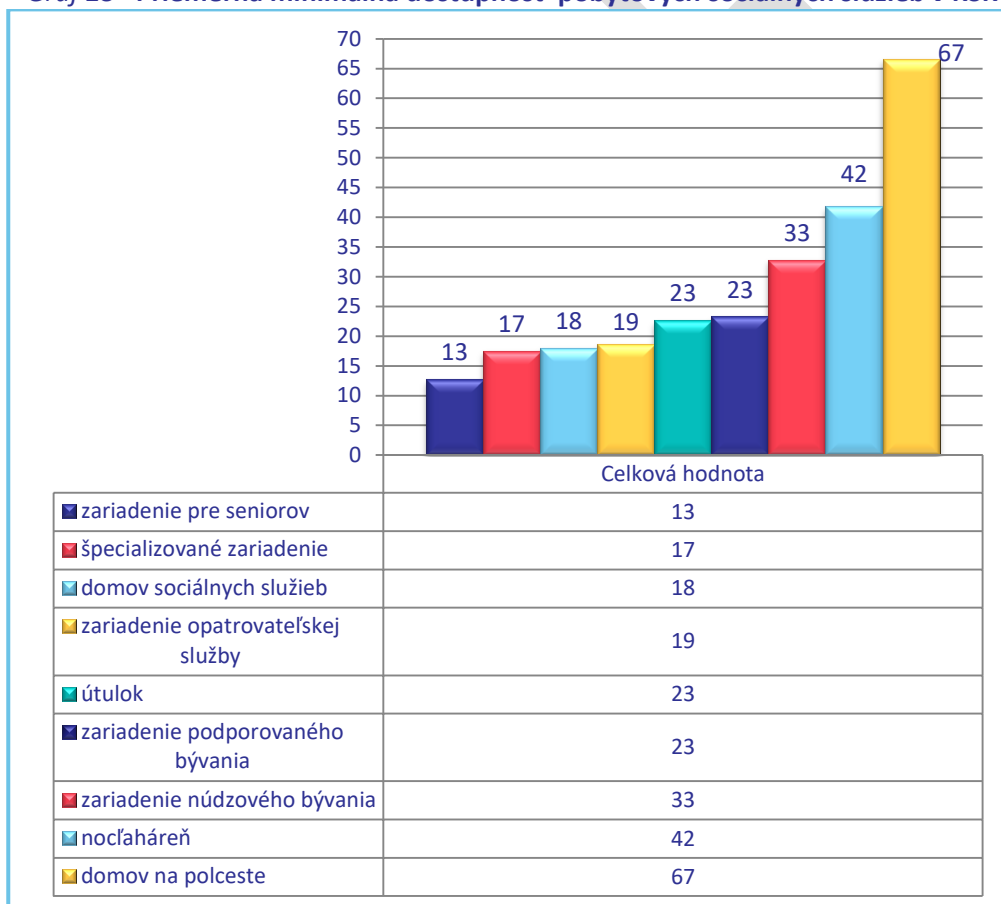

Zdroj: OSV ÚKSK

Minimálna dostupnosť pobytových sociálnych služieb v KSK

Dostatočná sieť pobytových foriem sociálnych služieb je dôležitá z viacerých dôvodov. Jednak aby prijímateľ mohol byť umiestnený v ZSS v blízkosti svojho trvalého bydliska, jednak aj preto, aby boli tieto miesta poskytovania dostupné aj pre rodinných príslušníkov. Jedno aj druhé totiž prispieva k udržiavaniu a posilňovaniu rodinných a komunitných väzieb. Dostatočná sieť pobytových foriem sociálnych služieb zabezpečí aj primeranú dostupnosť zdravotnej pomoci, poskytovanej mimo ZSS.

Graf 23 Priemerná minimálna dostupnosť pobytových sociálnych služieb v KSK

Zdroj: OSV ÚKSK

Najdostupnejšou pobytovou formou sociálnej služby je na území KSK zariadenie pre seniorov. Sieť tohto druhu služby je rozprestretá naprieč územím kraja tak, že priemerná dostupnosť zo všetkých obcí KSK je len 13 minút. To zabezpečuje prijímateľom v dôchodkovom veku pomerne dostatočnú blízkosť zariadení pre seniorov.

Dobre dostupná je aj sieť pobytovej formy špecializovaných zariadení, zameraných na ťažké diagnózy. Priemerná minimálna dostupnosť v rámci kraja je 17 minút. Rovnako sú na tom aj domovy sociálnych služieb a zariadenia opatrovateľskej služby, kde sa dostupnosť pohybuje v rozmedzí 18 - 19 minút. Podobne sú na tom aj útulky a zariadenia podporovaného bývania, kde je priemerná dostupnosť 23 minút.

O niečo redšiu sieť na území KSK majú zariadenia núdzového bývania (priemerne 33 minút) a nocľahárne (42 minút). Najmenej dostupnou pobytovou formou sociálnej služby je na území KSK domov na polceste, kde je priemerná dostupnosť do ZSS s týmto druhom služby viac ako 1 hodina.

4.6.2 Dostupnosť sociálnych služieb v KSK z pohľadu kapacity

Pri vyhodnocovaní dostupnosti rôznych druhov sociálnych služieb je dôležité okrem geografickej blízkosti aj aspekt celkovej kapacity daných pobytových služieb na území KSK. To znamená, akými kapacitami dané služby disponujú v pomere ku obyvateľstvu kraja. Čím viac obyvateľov pripadá na 1 miesto danej sociálnej služby, znamená to, že táto služba je menej dostupná resp. jej dostupnosť je sťažená, nakoľko potenciálny dopyt zo strany obyvateľstva prevyšuje kapacitnú ponuku zo strany ZSS. V neposlednom rade to má vplyv aj na poradovníky čakateľov do ZSS, nakoľko so znižujúcou sa celkovou kapacitou danej sociálnej služby v kraji sa úmerne zvyšuje doba čakania na umiestnenie do ZSS.

Vychádzajúc z povahy určitých druhov pobytových sociálnych služieb je vhodné osobitne analyzovať 2 skupiny sociálnych služieb a to posudzované sociálne služby a sociálne služby krízovej intervencie.

Posudzované sociálne služby

Pri pohľade na posudzované sociálne služby je z nasledujúcej tabuľky a grafu zrejmé, že najväčšiu súhrnnú kapacitu za územie KSK majú zariadenia pre seniorov. Pri celkovej kapacite 2 213 miest v KSK ju to robí najdostupnejšou posudzovanou sociálnou službou z pohľadu kapacity, kde na 1 miesto v ZSS pripadá 354 obyvateľov KSK.

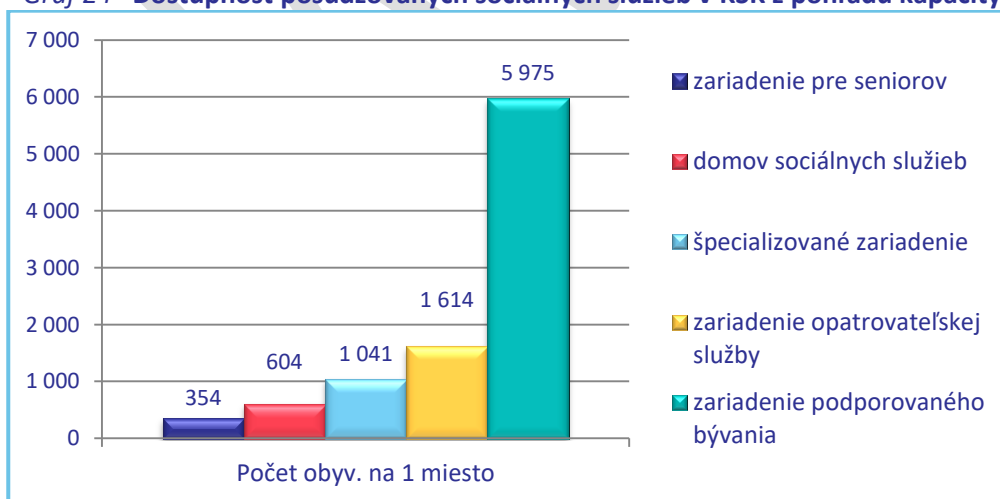
Na druhej pozícii z pohľadu celkovej kapacity za KSK sú domovy sociálnych služieb, ktoré pri súhrnnej kapacite 1 296 miest na kraj pripadá na 1 miesto v ZSS na tento druh služby 604 obyvateľov KSK. Špecializované zariadenia disponujú celkovou kapacitou 752 miest, čím na 1 miesto v ZSS na tento druh služby pripadá 1 041 obyvateľov KSK. Podobne sú na tom aj zariadenia opatrovateľskej služby, ktoré so súhrnnou kapacitou 485 miest disponujú 1 miestom pre potenciálny dopyt 1 614 obyvateľov KSK. Najmenej dostupnou posudzovanou pobytovou sociálnou službou z pohľadu kapacity sú zariadenia podporovaného bývania, ktoré disponujú výrazne menej miestami súhrnne za kraj (131 miest), čím na 1 miesto v týchto ZSS pripadá 5 975 obyvateľov KSK, čo je násobne viac oproti ostatným posudzovaným sociálnym službám.

Tabuľka 59 Dostupnosť posudzovaných sociálnych služieb v KSK z pohľadu kapacity

Počet obyvateľov KSK k 31.12.2021 (SODB 2021): 782 216		
Druh sociálnej služby	Celková kapacita v KSK	Počet obyv./ 1 miesto
Zariadenie pre seniorov	2 213	354
Domov sociálnych služieb	1 296	604
Špecializované zariadenie	752	1 041
Zariadenie opatrovateľskej služby	485	1 614
Zariadenie podporovaného bývania	131	5 975

Zdroj: OSV ÚKSK

Graf 24 Dostupnosť posudzovaných sociálnych služieb v KSK z pohľadu kapacity

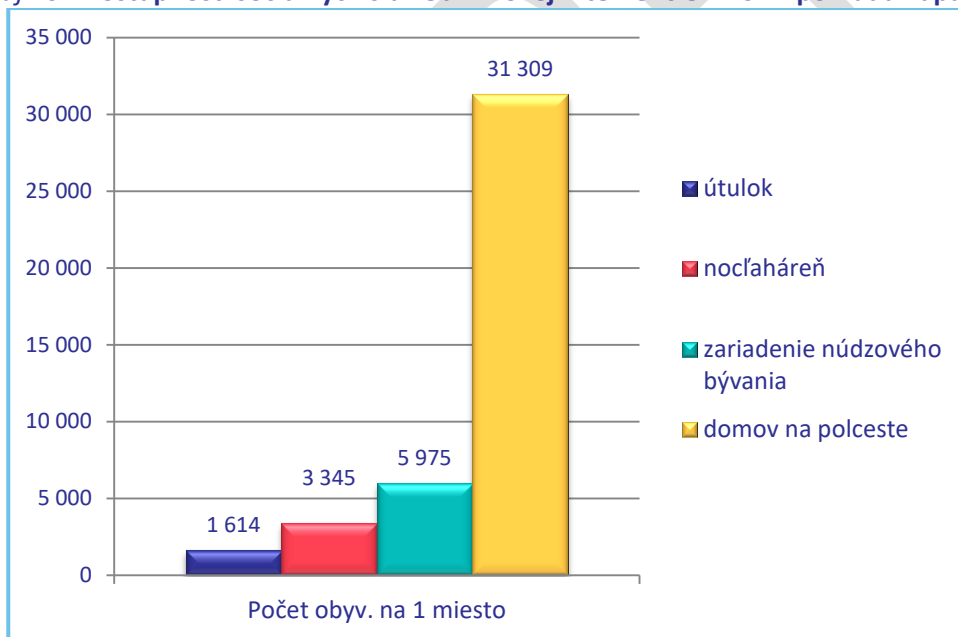

Zdroj: OSV ÚKSK

Sociálne služby krízovej intervencie

Najdostupnejšou pobytovou sociálnou službou z pohľadu kapacity je útulok. Na 485 miest v rámci územia KSK pripadá na 1 miesto 1 614 obyvateľov. Zhruba polovičnou kapacitou disponujú nocľahárne, kde pri 234 miestach v KSK pripadá na 1 miesto 3 345 obyvateľov kraja. Zariadenia núdzového bývania pri 131 miest v rámci KSK disponujú 1 miestom pre potenciálny dopyt 5 975 obyvateľov. S veľmi výrazným odstupom je na poslednom mieste domov na polceste, ktorý sa nachádza len v 1 ZSS s kapacitou 25 miest a tak na 1 miesto v tomto druhu služby pripadá 31 309 obyvateľov kraja, čím je táto služba najmenej dostupná z pohľadu kapacity spomedzi všetkých pobytových sociálnych služieb.

Graf 25 Dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie v KSK z pohľadu kapacity

Zdroj: OSV ÚKSK

Tabuľka 60 **Dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie v KSK z pohľadu kapacity**

Počet obyvateľov KSK k 31.12.2021 (SODB 2021): 782 216		
Druh sociálnej služby	Celková kapacita v KSK	Počet obyv./1 miesto
Útulok	485	1 614
Nocľaháreň	234	3 345
Zariadenie núdzového bývania	131	5 975
Domov na polceste	25	31 309

Zdroj: OSV ÚKSK

4.6.3 Dostupnosť sociálnych služieb z pohľadu pokrytia a spádových oblastí

Pri dostupnosti sociálnych služieb je potrebné vyhodnotiť aj to, aké spádové oblasti jednotlivé druhy sociálnych služieb pokrývajú. To znamená, aké percento obyvateľstva kraja má v akom časovom intervale dostupné jednotlivé sociálne služby. Môže totiž nastať napr. situácia, že niektoré regióny majú relatívne dostatočnú sieť určitej sociálnej služby čo do počtu ZSS a ich kapacity, ale v skutočnosti pokrývajú riedko osídlenú oblasť a tak je len malé percento obyvateľstva, ktoré má dobrú časovú dostupnosť danej služby a pre ostatné regióny, kde žije väčšie percento populácie, je jej dostupnosť tým pádom nižšia.

Preto je dôležité zanalyzovať aj vzťahy medzi časovou dostupnosťou sociálnych služieb a spádovou oblasťou, ktorú pokrývajú. V nasledujúcich analýzach boli stanovené 4 intervaly dostupnosti. Interval do 10 minút bol stanovený ako veľmi dobrá dostupnosť, ktorá zvyčajne zahŕňa dostupnosť v rámci mesta, prípadne v susednej obci. Ďalej je to interval 10 – 20 minút ako dobrá dostupnosť, kedy je už zvyčajne potrebné vyjsť mimo mesto alebo precestovať viacero obcí do cieľového ZSS. Ďalším intervalom sú hodnoty 20 - 30 minút, čo predstavuje sťaženú dostupnosť, t.j. potrebu cestovať do najbližšieho mesta, vzdialenej obce a pod. Všetky hodnoty nad 30 minút boli stanovené ako nedostatočná dostupnosť, kedy dochádzanie pre prijímateľa či návštevy rodinných príslušníkov už môžu byť obťažnejšie. Taktiež už v tomto prípade nezotrváva občan v blízkej komunite a môže dochádzať k prerušovaniu väzieb.

Pokrytie a spádové oblasti ambulantných sociálnych služieb

Pri pohľade na nasledujúci graf môžeme vidieť porovnanie spádových oblastí jednotlivých ambulantných sociálnych služieb v KSK s ich časovou dostupnosťou.

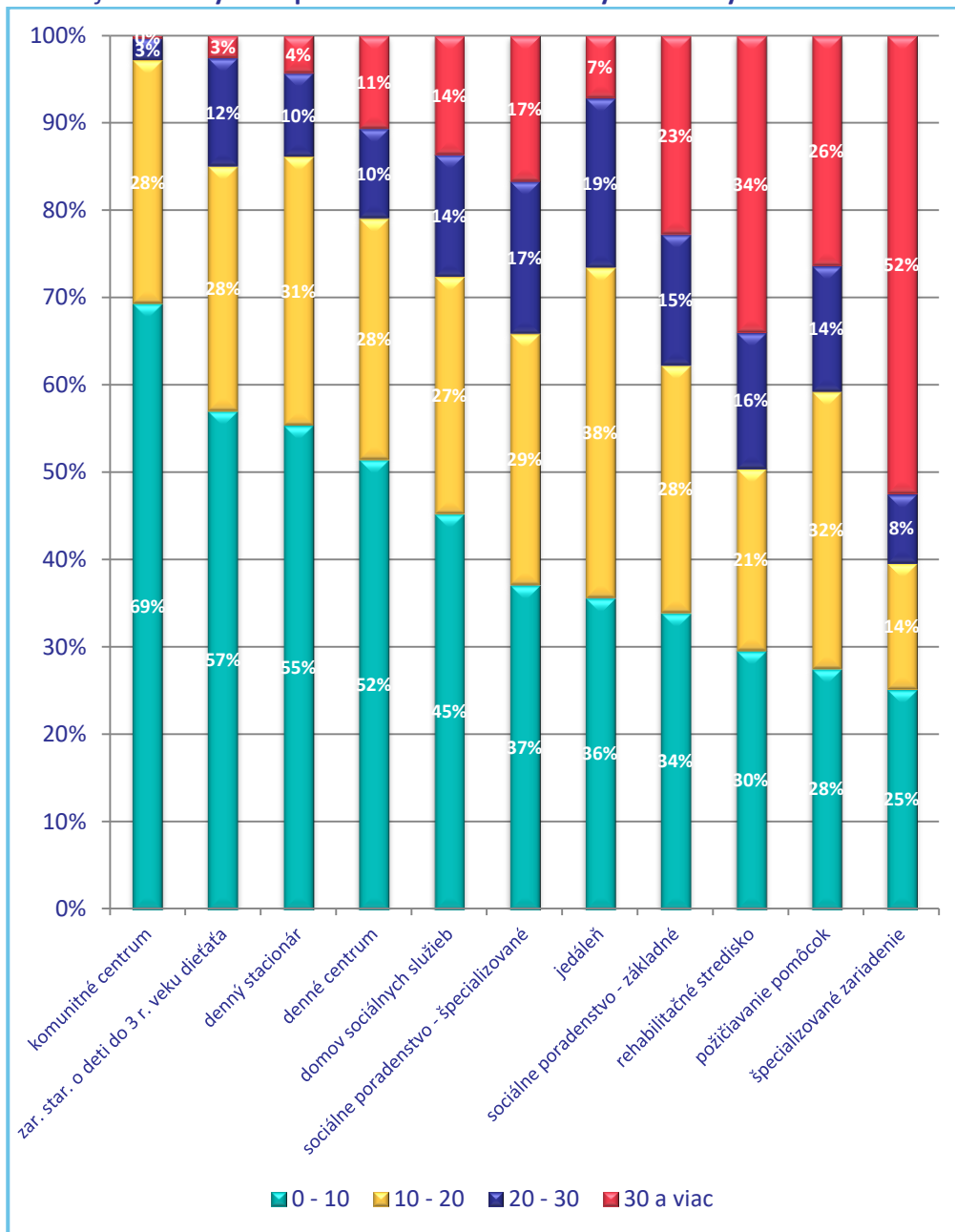
Najlepšie pokrytie spomedzi ambulantných služieb majú v rámci územia KSK komunitné centrá. Sieť komunitných centier je rozprestretá do tej miery, že 69% obyvateľstva KSK má vo svojom okolí komunitné centrum do 10 minút jazdy. Ďalších 28% ho má vo vzdialenosti do 20 minút, čím súhrnne až 97% obyvateľstva KSK má komunitné centrum v dostupnosti 20 minút a menej.

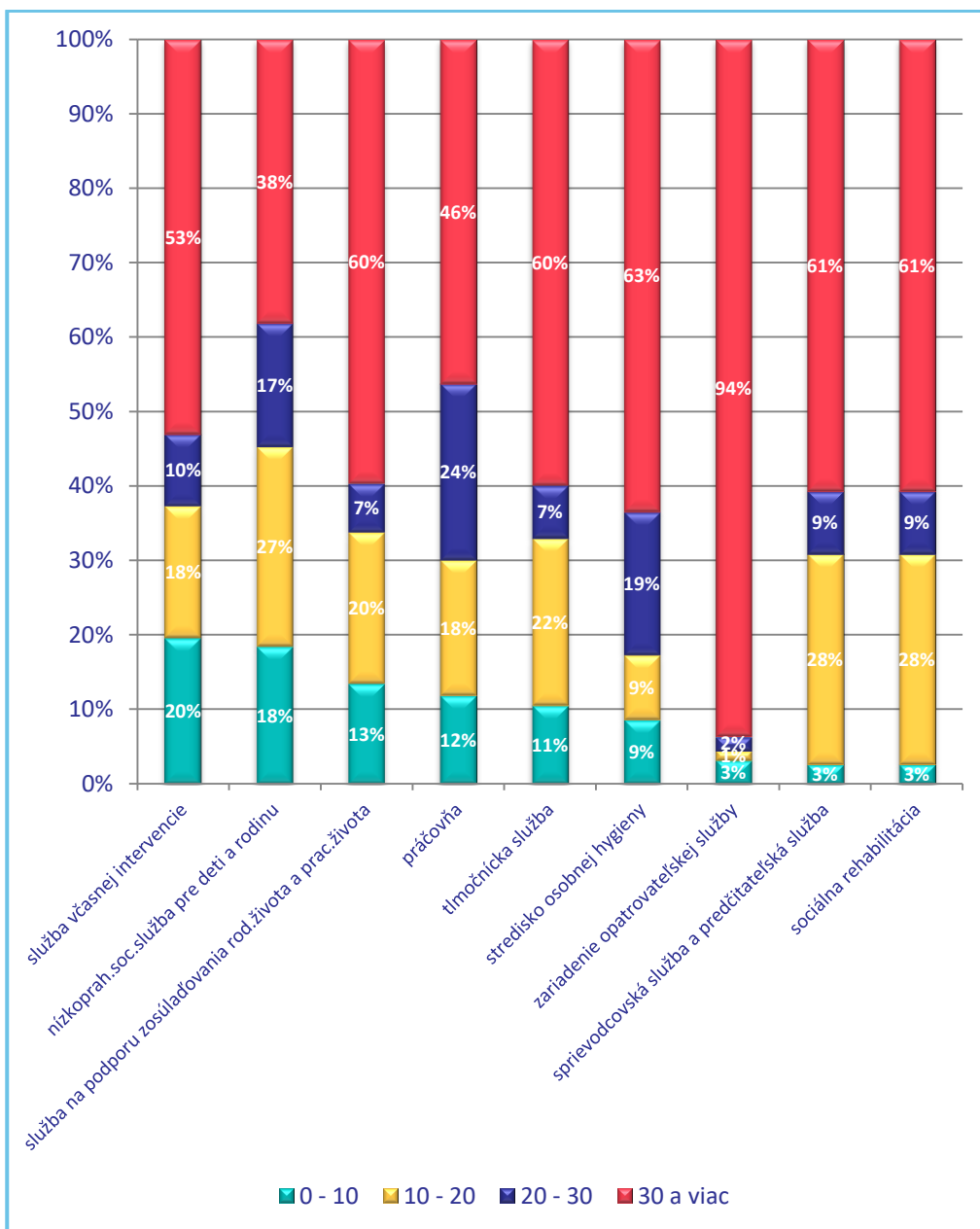
Porovnateľné pokrytie majú sociálne služby zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa, denný stacionár a denné centrum. Menované sociálne služby sú pre 52 – 57% obyvateľov kraja dostupné do 10 minút, ďalších 28 – 31% ich má dostupné do 20 minút. Potom pokrytie pozvoľna klesá pri ambulantných formách domova sociálnych služieb, špecializovaného sociálneho poradenstva, jedálne či základného sociálneho poradenstva.

Pri nasledujúcich ambulantných formách sociálnych služieb, ktorými sú rehabilitačné stredisko, požičiavanie pomôcok a špecializované zariadenie, je miera pokrytia taká, že už len približne tretina obyvateľstva ich má dostupné do 10 minút a naopak tretina obyvateľstva ich má až vo vzdialenosti viac ako 30 minút.

Pri ostatných ambulantných formách sociálnych služieb už pokrytie do 10 minút nie je vyššie ako pre 20% obyvateľov KSK a taktiež pokrytie až nad 30 minút platí až pre 40% a viac obyvateľstva. Najvýraznejším príkladom nedostatočnej dostupnosti ambulantnej formy sociálnej služby je na území KSK zariadenie opatrovateľskej služby, kde až 94% obyvateľstva ho má vo vzdialenosti viac ako 30 minút.

Graf 26 Pokrytie a spádové oblasti ambulantných sociálnych služieb v KSK

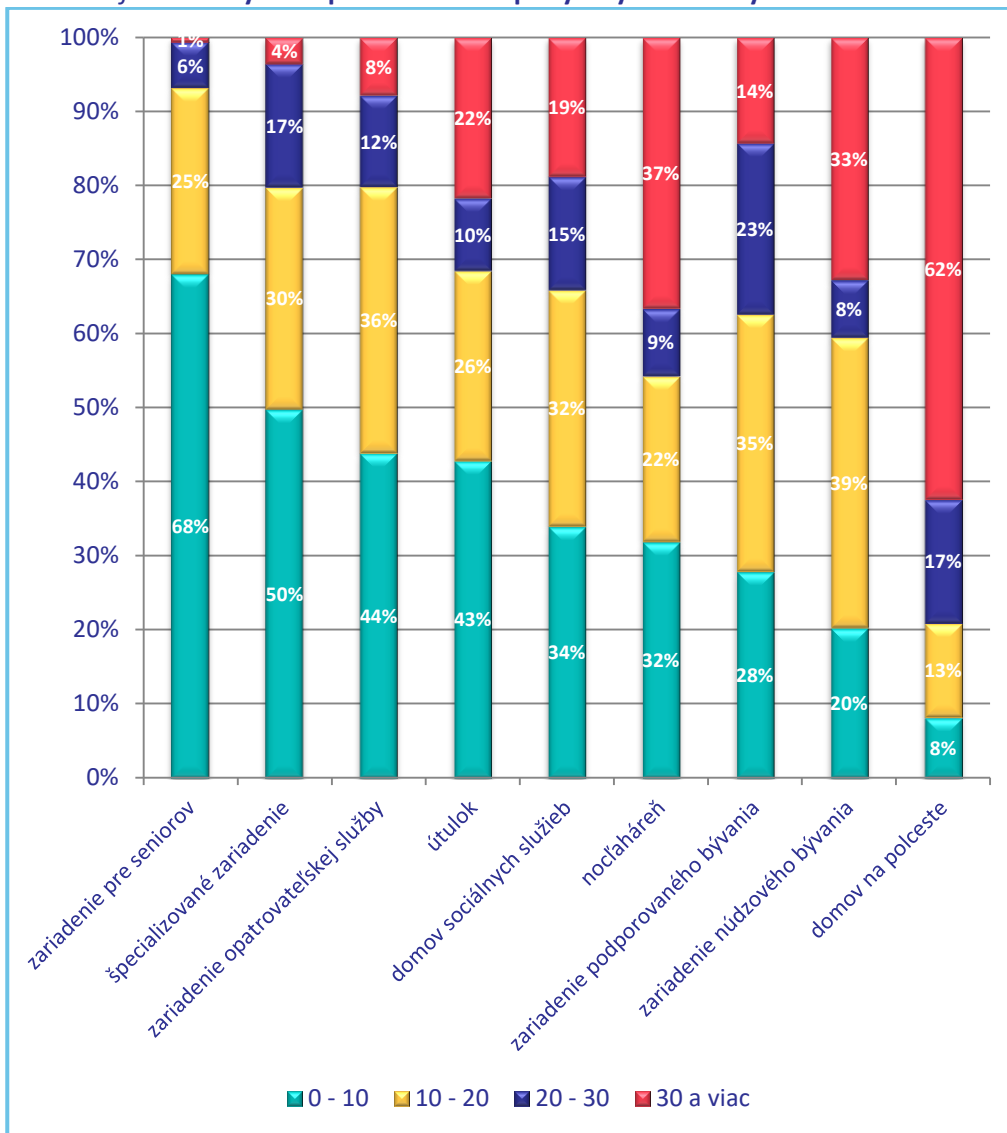

Zdroj: OSV ÚKSK

Pokrytie a spádové oblasti pobytových sociálnych služieb

Graf 27 Pokrytie a spádové oblasti pobytových sociálnych služieb v KSK

Zdroj: OSV ÚKSK

Spomedzi pobytových foriem sociálnych služieb majú na území KSK najlepšie pokrytie zariadenia pre seniorov. Ich sieť v rámci kraja zabezpečuje, že až 68% obyvateľov má dostupné zariadenie pre seniorov do 10 minút. Ďalších 25% obyvateľstva má zariadenie pre seniorov dostupné do 20 minút, takže v úhrne až 93% obyvateľov KSK má najbližšie zariadenie pre seniorov maximálne do 20 minút.

Podobne dobrú dostupnosť majú obyvatelia kraja aj do špecializovaných zariadení a do zariadení opatrovateľskej služby, nakoľko pri oboch službách má v úhrne 80% obyvateľov dostupnosť k nim do 20 minút. Za nimi nasleduje útulok, kde má v úhrne približne 70% obyvateľov dostupnosť do 20 minút. Pri domovoch sociálnych služieb, nocľahárňach a zariadeniach podporovaného bývania je rozloženie pokrytia približne podobné, nakoľko zhruba tretina obyvateľov kraja má dostupnosť k týmto službám do 10 minút a ďalšia tretina do 20 minút.

Najmenej dostupná pobytová sociálna služba z hľadiska pokrytia je domov na polceste, pri ktorom má len 8% obyvateľov kraja dostupnosť k nej do 10 minút, 30% v rozmedzí 10 – 30 minút a až 62% obyvateľov ju má vzdialenú viac ako 30 minút.

4.6.4 Zhrnutie kapitoly Dostupnosť sociálnych služieb na území KSK

Dostupnosť sociálnych služieb je vo všeobecnosti ovplyvnená rôznymi faktormi, akými sú geografická poloha, finančné zdroje obyvateľstva, dostupnosť personálu pre oblasť sociálnych služieb či politika sociálnej starostlivosti na regionálnej či národnej úrovni.

Geografická dostupnosť sociálnych služieb, ktorá je predmetom analýzy tejto kapitoly, je podmienená predovšetkým geografickým charakterom územia poskytovania sociálnych služieb (veľkosť a tvar kraja, jeho poloha v rámci SR), lokalizáciou ZSS a dopravnou infraštruktúrou na území KSK. Geografická dostupnosť tiež zohľadňuje rozsah územia, ktoré jedna sociálna služba pokrýva. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať ambulantným formám sociálnych služieb, pretože tie sa vyznačujú opakovaným (spravidla denným) dochádzaním do miesta poskytovania sociálnej služby z bydliska ich prijímateľov.

Najdostupnejšou sociálnou službou pre obyvateľov KSK je komunitné centrum, ktoré nie je zo žiadnej obce na území KSK vzdialené v priemere viac ako 10 minút. Podobne, pri jedných z najrozšírenejších druhov sociálnych služieb všeobecne, ktorými sú zariadenie pre seniorov či domov sociálnych služieb, nie sú ich najbližšie miesta poskytovania z obcí KSK vzdialené v priemere viac ako 15 minút.

Najdostupnejšími ambulantnými sociálnymi službami na území KSK sú komunitné centrum, denný stacionár, denné centrum či zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, pri ktorých je priemerný dojazd z obcí KSK do 20 minút.

Dostatočná sieť pobytových foriem sociálnych služieb je dôležitá z viacerých dôvodov. Jednak aby prijímateľ mohol byť umiestnený v ZSS v blízkosti svojho trvalého bydliska, jednak aj preto, aby boli tieto miesta poskytovania dostupné aj pre rodinných príslušníkov. Jedno aj druhé totiž prispieva k udržiavaniu a posilňovaniu rodinných a komunitných väzieb. Dostatočná sieť pobytových foriem sociálnych služieb zabezpečí aj primeranú dostupnosť zdravotnej pomoci, poskytovanej mimo ZSS. Najdostupnejšou pobytovou formou sociálnej služby je na území KSK zariadenie pre seniorov. Sieť tohto druhu služby je rozprestretá naprieč územím kraja tak, že priemerná dostupnosť zo všetkých obcí KSK je len 13 minút. To zabezpečuje prijímateľom v dôchodkovom veku pomerne dostatočnú blízkosť zariadení pre seniorov.

Významným faktorom vplývajúcim na dostupnosť rôznych druhov a foriem sociálnych služieb je aj lokalizácia mesta Košice a jeho širšej aglomerácie, ktoré sa nachádzajú v geografickom strede územia KSK a zabezpečujú tak svojou polohou relatívne vyrovnanú dostupnosť aj z krajných oblastí kraja do územia s najvyššou koncentráciou druhov a foriem poskytovaných sociálnych služieb a s tým súvisiacimi aj najvyššími kapacitnými možnosťami ZSS.

4.7 Deinštitucionalizácia

Deinštitucionalizácia je prechod poskytovania sociálnych služieb v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú, s cieľom transformácie a deinštitucionalizácie existujúcich veľkokapacitných zariadení s celoročným pobytom na zariadenia poskytujúce služby na komunitnej báze, t.j. v prirodzenom sociálnom prostredí alebo v prirodzených spoločenstvách čo najviac podobných rodine (max. kapacita 12 miest). Deinštitucionalizácia znamená pre ľudí žijúcich v inštitúciách možnosť žiť nezávislý život – možnosť žiť relatívne nezávislý život a rozhodovať o ňom. V roku 2016 bolo na Slovensku 1 131 ZSS, ktoré majú charakter dlhodobej starostlivosti. Pre širokú verejnosť znamená deinštitucionalizácia prijatie a rešpektovanie ľudí so zdravotným postihnutím ako ľudí, ktorí majú rovnaké ľudské práva a slobody, prirodzenú dôstojnosť. Neoddeliteľnou súčasťou deinštitucionalizácie je poskytovanie adekvátnej podpory zo strany spoločnosti. Je potrebná sieť dostupných verejných, zdravotných a sociálnych služieb, prístup k informáciám, k špecifickým pomôckam, ktoré im pomôžu čo najdlhšie zotrvať v rodinnom prostredí a v komunite.

Doterajší priebeh:

I. Národný projekt - Podpora deinštitucionalizácie služieb starostlivosti bol realizovaný v rokoch 2012 – 2015. Do tohto projektu „Cesta do komunity“ bolo zapojené ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK – LIDWINA – DSS, Strážske.

II. Národný projekt - Deinštitucionalizácia ZSS - Podpora transformačných tímov (NP DI PTT) - bol realizovaný 2019 - 2023:

1.cyklus: v 1. cykle boli NP DI PTT zapojené nasledovné ZSS:

- JASANIMA - Domov sociálnych služieb,
- LÚČ - Domov sociálnych služieb,
- REGINA - Domov sociálnych služieb.

V týchto zariadeniach sa uskutočnila supervízia v rozsahu cca 4 hod. mesačne individuálnou alebo skupinovú formou. Vybraní zamestnanci absolvovali všetky ponúknuté akreditované vzdelávania. Zapojené ZSS spracovali a odovzdali transformačné plány v zmysle pripomienok z oponentúry pod gesciou odborných konzultantov.

2.cyklus: v 2. cykle boli NP DI PTT zapojené nasledovné ZSS:

- LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb,
- ONDAVA - Domov sociálnych služieb,
- IDEA - Domov sociálnych služieb.

Jednotlivé aktivity zapojených ZSS boli ovplyvnené pandemickou situáciou COVID -19. Plánované aktivity a to: supervízie, akreditované vzdelávanie, stretnutia s odbornými konzultantmi prebiehali online ako aj prezenčne. Transformačné plány prešli oponentúrou a boli predložené Implementačnej agentúre MPSVR SR (IA MPSVR SR).

3.cyklus: úspešné zariadenia zapojené do NP DI PTT:

- VIA LUX - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov,
- HARMONIA – Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov,
- LUX n.o. (neverejný poskytovateľ),
- DOMOVINA, n.o. (neverejný poskytovateľ).

Každé ZSS má prideleného supervízora, supervízie prebiehajú formou individuálnou alebo skupinovú. Taktiež za partnerov sú im pridelení odborní konzultanti. Aktivity, ktoré budú absolvovať, sú vzdelávanie, zahraničná študijná cesta, odborné konzultácie – Rada pre

poradenstvo v sociálnej práci (RPSP), Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania (CEDA), Slovenská únia podporovaného zamestnávania (SÚPZ) a komunitné aktivity. V súčasnosti prebieha tvorba Transformačného plánu.

4.cyklus: úspešné zariadenia zapojené do NP DI PTT:

- SUBSIDIUM - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov,
- TERESA BENEDICTA, o.z. (neverejný poskytovateľ).

Každé ZSS má prideleného supervízora, supervízie sú formou individuálnou alebo skupinovou. Taktiež za partnerov sú im pridelení odborní konzultanti. Aktivity, ktoré budú absolvovať: vzdelávanie, zahraničná študijná cesta, odborné konzultácie - RPSP, CEDA, SÚPZ, komunitné aktivity, tvorba Transformačného plánu.

4.8 Financovanie sociálnych služieb

4.8.1 Financovanie poskytovania sociálnych služieb

Financovanie sociálnych služieb v súčasnosti upravuje zákon o sociálnych službách a v princípe stojí na troch základných zdrojoch, a to:

- bežné príjmy - úhrady od prijímateľov,
- finančný príspevok na odkázanosť hradený MPSVR SR,
- finančný príspevok na prevádzku hradený VÚC.

Bežné príjmy (BP) v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov sú reálne uhradené platby na základe predpísanej výšky úhrady podľa aktuálne platných všeobecne záväzných nariadení jednotlivých krajov.

Finančný príspevok na odkázanosť (FPO) je stanovený priamo v zákone o sociálnych službách v závislosti od odkázanosti a je vyplácaný na základe zmluvy medzi MPSVR SR a neverejným poskytovateľom. Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov uvedený príspevok nedostávajú.

Finančný príspevok na prevádzku (FPP) je komplikovaným spôsobom vypočítavaný jednotlivo pre všetky druhy a formy sociálnych služieb v závislosti od kapacít budov, v ktorých sa poskytujú sociálne služby v členení do 40, 41 - 100 a nad 100.

Výpočet FPP je už v súčasnosti mimoriadne komplikovaný vzhľadom na počet variantov spôsobu výpočtu, nakoľko sa vypočítava v jednotlivých krajoch až 4 možnými variantmi v závislosti od poskytovania danej služby v danom kraji, a to na základe:

1. priemerných bežných výdavkov a priemerných skutočne dosiahnutých príjmov verejného poskytovateľa,
2. priemerných bežných výdavkov a priemerných skutočne dosiahnutých príjmov verejného poskytovateľa v susednom kraji,
3. skutočných bežných výdavkov a skutočne dosiahnutých príjmov neverejného poskytovateľa sociálnej služby,
4. projekcie predpokladaných bežných výdavkov a predpokladaných príjmov neverejného poskytovateľa sociálnej služby.

Zo vzorca výpočtu FPP: $BV - BP - FPO = FPP$ vyplýva, že FPP je určitým doplatkom do výšky priemerných bežných výdavkov (BV) a jeho výška je výrazným spôsobom ovplyvnená nielen celkovou zmenou bežných výdavkov, ale hlavne zmenou výšky uhradených príjmov od prijímateľov a zmeny priemernej výšky FPO v jednotlivých krajoch. To má za následok veľkú volatilitu FPP a FPP môže pri niektorých druhoch sociálnych služieb z roka na rok aj klesať.

Rozpočtové prostriedky pre verejných poskytovateľov sa zvyšovali výrazne v prvej polovici sledovaného obdobia, čo bolo spôsobené z dôvodu dodržiavania normatívu počtu zamestnancov podľa prílohy č. 1 zákona o sociálnych službách.

Rozpočet neverejných poskytovateľov bol ovplyvnený zmenou spôsobu poskytovania finančného príspevku na odkázanosť (ďalej len „FPO“) a je závislý od štruktúry financovaných sociálnych služieb a počtu zazmluvnených prijímateľov sociálnych služieb.

Tabuľka 61 Čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu KSK pre verejných a neverejných poskytovateľov

Rok	Rozpočet - verejní poskytovatelia v tis. €	Rozpočet - neverejní poskytovatelia v tis. €	Rozpočet - spolu v tis. €	Počet prijímateľov, ktorým je zabezpečovaná sociálna služba
2016	17 652	7 591*	25 243	3 044
2017	18 976	7 747*	26 723	3 116
2018	21 835	4 829	26 664	3 233
2019	23 143	5 434	28 577	3 299
2020	24 209	5 479	29 688	3 303
2021	26 774	5 391	32 165	3 296
2022	27 886	6 483	34 369	3 244
2023	32 087	7 400	39 487	3 363

* FPO bol vyplácaný KSK

Zdroj: záverečný účet KSK za roky 2016 - 2022; upravený rozpočet KSK na rok 2023

Tabuľka 62 Počet zazmluvnených prijímateľov sociálnych služieb poskytovaných neverejnými poskytovateľmi a financovaných KSK

Druh sociálnej služby	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Útulok	222	259	308	323	338	357	357	357
Zariadenie núdzového bývania	65	54	65	71	71	72	82	82
Domov na pol ceste	34	34	34	38	35	34	25	25
Zariadenie podporovaného bývania	115	118	122	126	119	124	125	117
Domov sociálnych služieb	519	533	532	522	523	515	517	517
Rehabilitačné stredisko	55	57	52	54	51	52	49	51
Špecializované zariadenie	208	235	310	332	327	337	350	432
Spolu	1 218	1 290	1 423	1 466	1 464	1 491	1 505	1 581

Zdroj: OSV ÚKSK

Vývoj počtu zazmluvnených miest prijímateľov sociálnych služieb poskytovaných neverejnými poskytovateľmi a financovanými KSK má stúpajúci trend. Výrazný rast o 10% bol zaznamenaný medzi rokmi 2017 a 2018, ktorý bol spôsobený najmä zvýšením počtu miest v špecializovaných zariadeniach o 75 a počtu miest v útlukoch o 49. Počet zazmluvnených miest v celom sledovanom období sa zvýšil o 287 miest, čo predstavuje 24% nárast.

Tabuľka 63 Výška FPP pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a iných verejných poskytovateľov

Druh sociálnej služby	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Útulok	704 139	780 712	897 054	942 799	1 100 852	1 226 606
Zariadenie núdzového bývania	187 607	233 539	226 444	248 125	313 009	307 364
Domov na polceste	104 642	111 966	106 142	103 501	77 403	78 531
Zariadenie podporovaného bývania	351 843	497 192	440 089	281 776	549 788	487 630
Domov sociálnych služieb	1 403 485	1 524 143	1 431 388	1 265 018	1 865 262	1 873 349
Špecializované zariadenie	1 019 332	1 249 742	1 738 905	1 780 926	1 711 307	2 270 381
Rehabilitačné stredisko	93 279	191 897	160 845	199 877	190 892	230 761
Špecializované sociálne poradenstvo		589 888	536 061	560 524	567 428	610 816
Tlmočnícka služba		15 870	16 688	26 543	29 813	37 154
Služba včasnej intervencie	104 539	75 254	82 971	73 323	83 175	94 616
Sociálna rehabilitácia	30 700	32 880	44 314	60 052	66 258	72 340
Podpora samostatného bývania			16 688	36 708	73 519	90 229
Krízové strediská	155 250					
Poradcovia	611 100					
Resocializačné zariadenie	251 620					
Tlmočníci	16 320					
Výkon opatrení SPO § 10	4 000					
Spolu	5 037 856	5 303 083	5 697 590	5 579 172	6 628 704	7 379 777

Zdroj: OSV ÚKSK

V tabuľke je uvedená výška FPP podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb celkom od roku 2018. Od daného roku sa zmenil spôsob financovania poskytovaných sociálnych služieb a FPO začalo poskytovať MPSVR SR. Zaznamenaný pokles finančných príspevkov za sociálnu službu domov na polceste bol spôsobený poklesom počtu neverejných poskytovateľov.

Tabuľka 64 Výška FPO pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a iných verejných poskytovateľov

Druh sociálnej služby	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zariadenie podporovaného bývania	319 535	377 015	431 052	473 070	496 088	592 102
Domov sociálnych služieb	2 399 973	2 721 358	2 986 741	3 318 304	3 539 981	3 779 421
Špecializované zariadenie	1 565 901	1 752 098	2 003 647	2 275 511	3 022 268	3 171 470
Rehabilitačné stredisko	70 341	108 056	140 185	150 224	167 718	187 830
Spolu	4 355 750	4 958 527	5 561 624	6 217 109	7 226 055	7 730 823

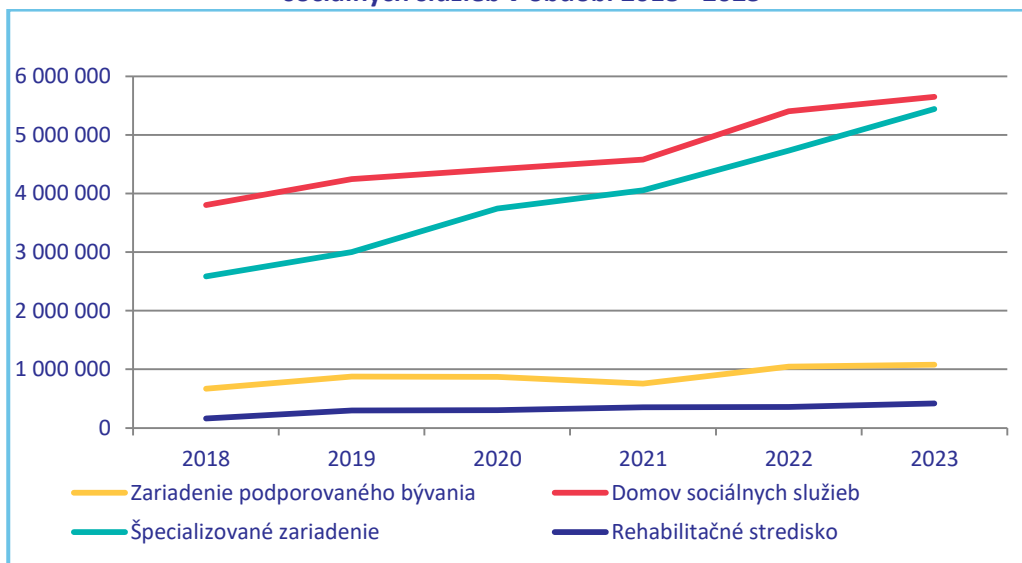
Zdroj: OSV ÚKSK

Tabuľka 65 Úhrn finančných príspevkov pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

Druh sociálnej služby	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zariadenie podporovaného bývania	671 378	874 207	871 141	754 846	1 045 876	1 079 732
Domov sociálnych služieb	3 803 458	4 245 501	4 418 129	4 583 322	5 405 243	5 652 770
Špecializované zariadenie	2 585 233	3 001 840	3 742 552	4 056 437	4 733 575	5 441 851
Rehabilitačné stredisko	163 620	299 953	301 030	350 101	358 610	418 591
Spolu	7 223 689	8 421 501	9 332 852	9 744 706	11 543 304	12 592 944

Zdroj: OSV ÚKSK

Graf 28 Úhrn príspevkov (FPP+FPO) pre neverejných poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb v období 2018 - 2023

Zdroj: OSV ÚKSK

Ku zmene financovania došlo pri špecializovanom sociálnom poradenstve. V rokoch 2017 - 2019 sa finančný príspevok vypočítaval individuálne na základe predložených výkazov EON za predchádzajúci rok. Pri tomto spôsobe výpočtu však dochádzalo k veľkým rozdielom vo výške finančného príspevku medzi jednotlivými poskytovateľmi.

V roku 2018 to bola výška finančných príspevkov na hodinu výkonu špecializovaného sociálneho poradenstva od 6,29 Eur až po 12,25 Eur/ hodina. Z dôvodu zvyšujúcich sa rozdielov medzi výškami jednotlivých finančných príspevkov sme v roku 2019 pristúpili k možnosti stanovenia výšky finančného príspevku podľa zákona o sociálnych službách, § 77 ods. 8 písmeno b), ktorý hovorí, že: „Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, ktorú obec alebo vyšší územný celok v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovali alebo nezabezpečovali prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadili alebo založili, za priemerné bežné výdavky a za priemerné skutočne dosiahnuté príjmy sa považujú priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za túto sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti iného vyššieho územného celku, ktorého územný obvod je susediaci s územným obvodom vyššieho územného celku, za predchádzajúci rozpočtový rok, ak ide o vyšší územný celok.“

Finančný príspevok v roku 2019 bol určený na základe údajov susediaceho Prešovského samosprávneho kraja na sumu 8,94 Eur/ hodina. Výzva na predkladanie projektov na vykonávanie špecializovaného sociálneho poradenstva v KSK na roky 2020 – 2021 bola s uvedením už naprojektovanej výšky finančného príspevku 10,54 Eur. Týmto spôsobom sa odstránila neistota pri financovaní uvedenej sociálnej služby, taktiež sa zohľadnilo plánované zvyšovanie nákladov (nárast minimálnej mzdy a inflácia), čo umožnilo efektívne riadenie a zároveň zvýšenie kvality poskytovanej sociálnej služby. Výzva na roky 2022 – 2024 mala naprojektovanú výšku finančného príspevku vo výške 11,31 Eur.

Objem finančných prostriedkov vynakladaných na financovanie špecializovaného sociálneho poradenstva v rokoch 2016 – 2022 je uvedený v nasledujúcej tabuľke, z ktorej je zrejmä úprava spôsobu financovania, ktorá je vysvetlená vyššie.

Tabuľka 66 **Financovanie špecializovaného sociálneho poradenstva**

Roky	Počet poradcov	Počet hodín	Finančný príspevok v €	Priemerný finančný príspevok	Rozpätie €/ hod
2016	24	45 000	352 290	7,83	5,32 - 9,98
2017	29	50 648	427 334	8,44	5,58 - 12,25
2018	36	67 500	611 100	9,05	6,29 - 12,25
2019	35	65 625	586 688	8,94	8,94
2020	28,25	53 181	536 061	10,08	10,08
2021	28,25	53 181	560 524	10,54	10,54
2022	26,75	50 156	567 428	11,31	11,31
2023	27,25	50 481	610 816	12,10	12,10

Zdroj: OSV ÚKSK

Financovanie ambulantných a terénnych sociálnych služieb, konkrétne tlmočnickej služby, služby včasnej intervencie, sociálnej rehabilitácie a podpory samostatného bývania v sledovanom období bolo nasledovné:

Tabuľka 67 **Financovanie tľmočnickej služby, služby včasnej intervencie, sociálnej rehabilitácie a podpory samostatného bývania**

Služba	Počet hodín	FPP/hod.	FPP celkom
Tľmočnickej služba			
2016	3 000	5,44	16 320
2017	3 000	5,59	16 777
2018	3 000	5,44	16 320
2019	3 000	5,29	15 870
2020	2 824	5,91	16 688
2021	3 765	7,05	26 543
2022	3 750	7,95	29 813
2023	4 076	9,11	37 154
Služba včasnej intervencie			
2017	3 520	16,34	57 523
2018	6 960	15,02	104 539
2019	6 240	12,06	75 254
2020	7 718	10,75	82 971
2021	7 718	9,50	73 323
2022	7 500	11,09	83 175
2023	7 410	12,77	94 616
Sociálna rehabilitácia			
2016	1 250	22,55	28 188
2017	1 250	22,55	28 188
2018	1 250	24,56	30 700
2019	1 535	21,42	32 880
2020	3 765	11,77	44 314
2021	5 177	11,60	60 052
2022	5 156	12,85	66 258
2023	5 094	14,20	72 340
Podpora samostatného bývania			
2020	1 410	9,11	12 845
2021	3 765	9,75	36 709
2022	5 625	13,07	73 519
2023	7 410	12,18	90 229

Zdroj: OSV ÚKSK

Sociálnu službu podpora samostatného bývania zabezpečuje jeden poskytovateľ. Daná sociálna služba je financovaná od apríla roku 2020. V rokoch 2020 a 2021 bola financovaná na základe priemerných bežných výdavkoch a priemerných skutočne dosiahnutých príjmoch verejného poskytovateľa v Banskobystrickom samosprávnom kraji, v roku 2022 je financovaná na základe skutočných bežných výdavkoch a skutočne dosiahnutých príjmoch neverejného poskytovateľa sociálnej služby.

Tlmočnicku službu zabezpečuje taktiež jeden neverejný poskytovateľ, ktorý je financovaný na základe skutočných bežných výdavkoch a skutočne dosiahnutých príjmoch neverejného poskytovateľa sociálnej služby, rovnako ako aj neverejný poskytovateľ sociálnej rehabilitácie.

Neverejný poskytovateľ služby včasnej intervencie je financovaný na základe priemerných bežných výdavkoch a priemerných skutočne dosiahnutých príjmoch verejného poskytovateľa. K poklesu vo finančnom príspevku došlo z dôvodu prepočtu výkonu na časový fond, keďže neverejnému poskytovateľovi sa poskytuje finančný príspevok na ročný fond pracovného času na zazmluvnené úväzky.

Úhrady za sociálne služby

Úhradu za sociálnu službu je povinný platiť prijímateľ sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách. Sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia určuje poskytovateľ sociálnej služby zmluvou o poskytovaní sociálnej služby.

Verejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady v súlade so všeobecne záväzným nariadením KSK alebo obce. Neverejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady v súlade s aktuálnym cenníkom sociálnej služby. Výška úhrady nesmie presiahnuť výšku ekonomicky oprávnených nákladov znížených o príjmy predovšetkým z FPP, FPO a z príjmov zo zdravotných poisťovní.

Zákon o sociálnych službách z dôvodu ochrany príjmu prijímateľa určuje povinný zostatok z príjmu prijímateľa sociálnej služby po zaplatení úhrady za sociálnu službu podmienenú odkázanosťou ku dňu splatnosti tejto úhrady, ktorý v zásade limituje výšku úhrady, ktorú môže od neho poskytovateľ sociálnej služby vyžadovať. Ak prijímateľ nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže podľa zákona o sociálnych službách úhradu alebo jej časť platiť iná osoba, zaopatrené plnoleté deti alebo rodičia. V prípade, ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy medzi poskytovateľom sociálnej služby a zaopatrenými plnoletými deťmi alebo rodičmi, obec alebo KSK vydá rozhodnutie o ich povinnosti zaplatiť poskytovateľovi sociálnej služby úhradu alebo jej časť.

Ak aj napriek vyššie spomenutým skutočnostiam nedochádza k plateniu úhrady, vznikajú poskytovateľovi sociálnej služby voči prijímateľovi pohľadávky, ak je prijímateľom sociálnej služby nezaopatrené dieťa, je to pohľadávka voči fyzickej osobe, ktorá má voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť. Podľa zákona o sociálnych službách má fyzická osoba právo na poskytnutie sociálnej služby, ktorá mu umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody.

Poskytovatelia sociálnych služieb podmienených odkázanosťou evidujú najväčšie pohľadávky z nezaplatených úhrad. V roku 2022 to bolo v rámci SR viac ako 20,5 milióna eur, pričom 77% z nich tvoria pohľadávky poskytovateľov v zriaďovacej kompetencii VÚC.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený stav pohľadávok v ZSS v ZP KSK za roky 2018 – 2022.

Tabuľka 68 Stav (vývoj) pohľadávok v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK (v tis. €)

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
Stav pohľadávok k 31.12.	1 496	1 581	1 743	1 874	2 110
Medziročný rast		5,7%	10,2%	7,5%	12,6%

Zdroj: OSV ÚKSK

Dôvody nárastu výšky pohľadávok:

- medziročne sa stav pohľadávok zvyšoval v rozpätí od 5 % - 13 %,
- zmena sociálnych služieb v kompetencii VÚC v zákone o sociálnych službách (zmena zariadení pre seniorov na špecializované zariadenia, domovy sociálnych služieb, zariadenia podporovaného bývania),
- zmena cieľových skupín v pôsobnosti VÚC, ktorým sú poskytované sociálne služby (t. j. predovšetkým občania do dosiahnutia dôchodkového veku, občania nemajetní, bez príjmu, poberajúci iba dávky v hmotnej núdzi alebo čiastočný invalidný dôchodok, apod.).

4.8.2 Možnosti ďalšieho financovania rozvoja sociálnych služieb

Plán obnovy a odolnosti SR

Plán obnovy a odolnosti stanovuje ucelený balík reforiem a investícií, ktoré sa budú realizovať do roku 2026 a ktoré budú podporené z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Plán tvoria investície a reformy, ktoré budú riešiť výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach Európskej komisie pre Slovensko.

V oblasti zdravia sa v pláne obnovy nachádzajú 3 kľúčové komponenty:

- Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť,
- Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie,
- Dostupná a kvalitná sociálno-zdravotná starostlivosť.

Z hľadiska sociálnych služieb je relevantný najmä komponent 13 Dostupná a kvalitná sociálno-zdravotná starostlivosť.

Cieľom komponentu je pripraviť Slovensko na rýchle starnutie obyvateľstva zabezpečením kvalitnej, dostupnej a komplexnej podpory ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inklúzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti, ako aj miera ich sociálnej ochrany. Reformami a investíciami sa zvýši prepojenie a efektivita zdravotnej a sociálnej starostlivosti a ich odolnosť voči kritickým situáciám. Zároveň sa naštartuje proces digitalizácie verejnej správy v oblasti poskytovania integrovanej dlhodobej starostlivosti, vrátane digitalizácie rozhodovacích procesov.

V rámci tohto komponentu sú naplánované nasledovné reformy a investície:

Reformy:

- Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti,
- Reforma posudkovej činnosti,
- Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou a zabezpečenie infraštruktúry pre jej implementáciu.

Investície:

- Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti,
- Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti,
- Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti.

V rámci investície „Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti“, ktorá je zameraná na výstavbu a rekonštrukciu ZSS s dôrazom na komunitný charakter poskytovaných sociálnych služieb po realizácii projektov, majú byť podporené v rámci KSK sociálne služby približne podľa nasledujúcej tabuľky:

Tabuľka 69 **Prehľad odhadovanej podpory projektov v rámci investície „Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti“ z Plánu obnovy a odolnosti za KSK**

Typ projektu	Priemerný počet podporených projektov ZSS za kraj	Podporená kapacita daného typu ZSS	Približná celková kapacita ZSS po zrealizovaní projektov za kraj
Ambulantné sociálne služby	6 – 7	nešpecifikované	128
Nízkokapacitné pobytové sociálne služby do 12 miest	10 – 11	do 12	77
Sociálno-zdravotné zariadenie do 30 miest	2 - 3	do 30	90

Zdroj: Informačný systém Plánu obnovy

Operačný program Slovensko

Operačný program Slovensko predstavuje strategický dokument, ktorý určuje ako Slovensko v programovacom období 2021 – 2027 investuje 12,6 miliardy EUR z európskych zdrojov a s tým súvisiacich 3,5 miliárd EUR povinného národného spolufinancovania (spolu 16,1 mld. EUR).

Eurofondy na roky 2021 – 2027 sa členia na 5 cieľov politiky súdržnosti. Pre sociálne služby je relevantný najmä cieľ 4 „Sociálnejšia Európa“ zameraný na podporu vzdelávania, zdravotníctva, trhu práce, sociálnych služieb.

V rámci tohto politického cieľa je pre sociálne služby relevantný špecifický cieľ zameraný na podporu aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín.

Vybrané súvisiace typy akcií:

- tvorba a implementácia transformačných plánov ZSS,
- zabezpečovanie individualizovaného prístupu ku prijímateľom pobytových služieb v procese prechodu od inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť,
- zaistenie odborných kapacít pre subjekty v oblasti sociálneho začlenenia,
- zavedenie funkčného systému inšpekcie sociálnej starostlivosti z pohľadu ľudsko-právnych, procedurálnych, personálnych a prevádzkových aspektov a jeho implementácia do praxe poskytovateľov sociálnych služieb,

- rozvoj komunít prostredníctvom činnosti komunitných centier,
- informačné aktivity a mediálne kampane zamerané na niektorú z nasledovných oblastí: násilie na ženách a deťoch, práva detí, podmienky života a práva osôb so zdravotným postihnutím, bývanie, deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby,
- vznik partnerstiev na miestnej, regionálnej a národnej úrovni pri plánovaní opatrení v sociálnej oblasti.

Prijímatelia tohto špecifického cieľa sú najmä:

- mimovládne neziskové organizácie,
- orgány regionálnej a miestnej samosprávy,
- poskytovatelia vybraných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva,
- cirkvi a náboženské spoločnosti registrované v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR.

Integrovaná územná stratégia KSK

Hlavným podnetom pre spracovanie Integrovanej územnej stratégie KSK (ďalej len ako „IÚS KSK“) bola príprava na nové programové obdobie EÚ na roky 2021 – 2027 a Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR. Prioritným cieľom integrovaného územného rozvoja je zabezpečenie realizácie investícií v rámci viacerých priorít Programu Slovensko. IÚS KSK predstavuje komplexnú strednodobú stratégiu územia, ktorá zahŕňa všetky aspekty rozvoja a rozvojové aktivity na území kraja. Hlavným zámerom je zabezpečiť podmienky pre využitie finančných prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), štátneho rozpočtu a iných finančných zdrojov počas programového obdobia 2021 – 2027 zohľadňujúc územné hľadisko.

Tvorba IÚS KSK vychádzala z Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 s výhľadom do roku 2030 a zároveň sa vychádzalo predovšetkým z Jednotného metodického rámca pre prípravu integrovaných územných stratégií a integrovaných územných investícií v SR v programovom období 2021 – 2027. V rámci IÚS KSK je integrovaný územný prístup implementovaný prostredníctvom integrovaných územných investícií (ďalej len ako „IÚI“). Tento integrovaný prístup umožní napĺňať hlavné výzvy a potreby v regiónoch.

KSK je hlavným gestorom, ktorého úlohou je príprava a implementácia IÚS. Taktiež je v jeho kompetencii aj koordinácia Rady partnerstva ako hlavného inštitucionálneho mechanizmu pre definovanie územných cieľov prostredníctvom IÚS a ich realizáciu v Programe Slovensko.

V rámci IÚS KSK sú pre sociálnu oblasť relevantné opatrenia RSO 4.3 a RSO 4.5. Opatrenie RSO 4.3 - „Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb“ s celkovou alokáciou 4,4 mil. € má zabezpečiť predovšetkým:

- dobudovanie komunitných centier,
- infraštruktúru pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie vrátane ich vybavenosti, t.j. riešenie otázky bezdomovstva - ubytovanie vo forme prístrešia - nocľaháreň, ubytovanie na určitý čas – útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania,
- budovanie a zriaďovanie domov komplexnej pomoci pre deti zažívajúce násilie,
- zabezpečenie infraštruktúry nájomného bývania, cenovo dostupné sociálne bývanie, prvky housing led, rapid re-housing vrátane aktivít zameraných na bezbariérovosť,
- sociálne bývanie pre marginalizovanú rómsku komunitu.

Opatrenie RSO 4.5 – „Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšením odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť“ s celkovou alokáciou 9,6 mil. € má zabezpečiť predovšetkým:

- infraštruktúru sociálnych a zdravotníckych služieb, služby pre dlhodobú starostlivosť (paliatívna, seniori),
- aktívne starnutie,
- terénne sociálne služby, vrátane poskytovania potravín a základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám,
- deinštitucionalizáciu a debarierizáciu pre ZŤP, detské domovy (nákup pozemkov, bytov, rodinných domov a ich výstavba a rekonštrukcia),
- budovanie, rekonštrukciu a debarierizáciu zariadení SPODaSK,
- dobudovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu.

Štátny fond rozvoja bývania

Štátny fond rozvoja bývania umožňuje prostredníctvom svojho programu „Dôstojná staroba“ každoročne predkladať žiadosti na výstavbu ZSS, ich prístavbu resp. nadstavbu alebo na stavebné úpravy bytových a nebytových budov, v ktorých ZSS bude zriadené. Ďalšou možnosťou

je získať prostriedky na kúpu ZSS alebo obnovu ZSS v rozsahu zateplenia a modernizácie. Taktiež je možné zo získaných prostriedkov zrealizovať kúpu pozemku podmieňujúceho výstavbu alebo užívanie ZSS. ZSS na účely poskytnutia podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania sa rozumejú nasledovná druhy sociálnych služieb: zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie.

4.9 Komunitné plány obcí na území KSK

Tabuľka 70 Stav spracovania komunitných plánov obcami a mestami KSK podľa okresov k 30.4.2022

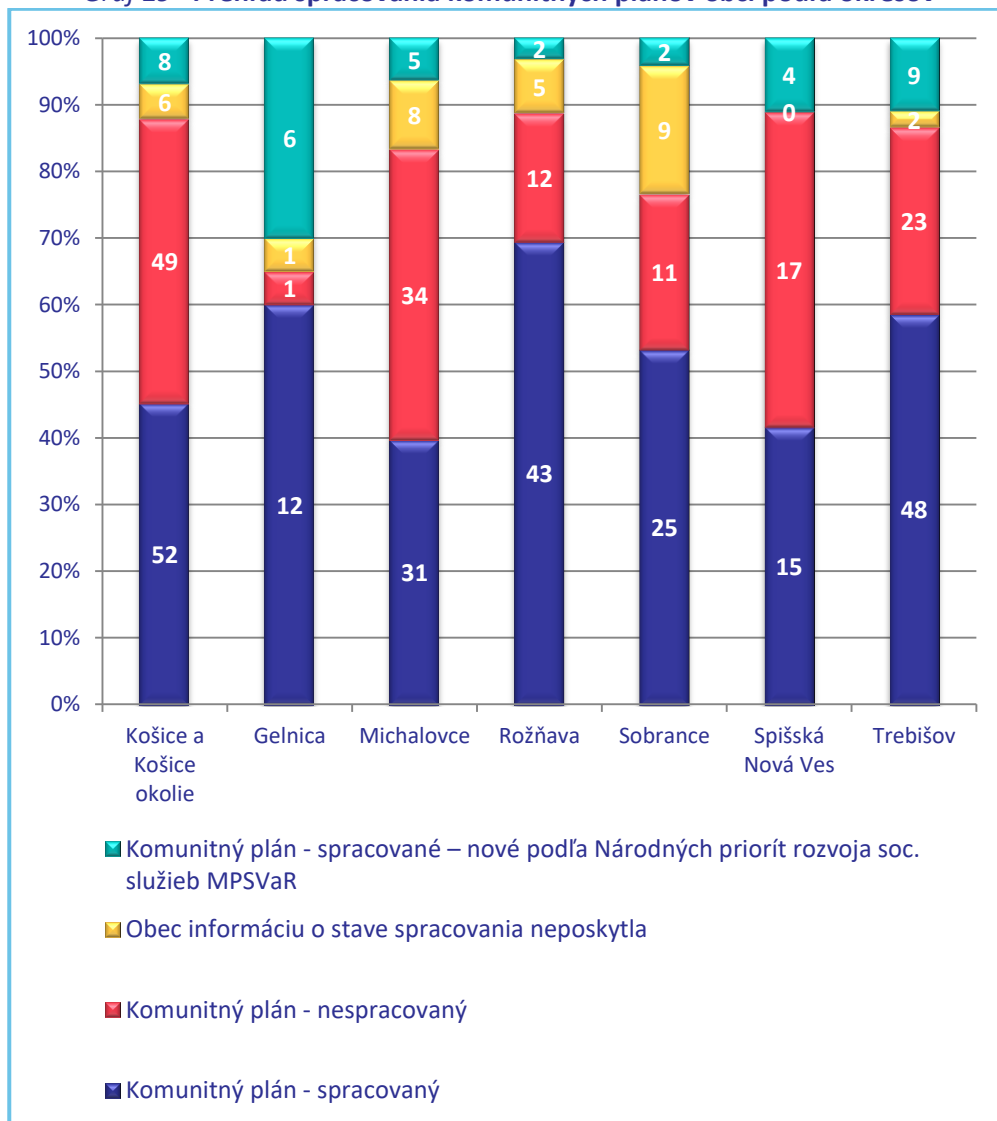
Okres	Počet obcí	Komunitný plán - spracovaný	Komunitný plán - spracovaný (nový), podľa NPRSS MPSVR SR	Komunitný plán - nespracovaný	Obec informáciu o stave spracovania neposkytla
Košice a Košice-okolie	115	52	8	49	6
Gelnica	20	12	6	1	1
Michalovce	78	31	5	34	8
Rožňava	62	43	2	12	5
Sobrance	47	25	2	11	9
Spišská Nová Ves	36	15	4	17	
Trebišov	82	48	9	23	2
Spolu	440	226	36	147	31

Zdroj: OSV ÚKSK

Z celkového počtu 440 obcí v rámci KSK má spracovaný komunitný plán 226 obcí, čo predstavuje 51% z celkového počtu obcí. V rámci okresu Rožňava má spracovaný komunitný plán 43 obcí, čo predstavuje 69% z celkového počtu obcí v rámci okresu. Najnižší podiel spracovania

komunitných plánov je v rámci okresu Michalovce, kde 31 obcí má spracovaný komunitný plán, čo predstavuje 40% obcí z celkového počtu obcí v rámci okresu.

Graf 29 Prehľad spracovania komunitných plánov obcí podľa okresov

Zdroj: OSV ÚKSK

Komunitný plán nemá spracovaný 147 obcí, 31 obcí neposkytlo informáciu ohľadom spracovania komunitného plánu. Komunitný plán v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb daných MPSVR SR aktuálne spracováva 36 obcí.

Komunitné plány jednotlivých obcí a miest sa zameriavajú na tieto oblasti v rámci cieľových skupín:

ŤZP, seniori:

- zabezpečiť poskytovanie a podporiť rozvoj pobytových, ambulantných a terénnych sociálnych služieb, ako napríklad zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, podpora rozvoja terénnych služieb, opatrovateľskej služby v obciach, zabezpečenie prepravnej služby,
- zabezpečenie poskytovania ambulantných sociálnych služieb, zriadenie denného stacionáru,
- zabezpečenie poskytovania pobytových sociálnych služieb, vybudovanie zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb,
- poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií, monitorovanie, signalizácia,
- podpora osobnej asistencie, odľahčovacej služby,
- podpora zriaďovania chránených dielní a chránených pracovísk, podpora zamestnanosti zdravotne znevýhodnených,
- zabezpečenie stravovania pre dôchodcov, vybudovanie stravovacieho zariadenia,
- podpora činností denného centra (Klub dôchodcov), vzdelávacích, kultúrno-spoločenských a športových podujatí.

Občania sociálne vylúčení:

- poskytovanie sociálneho poradenstva,
- poskytovanie sociálnych služieb krízovej intervencie formou terénnych služieb,
- zriadenie, resp. rozvoj komunitného centra,
- založenie sociálneho podniku,
- zriadenie nízkoprahového centra, nocľahárne, útulku pre osoby v nepriaznivej sociálnej situácii závislé, bez domova, odkázané na zdravotnú starostlivosť, resp. rozšírenie ich kapacít,
- vytvorenie integrovaného centra inkluzívnej výchovy a vzdelávania pre sociálne vylúčených.

Deti, mládež, rodina:

- zabezpečenie základného a špecializovaného poradenstva (aj psychologického),
- zriadenie nízkoprahového denného centra pre rodiny, poskytovať nízkoprahové sociálne služby,
- zriadenie materského centra pre deti do 3 rokov, zariadenia pre matky s deťmi, zvýšenie starostlivosti o deti do 3 rokov,
- rozvoj sociálno-preventívnych programov pre deti a mládež,
- realizácia sociálnej intervencie, krízovej intervencie, včasnej intervencie,
- dočasné bývanie pre týrané matky s deťmi,
- vybudovanie bezpečného ženského domu,
- podpora talentovaných detí aj zo sociálne slabšieho prostredia (štipendiá, programy...),
- vytvorenie krízového centra,
- vybudovanie zariadenia dočasnej starostlivosti o deti,
- zriadenie integračného centra,
- inkluzívne vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením v MŠ a ZŠ.

4.10 Zhrnutie kapitol Deinštitucionalizácia, Financovanie sociálnych služieb, Komunitné plány obcí na území KSK

Od roku 2010 pristúpil KSK k optimalizácii siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Cieľom 10 etáp optimalizácie je zabezpečenie efektívneho využívania finančných prostriedkov, s ohľadom najmä na potreby občanov, zabezpečenie zvyšovania kvality poskytovaných služieb a optimalizovanie kapacít v zariadeniach s prihliadnutím na technické, materiálne a personálne podmienky v súlade so zákonom o sociálnych službách tak, aby boli kapacity zariadení plne využité a odrážali reálny dopyt fyzických osôb po týchto službách.

KSK plánuje pokračovať v optimalizácii siete sociálnych služieb poskytovaných ZSS v ZP KSK a to tak, aby boli pokryté nedostatkové služby v kraji. Optimalizáciu plánuje realizovať v súlade s trendom a prvkami deinštitucionalizácie sociálnych služieb.

Deinštitucionalizácia je prechod poskytovania sociálnych služieb v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú, s cieľom transformácie a deinštitucionalizácie existujúcich veľkokapacitných zariadení s celoročným pobytom na zariadenia poskytujúce služby na

komunitnej báze, t.j. v prirodzenom sociálnom prostredí alebo v prirodzených spoločenstvách čo najviac podobných rodine (max. kapacita 12 miest).

FINANCOVANIE POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Financovanie sociálnych služieb upravuje zákon o sociálnych službách a v princípe stojí na troch základných zdrojoch, a to bežné príjmy - úhrady od prijímateľov, finančný príspevok na odkázanosť hradený MPSVR SR, finančný príspevok na prevádzku hradený VÚC.

Zo vzorca výpočtu FPP: $BV - BP - FPO = FPP$ vyplýva, že FPP je určitým doplatkom do výšky priemerných bežných výdavkov (BV) a jeho výška je výrazným spôsob ovplyvnená nielen celkovou zmenou bežných výdavkov, ale hlavne zmenou výšky uhradených príjmov od prijímateľov a zmeny priemernej výšky FPO v jednotlivých krajoch. To má za následok veľkú volatilitu FPP a FPP môže pri niektorých druhoch sociálnych služieb z roka na rok aj klesať.

Jedným z možných riešení týchto problémov so spôsobmi financovania by bolo oddeliť FPP od FPO a ten stanoviť paušálne fixnou sumou rovnako ako FPO a zároveň určiť mechanizmus jeho valorizácie. Týmto spôsobom by došlo k nastaveniu financovania troma samostatnými zdrojmi, ktoré by sa navzájom neovplyvňovali a malo by to niekoľko výhod, ako napríklad stabilné a predvídateľné financovanie neverejných poskytovateľov, či na druhej strane presné plánovanie nárokov na rozpočty samosprávnych krajov.

Veľkým ohrozením je aj nárast stavu pohľadávok vznikajúcich z neplatenia úhrad prijímateľov sociálnych služieb. Poskytovatelia sociálnych služieb podmienených odkázanosťou evidujú najväčšie pohľadávky z nezaplatených úhrad. V roku 2022 to bolo viac ako 20,5 milióna eur, pričom 77% z nich tvoria pohľadávky poskytovateľov v zriaďovacej kompetencii VÚC. Stav pohľadávok k 31.12.2022 v ZSS v ZP KSK je vo výške 2,1 mil. Eur.

Nedostatok zdrojov v oblasti sociálnych vecí je zapríčinené aj nízkym podielom HDP vyčleneným na dlhodobú starostlivosť. Ďalšou príčinou je to, že z rozpočtu MPSVR SR sú financované len vybrané druhy ZSS obcí alebo zriadených alebo založených obcou alebo neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Taktiež má na to vplyv aj nedostatok príjmov zo zdrojov verejného zdravotného poistenia, ktoré sú určené na financovanie ošetrovateľskej starostlivosti poskytovanej vo vybraných ZSS. Obce, mestá a VÚC nemajú dostatok zdrojov vo svojich rozpočtoch na plnenie všetkých kompetencií vyplývajúcich zo zákona o sociálnych službách. Ponuka sociálnych služieb pre nízkopríjmové skupiny občanov je nedostatočná, a tým chýbajú zdroje financovania z úhrad od prijímateľov a nárast stavu pohľadávok. Krytie chýbajúcich zdrojov z neplatenia úhrad sa prejaví ako zvyšujúci sa tlak na rozpočty samospráv.

Na zdroje financovania negatívne vplyva stále pretrvávajúci záujem o pobytové sociálne

služby, ktoré sú finančne nákladnejšie ako obdobné sociálne služby ambulantnej, resp. terénnej formy.

Možnosťami ďalšieho financovania sociálnych služieb na území KSK z externých zdrojov sú Plán obnovy a odolnosti SR, Operačný program Slovensko, Integrovaná územná stratégia KSK na roky 2022 – 2030 a Štátny fond rozvoja bývania.

KOMUNITNÉ PLÁNY OBCÍ NA ÚZEMÍ KSK

Obce v zmysle zákona o sociálnych službách vypracúvajú komunitné plány, v ktorých zohľadňujú potreby sociálnych služieb pre jednotlivé skupiny svojich občanov. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce, analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce, analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov, časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu a spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu.

Z celkového počtu 440 obcí v rámci KSK má spracovaný komunitný plán 226 obcí, čo predstavuje 51% z celkového počtu obcí.

Strategická část'

5 Strategická časť

5.1 SWOT analýza sociálnych služieb na území KSK

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">• Legislatívna úprava oblasti sociálnych služieb v podobe zákona o sociálnych službách• Existencia Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021-2030• Existencia Národnej stratégie rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030 a jej Akčného plánu 2023 - 2025• Existencia Národnej koncepcie prevencie a ukončovania bezdomovstva na roky 2023 – 2030• Zavedené štandardy kvality v sociálnych službách• Inšpekcia v sociálnych službách• Kontrolná činnosť KSK• Široká sieť poskytovateľov sociálnych služieb• Viacdrojové financovanie sociálnych služieb• Možnosť čerpania finančných zdrojov z fondov Európskej únie• Zákonom garantované právo občana na sociálnu službu bez ohľadu na jeho príjem• Strategická poloha mesta Košice a jeho aglomerácie v geografickom centre kraja	<ul style="list-style-type: none">• Časté legislatívne úpravy zákona o sociálnych službách• Absencia právnej úpravy inštitútu podporovaného rozhodovania• Nedostatok personálnych a finančných zdrojov na plnenie kompetencií obcí• Náročná orientácia občanov v systéme sociálnych služieb (ponuka sociálnych služieb, posudzovanie rôznymi inštitúciami)• Poskytovanie sociálnych služieb podmienených odkázanosťou až vyššími stupňami odkázanosti, čo znamená, že situácia osoby sa rieši až po vzniku problému a nemobilizuje sa v skoršom období• Nedostatočné financovanie zo zdrojov verejného zdravotného poistenia• Nerovnoprávne postavenie verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb z pohľadu financovania• Komplikovaný spôsob výpočtu FPP• Nedostatočné mzdové ohodnotenie zamestnancov• Nedostatočné kapacity pre každoročný prílev ľudí po absolvovaní vzdelávacieho procesu• Nedostatok kvalifikovaných odborných

	<p>zamestnancov v sociálnych službách</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veková štruktúra personálu • Geografická poloha – absencia možnosti poskytovania sociálnych služieb susediacimi krajinami v hraničných južných a východných oblastiach KSK z dôvodu štátnych hraníc s Maďarskom a Ukrajinou
PRÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Prijatie právnej úpravy inštitútu podporovaného rozhodovania • Prijatie zmeny právnej úpravy posudkovej činnosti, a z toho vyplývajúce výhody zjednotenia posudkového systému • Rozvíjanie konceptu aktívneho starnutia • Aktivizácia zdravotne postihnutých osôb • Predchádzanie stavu, že poskytovanie väčšiny ambulantných a pobytových sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluže je podmienené až vyššími stupňami odkázanosti • Prevencia pred chudobou – adresná pomoc (napr. finančný príspevok) • Aktivizácia seniorov za účelom zotrvania vo svojom prirodzenom prostredí • Rozširovanie kapacít sociálnych služieb komunitného typu • Uprednostňovanie ambulantných a terénnych foriem sociálnych služieb pred pobytovými formami • Poskytovanie sociálneho poradenstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdĺhavá príprava reforiem a novej legislatívy v oblasti sociálnych služieb • Rastúci trend počtu obyvateľov KSK a rastúca prognóza jeho vývoja • Trend starnutia obyvateľstva KSK • Negatívny demografický vývoj so zvyšujúcim sa dopytom po sociálnych službách • Pretrvávajúci nie veľmi priaznivý zdravotný stav obyvateľstva v spojení so systémovými problémami zdravotníctva v SR • Ohrozenie chudobou niektorých skupín obyvateľstva, a to najmä osamelí seniori, osoby so zdravotným postihnutím, jednorodičovské domácnosti • Neistá tvorba financovania sociálneho zabezpečenia • Absencia nájomného bývania • Nedostatočné zdroje na financovanie sociálnych služieb (nízky podiel HDP oproti iným štátom) • Nedostatočné finančné zdroje v rozpočtoch samospráv (VÚC, mestá

<p>inými formami prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, prechod na dištančnú formu sociálneho poradenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizácia poskytovania sociálnych služieb s použitím informačno-komunikačných technológií („smart“ riešenia) • Rozvoj sociálnych služieb krízovej intervencie terénnou formou, rozvoj prístupu housing-first • Zabezpečenie infraštruktúry nájomného bývania, cenovo dostupného sociálneho bývania, zavádzanie prvkov housing led, rapid re-housing, vrátane aktivít zameraných na bezbariérovosť • Pripravovaná reforma financovania sociálnych služieb • Možnosť čerpať finančné zdroje z fondov Európskej únie (Plán obnovy a odolnosti, Operačný program Slovensko, Integrovaná územná stratégia a pod.) • Združovanie obcí za účelom efektívneho plnenia svojich kompetencií v oblasti poskytovaných sociálnych služieb • Podpora dobrovoľníctva „starší starším“ a pod. • Využívanie nástrojov, ako sú povinná prax, duálne vzdelávanie 	<p>a obce)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba pohľadávok z neplatenia úhrad za poskytované sociálne služby • Neschopnosť malých obcí plniť si povinnosť pri financovaní sociálnych služieb svojim občanom • Investičný dlh v zariadeniach sociálnych služieb • Nedostatočná osвета spoločnosti v oblasti sociálnej pomoci • Nízka motivácia uchádzačov o zamestnanie o prácu v oblasti sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia zamestnancov • Nezájem o prácu v oblasti sociálnych služieb • Nezabezpečenie zdrojov po ukončení projektov zo zdrojov EÚ na prevádzku – terénna sociálna práca, komunitné centrá
--	---

5.2 Oblasti, ciele a aktivity

OBLASŤ	Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
CIEĽ	Zabezpečenie podmienok osôb v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku na zotrvanie vo svojom prirodzenom prostredí
AKTIVITA	Aplikácia konceptu aktívneho starnutia
AKTIVITA	Zapojenie seniorov do dobrovoľníckej činnosti (napr. "starší starším")
AKTIVITA	Podpora vstupu na trh práce osobám v nepriaznivej sociálnej situácii
AKTIVITA	Rozvoj a podpora terénnych sociálnych služieb poskytovaných v domácom prostredí prijímateľa
AKTIVITA	Zavádzanie inovatívnych technológií v oblasti sociálnych služieb
CIEĽ	Rozvoj a podpora ambulantných sociálnych služieb
AKTIVITA	Rozšírenie kapacít ambulantných sociálnych služieb prostredníctvom výstavby nových alebo rekonštrukcií existujúcich ZSS
CIEĽ	Rozvoj a podpora pobytových sociálnych služieb komunitného typu
AKTIVITA	Rozšírenie kapacít pobytových sociálnych služieb komunitného typu prostredníctvom výstavby nových alebo rekonštrukcií existujúcich ZSS
OBLASŤ	Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
CIEĽ	Podpora a rozšírenie služby včasnej intervencie
AKTIVITA	Posilnenie inkluzívneho prístupu a podpora poskytovania ranej starostlivosti a intervencie deťom vo veku 0 až 7 rokov
AKTIVITA	Zvýšenie povedomia odbornej aj laickej verejnosti

OBLASŤ	Sociálne služby krízovej intervencie
CIEĽ	Prevenia
AKTIVITA	Podpora pri monitorovaní skupín obyvateľstva ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením
AKTIVITA	Podpora rodín s deťmi prostredníctvom Nadácie KSK
CIEĽ	Realizácia terénnych opatrení v oblasti krízovej intervencie
AKTIVITA	Podpora pri aktívnom vyhľadávaní ľudí bez domova
AKTIVITA	Podpora pri návrate osôb do samostatného bývania
CIEĽ	Podpora sociálno-ekonomického začlenenia domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín
AKTIVITA	Budovanie komunitných centier
AKTIVITA	Budovanie infraštruktúry pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie
CIEĽ	Rozvoj a podpora sociálnych služieb krízovej intervencie
AKTIVITA	Rozšírenie kapacít sociálnych služieb krízovej intervencie prostredníctvom výstavby nových alebo rekonštrukcií existujúcich ZSS

OBLASŤ	Zvyšovanie kvality v sociálnych službách
CIEĽ	Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov
AKTIVITA	Ďalšie vzdelávanie zamestnancov
CIEĽ	Zlepšovanie priestorových podmienok ZSS
AKTIVITA	Modernizácia a rekonštrukcia ZSS
AKTIVITA	Znižovanie počtu miest vo veľkokapacitných ZSS

5.3 Mechanizmus realizácie koncepcie

Mechanizmus a podmienky realizácie Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 sú predpokladom plnenia cieľov a aktivít rozvoja sociálnych služieb na území KSK. Od dodržiavania zásad a postupov, ktoré mechanizmus realizácie určuje, závisí premietnutie plánovaných aktivít do reality. Tými sú najmä:

- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 je základným rozvojovým dokumentom kraja v oblasti sociálnych služieb, na ktorý sa musí prihliadať pri realizovaní všetkých plánovaných rozvojových aktivít.
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 je v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 a je tiež nástrojom na ich plnenie.
- Za realizáciu koncepcie je zodpovedný OSV ÚKSK.
- Pravidlá procesu realizácie koncepcie sú stanovené a verejne známe a celý proces je formalizovaný.
- Uvedené ciele a aktivity sú schválené na úrovni vedenia KSK a sú premietnuté v programovom rozpočte KSK.

Mechanizmus realizácie Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 obsahuje špecifické činnosti, ktorými sú:

- A. zostavenie cieľov a aktivít a ich realizácia,
- B. monitoring realizácie cieľov a aktivít, vyhodnocovanie ich dosahovania, prípadná aktualizácia koncepcie.

Aby bol mechanizmus realizácie koncepcie účinný, musia byť všetky okruhy uvedených činností:

- priradené k povinnostiam a zodpovednostiam organizačných jednotiek ZSS v ZP KSK a jeho zriaďovateľa na príslušných stupňoch riadenia a rozhodovania,
- zdokumentované v interných predpisoch ÚKSK.

A. Zostavenie cieľov a aktivít a ich realizácia

Ciele a aktivity stanovené v strategickej časti Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 sú v súlade s realizačno-finančnou časťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027, a súčasne sú podkladom k zostaveniu programového rozpočtu KSK, aby navrhnuté

ciele a aktivity mali skutočné finančné krytie v súlade so schváleným rozpočtom KSK. Taktiež sa tým stávajú súčasťou schvaľovania na úrovni zastupiteľstva KSK ako súčasť programového rozpočtu.

B. Monitoring realizácie cieľov a aktivít, vyhodnocovanie ich dosahovania, prípadná aktualizácia koncepcie

Monitoring je priebežný proces, ktorý sleduje napĺňanie Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 cez plnenie programového rozpočtu KSK, a to na základe porovnania plánu a skutočnosti. Monitoruje sa hlavne vecné (očakávané výstupy aktivít), časové napĺňanie aktivít, finančné krytie, plnenie úloh (v ročnom pláne) ako aj neočakávané zmeny, ktoré majú vplyv na plnenie cieľov a aktivít. Monitoring je potrebné vykonávať na týchto úrovniach:

- úroveň vedúceho OSV ÚKSK: 1 x mesačne,
- úroveň vedenia KSK: 1 x polročne,
- úroveň Zastupiteľstva KSK: 1 x ročne.

Závery zo všetkých úrovní monitoringu sú podkladom pre korekcie, doplnky a zmeny cieľov a aktivít.

Vyhodnocovanie dosahovania jednotlivých cieľov a aktivít je činnosť uskutočňovaná po určitých etapách na základe súboru ukazovateľov ich plnenia s cieľom rozvoja sociálnych služieb v KSK. Vyhodnocovanie bude prebiehať spravidla 1x ročne pred spracovaním návrhov na rozpočet na nasledujúce obdobie. Výsledky hodnotenia môžu viesť k aktualizácii Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 (zmena, doplneniu alebo úprave cieľov a aktivít na ich napĺňanie). Môže tiež viesť k doplneniu alebo k zmene indikátorov. Východiskový stav indikátorov je potrebné poznať vo všetkých zvolených ukazovateľoch na začiatku implementácie rozvojového dokumentu. Aktualizácia Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026 je organickou súčasťou jej implementácie a vytvára z nej otvorený a flexibilný dokument. Súčasťou procesu aktualizácie je systematický zber a vyhodnocovanie nových podnetov od prijímateľov sociálnych služieb a ich rodinných príslušníkov, zamestnancov ZSS, odborníkov, verejnosti, sledovanie prichádzajúcich príležitostí i ohrození pre rozvoj sociálnych služieb, ako aj výskyt nových skutočností, ktoré neboli známe v čase tvorby a zostavenia Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom samosprávnom kraji na roky 2024 – 2026. Zodpovedným za tento proces je OSV ÚKSK. Periodicita zvažovania aktualizácie je minimálne raz za rok (súčasne s vyhodnocovacím procesom) a v prípade potreby (odborný, legislatívny, politický, strategický podnet) aj častejšie.

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Základné údaje o KSK	14
Tabuľka 2	Zoznam mestských obcí, mestských častí Košíc a vidieckych obcí KSK	16
Tabuľka 3	Vývoj počtu obyvateľov v okresoch KSK v rokoch 2005 – 2020	20
Tabuľka 4	Zmeny v počte obyvateľov v okresoch KSK v rokoch 2005 – 2020	21
Tabuľka 5	Vývoj počtu, pohybu a vekovej skladby obyvateľstva v KSK v rokoch	22
Tabuľka 6	Pohyb obyvateľstva v KSK a v SR v rokoch 2016 a 2020 (promile, %)	23
Tabuľka 7	Vývoj vekovej skladby obyvateľstva v KSK v rokoch 2016 – 2020	24
Tabuľka 8	Štruktúra obyvateľstva podľa hlavných vekových skupín (0-14, 15-64, 65+ rokov) v okresoch KSK a v SR v roku 2020	25
Tabuľka 9	Vývoj strednej dĺžky života pri narodení v okresoch KSK a v SR v rokoch 2016 – 2020	29
Tabuľka 10	Index ekonomickej závislosti starých ľudí v okresoch KSK (%) v rokoch	31
Tabuľka 11	Prognóza obyvateľstva SR do roku 2060	32
Tabuľka 12	Prognóza obyvateľstva v okresoch KSK do roku 2040	33
Tabuľka 13	Prognózovaný priemerný vek obyvateľov v okresoch KSK do roku 2040	33
Tabuľka 14	Prognózovaný priemerný vek a podiel obyvateľstva vo veku 65+ v SR	34
Tabuľka 15	Zdroje financovania sociálneho zabezpečenia	36
Tabuľka 16	Vyplatené dôchodky v KSK podľa typu k 31.12.2020 v EUR	37
Tabuľka 17	Počet vyplácaných dôchodkov v okresoch KSK k 31.12.2020	38
Tabuľka 18	Priemerná výška vyplácaných sólo dôchodkov k 31.12.2020 v EUR	38
Tabuľka 19	Výška vyplácaných dôchodkov v SR k 31.12. daného roka	39
Tabuľka 20	Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v KSK	40
Tabuľka 21	Prehľad počtu poberateľov a čerpania finančných prostriedkov na peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP v SR	41
Tabuľka 22	Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP	41
Tabuľka 23	Počet poberateľov a vyplatené sumy pomoci v hmotnej núdzi k mesiacu	42
Tabuľka 24	Vyplatené sumy dávok v hmotnej núdzi a príspevok k dávke k mesiacu júl 2023 podľa jednotlivých krajov SR	43

Tabuľka 25	Vyplatené sumy dávok v hmotnej núdzi a príspevok k dávke k mesiacu júl 2023 podľa okresov KSK.....	43
Tabuľka 26	Rôznorodosť (diverzita) posudkových mechanizmov vo verejných politikách Slovenska súvisiacich so zdravotným stavom človeka (oblasti, pojmy a ich vymedzenia, pôsobnosť orgánov a účely) – oblasť sociálnych služieb	59
Tabuľka 27	Rozdelenie kompetencií medzi VÚC a obcami v procese posudzovania odkázanosti na sociálnu službu	61
Tabuľka 28	Počet žiadostí o posúdenie a zabezpečenie podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb v kompetencii VÚC.....	62
Tabuľka 29	Počet prijatých a vybavených žiadostí o zabezpečenie sociálnych služieb podľa jednotlivých okresov KSK	68
Tabuľka 30	Počet žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby zaradených do evidencie čakateľov	71
Tabuľka 31	Počet čakateľov vo vybraných sociálnych službách v jednotlivých ZSS k 31.12.2023 (zaznamenané odpovede poskytovateľov v rámci posielaného dotazníka).....	73
Tabuľka 32	Počet zazmluvnených miest financovaných KSK v roku 2023	76
Tabuľka 33	Počet zazmluvnených hodín financovaných KSK v roku 2023	76
Tabuľka 34	Sociálne služby poskytované v ZSS v ZP KSK	77
Tabuľka 35	Vývoj čerpania finančných prostriedkov pre verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v rokoch 2016 - 2023	77
Tabuľka 36	Poskytovanie sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku podľa okresov KSK	80
Tabuľka 37	Prehľad počtu poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa	80
Tabuľka 38	Prehľad kapacity posudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa	81
Tabuľka 39	Poskytovanie neposudzovaných sociálnych služieb podľa okresov KSK.....	82
Tabuľka 40	Prehľad počtu poskytovateľov neposudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa	86
Tabuľka 41	Prehľad kapacity poskytovateľov neposudzovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých foriem a typu poskytovateľa.....	89

Tabuľka 42	Celkový počet ľudí bez domova podľa metodiky SODB 2021.....	92
Tabuľka 43	Počet ľudí bez domova v krajoch podľa trvalého a súčasného pobytu v SR, SOBD 2021	93
Tabuľka 44	Účastníci Registračného týždňa rodín v bytovej núdzi v Košiciach v roku 2021	93
Tabuľka 45	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb financovaní z rozpočtu KSK ..	94
Tabuľka 46	Sociálne služby krízovej intervencie na území KSK	95
Tabuľka 47	Útulky v ZP KSK.....	95
Tabuľka 48	Počet detí do 7 rokov veku s diagnózou PAS (prieskum robený formou dotazníka, tabuľka obsahuje odpovede poslané oslovenými pediatrami v KSK).....	99
Tabuľka 49	Počet detí s PAS navštevujúce materské, základné a stredné školy k 15.9.2022	101
Tabuľka 50	Počet detí s PAS navštevujúce materské školy k 15.9.2022	101
Tabuľka 51	Počet detí s PAS navštevujúce základné školy k 15.9.2022	102
Tabuľka 52	Počet detí s PAS navštevujúce stredné školy k 15.9.2022	103
Tabuľka 53	Počet prijímateľov v ZSS s PAS (zahŕňa zariadenia, ktoré poslali odpovede v rámci prieskumu).....	104
Tabuľka 54	Počet prijímateľov v ZSS s agresívnym správaním (zahŕňa zariadenia, ktoré zaslali odpovede v rámci prieskumu)	105
Tabuľka 55	Počet poradcov v rokoch 2021 – 2023 podľa cieľových skupín	107
Tabuľka 56	Pokrytie okresov sociálnymi službami pre cieľovú skupinu sociálne vylúčených osôb	109
Tabuľka 57	Pokrytie okresov sociálnymi službami pre cieľovú skupinu týrané osoby	111
Tabuľka 58	Pokrytie okresov sociálnymi službami pre cieľovú skupinu ťažko zdravotne postihnutých.....	112
Tabuľka 59	Dostupnosť posudzovaných sociálnych služieb v KSK z pohľadu kapacity	128
Tabuľka 60	Dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie v KSK z pohľadu kapacity	130
Tabuľka 61	Čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu KSK pre verejných a neverejných poskytovateľov	140

Tabuľka 62	Počet zazmluvnených prijímateľov sociálnych služieb poskytovaných neverejnými poskytovateľmi a financovaných KSK	140
Tabuľka 63	Výška FPP pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a iných verejných poskytovateľov	141
Tabuľka 64	Výška FPO pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a iných verejných poskytovateľov	142
Tabuľka 65	Úhrn finančných príspevkov pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	142
Tabuľka 66	Financovanie špecializovaného sociálneho poradenstva	144
Tabuľka 67	Financovanie tlmočnickej služby, služby včasnej intervencie, sociálnej rehabilitácie a podpory samostatného bývania	145
Tabuľka 68	Stav (vývoj) pohľadávok v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK (v tis. €)	147
Tabuľka 69	Prehľad odhadovanej podpory projektov v rámci investície „Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti“ z Plánu obnovy a odolnosti za KSK	149
Tabuľka 70	Stav spracovania komunitných plánov obcami a mestami KSK podľa okresov k 30.4.2022	152

Zoznam grafov

Graf 1	Vývoj počtu obyvateľov v KSK v rokoch 2005 – 2020	21
Graf 2	Vývoj vekovej skladby a priemerného veku obyvateľstva v KSK v rokoch	24
Graf 3	Veková štruktúra obyvateľstva mužského pohlavia v KSK a SR v roku 2020	26
Graf 4	Veková štruktúra obyvateľstva ženského pohlavia v KSK a SR v roku 2020.....	27
Graf 5	Index ekonomickej závislosti starých ľudí v KSK (%) v rokoch 2016 - 2020	31
Graf 6	Prognózovaný počet obyvateľov v SR v porovnaní s vekovou skupinou 65+ rokov a vývoj priemerného veku v sledovanom období rokov 2025 - 2060.....	35
Graf 7	Počet vydaných rozhodnutí o posúdení odkázanosti v rokoch 2016 - 2020	63
Graf 8	Rozhodnutia o odkázanosti podľa druhu sociálnej služby v rokoch 2022 - 2023	64
Graf 9	Rozhodnutia o odkázanosti podľa pohlavia v sledovanom období rokov	64
Graf 10	Rozhodnutia o odkázanosti podľa okresu v sledovanom období rokov.....	65
Graf 11	Rozhodnutia o odkázanosti podľa veku v sledovanom období rokov 2022 - 2023.....	65
Graf 12	Rozhodnutia o odkázanosti podľa stupňa odkázanosti v sledovanom období rokov 2022 - 2023	66
Graf 13	Rozhodnutia o odkázanosti podľa hlavnej diagnózy v sledovanom období rokov 2022 - 2023	67
Graf 14	Rozhodnutia o odkázanosti podľa druhu postihnutia v sledovanom období rokov 2022 - 2023	68
Graf 15	Počet uzatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby	70
Graf 16	Prehľad žiadostí podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb zaradených ...	72
Graf 17	Prehľad poradenstva v Kancelárii prvého kontaktu za roky 2017 - 2022	78
Graf 18	Mapovanie bývania účastníkov prieskumu počas Registračného týždňa rodín	94
Graf 19	Počet osôb podľa dĺžky poskytovania sociálnej služby v útulku	96
Graf 21	Priemerná minimálna dostupnosť sociálnych služieb v KSK	121
Graf 22	Priemerná minimálna dostupnosť ambulantných sociálnych služieb v KSK	124
Graf 23	Priemerná minimálna dostupnosť pobytových sociálnych služieb v KSK	126
Graf 24	Dostupnosť posudzovaných sociálnych služieb v KSK z pohľadu kapacity	128

Graf 25	Dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie v KSK z pohľadu kapacity	129
Graf 26	Pokrytie a spádové oblasti ambulantných sociálnych služieb v KSK	132
Graf 27	Pokrytie a spádové oblasti pobytových sociálnych služieb v KSK	134
Graf 28	Úhrn príspevkov (FPP+FPO) pre neverejných poskytovateľov posudzovaných sociálnych služieb v období 2018 - 2023	143
Graf 29	Prehľad spracovania komunitných plánov obcí podľa okresov	153

NÁVRH

Zoznam obrázkov

Obrázok 1	Mapa okresov KSK	15
Obrázok 2	Mapa miest KSK	15
Obrázok 3	Priemerný vek obyvateľstva v okresoch KSK v roku 2020	25
Obrázok 4	Proces posudzovania odkázanosti občana na sociálnu službu	60
Obrázok 5	Proces poskytovania/ zabezpečovania sociálnej služby občanovi odkázanému na sociálnu službu	60
Obrázok 6	Schodíkový model riešenia problému bezdomovstva	97
Obrázok 7	Mapa geografického charakteru a dopravnej infraštruktúry KSK	117
Obrázok 8	Lokalizácia všetkých miest poskytovania sociálnych služieb na území KSK	119

Zoznam skratiek a značiek

A	ambulantná forma
ABS	absolútna
ADHD	porucha pozornosti s hyperaktivitou
ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
BP	bežné príjmy
BV	bežné výdavky
CEDA	Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania
CO	oxid uhoľnatý
CSPV SAV	Centrum spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied
CVTI SR	Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky
DHN	dávka v hmotnej núdzi
DSS	domov sociálnych služieb
EON	ekonomicky oprávnené náklady
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
ETHOS	Európska typológia bezdomovstva a vylúčenia z bývania
EÚ	Európska únia
EUR	euro
EU-SILC	Európske zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností
FEANTSA	Európska federácia národných organizácií pracujúcich s bezdomovcami
FPO	finančný príspevok na odkázanosť
FPP	finančný príspevok na prevádzku
GL	okres Gelnica
hod.	hodina
IA MPSVR SR	Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
IÚS	Integrovaná územná stratégia
KE	Mesto Košice
KPK	Kancelária prvého kontaktu
KS	okres Košice-okolie
KSK	Košický samosprávny kraj
MI	okres Michalovce
mil.	milión
mld.	miliarda

MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠ	materská škola
NO2	oxid dusičitý
NP DI PTT	Národný projekt Deinštitucionalizácia sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov
NPRSS	Národné priority rozvoja sociálnych služieb
OSN	Organizácia spojených národov
OSV	Odbor sociálnych vecí
OZ	občianske združenie
PAS	porucha autistického spektra
PM10	častice menšie ako 10 mikrometrov
PM2,5	častice menšie ako 2,5 mikrometra
pokl.	pokles
poprod.	poproduktívny vek
PP	peňažný príspevok
PR	pobytová - ročná forma
predprod.	predproduktívny vek
produkt.	produktívny vek
PT	pobytová - týždenná forma
RPSP	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
RS	rehabilitačné stredisko
RSO	špecifický cieľ Programu Slovensko
RV	okres Rožňava
SAV	Slovenská akadémia vied
schop.	schopnosť
SN	okres Spišská Nová Ves
SO	okres Sobrance
SO2	oxid siričitý
soc.	sociálny
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SOS	núdzová komunikácia
SPODaSK	sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
SÚPZ	Slovenská únia podporovaného zamestnávania
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba

ŠSD	štátna sociálna dávka
ŠZ	špecializované zariadenie
tis.	tisíc
TV	okres Trebišov
ŤZP	ťažko zdravotne postihnutý
UK	Univerzita Komenského
ÚKSK	Úrad Košického samosprávneho kraja
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	vyšší územný celok
VZČ	vykonávanie zárobkovej činnosti
ZP	zriaďovateľská pôsobnosť
ZPB	zariadenie podporovaného bývania
ZSS	zariadenie sociálnych služieb
ZŠ	základná škola

Prílohy

DENNÉ CENTRÁ	mapa	zoznam
DENNÉ STACIONÁRE	mapa	zoznam
DOMOVY NA POLCESTE	mapa	zoznam
DOMOVY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	mapa	zoznam
JEDÁLNE	mapa	zoznam
KOMUNITNÉ CENTRÁ	mapa	zoznam
NÍZKOPRAHOVÁ SOCIÁLNA SLUŽBA PRE DETI A RODINU	mapa	zoznam
NÍZKOPRAHOVÉ DENNÉ CENTRÁ	mapa	zoznam
NOČLAHÁRNE	mapa	zoznam
POŽIČIAVANIE POMÔCOK	mapa	zoznam
PRÁČOVNE	mapa	zoznam
REHABILITAČNÉ STREDISKÁ	mapa	zoznam
SLUŽBA NA PODPORU ZOSÚLAĎOVANIA RODINNÉHO ŽIVOTA A PRACOVNÉHO ŽIVOTA	mapa	zoznam
SLUŽBA VČASNEJ INTERVENČIE	mapa	zoznam
SOCIÁLNA REHABILITÁCIA	mapa	zoznam
SOCIÁLNE PORADENSTVO – ŠPECIALIZOVANÉ	mapa	zoznam
SOCIÁLNE PORADENSTVO – ZÁKLADNÉ	mapa	zoznam
SPRIEVODCOVSKÁ A PREDČITATEĽSKÁ SLUŽBA	mapa	zoznam
STREDISKÁ OSOBNÉJ HYGIENY	mapa	zoznam
ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIA	mapa	zoznam
TLMOČNÍCKA SLUŽBA	mapa	zoznam
ÚTULKY	mapa	zoznam
ZARIADENIA NÚDZOVÉHO BÝVANIA	mapa	zoznam
ZARIADENIA OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY	mapa	zoznam
ZARIADENIA PODPOROVANÉHO BÝVANIA	mapa	zoznam
ZARIADENIA PRE SENIOROV	mapa	zoznam
ZARIADENIA STAROSTLIVOSTI O DETI DO 3 ROKOV VEKU DIEŤAŤA	mapa	zoznam
TERÉNNE SOCIÁLNE SLUŽBY	-	zoznam

DENNÉ CENTRÁ v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Mesto Dobšiná	ambulantná	Jarková 370, 04925 Dobšiná	25	dotsina@dotsina.sk	https://www.dobsina.sk/
Mesto Krompachy	ambulantná	Ulica SNP 360/21, 05342 Krompachy	50	sekretariat@krompachy.sk	http://krompachy.sk/
Mesto Michalovce	ambulantná	Andreja Šándora 1509/1, 07101 Michalovce	90	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Jána Hollého 9, 07101 Michalovce	50	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Komenského 34, 07101 Michalovce	50	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Námestie osloboditeľov 1041, 07101 Michalovce	30	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Obrancov mieru 1846/4, 07101 Michalovce	90	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Okružná 3567, 07101 Michalovce	60	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Školská 3125/2, 07101 Michalovce	60	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Michalovce	ambulantná	Vrbovská 609/37, 07101 Michalovce	70	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk

Mesto Michalovce	ambulantná	Zakarpatská 173/9, 07101 Michalovce	60	denisa.menovcikova@ msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk
Mesto Moldava nad Bodvou	ambulantná	Hlavná 375/81, 04501 Moldava nad Bodvou	80	msu@moldava.sk	https://www.moldava.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Štítnická 265/5, 04801 Rožňava	40	michal.domik@roznav a.sk	https://www.roznava.sk/
Mesto Sobrance	ambulantná	Komárovce 55, 07301 Sobrance	80	sekretariat@sobrance. sk	https://www.sobrance.sk/ ,
Mesto Sobrance	ambulantná	Nám. Slobody 580/1, 07301 Sobrance	55	sekretariat@sobrance. sk	https://www.sobrance.sk/ ,
Mesto Trebišov	ambulantná	Čsl. armády 1683/1, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	Dopravná 2107/1, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	Komenského 1682/13, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	M. R. Štefánika 862/204, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	Milhostov-Zvonárska 17, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	Puškina 277/18, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Mesto Veľké Kapušany	ambulantná	Zelená 178/68, 07901 Veľké Kapušany		mestsky.urad@vkapus any.sk	https://www.vkapusany.sk/

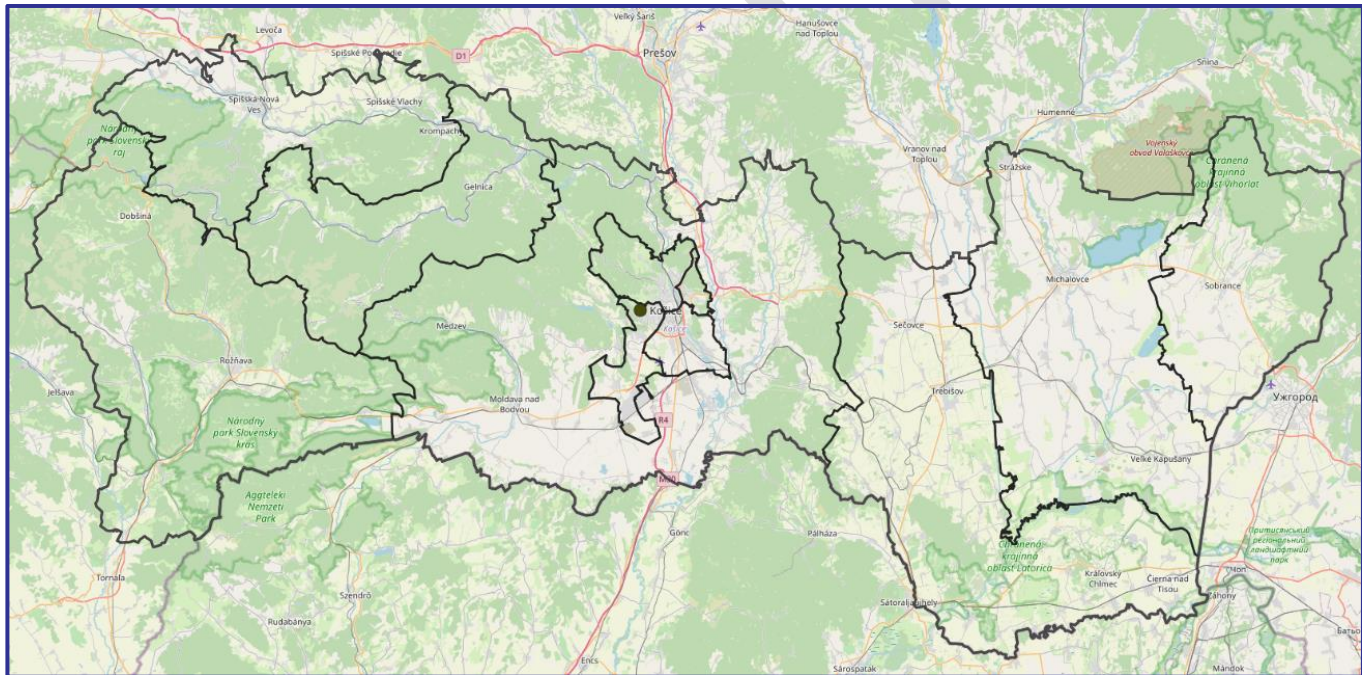
Mestská časť Košice - Sídliisko KVP	ambulantná	Cottbuská 1560/36, 04023 Košice-Sídliisko KVP	84	social@mckvp.sk	https://www.mckvp.sk/
Mestská časť Košice - Šaca	ambulantná	Železiarsená 510/7, 04015 Košice-Šaca	60	saca@saca.sk	https://www.saca.sk/
Mestská časť Košice - Západ	ambulantná	Laborecká 477/2, 04011 Košice-Západ	75	miestnyurad@kosicezapad.sk	https://kosicezapad.sk/
Mestská časť Košice-Dargovských hrdinov	ambulantná	Jegorovovo Nám. 936/5, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	145	hermanova@kosice-dh.sk	https://www.kosice-dh.sk/
Mestská časť Košice-Juh	ambulantná	Milosrdenstva 462/4, 04001 Košice-Juh	80	adriana.krausova@kosicejuh.sk	https://www.kosicejuh.sk/
MESTSKÁ ČASŤ KOŠICE-MYSLAVA	ambulantná	Myslavska 115/84, 04016 Košice-Myslava	52	myslava@internetkosice.sk	https://www.myslava.eu/
Mestská časť Košice-Nad Jazerom	ambulantná	Spišské námestie 2365/1, 04012 Košice-Nad jazerom	110	sekretariat@jazerokosice.sk	https://www.jazerokosice.sk/cms/
Mestská časť Košice-Pereš	ambulantná	Krompašská 953/54, 04011 Košice-Pereš	30	info@mcperes.sk	https://www.mcperes.sk/
Mestská časť Košice-Staré Mesto	ambulantná	Hlavná 100/47, 04001 Košice-Staré Mesto		socialne@kosice-city.sk	https://kosice-city.sk/

DENNÉ STACIONÁRE v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Južná trieda 1549/2, 04001 Košice-Juh	25	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Obchodná 180/20, 07801 Sečovce	20	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Okružná 3567, 07101 Michalovce	20	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Školská ulica 396/27, 07622 Vojčice	3	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Deduško n.o.	ambulantná	Kluknava 177, 05351 Kluknava	18	dedusko.no@gmail.com	Facebook - Denný stacionár Deduško n.o. Margecany
Deduško n.o.	ambulantná	Školská 135/2, 05501 Margecany	30	dedusko.no@gmail.com	Facebook - Denný stacionár Deduško n.o. Margecany
Diecézna charita Rožňava	ambulantná	Slovenská 885/66, 05601 Gelnica	12	emilia.revajova@caritas.sk	http://charitaroznava.sk/skk/
HUGOLD, n.o.	ambulantná	Dubčekova ulica 1/2, 07661 Dargov	10	kontakt@dennystacionar.sk	neuveденé
HUGOLD, n.o.	ambulantná	M. R. Štefánika 2368/176, 07501 Trebíšov	20	kontakt@dennystacionar.sk	neuveденé
Klub Forresta Gumpa, n.o. angl: Club Forrest Gump, n.o.	ambulantná	Užhorodská 1039/8, 04011 Košice-Juh	16	luciatazikova@centrum.sk	https://klubforrestagumpa.webnode.sk/
Lumina, n.o.	ambulantná	Hlavná ulica 342/37, 07664 Zemplínska Teplica	18	dslumina@gmail.com	neuveденé
Mesto Košice	ambulantná	K Majeru 2194/3, 04018 Košice-Krásna	10	martin.vatra@kosice.sk	https://www.kosice.sk/ /
Mesto Krompachy	ambulantná	Ulica SNP 360/21, 05342 Krompachy	5	jan.ivanco@krompachy.sk	http://krompachy.sk/
Obec Jablonov nad Turňou	ambulantná	Jablonov nad Turňou 167, 04943 Jablonov nad Turňou	18	jablonovnt@jablonovnt.sk	https://www.jablonovnt.sk/

Obec Rakovnica	ambulantná	Rakovnica 147, 04931 Rakovnica	18	obec@rakovnica.sk	https://rakovnica.sk/
Obec Vyšná Kamenica	ambulantná	Vyšná Kamenica 38, 04445 Vyšná Kamenica	10	obecvysnakamenica@ netkosice.sk	https://www.vysnakamenica.sk/
Psychosociálne centrum	ambulantná	Löfflerova 1488/2, 04001 Košice-Staré Mesto	12	pscentrum@pscentru m.sk	https://pscentrum.sk/
Spišská katolícka charita	ambulantná	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	40	caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/
St. Martin n.o.	ambulantná	Kysak 327, 04481 Kysak	13	stmartinno@gmail.co m	http://stmartin-no.sk/
SÚCIT n. o., Veľké Kapušany	ambulantná	Zelená 275/38, 07901 Veľké Kapušany	10	ddsucit@centrum.sk	https://www.sucit-no.ozm.sk/
Sv. Helena n.o.	ambulantná	Exnárova 10, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	25	info@svatahelena.sk	https://www.svatahelena.sk/
Sv. Helena n.o.	ambulantná	Komenského 74/37A, 04001 Košice-Sever	20	info@svatahelena.sk	https://www.svatahelena.sk/
ZOS Anna-Mária n.o.	ambulantná	Nová 710/90, 07301 Sobrance	40	annamariahorna@yah oo.com	Facebook - ZOS Anna-Mária n.o.

DOMOVY NA POLCESTE v Košickom samosprávnom kraji

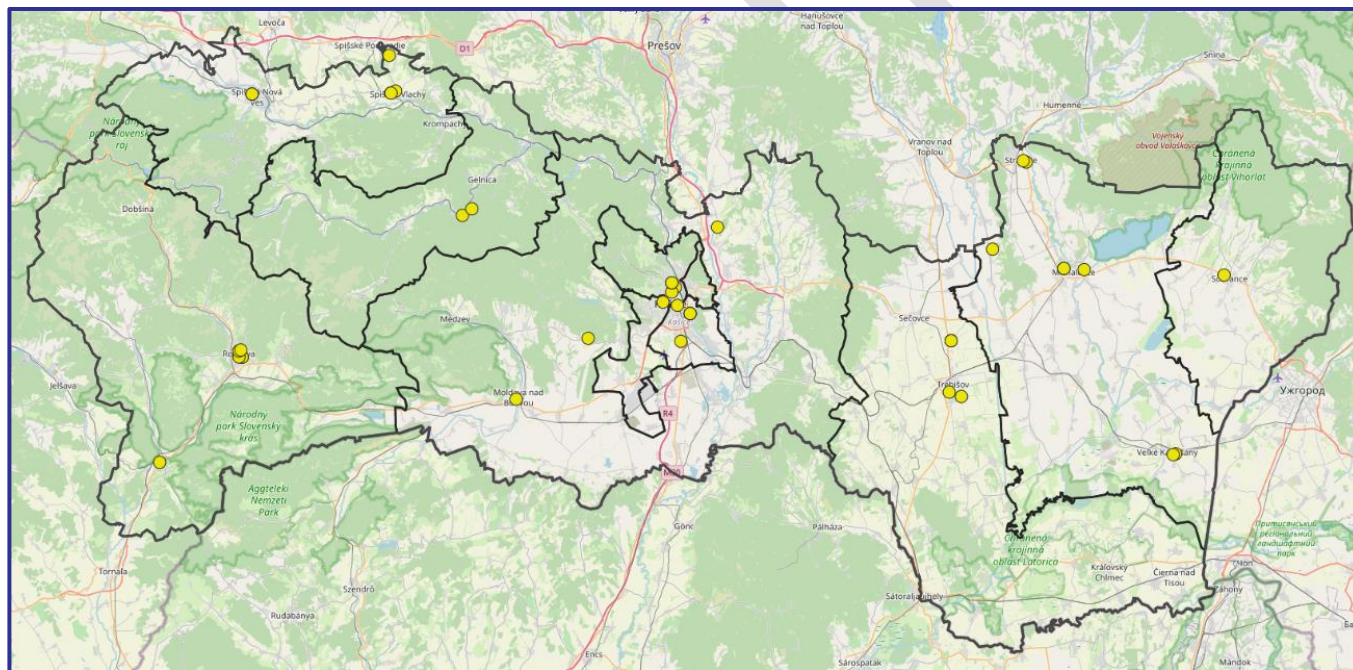

DOMOVY NA POLCESTE v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
DORKA, n. o.	pobytová - ročná	Hemerikova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	25	info@centrumdorka.sk	https://www.centrumdorka.sk/

NÁVRH

DOMOVY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB v Košickom samosprávnom kraji

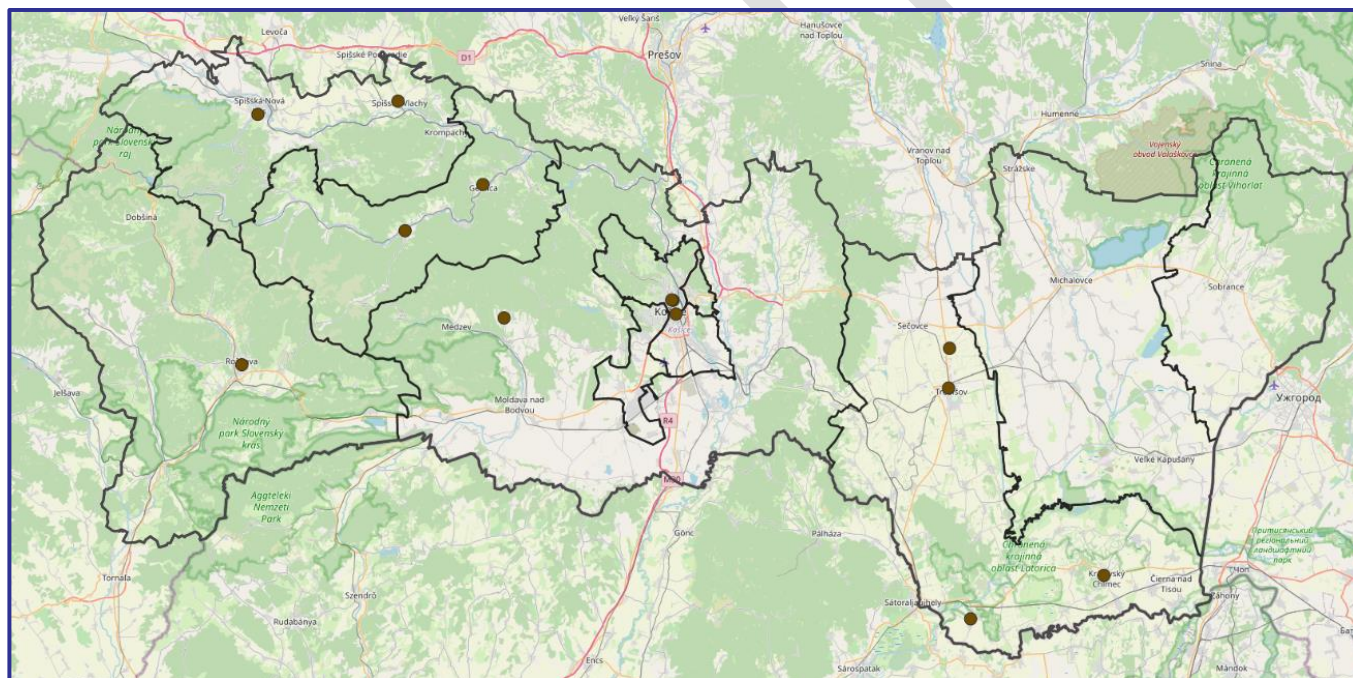
DOMOVY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
ANIMA - Domov sociálnych služieb	ambulantná	Andreja Kmeťa 1362/2, 07101 Michalovce	35	info@animadss.sk	https://www.animadss.sk/
ANIMA - Domov sociálnych služieb	pobytová - týždenná	Andreja Kmeťa 1362/2, 07101 Michalovce	12	info@animadss.sk	https://www.animadss.sk/
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Južná trieda 1549/2, 04001 Košice-Juh	15	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Školská ulica 396/27, 07622 Vojčice	4	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Školská ulica 396/27, 07622 Vojčice	8	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
ArtEst - polyestetické vzdelávanie znevýhodnenej mládeže	ambulantná	Zuzkin Park 458/4, 04011 Košice-Západ	12	artest.peter@gmail.com	https://artest-zdruzenie.webnode.sk/
Barborka hypericum n.o.	pobytová - ročná	Špitálska 2198/1, 04801 Rožňava	6	barborkano@gmail.com	https://www.barborkano.sk/
DOMKO - Domov sociálnych služieb	ambulantná	Park mládeže 632/3, 04001 Košice-Sever	60	dsskepm@gmail.com	http://www.dsskepm.sk/
DOMKO - Domov sociálnych služieb	pobytová - týždenná	Park mládeže 632/3, 04001 Košice-Sever	10	dsskepm@gmail.com	http://www.dsskepm.sk/
DOMOVINA, n. o.	pobytová - ročná	Hodkovce 1, 05361 Žehra	100	domovina@domovina-no.sk	https://domovina-no.sk/
DOSOS, n. o.	ambulantná	Michalovská 1368/73, 07301 Sobrance	9	eva.dobiasova@pobox.sk	http://www.doza.sk/dosos/
HARMONIA - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Námestie A. Dubčeka 270/2, 07222 Strážske	65	riaditel@harmoniastraske.sk	https://harmonia.vucke.sk/
IDEA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Breziny 264, 05562 Prakovce	75	tatiana.toholova@vucke.sk	https://www.dssprakovce.sk/
IDEA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Háj 35, 05562 Prakovce	39	tatiana.toholova@vucke.sk	https://www.dssprakovce.sk/

INKLUB	ambulantná	Ťahanovské riadky 308/23, 04001 Košice- Sever	25	office@detskyklub.sk	https://detskyklub.sk/
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	ambulantná	Košická 1079/29, 04801 Rožňava	10	jasanima@vucke.sk	http://www.dssroznava.sk/
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	pobytová - týždenná	Košická 1079/29, 04801 Rožňava	13	jasanima@vucke.sk	http://www.dssroznava.sk/
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Špitálska 3759/7, 04801 Rožňava	83	jasanima@vucke.sk	http://www.dssroznava.sk/
LIDWINA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Mládeže 14/1, 07222 Strážske	78	riaditel@dss- strazske.sk	https://www.dssstrazske.sk/
LÚČ - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Šemša 139, 04421 Šemša	170	lucdsssemsa@gmail.co m	https://dsssemsa.euweb.cz/
LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Jilemnického 1707/1, 07501 Trebišov	72	lumentv@lumentv.sk	https://www.lumentv.sk/
LUX, n. o.	pobytová - týždenná	Opatovská cesta 1783/97, 04001 Košice-Vyšné Opátske	12	sekretariat@lux-no.sk	https://www.lux-no.sk/
LUX, n. o.	ambulantná	Opatovská cesta 1783/97, 04001 Košice-Vyšné Opátske	30	sekretariat@lux-no.sk	https://www.lux-no.sk/
LUX, n. o.	pobytová - ročná	Opatovská cesta 1783/97, 04001 Košice-Vyšné Opátske	80	sekretariat@lux-no.sk	https://www.lux-no.sk/
Ondava - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Rakovec nad Ondavou 45, 07203 Rakovec nad Ondavou	128	riaditel@dssrakovec.sk	https://dssrakovec.sk/
Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma v Plešivci	pobytová - ročná	Gemerská ulica 233/6, 04911 Plešivec	38	riaditel@pl-plesivec.sk	http://pl-plesivec.sk/
Psychiatrická nemocnica Michalovce, n.o.	pobytová - ročná	Andreja Hrehovčíka 185/1, 07101 Michalovce	25	sekretariat@pnmi.sk	https://pnmi.sk/
REGINA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Kráľovce 195, 04444 Kráľovce	55	hintosvojtech@gmail.c om	https://regina.vucke.sk/

Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	ambulantná	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	25	kosice@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	ambulantná	Pionierov 634/8, 04801 Rožňava	20	roznava@redcross.sk	https://redcross.sk/
Social.Trans, n. o.	pobytová - ročná	Jarná 1062/23, 05361 Spišské Vlchy	6	direktor@socialtrans.sk	https://www.socialtrans.sk/
Social.Trans, n. o.	pobytová - ročná	Jarná 787/18, 05361 Spišské Vlchy	14	direktor@socialtrans.sk	https://www.socialtrans.sk/
Spišská katolícka charita	pobytová - ročná	Požiarická 973/49, 05361 Spišské Vlchy	12	caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/
SÚCIT n. o., Veľké Kapušany	pobytová - ročná	Zelená 275/38, 07901 Veľké Kapušany	20	ddsucit@centrum.sk	https://www.sucit-no.ozm.sk/
SÚCIT n. o., Veľké Kapušany	pobytová - ročná	Zelená 290/54, 07901 Veľké Kapušany	23	ddsucit@centrum.sk	https://www.sucit-no.ozm.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	Paričovská 2745/116, 07501 Trebišov	19	pn2846076@gmail.com	http://teresa-benedicta.sk/
Večné Deti, nezisková organizácia	ambulantná	Podhorská 11/771, 04501 Moldava nad Bodvou	8	zachranujemezivoty@gmail.com	https://vecnedeti.webnode.sk/
VIA LUX - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Andraščíkova 416/2, 04017 Košice-Barca	100	vialux@domov-barca.sk	http://www.domov-barca.sk/
Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Spišskej Novej Vsi	pobytová - ročná	Chrapčiakova 673/13, 05201 Spišská Nová Ves	18	info@zmpnpsdom.sk	http://www.zmpnpsdom.sk/
Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Spišskej Novej Vsi	ambulantná	Chrapčiakova 673/13, 05201 Spišská Nová Ves	6	info@zmpnpsdom.sk	http://www.zmpnpsdom.sk/

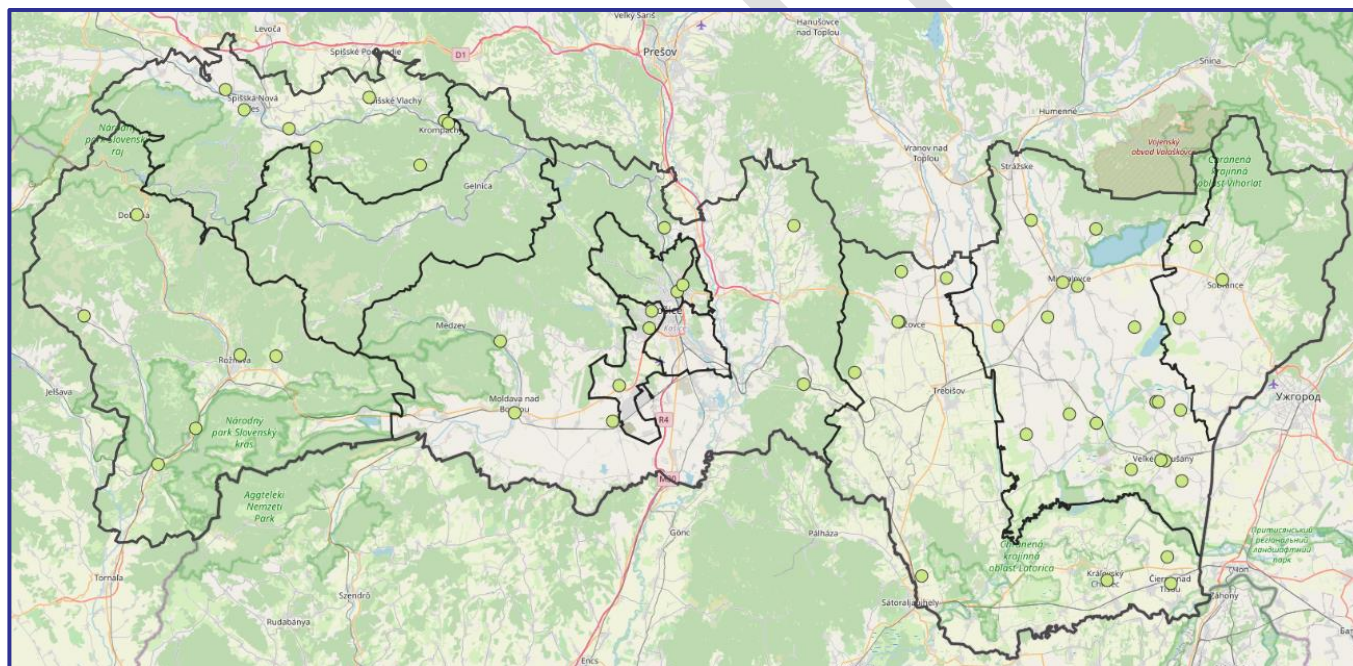
JEDÁLNE v Košickom samosprávnom kraji

JEDÁLNE v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Školská ulica 396/27, 07622 Vojčice	66	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Diecézna charita Rožňava	ambulantná	Slovenská 885/66, 05601 Gelnica	20	emilia.revajova@charita s.sk	http://charitaroznavas k/skk/
Domov dôchodcov	ambulantná	Ružová 433/8, 07631 Streda nad Bodrogom	100	ddstredanadb@gmail.c om	https://domovdochodc ov.wbl.sk/
Domov dôchodcov Poproč	ambulantná	Obchodná 984/73, 04424 Poproč (Košice - okolie)	15	ddpoproc@gmail.com	http://www.ddpoproc. sk/
Domov dôchodcov Spišská Nová Ves	ambulantná	Brezová 2666/32, 05201 Spišská Nová Ves	120	domovdochodcov@dd snv.sk	https://www.ddsnv.sk/
Mesto Spišské Vlachy	ambulantná	SNP 87/34, 05361 Spišské Vlachy	100	msuspv@spisskevlachy .sk	https://spisskevlachy.s k/
Mestská časť Košice-Juh	ambulantná	Vojvodská 2380/5, 04001 Košice-Juh	120	dagmar.plancarova@k osicejuh.sk	https://www.kosicejuh .sk/
Mníšek nad Hnilcom	ambulantná	Mníšek nad Hnilcom 292, 05564 Mníšek nad Hnilcom	40	obec@mnisek.sk	https://mnisek.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	ambulantná	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	28	kosice@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	ambulantná	Hviezdoslavova 3203/1, 07501 Trebišov	45	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	ambulantná	László Mécsa 12, 07701 Kráľovský Chlmec	15	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	ambulantná	Pionierov 635/10, 04801 Rožňava	16	roznava@redcross.sk	https://redcross.sk/
Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice	ambulantná	Garbiarska 1082/4, 04001 Košice-Staré Mesto	200	s-fon@sspmk.sk	https://www.sspmk.sk /

KOMUNITNÉ CENTRÁ v Košickom samosprávnom kraji

KOMUNITNÉ CENTRÁ v Košickom samosprávnom kraji

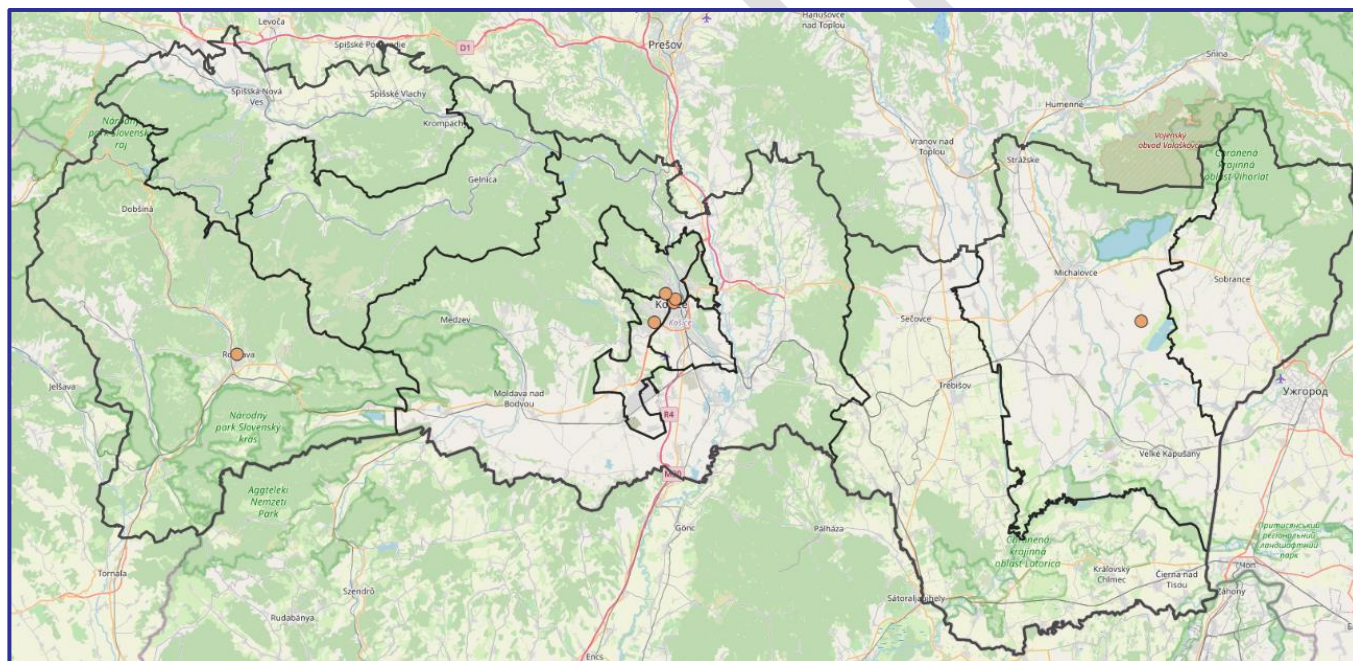
Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
"Ľudia a perspektíva"	ambulantná	Družstevná ulica 534/4, 05342 Kropachy	32	komunitnecentrum.dr uzstevna@gmail.com	https://lap604.webnode.sk/
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Dargovských hrdinov 112/91, 07801 Sečovce	14	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Školská 410/9, 07214 Pavlovce nad Uhom	30	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	ambulantná	Rankovce 21, 06401 Rankovce	15	etp@ke.etp.sk	https://etp.sk/
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	ambulantná	Veľká Ida 674, 04455 Veľká Ida	30	etp@ke.etp.sk	https://etp.sk/
Mesto Čierna nad Tisou	ambulantná	Dukelských hrdinov 142, 07643 Čierna nad Tisou	6	mesto@ciernanadtisou .sk	https://ciernanadtisou.sk/
Mesto Dobšiná (OVM)	ambulantná	Nová 851/119, 04925 Dobšiná	50	dobsina@dobsina.sk	https://www.dobsina.sk/
Mesto Košice	ambulantná	Krčméryho 2, 04011 Košice-Luník IX	40	kontakt@kosice.sk	https://www.kosice.sk/
Mesto Košice	ambulantná	Popradská 253/72, 04011 Košice-Západ	10	kontakt@kosice.sk	https://www.kosice.sk/
Mesto Kráľovský Chlmec	ambulantná	Mierová 906/3, 07701 Kráľovský Chlmec	70	mesto@kralovskychlmec.sk	https://www.kralovskychlmece.org/
Mesto Kropachy	ambulantná	Hornádska ulica 584/49, 05342 Kropachy	20	sekretariat@kropachy.sk	http://kropachy.sk/
Mesto Michalovce	ambulantná	Mlynská 6757/21, 07101 Michalovce	14	denisa.menovcikova@msumi.sk	https://www.michalovce.sk/sk

Mesto Moldava nad Bodvou	ambulantná	Budulovská 64, 04501 Moldava nad Bodvou	100	msu@moldava.sk	https://www.moldava.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Krátka 3488/30, 04801 Rožňava	27	michal.domik@roznav a.sk	https://www.roznava.sk/
Mesto Sečovce	ambulantná	Nová 1273/74, 07801 Sečovce	20	viera.wawrekova@sec ovce.sk	https://www.secovce.sk/
Mesto Sobrance	ambulantná	Michalovská 1498/40, 07301 Sobrance	40	sekretariat@sobrance. sk	https://www.sobrance.sk/ ,
Mesto Spišská Nová Ves	ambulantná	Potočná 2103/9, 05201 Spišská Nová Ves	30	radnica@mestosnv.sk	https://spiskanovaves.eu/
Mesto Veľké Kapušany	ambulantná	Hlavná 416/58, 07901 Veľké Kapušany		mestsky.urad@vkapus any.sk	https://www.vkapanany.sk/
Mestská časť Košice - Džungľa	ambulantná	Čínková 2491/27, 04001 Košice-Džungľa	80	mu.dzungla@post.sk	Facebook - Mestská časť Košice Džungľa
Mestská časť Košice - Šaca	ambulantná	Železiarská 510/7, 04015 Košice-Šaca		saca@saca.sk	https://www.saca.sk/
Obec Bajany	ambulantná	Bajany 196, 07254 Bajany	100	oubajany@zoznam.sk	https://www.bajany.sk/
Obec Blatné Remety	ambulantná	Blatné Remety 26, 07244 Blatné Remety		bremety@gmail.com	<a href="https://www.blatnere
mety.sk/">https://www.blatnere mety.sk/
Obec Boľany	ambulantná	Hlavná ulica 3/118, 07643 Boľany	20	obecbotany@gmail.co m	<a href="https://www.obecbota
ny.sk/">https://www.obecbota ny.sk/
Obec Bystrany	ambulantná	Bystrany 52, 05362 Bystrany		obecbystrany@gmail.c om	<a href="https://www.obecbyst
rany.sk/">https://www.obecbyst rany.sk/
Obec Čičarovce	ambulantná	Hlavná 18, 07671 Čičarovce	25	starosta.cicarovce@g mail.com	<a href="https://www.obeccicar
ovce.sk/">https://www.obeccicar ovce.sk/
Obec Drahňov	ambulantná	Drahňov 58, 07674 Drahňov	35	cyntiagecziova5@gmai l.com	<a href="https://www.drahnov.
sk/">https://www.drahnov. sk/
Obec Družstevná pri Hornáde	ambulantná	Pod Hôrkou 447/3, 04431 Družstevná pri Hornáde	50	druzstevna@druzstevn a.sk	<a href="https://www.druzstev
na.sk/">https://www.druzstev na.sk/
Obec Iňačovce	ambulantná	Iňačovce 140, 07211 Iňačovce	150	obecinacovce@lekoso nline.sk	<a href="https://www.obecinac
ovce.sk/">https://www.obecinac ovce.sk/

Obec Jasov	ambulantná	Námestie sv. Floriána 94/4, 04423 Jasov		sekretariat@jasov.sk	https://www.jasov.sk/
Obec Kapušianske Kľačany	ambulantná	Hlavná 238, 07901 Kapušíanske Kľačany	120	livia.popelyova@gmail. com	https://www.kapusianskeklacany.sk/
Obec Krásnohorské Podhradie	ambulantná	Krásnohorské Podhradie 482, 04941 Krásnohorské Podhradie	50	obec@obeckrasnohors kepohradie.sk	https://www.obeckrasnohorskepohradie.sk/
Obec Kravany	ambulantná	Potočná ulica 112/4, 07661 Kravany (Trebišov)	20	ocukravany@minet.sk	http://www.kravany.eu/
Obec Malčice	ambulantná	Hlavná 172, 07206 Malčice		sekretariat@obecmalci ce.sk	https://www.obecmalcice.sk/
Obec Markušovce	ambulantná	Michalská 34/51, 05321 Markušovce	20	obecmarkusovce@mar kusovce.sk	https://www.markusovce.sk/
Obec Nacina Ves	ambulantná	Nacina Ves 163, 07221 Nacina Ves		nacinaves@nacinaves. sk	https://www.nacinaves.sk/
Obec Parchovany	ambulantná	Lipová ulica 169/2, 07662 Parchovany	20	ocu@parchovany.sk	https://www.parchovany.sk/
Obec Pavlovce nad Uhom	ambulantná	Hlavná 1015/27, 07214 Pavlovce nad Uhom	60	pavlovce@pavlovce.sk	https://www.pavlovce.sk/
Obec Plešivec	ambulantná	Československej armády 1/1, 04911 Plešivec		evaliptakova.plesivec @gmail.com	https://www.obecplesivec.sk/
Obec Rudňany	ambulantná	Rudňany 5, 05323 Rudňany	30	rudnany@rudnany.sk	https://www.rudnany.sk/
Obec Slanec	ambulantná	Južná 85/6, 04417 Slanec	25	ildiko.simkova@slanec. sk	https://www.slanec.sk/
Obec Slavec	ambulantná	Slavec 79, 04911 Slavec	10	obec@slavec.sk	https://www.slavec.sk/
Obec Slavkovce	ambulantná	Slavkovce 56, 07217 Slavkovce	44	slavkovce@minet.sk	https://obecslavkovce.sk/

Obec Slavošovce	ambulantná	Slavošovce 573, 04936 Slavošovce	80	ou@slavosovce.sk	https://www.slavosovce.sk/
Obec Slovenské Nové Mesto	ambulantná	Ulica Karolov dvor 304/25, 07633 Slovenské Nové Mesto	20	obec@slovenskenove mesto.sk	https://slovenskenovemesto.sk/
Obec Slovinky	ambulantná	Slovinky 379, 05340 Slovinky	20	slovinky@obecslovinky .sk	https://www.obecslovinky.sk/
Obec Smižany	ambulantná	Námestie Matúša Pajdušáka 50/14, 05311 Smižany	10	smizany@smizany.sk	https://www.smizany.sk/
Obec Šamudovce	ambulantná	Šamudovce 14, 07201 Šamudovce	44	podatelna@obecsamudovce.sk	https://www.obecsamudovce.sk/
Obec Trhovište	ambulantná	Trhovište 130, 07204 Trhovište	20	starosta@obectrhoviste .sk	https://www.trhoviste.sk/
Obec Úbrež	ambulantná	Úbrež 168, 07242 Úbrež	20	ubrez.ocu@gmail.com	https://www.obecubrez.sk/
Obec Zemplínska Teplica	ambulantná	Požiarnická ulica 538/1A, 07664 Zemplínska Teplica	20	starosta@zemplinskateplica.sk	https://www.zemplinskateplica.sk/
OZ - NOVÁ ŠANCA V MEDZIBODROŽÍ	ambulantná	Hadabuda 645/29, 07901 Veľké Kapušany	4	oz.novasanca@gmail.com	neuveďené
Psychosociálne centrum	ambulantná	Adlerova 4, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	20	pscentrum@pscentrum.sk	https://pscentrum.sk/
Slovenská únia sluchovo postihnutých	ambulantná	Okružná 3567, 07101 Michalovce	30	zsp.zo.he@gmail.com	https://susp-michalovce.webnode.sk/
Vinné	ambulantná	Vinné 1508, 07231 Vinné		starosta@vinne.sk	https://www.vinne.sk/

NÍZKOPRAHOVÁ SOCIÁLNA SLUŽBA PRE DETI A RODINU v Košickom samosprávnom kraji

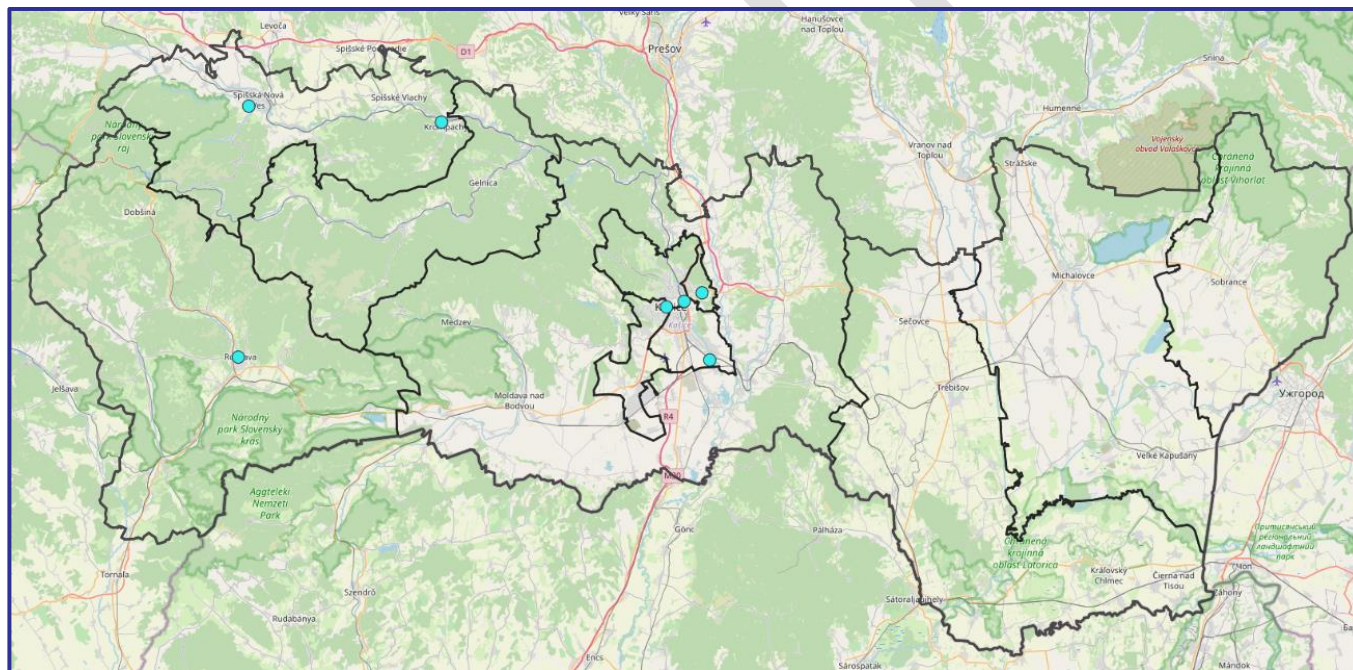
NÍZKOPRAHOVÁ SOCIÁLNA SLUŽBA PRE DETI A RODINU v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	ambulantná	Tajovského 737/1, 04001 Košice-Staré Mesto	20	etp@ke.etp.sk	https://etp.sk/
Maják nádeje	ambulantná	Hlavná 37/68, 04001 Košice-Staré Mesto	10	majak-nadeje@majak-nadeje.eu	https://www.majak-nadeje.eu/
Maják nádeje	ambulantná	Letná 12/47, 04001 Košice-Sever	12	majak-nadeje@majak-nadeje.eu	https://www.majak-nadeje.eu/
Mesto Košice	ambulantná	Krčméryho 2, 04011 Košice-Luňík IX	6	kontakt@kosice.sk	https://www.kosice.sk/
Obec Iňačovce	ambulantná	Iňačovce 141, 07211 Iňačovce	20	obecinacovce@lekosonline.sk	https://www.obecinacovce.sk/
SocioCentrum	ambulantná	Akademika Hronca 102/9, 04801 Rožňava		sociocentrum@gmail.com	Facebook - SocioCentrum

NÍZKOPRAHOVÉ DENNÉ CENTRÁ v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Diecézna charita Rožňava	ambulantná	Kósu-Schoppera 141/22, 04801 Rožňava	12	emilia.revajova@carita s.sk	http://charitaroznava.sk/skk/
Obec Bystrany	ambulantná	Bystrany 52, 05362 Bystrany		obecbystrany@gmail.c om	https://www.obecbystrany.sk/
Obec Jasov	ambulantná	Jasov 94, 04423 Jasov		sekretariat@jasov.sk	https://www.jasov.sk/
Obec Markušovce	ambulantná	Odorínska cesta 19/19, 05321 Markušovce		obecmarkusovce@mar kusovce.sk	https://www.markusovce.sk/

NOČLHÁRNE v Košickom samosprávnom kraji

NOCLAHÁRNE v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Bosákova 1, 04001 Košice-Staré Mesto	50	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Fialková 592/3, 04011 Košice-Západ	26	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Poľná 1, 04014 Košice-Košic.Nová Ves	20	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Diecézna charita Rožňava	pobytová - ročná	Kósu-Schoppera 141/22, 04801 Rožňava	37	emilia.revajova@caritas.sk	http://charitaroznava.sk/skk/
Mesto Krompachy	pobytová - ročná	Stará Maša 606/1, 05342 Krompachy	7	sekretariat@krompachy.sk	http://krompachy.sk/
Mesto Spišská Nová Ves	pobytová - ročná	Tehelná 2676/24, 05201 Spišská Nová Ves	15	radnica@mestosnv.sk	https://spiskanovaves.eu/
Oáza - nádej pre nový život, n. o.	pobytová - ročná	Záhrada Bernátovce 779, 04017 Košice-Barca	79	oaza.bernatovce@gmail.com	Facebook - Oáza - nádej pre nový život, n.o.

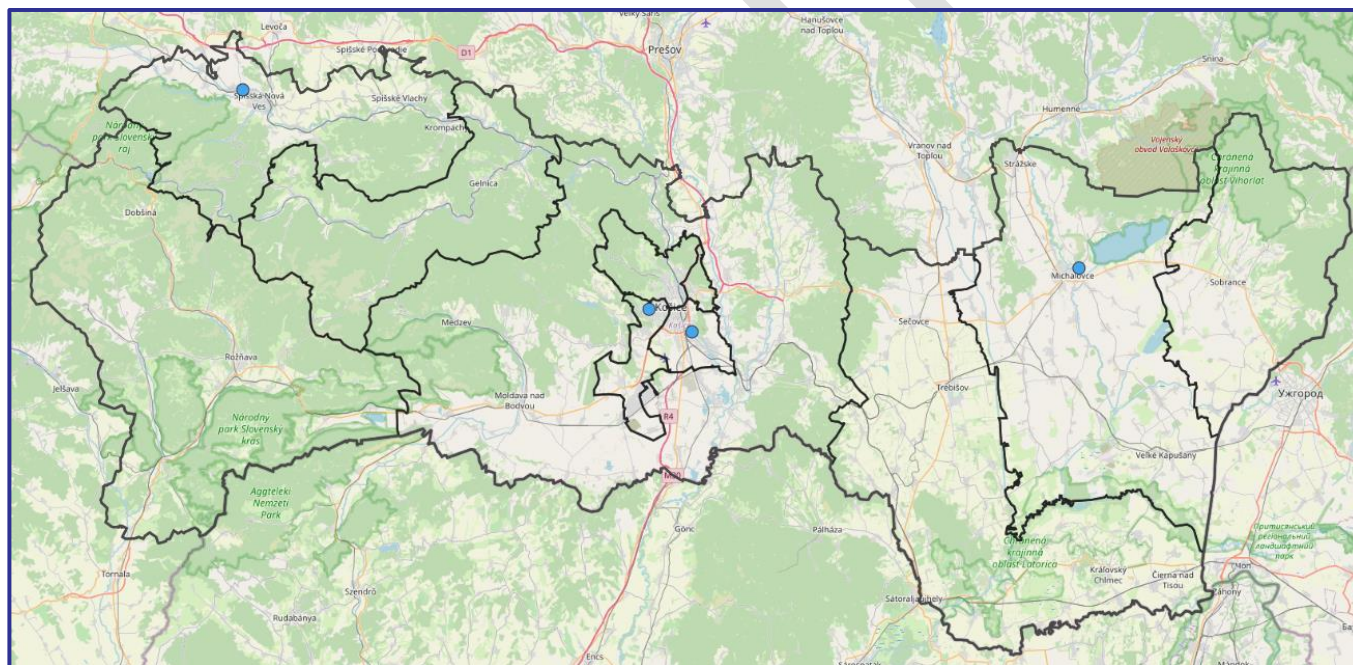
POŽIČIAVANIE POMÔCOK v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Južná trieda 1549/2, 04001 Košice-Juh		adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	ambulantná	Skladná 206/4, 04001 Košice-Juh		sekretariat@arcuskosice.sk	www.arcuskosice.sk
HARMONIA - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	ambulantná	Námestie A. Dubčeka 270/2, 07222 Strážske		riaditel@harmoniastrazske.sk	https://harmonia.vucke.sk/
LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	ambulantná	Jilemnického 1707/1, 07501 Trebišov		lumentv@lumentv.sk	https://www.lumentv.sk/
Mesto Krompachy	ambulantná	Lorencova ulica 1102/12, 05342 Krompachy		sekretariat@krompachy.sk	http://krompachy.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Šafárikova 499/29, 04801 Rožňava		michal.domik@roznava.sk	https://www.roznava.sk/
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	ambulantná	Pionierov 634/8, 04801 Rožňava		roznava@redcross.sk	https://redcross.sk/
SocioCentrum	ambulantná	Akademika Hronca 102/9, 04801 Rožňava		sociocentrum@gmail.com	Facebook - SocioCentrum
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	ambulantná	Park obrancov mieru 197/1, 04001 Košice-Sever		winterova@unss.sk	https://unss.sk/
VIA LUX - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	ambulantná	Andraščíkova 416/2, 04017 Košice-Barca		vialux@domov-barca.sk	http://www.domov-barca.sk/

PRÁČOVNE v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Mesto Krompachy	ambulantná	Lorencova ulica 1102/12, 05342 Krompachy		sekretariat@krompachy.sk	http://krompachy.sk/
Mesto Moldava nad Bodvou	ambulantná	Budulovská 64, 04501 Moldava nad Bodvou		msu@moldava.sk	https://www.moldava.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Krátka 3488/30, 04801 Rožňava		michal.domik@roznava.sk	https://www.roznava.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Rožňavská Baňa 175, 04801 Rožňava		michal.domik@roznava.sk	https://www.roznava.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	Medická 2374/2, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Obec Slavošovce	ambulantná	Slavošovce 539, 04936 Slavošovce		ou@slavosovce.sk	https://www.slavosovce.sk/
Obec Vrbnica	ambulantná	Vrbnica 163, 07216 Vrbnica		obecvrbnica@centrum.sk	http://www.obecvrbnica.sk/

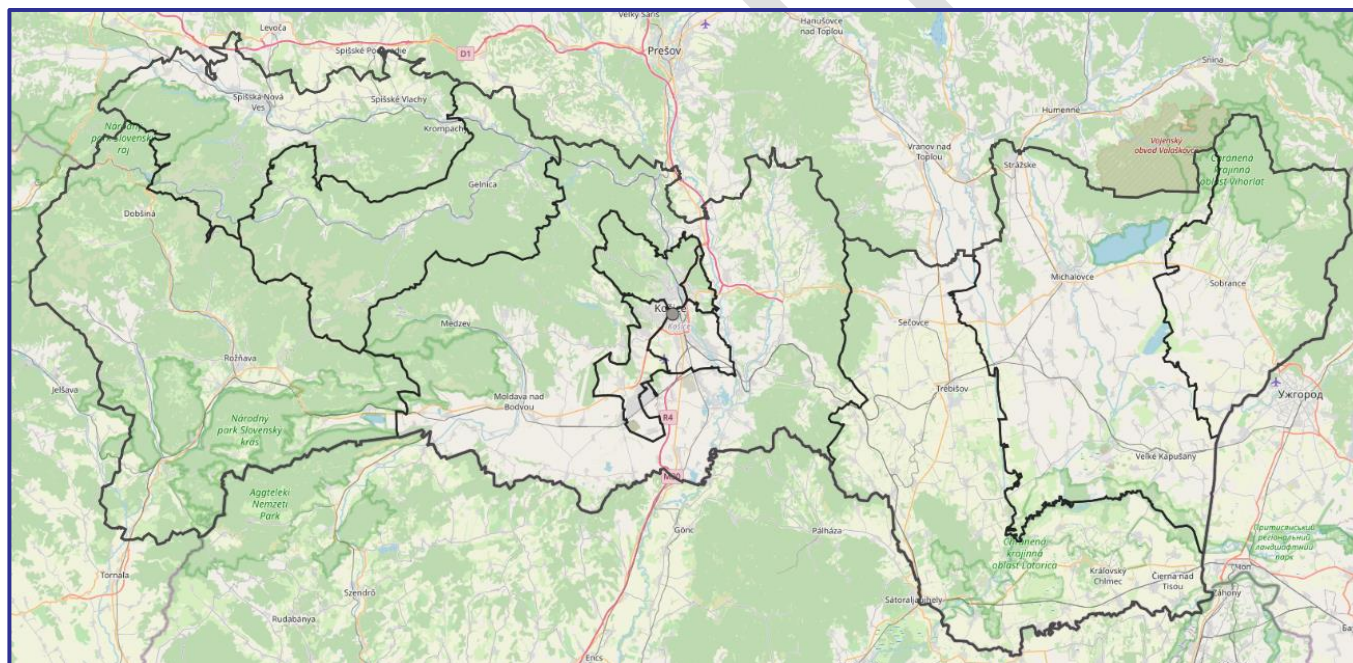
REHABILITAČNÉ STREDISKÁ v Košickom samosprávnom kraji

REHABILITAČNÉ STREDISKÁ v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Facilitas n.o.	ambulantná	Spišské námestie 2400/4, 04012 Košice- Nad jazerom	10	facilitas@post.sk	https://facilitas.sk/
PROAUTISTIK, n.o.	ambulantná	Hutnícka 3038/18, 05201 Spišská Nová Ves	13	proautistiksnv@centru m.sk	Facebook - Proautistik
Združenie pre duševné zdravie - Integra, občianske združenie	ambulantná	Školská 1765/8, 07101 Michalovce	20	integrami@gmail.com	https://www.integradz .sk/
Združenie príbuzných a priateľov Radosť	ambulantná	Bauerova 1189/1, 04023 Košice-Sídlisko KVP	14	zpp.radost@gmail.com	https://zpp-radost.sk/

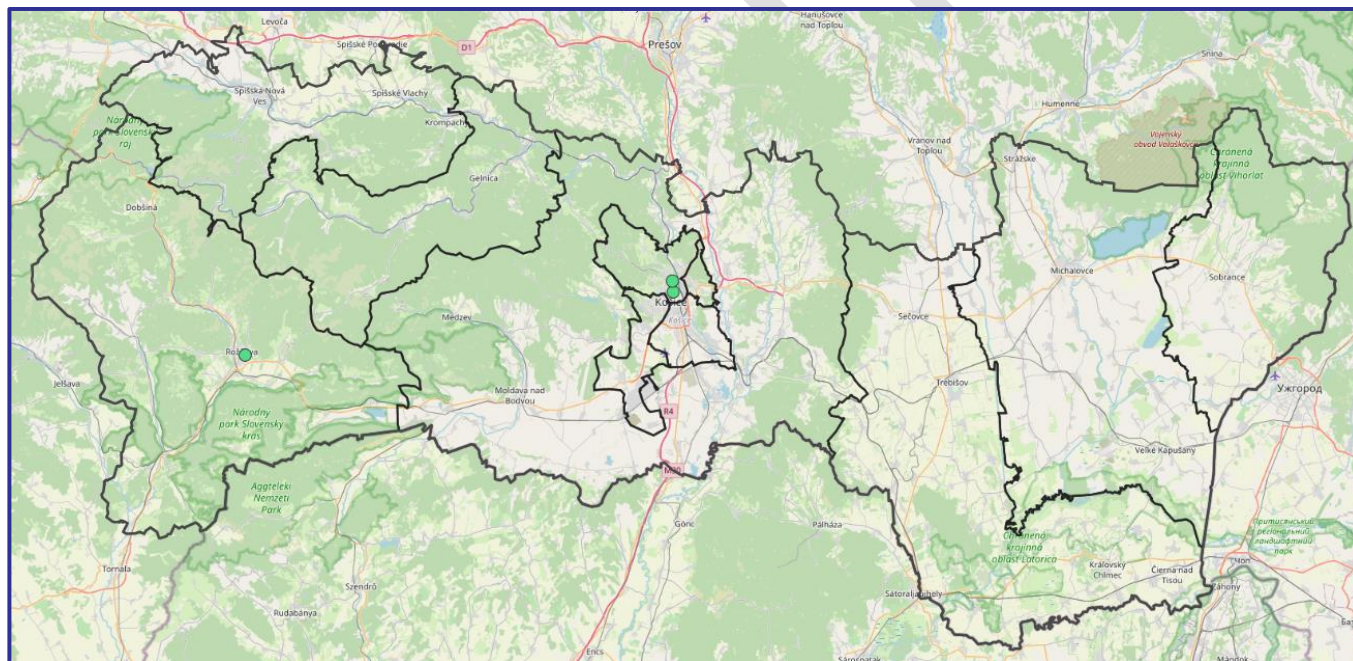
**SLUŽBA NA PODPORU ZOSÚLAĐOVANIA RODINNÉHO ŽIVOTA A PRACOVNÉHO ŽIVOTA
v Košickom samosprávnom kraji**

SLUŽBA NA PODPORU ZOSÚLAĐOVANIA RODINNÉHO ŽIVOTA A PRACOVNÉHO ŽIVOTA
v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Rozvíjajúce centrum pre deti	ambulantná	Rázusova 71/61, 04001 Košice-Juh	12	nataliabarilova@centrum.sk	neuvedené

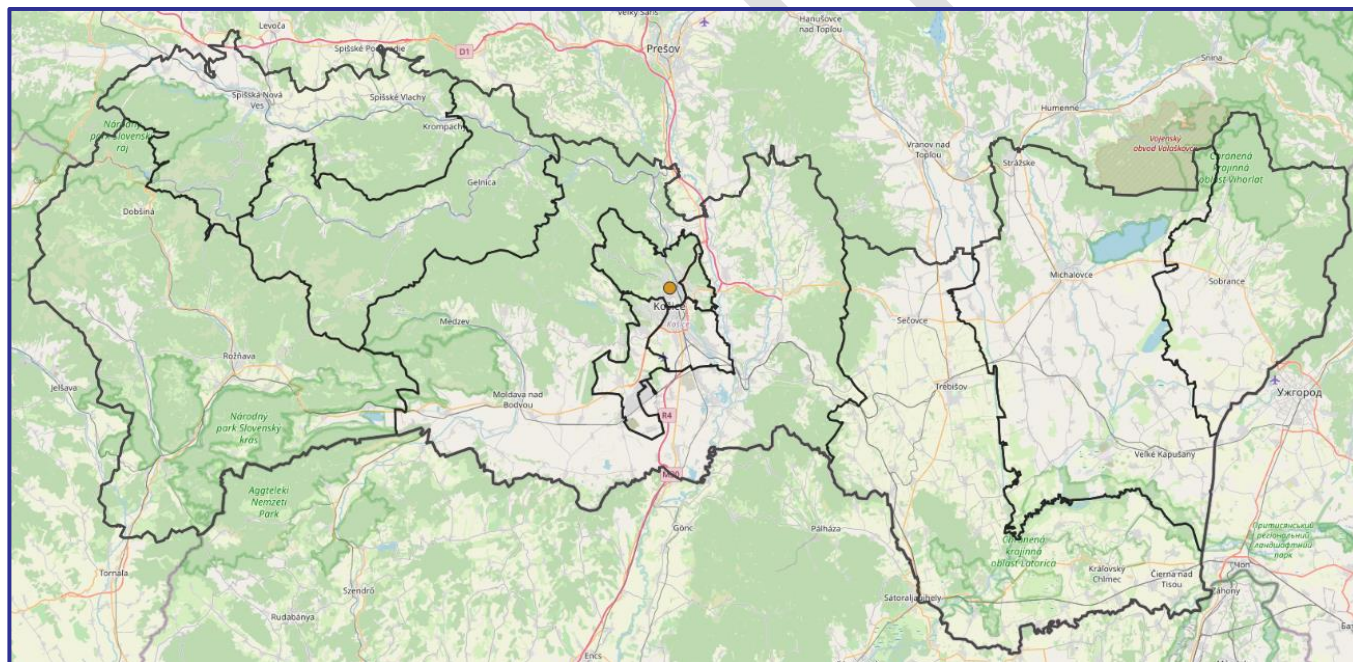
SLUŽBA VČASNEJ INTERVENČIE v Košickom samosprávnom kraji

SLUŽBA VČASNEJ INTERVENČIE v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Centrum včasnej intervencie Košice, n. o.	ambulantná	Komenského 1085/3, 04001 Košice-Staré Mesto	4	simona.sima.simkova@gmail.com	https://www.cvikosice.sk/
DOMKO - Domov sociálnych služieb	ambulantná	Park mládeže 632/3, 04001 Košice-Sever	5	svikosice@gmail.com	http://www.dsskepm.sk/
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	ambulantná	Košická 29, 04921 Rožňava	1	jasanima@vucke.sk	http://www.dssroznava.sk/

SOCIÁLNA REHABILITÁCIA v Košickom samosprávnom kraji

SOCIÁLNA REHABILITÁCIA v Košickom samosprávnom kraji

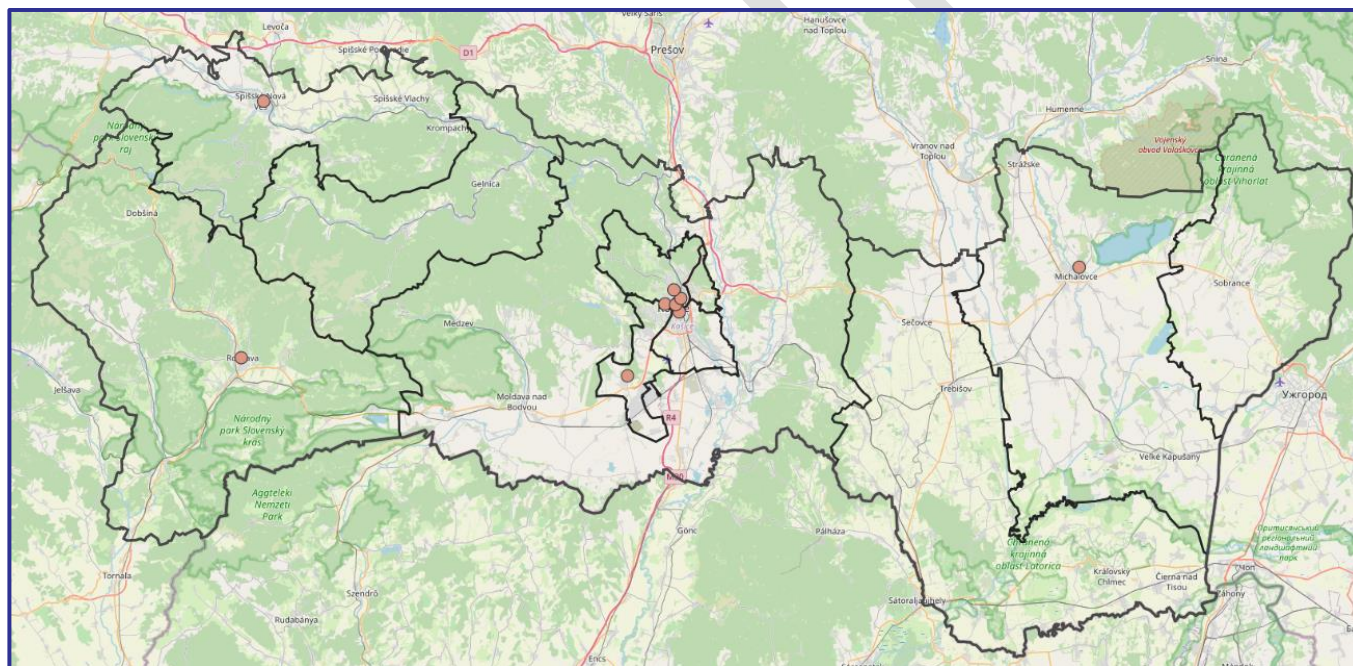
Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	ambulantná	Park obrancov mieru 197/1, 04001 Košice- Sever		winterova@unss.sk	https://unss.sk/

SOCIÁLNE PORADENSTVO – ŠPECIALIZOVANÉ v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Bočná 417/2, 04001 Košice-Staré Mesto		adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	ambulantná	Okružná 3567, 07101 Michalovce		adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
CASSOVIA ACADEMICA	ambulantná	Alžbetina 666/28, 04001 Košice-Staré Mesto		cassoviaacademicaoz@gmail.com	neuveденé
Deti slnka	ambulantná	Poštová ulica 1123/1, 05342 Krompachy		kkatarinay@gmail.com	www.ozdetislnka.sk
Deti slnka	ambulantná	Športová 1337/14, 05601 Gelnica		kkatarinay@gmail.com	www.ozdetislnka.sk
Facilitas n.o.	ambulantná	Spišské námestie 2400/4, 04012 Košice-Nad jazerom		facilitas@post.sk	https://facilitas.sk/
Fenestra	ambulantná	Festivalové Námestie 2, 04001 Košice-Staré Mesto		fenestra@fenestra.sk	https://www.fenestra.sk/
MIESTO POD SLNKOM n.o.	ambulantná	Hlavná 37/68, 04001 Košice-Staré Mesto		rybarova@miestopodslnkom.sk	http://www.miestopodslnkom.sk/
OZ HANA	ambulantná	Teplička 267, 05201 Teplička		ozhana@ozhana.sk	https://www.ozhana.sk/sk/
POMOC RODINE	ambulantná	Nám. osloboditeľov 986/77, 07101 Michalovce		pomocrodine@pomocrodine.sk	https://web.pomocrodine.sk/
Psychosociálne centrum	ambulantná	Južná trieda 2301/23, 04001 Košice-Juh		pscentrum@pscentrum.sk	https://pscentrum.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	ambulantná	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto		poradna.ke@redcross.sk	https://redcross.sk/
SocioCentrum	ambulantná	Akademika Hronca 102/9, 04801 Rožňava		sociocentrum@gmail.com	Facebook - SocioCentrum
Spišská katolícka charita	ambulantná	Kočeľova 1207/2, 05201 Spišská Nová Ves		caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/

Spišská katolícka charita	ambulantná	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves		caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	ambulantná	Kováčska 225/17, 04001 Košice-Staré Mesto		chovancova.bezakova@usmev.sk	https://www.usmev.sk /
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	ambulantná	Zimná 196/61, 05201 Spišská Nová Ves		chovancova.bezakova@usmev.sk	https://www.usmev.sk /
SVETIELKO POMOCI n.o.	ambulantná	Pražská 502/4, 04011 Košice-Západ		svetielkopomoci@netkosice.sk	https://www.svetielkopomoci.sk/
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	ambulantná	Park obrancov mieru 197/1, 04001 Košice-Sever		winterova@unss.sk	https://unss.sk/
Zväz diabetikov Slovenska	ambulantná	Partizánska 3002/23, 07101 Michalovce		zds.zds1@gmail.com	http://zds.sk/

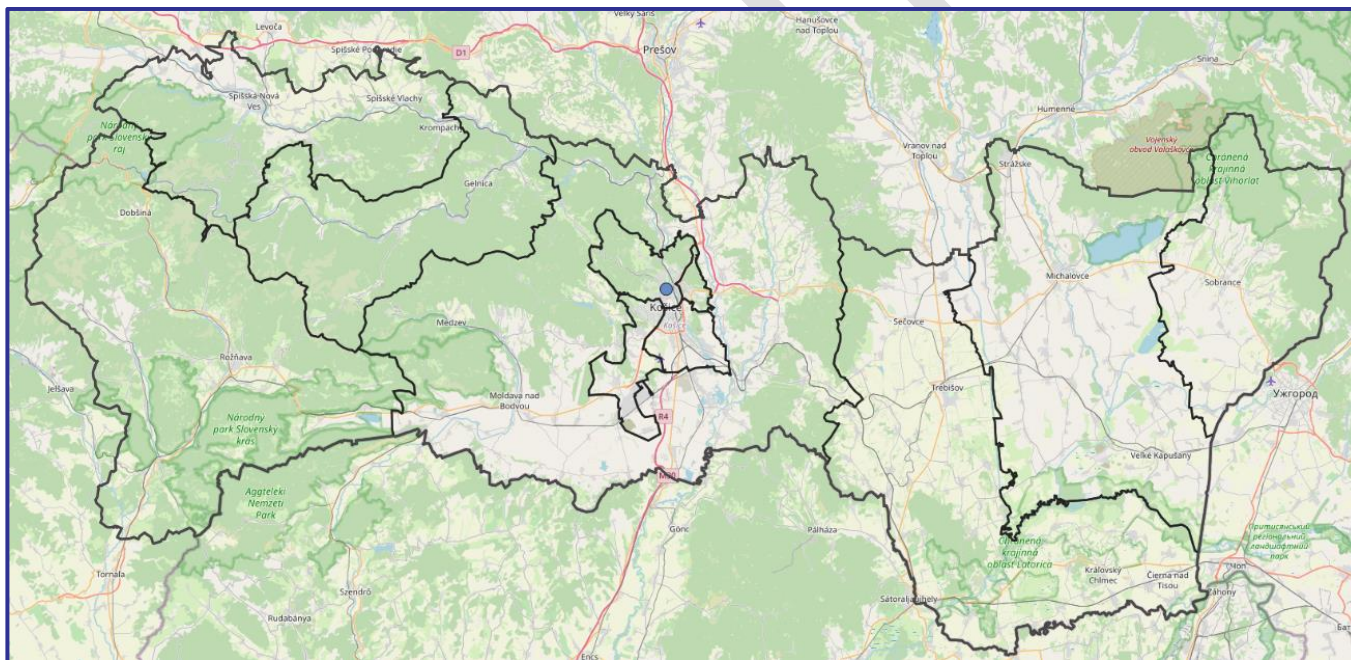
SOCIÁLNE PORADENSTVO – ZÁKLADNÉ v Košickom samosprávnom kraji

SOCIÁLNE PORADENSTVO – ZÁKLADNÉ v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
"Pomoc obetiam násilia"	ambulantná	Kmeťova 1545/20, 04001 Košice-Staré Mesto		info@pomocobetiam.sk	www.pomocobetiam.sk
Centrum sociálno-zdravotných služieb AGEL Košice-Šaca n.o.	ambulantná	Lúčna 512/57, 04015 Košice-Šaca		martina.fazekasova@nke.agel.sk	https://nemocnicakosicesaca.agel.sk/index.html
Fília nezisková organizácia	ambulantná	Trieda SNP 446/3, 04011 Košice-Západ		obcianskaporadnake@filia.sk	http://filia.sk/
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	ambulantná	Dominikánske námestie 3325/2A, 04001 Košice-Staré Mesto		charita@grkatke.sk	http://grkatke.sk/
MIESTO POD SLNKOM n.o.	ambulantná	Hlavná 37/68, 04001 Košice-Staré Mesto		rybarova@miestopodslnkom.sk	http://www.miestopodslnkom.sk/
Psychosociálne centrum	ambulantná	Južná trieda 2301/23, 04001 Košice-Juh		pscentrum@pscentrum.sk	https://pscentrum.sk/
SocioCentrum	ambulantná	Akademika Hronca 102/9, 04801 Rožňava		sociocentrum@gmail.com	Facebook - SocioCentrum
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	ambulantná	Zimná 196/61, 05201 Spišská Nová Ves		info@usmev.sk	https://www.usmev.sk/
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	ambulantná	Park obrancov mieru 197/1, 04001 Košice-Sever		winterova@unss.sk	https://unss.sk/
Zväz diabetikov Slovenska	ambulantná	Partizánska 3002/23, 07101 Michalovce		zds.zds1@gmail.com	http://zds.sk/

SPRIEVODCOVSKÁ A PREDČITATEĽSKÁ SLUŽBA v Košickom samosprávnom kraji

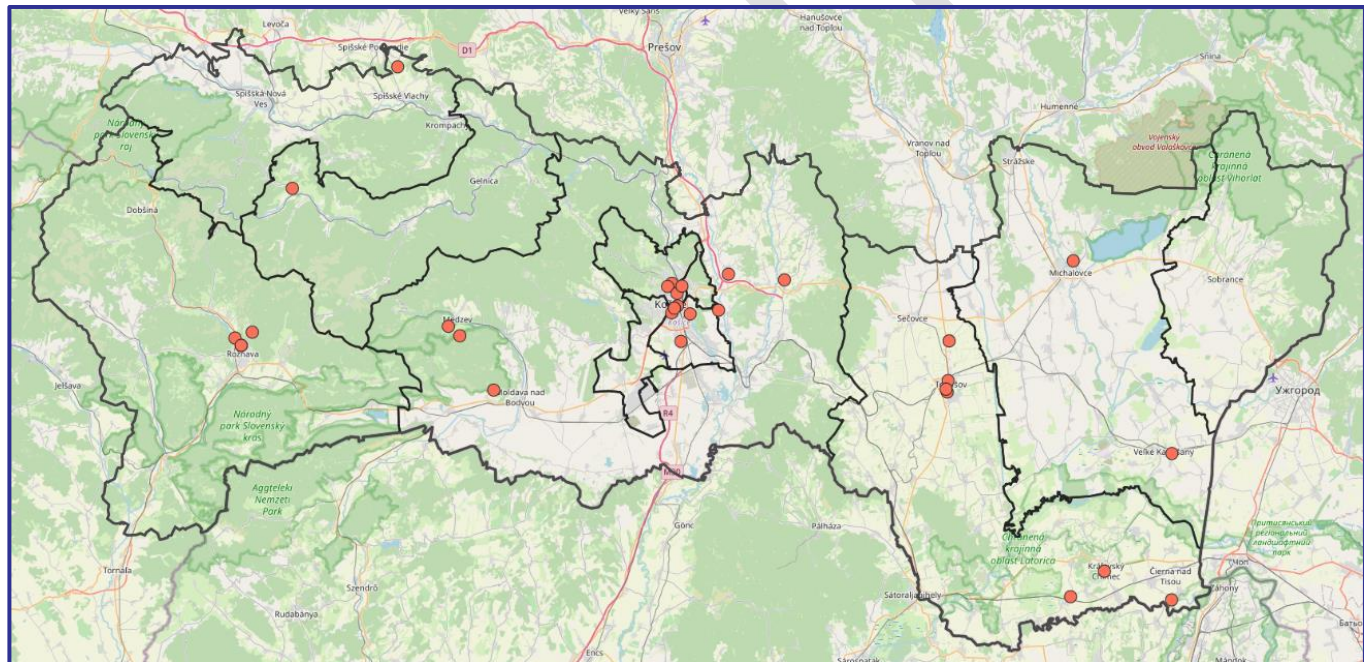
SPRIEVODCOVSKÁ A PREDČITATEĽSKÁ SLUŽBA v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	ambulantná	Park obrancov mieru 197/1, 04001 Košice- Sever		winterova@unss.sk	https://unss.sk/

STREDISKÁ OSOBNÉJ HYGIENY v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Mesto Moldava nad Bodvou	ambulantná	Budulovská 64, 04501 Moldava nad Bodvou		msu@moldava.sk	https://www.moldava.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Krátka 3488/30, 04801 Rožňava		michal.domik@roznava.sk	https://www.roznava.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Rožňavská Baňa 175, 04801 Rožňava		michal.domik@roznava.sk	https://www.roznava.sk/
Mesto Trebišov	ambulantná	Medická 2374/2, 07501 Trebišov		trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/

ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIA v Košickom samosprávnom kraji

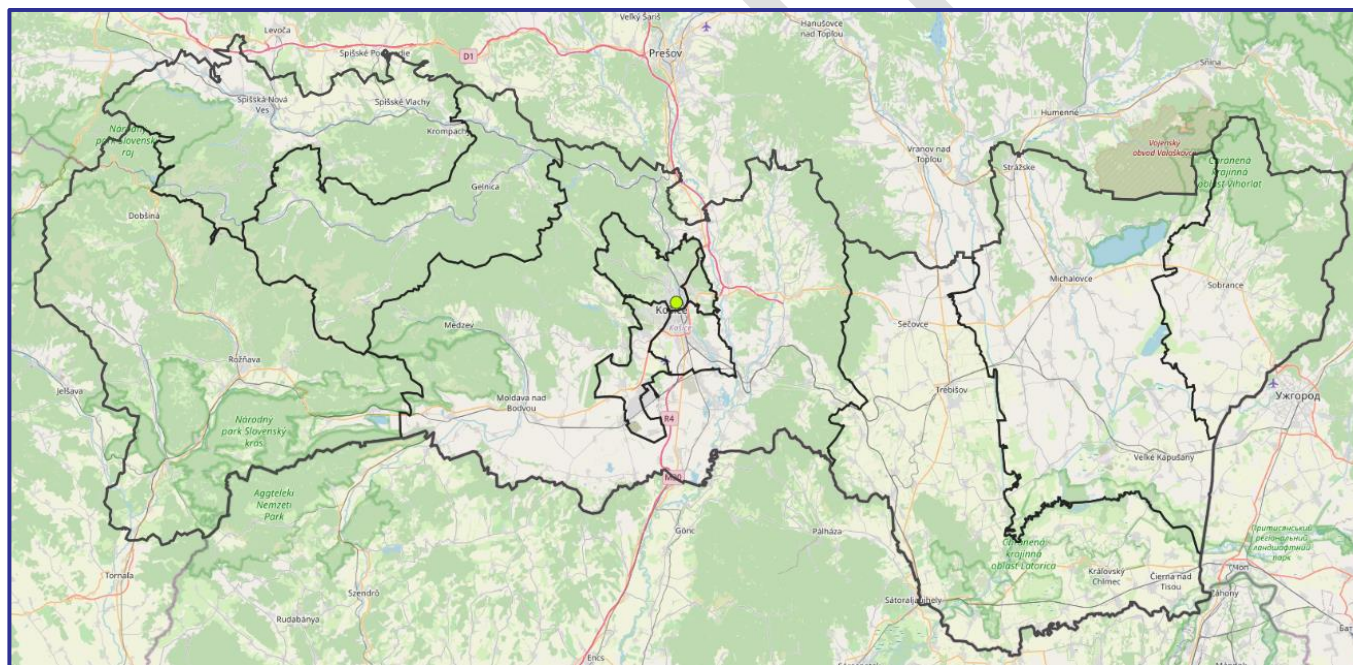
ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIA v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Južná trieda 1549/2, 04001 Košice-Juh	15	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Školská ulica 396/27, 07622 Vojčice	4	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	ambulantná	Skladná 206/4, 04001 Košice-Juh	10	sekretariat@arcuskosice.sk	www.arcuskosice.sk
ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Skladná 206/4, 04001 Košice-Juh	140	sekretariat@arcuskosice.sk	www.arcuskosice.sk
Cesta nádeje	ambulantná	Urbánkova 1560/1, 04001 Košice-Sever	10	diakonia@ecavke.sk	https://diakoniakosice.sk/
DOMKO - Domov sociálnych služieb	ambulantná	Park mládeže 632/3, 04001 Košice-Sever	8	dsskepm@gmail.com	http://www.dsskepm.sk/
Domov Nálepko, n.o.	pobytová - ročná	Letná 352/8, 05333 Nálepko	40	domov@domovnalepkovo.sk	http://www.domovnalepkovo.sk/
DOMOVINA, n. o.	pobytová - ročná	Žehra 2, 05361 Žehra	12	domovina@domovina-no.sk	https://domovina-no.sk/
DOSS - Dom sociálnych služieb n. o.	pobytová - ročná	J. Majlátha 1111/11, 07701 Kráľovský Chlmec	15	dossno@gmail.com	http://www.pokojnastaroba.eu/
FOR REGION, n.o.	pobytová - ročná	Nadabula 256, 04801 Rožňava	21	info@druhydomov.sk	http://www.druhydomov.sk/
GeriaCentrum Szilber n.o.	pobytová - ročná	Kasárenská 485, 07642 Veľké Trakany	10	geriacentrum.velketrakany@gmail.com	https://geriacentrum-szilber-no.business.site/
HML socialis, o.z.	pobytová - ročná	Bidovce 307, 04445 Bidovce	33	pavolhudak@centrum.sk	neuvedené
Jeseň-Košice n.o.	pobytová - ročná	Alvinczyho 1845/2B, 04001 Košice-Staré Mesto	15	jesen.kosice@gmail.com	https://jesenkosice.sk/
KONTAKT, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Grunt 636/96, 04425 Medzev	18	kontakt.hoholkova@gmail.com	http://www.ddsugov.sk/

KONTAKT, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Šugovská dolina 96, 04425 Medzev	5	kontakt.hoholkova@g mail.com	http://www.ddsugov.s k/
LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Jilemnického 1707/1, 07501 Trebišov	88	lumentv@lumentv.sk	https://www.lumentv. sk/
LUX, n. o.	pobytová - ročná	Opatovská cesta 1783/97, 04001 Košice-Vyšné Opátske	38	sekretariat@lux-no.sk	https://www.lux- no.sk/
Maják n. o.	pobytová - ročná	Zdoba 79, 04441 Sady nad Torsou	9	majak@majak-no.sk	http://www.majak- no.sk/
PATRIA n.o.	pobytová - ročná	Drienovec 497, 04401 Drienovec	10	szilagyiova@drienovec kekupele.sk	<a href="http://www.drienovec
kekupele.sk/web/">http://www.drienovec kekupele.sk/web/
SENIORCENTRUM SVÄTEJ ALŽBETY, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Slobody 439/26, 04442 Rozhanovce	8	feketeova.valeria@gm ail.com	<a href="https://www.senioren
trumrozhanovce.sk/">https://www.senioren trumrozhanovce.sk/
Seniormed n.o.	pobytová - ročná	Hlavná ulica 2/2, 07652 Veľký Horeš	20	seniormed.velkyhores @gmail.com	<a href="https://www.seniorme
d.sk/sk">https://www.seniorme d.sk/sk
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	pobytová - ročná	Hviezdoslavova 3203/1, 07501 Trebišov	15	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	pobytová - ročná	Konečná 1794/5, 07501 Trebišov	12	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
SUBSIDIUM - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Betliarska 2032/18, 04801 Rožňava	86	ingrid.ferencikova@vu cke.sk	<a href="https://subsidiium.web
node.sk/">https://subsidiium.web node.sk/
SUBSIDIUM - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	ambulantná	Betliarska 2032/18, 04801 Rožňava	10	ingrid.ferencikova@vu cke.sk	<a href="https://subsidiium.web
node.sk/">https://subsidiium.web node.sk/
SÚCIT n. o., Veľké Kapušany	pobytová - ročná	Zelená 275/38, 07901 Veľké Kapušany	20	ddsucit@centrum.sk	<a href="https://www.sucit-
no.ozm.sk/">https://www.sucit- no.ozm.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	Námestie Jána Pavla II. 6523/5, 07101 Michalovce	41	oz.teresa.benedicta@g mail.com	<a href="http://teresa-
benedicta.sk/">http://teresa- benedicta.sk/

VIA LUX - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Andraščíkova 416/2, 04017 Košice-Barca	40	vialux@domov-barca.sk	http://www.domov-barca.sk/
Vision plus, n.o.	pobytová - ročná	Čínková 26, 04001 Košice-Sever	16	info@visionplusno.sk	http://www.visionplusno.sk/
Zariadenie opatrovateľskej služby Jesienka, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Turgenevova 1708/9, 04001 Košice-Juh	9	jesienka@gmail.com	http://www.jesienka.eu/
Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera, n.o.	pobytová - ročná	Huta 3454/3, 04801 Rožňava	12	roznava senior@gmail.com	http://www.senior-roznava.sk/

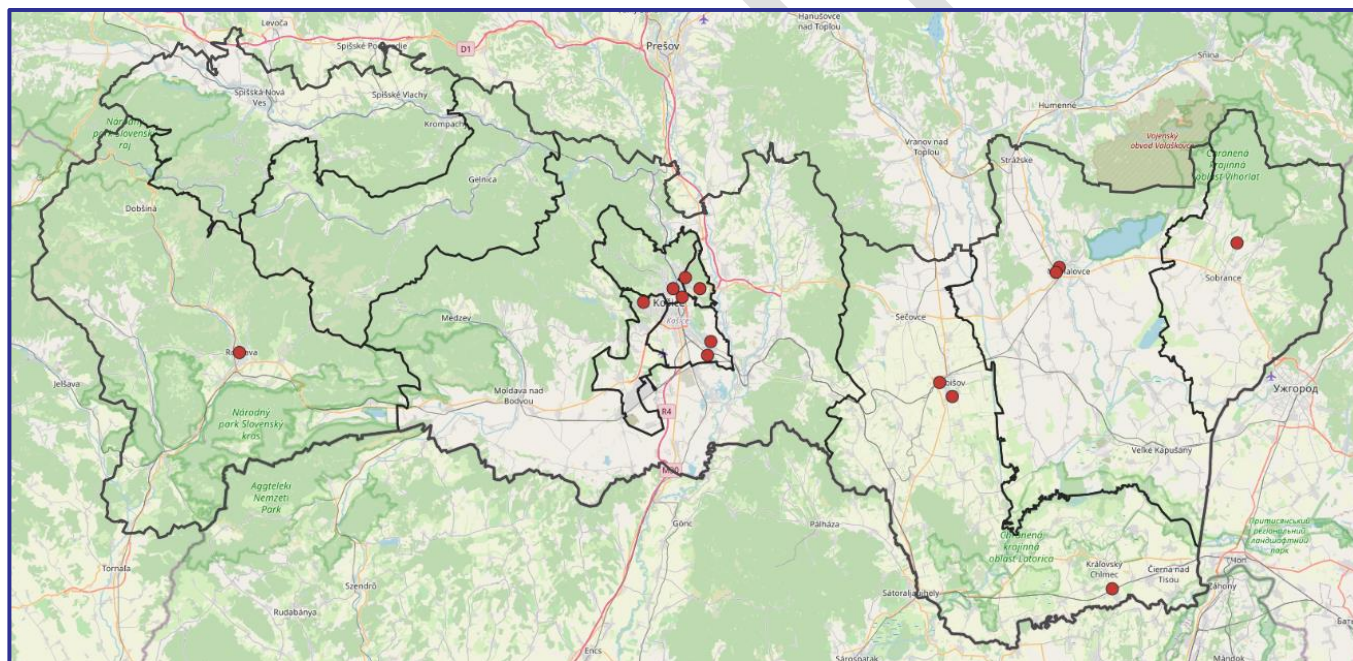
TLMOČNÍKA SLUŽBA v Košickom samosprávnom kraji

TLMOČNÍCKA SLUŽBA v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Krajské centrum nepočujúcich Slovenska Košice	ambulantná	Kováčska 294/65, 04001 Košice-Sever		milkvicovarenata@g mail.com	https://aneps.sk/

ÚTULKY v Košickom samosprávnom kraji

ÚTULKY v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
ANIMA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Andreja Kmeťa 1362/2, 07101 Michalovce	15	info@animadss.sk	https://www.animadss.sk/
ANIMA - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Baškovce 79, 07301 Baškovce (Sobrance)	12	info@animadss.sk	https://www.animadss.sk/
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Bosákova 1, 04001 Košice-Staré Mesto	32	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Poľná 1, 04014 Košice- Košic.Nová Ves	95	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Diecézna charita Rožňava	pobytová - ročná	Kósu-Schoppera 141/22, 04801 Rožňava	12	emilia.revajova@carita s.sk	http://charitaroznava.sk/skk/
Dobry Pastier Pribenik n. o.	pobytová - ročná	Staničná ulica 126/52, 07651 Pribenik	15	kozareva@tvn.hu	neuvadené
DORKA, n. o.	pobytová - ročná	Hemerikova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	70	info@centrumdorka.sk	https://www.centrumdorka.sk/
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	pobytová - ročná	Slovenskej jednoty 319/25, 04001 Košice- Sever	20	charita@grkatke.sk	http://grkatke.sk/
LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	J. Jesenského 449/83, 07501 Trebišov	15	lumentv@lumentv.sk	https://www.lumentv.sk/
Mesto Košice	pobytová - ročná	K Majeru 2195/3, 04018 Košice-Krásna	10	martin.vatra@kosice.sk	https://www.kosice.sk/
Mesto Trebišov	pobytová - ročná	Dopravná 2107/1, 07501 Trebišov	15	trebisov@trebisov.sk	https://www.trebisov.sk/
Oáza - nádej pre nový život, n. o.	pobytová - ročná	Záhrada Bernátovce 779, 04017 Košice- Barca	102	oaza.bernatovce@gmail.com	Facebook - Oáza - nádej pre nový život, n.o.
Psychosociálne centrum	pobytová - ročná	Adlerova 4, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	58	znb@pscentrum.sk	https://pscentrum.sk/

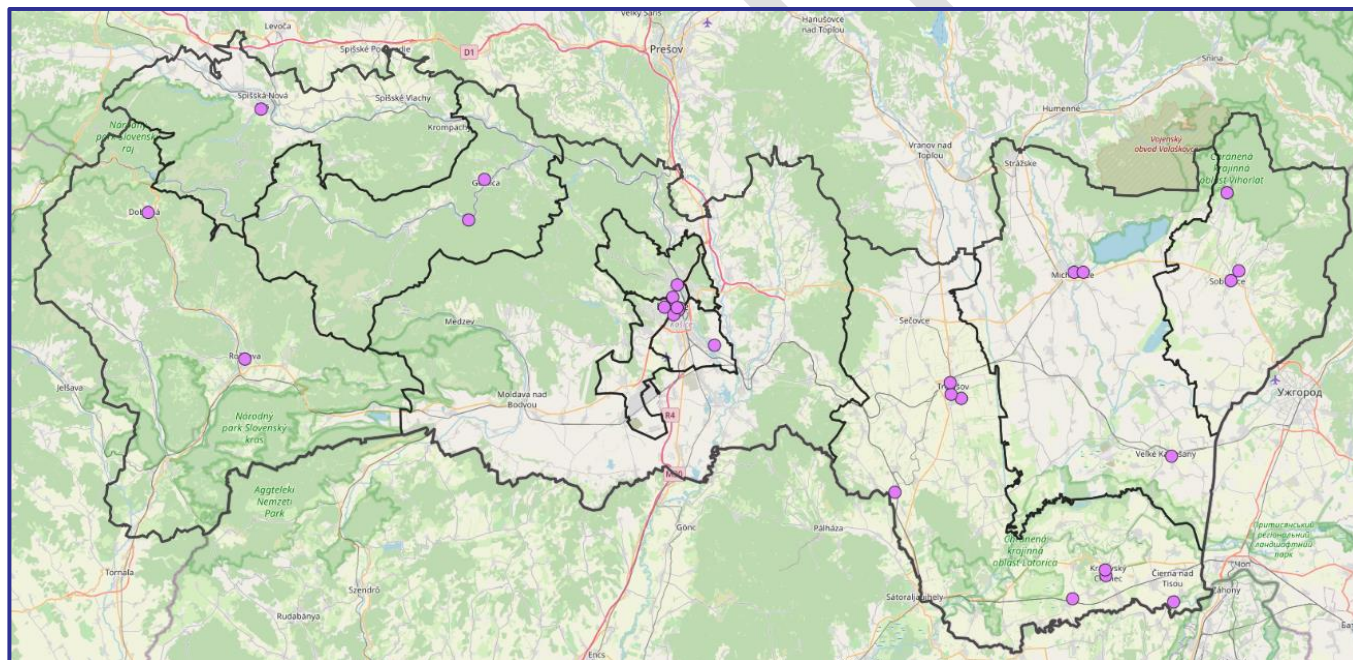
Slovenský Červený kríž, územný spolok Michalovce	pobytová - ročná	Staničná 1720/3, 07101 Michalovce	14	michalovce@redcross. sk	https://redcross.sk/
--	------------------	--------------------------------------	----	----------------------------	---

NÁVRH

ZARIADENIA NÚDZOVÉHO BÝVANIA v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
KOTVA n. o. Trebišov	pobytová - ročná	Hurbanova 368/21, 07501 Trebišov	20	kotva.n.o@zoznam.sk	http://kotvano.sk/
Psychosociálne centrum	pobytová - ročná	Adlerova 4, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	44	znb@pscentrum.sk	https://pscentrum.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	pobytová - ročná	Konečná 1794/1794, 07501 Trebišov	20	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
Spišská katolícka charita	pobytová - ročná	J. Wolкера 2687/41, 05205 Spišská Nová Ves	21	caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/
ZEM DETÍ-KOŠICE n.o.	pobytová - ročná	Nová 645/1, 04501 Moldava nad Bodvou	16	zemdetiprofi@gmail.c om	https://www.zemdeti.sk/
ZEM DETÍ-KOŠICE n.o.	pobytová - ročná	Sokoľany 2174/46, 04457 Sokoľany	10	zemdetiprofi@gmail.c om	https://www.zemdeti.sk/

ZARIADENIA OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY v Košickom samosprávnom kraji

ZARIADENIA OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Južná trieda 1549/2, 04001 Košice-Juh	16	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Domov dôchodcov Spišská Nová Ves	pobytová - ročná	Brezová 2666/32, 05201 Spišská Nová Ves	18	domovdochodcov@ddsnnv.sk	https://www.ddsnnv.sk/
GeriaCentrum Szilber n.o.	pobytová - ročná	Kasárenská 485, 07642 Veľké Trakany	5	geriacentrum.velketrakany@gmail.com	https://geriacentrum-szilber-no.business.site/
Mesto Dobšiná (OVM)	pobytová - ročná	SNP 620/257, 04925 Dobšiná	8	dobsina@dobsina.sk	https://www.dobsina.sk/
Mesto Košice	pobytová - ročná	K Majeru 2194/3, 04018 Košice-Krásna	12	martin.vatra@kosice.sk	https://www.kosice.sk/
Mestská časť Košice - Sever	pobytová - ročná	Ťahanovské riadky 275/91, 04001 Košice-Sever	15	zdenka.behunova@kosice-sever.sk	https://www.kosice-sever.sk/
Mestská časť Košice - Západ	pobytová - ročná	Laborecká 477/2, 04011 Košice-Západ	12	miestnyurad@kosice-zapad.sk	https://kosicezapad.sk/
Mestská časť Košice-Juh	pobytová - ročná	Mlynárska 2285/1, 04001 Košice-Juh	13	dagmar.plancarova@kosice-juh.sk	https://www.kosice-juh.sk/
Michalovský domov seniorov	pobytová - ročná	Jána Hollého 3564/9, 07101 Michalovce	25	sekretariat@mids.sk	https://www.mids.sk/
Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	pobytová - ročná	Nemocničná 1125/18, 07701 Kráľovský Chlmec	10	sekretariat@nspkch.sk	https://nspkch.sk/
Obec Prakovce	pobytová - ročná	Prakovce 277, 05562 Prakovce	34	sekretariat@prakovce.sk	https://www.prakovce.sk/
PRO VITAE n. o.	pobytová - ročná	Nemocničná 42/33, 05601 Gelnica	40	provitae@provitaegelnica.sk	https://www.nemocnic-egelnica.sk/
Regionálna nemocnica Sobrance, n. o.	pobytová - ročná	Mieru 523/12, 07301 Sobrance	12	sekretariat@rn-sobrance.sk	https://www.rn-sobrance.sk/
ReSocia, n. o.	pobytová - ročná	Remetské Hámre 27, 07241 Remetské Hámre	40	kontakt@resocia.sk	http://resocia.sk/

Seniormed n.o.	pobytová - ročná	Hlavná ulica 2/2, 07652 Veľký Horeš	10	seniormed.velkyhores@gmail.com	https://www.seniomed.sk/sk
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	pobytová - ročná	Hviezdoslavova 3203/1, 07501 Trebišov	30	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	pobytová - ročná	László Mécsa 349, 07701 Kráľovský Chlmec	12	trebisov@redcross.sk	https://redcross.sk/
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	ambulantná	Pionierov 634/8, 04801 Rožňava	9	roznav@redcross.sk	https://redcross.sk/
Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice	pobytová - ročná	Južná trieda 2301/23, 04001 Košice-Juh	12	sekretariat.riaditelky@sspmk.sk	https://www.sspmk.sk/
SÚCIT n. o., Veľké Kapušany	pobytová - ročná	Zelená 290/54, 07901 Veľké Kapušany	6	ddsucit@centrum.sk	https://www.sucit-no.ozm.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	Andreja Hrehovčíka 185/1, 07101 Michalovce	35	pn2846076@gmail.com	http://teresa-benedicta.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	Slov. Nár. Povstania 1049/76, 07501 Trebišov	26	pn2846076@gmail.com	http://teresa-benedicta.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	Ulica Paričovská 2745/116, 07501 Trebišov	14	pn2846076@gmail.com	http://teresa-benedicta.sk/
Vysokospecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša v Košiciach n. o.	pobytová - ročná	Strojárska 1099/13, 04001 Košice-Staré Mesto	42	geriatria@gckosice.sk	https://www.gckosice.sk/
Zariadenie opatrovateľskej služby Jesienka, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Turgenevova 1708/9, 04001 Košice-Juh	6	jesienka@gmail.com	http://www.jesienka.eu/
ZOS Anna-Mária n.o.	pobytová - ročná	Horňa 73, 07301 Horňa	13	annamariahorna@yahoo.com	Facebook - ZOS Anna-Mária n.o.
ZOS MARGERITA n.o.	pobytová - ročná	Majerská ulica 67/55, 07614 Michalany	19	zsmargerita@gmail.com	neuveđené

ZARIADENIA PODPOROVANÉHO BÝVANIA v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Barborka hypericum n.o.	pobytová - ročná	Špitálska 2198/1, 04801 Rožňava	15	barborkano@gmail.com	https://www.barborkano.sk/
DOMKO - Domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Osloboditeľov 174/124, 04414 Čaňa	8	dsskepm@gmail.com	http://www.dsskepm.sk/
LUX, n. o.	pobytová - ročná	Opatovská cesta 1783/97, 04001 Košice-Vyšné Opátske	20	sekretariat@lux-no.sk	https://www.lux-no.sk/
ReSocia, n. o.	pobytová - ročná	Petrovce 1, 07262 Petrovce (Sobrance)	13	kontakt@resocia.sk	http://resocia.sk/
Social.Trans, n. o.	pobytová - ročná	Jarná 1062/23, 05361 Spišské Vlachy	11	direktor@socialtrans.sk	https://www.socialtrans.sk/
Social.Trans, n. o.	pobytová - ročná	Jarná 1097/24, 05361 Spišské Vlachy	4	direktor@socialtrans.sk	https://www.socialtrans.sk/
Spišská katolícka charita	pobytová - ročná	Cintorínska 1040/5, 05361 Spišské Vlachy	8	caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/
Spišská katolícka charita	pobytová - ročná	Požiarnická 973/49, 05361 Spišské Vlachy	8	caritas@caritas.sk	https://caritas.sk/
SUBSIDIUM - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Betliarska 2032/18, 04801 Rožňava	9	ingrid.ferencikova@vucke.sk	https://subsidiium.webnode.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	M.R. Štefánika 342/76, 07622 Vojčice	12	janikvarga@gmail.com	http://teresa-benedicta.sk/
Združenie pre duševné zdravie - Integra, občianske združenie	pobytová - ročná	Jána Hollého 56, 07101 Michalovce	3	integrami@gmail.com	https://www.integradz.sk/
Združenie pre duševné zdravie - Integra, občianske združenie	pobytová - ročná	Pri mlyne 1430/1A, 07101 Michalovce	20	integrami@gmail.com	https://www.integradz.sk/

ZARIADENIA PRE SENIOROV v Košickom samosprávnom kraji

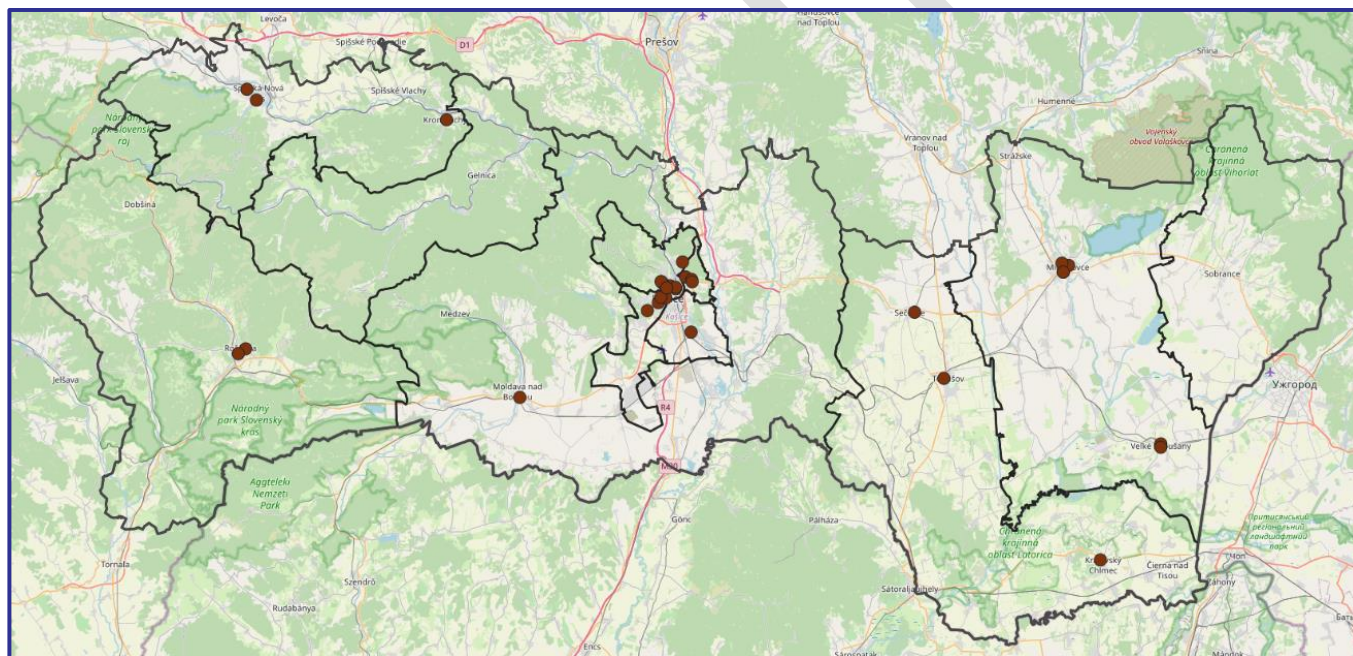
Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Južná trieda 1549/2, 04001 Košice-Juh	56	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
Arcidiecézna charita Košice	pobytová - ročná	Školská ulica 396/27, 07622 Vojčice	7	adch-ke@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Skladná 206/4, 04001 Košice-Juh	80	sekretariat@arcuskosice.sk	www.arcuskosice.sk
Bethesda Senior, n.o.	pobytová - ročná	Macákova 206/1, 04011 Košice-Lorinčík	39	bethesdakosice@gmail.com	https://www.bethesda.sk/
Dom seniorov Rejdová, n.o.	pobytová - ročná	Rejdová 12, 04926 Rejdová	22	info@domseni orovrejdo va.sk	https://www.domseni orovrejdo va.sk/
DOM SENIOROV SEČOVCE, n. o.	pobytová - ročná	Dargovských hrdinov 1734/60, 07801 Sečovce	116	dom.seniorov@secovce.sk	https://senioresecovce.sk/
Domov dôchodcov	pobytová - ročná	Ružová 433/8, 07631 Streda nad Bodrogom	40	ddstredanad@gmail.com	https://domovdochodcov.wbl.sk/
Domov dôchodcov Poproč	pobytová - ročná	Obchodná 984/73, 04424 Poproč (Košice - okolie)	20	ddpoproc@gmail.com	http://www.ddpoproc.sk/
Domov dôchodcov Spišská Nová Ves	pobytová - ročná	Brezová 2666/32, 05201 Spišská Nová Ves	175	domovdochodcov@ddsnnv.sk	https://www.ddsnnv.sk/
Domov dôchodcov TEREZA n. o.	pobytová - ročná	Zimná ulica 150/14, 07602 Novosad	36	ddterezanovosad@gmail.com	https://ddterezanovosad.weblahko.sk/
Domov n.o.	pobytová - ročná	P. O. Hviezdoslava 58/102, 07901 Veľké Kapušany	38	sekretariat@domovno.sk	https://www.domovno.sk/
Domov Nálepko, n.o.	pobytová - ročná	Letná 8/352, 05333 Nálepko	27	domov@domovnalepkovo.sk	http://www.domovnalepkovo.sk/
Domov Svätej Anny n. o.	pobytová - ročná	Olšovská 857/25, 04424 Poproč (Košice - okolie)	55	info@sv-anna.sk	https://www.sv-anna.sk/

DOSS - Dom sociálnych služieb n. o.	pobytová - ročná	J. Majlátha 1111/11, 07701 Kráľovský Chlmec	9	dossno@gmail.com	http://www.pokojnastaroba.eu/
FAMILIA n.o.	pobytová - ročná	Maloidanská 295/9, 04015 Košice-Šaca	14	info@dsfamilia.sk	https://www.dsfamilia.sk/
FOR REGION, n.o.	pobytová - ročná	Nadabula 256, 04801 Rožňava	53	info@druhydomov.sk	http://www.druhydomov.sk/
GeriaCentrum Szilber n.o.	pobytová - ročná	Kasárenská 485, 07642 Veľké Trakany	25	geriacentrum.velketrakany@gmail.com	https://geriacentrum-szilber-no.business.site/
HARMONIA - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Námestie A. Dubčeka 270/2, 07222 Strážske	40	riaditel@harmoniastraske.sk	https://harmonia.vucke.sk/
HML socialis, o.z.	pobytová - ročná	Bidovce 308, 04445 Bidovce	10	pavolhudak@centrum.sk	neuvedené
Jeseň-Košice n.o.	pobytová - ročná	Alvinczyho 1845/2B, 04001 Košice-Staré Mesto	25	jesen.kosice@gmail.com	https://jesenkosice.sk/
KONTAKT, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Grunt 636/96, 04425 Medzev	19	kontakt.hoholkova@gmail.com	http://www.ddsugov.sk/
KONTAKT, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Šugovská dolina 96, 04425 Medzev	51	kontakt.hoholkova@gmail.com	http://www.ddsugov.sk/
LaVieNa n.o.	pobytová - ročná	Malý Folkmar 79, 04465 Košická Belá	40	info@laviena.sk	https://laviena.sk/
LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Jilemnického 1707/1, 07501 Trebišov	27	lumentv@lumentv.sk	https://www.lumentv.sk/
LUX, n. o.	pobytová - ročná	Opatovská cesta 1783/97, 04001 Košice-Vyšné Opátske	40	sekretariat@lux-no.sk	https://www.lux-no.sk/
Mesto Košice	pobytová - ročná	K Majeru 2194/3, 04018 Košice-Krásna	14	martin.vatra@kosice.sk	https://www.kosice.sk/
Michalovský domov seniorov	pobytová - ročná	Jána Hollého 3564/9, 07101 Michalovce	188	sekretariat@mids.sk	https://www.mids.sk/

Minerva n.o.	pobytová - ročná	Andreja Hrehovčíka 185/1, 07101 Michalovce	30	minerva.michalovce@ gmail.com	https://minervano.sk/
Obec Koromľa	pobytová - ročná	Koromľa 164, 07262 Koromľa	18	koromla.obec@gmail.c om	<a href="https://www.obeckoro
mla.sk/">https://www.obeckoro mla.sk/
PATRIA n.o.	pobytová - ročná	Drienovecké kúpele 497, 04401 Drienovec	78	szilagyiova@drienovec kekupele.sk	<a href="http://www.drienovec
kekupele.sk/web/">http://www.drienovec kekupele.sk/web/
PRO VITAE n. o.	pobytová - ročná	Nemocničná 42/33, 05601 Gelnica	40	provitae@provitaegeln ica.sk	<a href="https://www.nemocnic
agelnica.sk/">https://www.nemocnic agelnica.sk/
Regionálna nemocnica Sobrance, n. o.	pobytová - ročná	Mieru 523/12, 07301 Sobrance	12	sekretariat@rn- sobrance.sk	<a href="https://www.rn-
sobrance.sk/">https://www.rn- sobrance.sk/
Senior centrum Šírava n.o.	pobytová - ročná	Vinné 3253, 07231 Vinné	31	riaditel@seniorsirava.s k	<a href="http://www.seniorsira
va.sk/">http://www.seniorsira va.sk/
SENIORCENTRUM SVÄTEJ ALŽBETY, nezisková organizácia	pobytová - ročná	Slobody 439/26, 04442 Rozhanovce	8	feketeova.valeria@gm ail.com	<a href="https://www.senioren
trumrozhanoce.sk/">https://www.senioren trumrozhanoce.sk/
Seniormed n.o.	pobytová - ročná	Hlavná ulica 2/2, 07652 Veľký Horeš	30	seniormed.velkyhores @gmail.com	<a href="https://www.seniorme
d.sk/sk">https://www.seniorme d.sk/sk
Spíšská katolícka charita	pobytová - ročná	Matejovce nad Hornádom 167, 05321 Matejovce nad Hornádom	39	olga.potockova@carita s.sk	https://caritas.sk/
Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice	pobytová - ročná	Garbiarska 1082/4, 04001 Košice-Staré Mesto	188	s-fon@sspmk.sk	<a href="https://www.sspmk.sk
/">https://www.sspmk.sk /
SUBSIDIUM - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Betliarska 2032/18, 04801 Rožňava	42	ingrid.ferencikova@vu cke.sk	<a href="https://subsidiium.web
node.sk/">https://subsidiium.web node.sk/
SÚCIT n. o., Veľké Kapušany	pobytová - ročná	Zelená 275/38, 07901 Veľké Kapušany	18	ddsucit@centrum.sk	<a href="https://www.sucit-
no.ozm.sk/">https://www.sucit- no.ozm.sk/
Teresa Benedicta	pobytová - ročná	Námestie Jána Pavla II. 6073/7, 07101 Michalovce	35	pn2846076@gmail.co m	<a href="http://teresa-
benedicta.sk/">http://teresa- benedicta.sk/
VIA LUX - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	pobytová - ročná	Andraščíkova 416/2, 04017 Košice-Barca	90	vialux@domov- barca.sk	<a href="http://www.domov-
barca.sk/">http://www.domov- barca.sk/

Vision plus, n.o.	pobytová - ročná	Čínková 26, 04001 Košice-Sever	9	info@visionplusno.sk	http://www.visionplusno.sk/
Zálesák	pobytová - ročná	Kaštieľna 1, 04921 Betliar	34	zalesak.betliar@gmail.com	http://www.zalesakbetliar.sk/
Zálesák II	pobytová - ročná	Kaštieľna 2, 04921 Betliar	19	adri.kurimska@gmail.com	http://www.zalesakbetliar.sk/
Zariadenie pre seniorov - Domov Sv. Alžbety	pobytová - ročná	Hlavná 382/87, 04501 Moldava nad Bodvou	35	zps@ddmoldava.sk	http://www.ddmoldava.sk/
Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera, n.o.	pobytová - ročná	Huta 3454/3, 04801 Rožňava	75	roznavaseniior@gmail.com	http://www.senior-roznava.sk/
Zariadenie sociálnych služieb Ďurďošik, n. o.	pobytová - ročná	Ďurďošik 123/45, 04445 Ďurďošik	33	zssdurdosik@gmail.com	https://www.zssdurdosik.sk/
Zariadenie sociálnych služieb Ďurďošik, n. o.	pobytová - ročná	Ďurďošik 150, 04445 Ďurďošik	32	zssdurdosik@gmail.com	https://www.zssdurdosik.sk/

ZARIADENIA STAROSTLIVOSTI O DETI DO 3 ROKOV VEKU DIEŤAŤA v Košickom samosprávnom kraji

ZARIADENIA STAROSTLIVOSTI O DETI DO 3 ROKOV VEKU DIEŤAŤA v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Forma	Adresa prevádzky	Kapacita	Email	Web
3Limes s. r. o.	ambulantná	Masarykova 1652/14, 04001 Košice-Staré Mesto	12	dclipka@gmail.com	Facebook - Detské jasle a škôlka Lipka
AKADEMIK SMS, s. r. o.	ambulantná	Boženy Němcovej 1, 04001 Košice-Sever	8	akademik.sms.ke@gmail.com	http://akademik-sms.sk/
Beruška	ambulantná	Nešporova 279/30, 04011 Košice-Západ	15	keberuska@gmail.com	https://www.beruska.sk/
D Š D Košice s.r.o.	ambulantná	Myslavská 37/53, 04016 Košice-Myslava	12	deana.martonikova1@gmail.com	neuveďené
Detské jasle s.r.o.	ambulantná	Mánesova 3582/23, 04001 Košice-Sever	15	mspotocna@gmail.com	http://www.sukromnejaslekosice.sk/
DSC SLONÍK, s.r.o.	ambulantná	Napájadlá 2768/18, 04012 Košice-Nad jazerom	20	jasleslonik@gmail.com	http://www.jasleslonik.sk/
Ing. Zuzana Fabiánová, PhD.	ambulantná	Okružná 1296/46, 07101 Michalovce	15	dczuzulienka@gmail.com	neuveďené
Kniš s.r.o.	ambulantná	Maurerova ulica 993/14, 05342 Krompachy	15	andrea.knisova@gmail.com	neuveďené
Magisterium n.o.	ambulantná	Lidické námestie 962/18, 04022 Košice- Dargov.hrdinov	20	rastislavpituch@gmail.com	neuveďené
Marián Capík	ambulantná	Petra Jilemnického 918/28, 07101 Michalovce	14	detskejasleslonik@gmail.com	https://www.detskejasleslonik.sk/
MEDVEDÍK	ambulantná	Kmeťova 1537/28, 04001 Košice-Staré Mesto	15	detskejasle@detskejasle.sk	https://detskejasle.sk/
Medvedíky	ambulantná	Ovručská 14, 04022 Košice-Dargov.hrdinov		petkajam@gmail.com	neuveďené
Mesto Košice	ambulantná	Jesenná 1135/12, 04001 Košice-Staré Mesto	30	kontakt@kosice.sk	https://www.kosice.sk/

Mesto Michalovce	ambulantná	Alexandra Markuša 1879/2, 07101 Michalovce	45	jasle@michalovskejasl e.sk	<a href="http://michalovskejasl
e.sk/">http://michalovskejasl e.sk/
Mesto Rožňava	ambulantná	Vajanského 3593, 04801 Rožňava	15	katarina.valkova@rozn ava.sk	<a href="https://www.roznava.s
k/">https://www.roznava.s k/
Mesto Sečovce	ambulantná	Kochanovská 330/2, 07801 Sečovce	20	viera.wawrekova@sec ovce.sk	<a href="https://www.secovce.s
k/">https://www.secovce.s k/
Mesto Trebišov	ambulantná	T. G. Masaryka 2229/36, 07501 Trebišov	15	trebisov@trebisov.sk	<a href="https://www.trebisov.s
k/">https://www.trebisov.s k/
Mesto Veľké Kapušany	ambulantná	L. N. Tolstého 89/20, 07901 Veľké Kapušany		mestsky.urad@vkapus any.sk	<a href="https://www.vkapusan
y.sk/">https://www.vkapusan y.sk/
Občianske združenie pri detských jasiach VČIELKA	ambulantná	Slovenskej jednoty 1776/8, 04001 Košice- Sever	15	jaslevcielkakosice@gm ail.com	<a href="https://www.jaslevciel
ka.sk/">https://www.jaslevciel ka.sk/
Občianske združenie Zuzulienka	ambulantná	Okružná 1296/46, 07101 Michalovce	15	dczuzulienka@gmail.c om	https://zuzulienka.sk/
OZ Jasličky pre detičky	ambulantná	Charkovská 1, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	12	jaslickypredeticky@gm ail.com	Facebook - Jasličky pre detičky
PLYŠOVÝ MEDVEDÍK	ambulantná	Husárska 1714/4, 04001 Košice-Staré Mesto	15	detskejasle@detskejasl e.sk	https://detskejasle.sk/
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku - Cirkevný zbor MOLDAVA NAD BODVOU Szlovákiai Református Keresztyén Egyház - Szepsi Egyházközség	ambulantná	Hviezdoslavova 208/29, 04501 Moldava nad Bodvou	15	kiscsillag.bolcsode@g mail.com	<a href="http://www.refkoinoni
a.sk/">http://www.refkoinoni a.sk/
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku Cirkevný zbor Rožňava	ambulantná	Kozmonautov 4358/2A, 04801 Rožňava	24	takacs.klaudia14@gma il.com	<a href="http://www.refkoinoni
a.sk/">http://www.refkoinoni a.sk/
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku, Cirkevný zbor Kráľovský chlmec	ambulantná	M. Leczu 3046/4, 07701 Kráľovský Chlmec	13	molnareva@refkoinoni a.sk	<a href="http://www.refkoinoni
a.sk/">http://www.refkoinoni a.sk/

Reformovaná kresťanská cirkev, farnosť Veľké Kapušany	ambulantná	Hlavná 2591/67, 07901 Veľké Kapušany	15	apandy.copusnet@gmail.com	http://www.refkoinoni.a.sk/
SLNIEČKO Spiš s. r. o.	ambulantná	Topoľová 2134/19, 05201 Spišská Nová Ves	15	slniecko.jaslicky@gmail.com	neuveďené
Správa školských zariadení	ambulantná	P. Jilemnického 2, 05201 Spišská Nová Ves	30	detskejaslesnv@gmail.com	https://ssz.snv.sk/
Súkromné detské jasle s.r.o.	ambulantná	Mánesova 23/1889, 04001 Košice-Sever	15	mspotocna@gmail.com	http://www.sukromnejaslekosice.sk/
Veselá Hviezdička	ambulantná	Čínska 24, 04013 Košice-Ľahanovce	15	veselahviezdicka@gmail.com	https://veselahviezdicka.sk/
VVAUVV, s.r.o.	ambulantná	Zuzkin Park 472/6, 04011 Košice-Západ	21	info@djslaskou.sk	https://www.djslaskou.sk/

TERÉNNÉ SOCIÁLNE SLUŽBY v Košickom samosprávnom kraji

Názov poskytovateľa	Sídlo	Druh sociálnej služby
Diecézna charita Rožňava	Kósu-Schoppera 141/22, 04801 Rožňava	jedáleň
Domov dôchodcov Poproč	Obchodná 984/73, 04424 Poproč (Košice - okolie)	jedáleň
Domov dôchodcov Spišská Nová Ves	Brezová 2666/32, 05201 Spišská Nová Ves	jedáleň
"Ľudia a perspektíva"	Družstevná ulica 534/4, 05342 Krompachy	komunitné centrum
Arcidiecézna charita Košice	Bočná 417/2, 04001 Košice-Staré Mesto	komunitné centrum
Arcidiecézna charita Košice	Bočná 417/2, 04001 Košice-Staré Mesto	komunitné centrum
Mesto Čierna nad Tisou	Námestie pionierov 151/1, 07643 Čierna nad Tisou	komunitné centrum
Mesto Dobšiná (OVM)	SNP 554/20, 04925 Dobšiná	komunitné centrum
Mesto Košice	Trieda SNP 1280/48A, 04011 Košice-Západ	komunitné centrum
Mesto Kráľovský Chlmec	L. Kossutha 1233/99, 07701 Kráľovský Chlmec	komunitné centrum
Mesto Krompachy	Námestie Slobody 115/1, 05342 Krompachy	komunitné centrum
Mesto Michalovce	Nám. osloboditeľov 1015/30, 07101 Michalovce	komunitné centrum
Mesto Rožňava	Šafárikova 499/29, 04801 Rožňava	komunitné centrum
Mesto Sečovce	Námestie sv. Cyrila a Metoda 43/27, 07801 Sečovce	komunitné centrum
Mesto Veľké Kapušany	L. N. Tolstého 80/1, 07901 Veľké Kapušany	komunitné centrum
Obec Bajany	Bajany 161, 07254 Bajany	komunitné centrum
Obec Blatné Remety	Blatné Remety 26, 07244 Blatné Remety	komunitné centrum
Obec Boľany	Kvetná ulica 243/1, 07643 Boľany	komunitné centrum
Obec Bystrany	Bystrany 121, 05362 Bystrany	komunitné centrum
Obec Čičarovce	Čičarovce 90, 07671 Čičarovce	komunitné centrum
Obec Draľňov	Draľňov 154, 07674 Draľňov	komunitné centrum
Obec Iňačovce	Iňačovce 141, 07211 Iňačovce	komunitné centrum
Obec Kapušianske Kľačany	Kapušíanske Kľačany 27, 07901 Kapušianske Kľačany	komunitné centrum

Obec Kravany	Potočná ulica 1/6, 07661 Kravany (Trebišov)	komunitné centrum
Obec Malčice	Malčice 176, 07206 Malčice	komunitné centrum
Obec Nacina Ves	Nacina Ves 229, 07221 Nacina Ves	komunitné centrum
Obec Parchovany	Hlavná ulica 470/22, 07662 Parchovany	komunitné centrum
Obec Plešivec	Československej armády 1/1, 04911 Plešivec	komunitné centrum
Obec Slavec	Slavec 109, 04911 Slavec	komunitné centrum
Obec Slavkovce	Slavkovce 115, 07217 Slavkovce	komunitné centrum
Obec Slavošovce	Slavošovce 113, 04936 Slavošovce	komunitné centrum
Obec Slovenské Nové Mesto	Hlavná ulica 79/128, 07633 Slovenské Nové Mesto	komunitné centrum
Obec Slovinky	Slovinky 58, 05340 Slovinky	komunitné centrum
Obec Smižany	Námestie M. Pajdušáka 1341/50, 05311 Smižany	komunitné centrum
Obec Šamudovce	Šamudovce 99, 07201 Šamudovce	komunitné centrum
Obec Trhovište	Trhovište 121, 07204 Trhovište	komunitné centrum
OZ - NOVÁ ŠANCA V MEDZIBODROŽÍ	Zelená 259/21, 07901 Veľké Kapušany	komunitné centrum
Slovenská únia sluchovo postihnutých	Okružná 3567, 07101 Michalovce	komunitné centrum
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	Tajovského 737/1, 04001 Košice-Staré Mesto	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
Maják nádeje	Kováčska 292/48, 04001 Košice-Staré Mesto	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
SocioCentrum	Kyjevská 1875/1, 04801 Rožňava	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
Ústredie diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku	Jókaiho ul. 15/34, 94501 Komárno	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
Arcidiecézna charita Košice	Bočná 417/2, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
ATENA - SMART CARE, s. r. o.	Komenského 1207/13, 05001 Revúca	opatrovateľská služba
Cesta nádeje	Mlynská 874/23, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Cesta nádeje	Mlynská 874/23, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Cesta nádeje	Mlynská 874/23, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Cesta nádeje	Mlynská 874/23, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Cesta nádeje	Mlynská 874/23, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba

Diecézna charita Rožňava	Kósu-Schoppera 141/22, 04801 Rožňava	opatrovateľská služba
Domov dôchodcov Spišská Nová Ves	Brezová 2666/32, 05201 Spišská Nová Ves	opatrovateľská služba
Dôstojný život všetkým, n.o.	Bardejovská 220/8, 08901 Svidník	opatrovateľská služba
Empatia plus n.o.	Magurská 1205/1, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
EuProgres n.o.	Kutuzovova 246/1, 83103 Bratislava-Nové Mesto	opatrovateľská služba
Európa progres n.o.	Kutuzovova 246/1, 83103 Bratislava-Nové Mesto	opatrovateľská služba
Florence n.o.	Hlavná ulica 164/43, 07633 Slovenské Nové Mesto	opatrovateľská služba
Florence s.r.o.	Hlavná ulica 164/43, 07633 Slovenské Nové Mesto	opatrovateľská služba
GEJZÍR n.o.	Krivá 1043/18, 04001 Košice-Juh	opatrovateľská služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	opatrovateľská služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	opatrovateľská služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	opatrovateľská služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	opatrovateľská služba
INTROL s.r.o.	Kukučínova 1060/5, 05601 Gelnica	opatrovateľská služba
Javorry n.o.	Ulica Veterná 6490/13, 91701 Trnava	opatrovateľská služba
Mesto Dobšiná (OVM)	SNP 554/20, 04925 Dobšiná	opatrovateľská služba
Mesto Gelnica	Banícke námestie 763/4, 05601 Gelnica	opatrovateľská služba
Mesto Kráľovský Chlmec	L. Kossutha 1233/99, 07701 Kráľovský Chlmec	opatrovateľská služba
Mesto Krompachy	Námestie Slobody 115/1, 05342 Krompachy	opatrovateľská služba
Mesto Michalovce	Nám. osloboditeľov 1015/30, 07101 Michalovce	opatrovateľská služba
Mesto Moldava nad Bodvou	Školská 356/2, 04501 Moldava nad Bodvou	opatrovateľská služba
Mesto Rožňava	Šafárikova 499/29, 04801 Rožňava	opatrovateľská služba
Mesto Sečovce	Námestie sv. Cyrila a Metoda 43/27, 07801 Sečovce	opatrovateľská služba

Mesto Sobrance	Štefánikova 49/23, 07301 Sobrance	opatrovateľská služba
Mesto Spišské Vlachy	SNP 87/34, 05361 Spišské Vlachy	opatrovateľská služba
Mesto Strážske	Námestie Alexandra Dubčeka 300/1, 07222 Strážske	opatrovateľská služba
Mesto Trebišov	M. R. Štefánika 862/204, 07501 Trebišov	opatrovateľská služba
Mesto Veľké Kapušany	L. N. Tolstého 80/1, 07901 Veľké Kapušany	opatrovateľská služba
Mestská časť Košice - Sever	Festivalové námestie 2269/2, 04001 Košice-Sever	opatrovateľská služba
Mestská časť Košice - Západ	Trieda SNP 800/39, 04011 Košice-Západ	opatrovateľská služba
Mestská časť Košice-Dargovských hrdinov	Povstania českého ľudu 941/1, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	opatrovateľská služba
Mestská časť Košice-Juh	Smetanova 522/4, 04001 Košice-Juh	opatrovateľská služba
Mníšek nad Hnilcom	Mníšek nad Hnilcom 292, 05564 Mníšek nad Hnilcom	opatrovateľská služba
OÁZA, n.o.	Široké 185, 08237 Široké	opatrovateľská služba
Obec Bajany	Bajany 161, 07254 Bajany	opatrovateľská služba
Obec Betliar	Šafariková 67/0, 04921 Betliar	opatrovateľská služba
OBEC Bidovce	Bidovce 210, 04445 Bidovce	opatrovateľská služba
Obec Biel	Hlavná ulica 48/98, 07641 Biel	opatrovateľská služba
Obec Bohdanovce	Bohdanovce 142, 04416 Bohdanovce	opatrovateľská služba
Obec Bohúňovo	Bohúňovo 72, 04912 Bohúňovo	opatrovateľská služba
Obec Bracovce	Bracovce 275, 07205 Bracovce	opatrovateľská služba
Obec Buzica	Buzica 130, 04473 Buzica	opatrovateľská služba
Obec Čičarovce	Čičarovce 90, 07671 Čičarovce	opatrovateľská služba
Obec Družstevná pri Hornáde	Hlavná 137/38, 04431 Družstevná pri Hornáde	opatrovateľská služba
Obec Ďurkov	Ďurkov 274, 04419 Ďurkov	opatrovateľská služba
Obec Geča	Kostolná 382/8, 04410 Geča	opatrovateľská služba
Obec Gemerská Poloma	Námestie SNP 211/8, 04922 Gemerská Poloma	opatrovateľská služba
Obec Harichovce	1.mája 464/25, 05301 Harichovce	opatrovateľská služba

Obec Hažín	Hažín 122, 07234 Hažín	opatrovateľská služba
Obec Hrušov	Hrušov 5, 04943 Hrušov (Rožňava)	opatrovateľská služba
Obec Iľiašovce	Iľiašovce 231, 05311 Iľiašovce	opatrovateľská služba
Obec Iňačovce	Iňačovce 141, 07211 Iňačovce	opatrovateľská služba
Obec Ižkovce	Hlavná 56/56, 07672 Ižkovce	opatrovateľská služba
Obec Jablonov nad Turňou	Jablonov nad Turňou 73, 04943 Jablonov nad Turňou	opatrovateľská služba
Obec Jasov	Námestie sv. Floriána 259/1, 04423 Jasov	opatrovateľská služba
Obec Jenkovce	Jenkovce 210, 07252 Jenkovce	opatrovateľská služba
Obec Kalša	Kalša 128, 04418 Kalša	opatrovateľská služba
Obec Kováčová	Kováčová 28, 04942 Kováčová (Rožňava)	opatrovateľská služba
Obec Krišovská Liesková	Križany 145, 07901 Krišovská Liesková	opatrovateľská služba
Obec Kysak	Kysak 146, 04481 Kysak	opatrovateľská služba
Obec Lastomír	Lastomír 322, 07237 Lastomír	opatrovateľská služba
Obec Lastovce	Hlavná 306/42, 07614 Lastovce	opatrovateľská služba
Obec Malčice	Malčice 176, 07206 Malčice	opatrovateľská služba
Obec Malé Raškovce	Hlavná 57, 07217 Malé Raškovce	opatrovateľská služba
Obec Malý Horeš	Družstevná 233/33, 07652 Malý Horeš	opatrovateľská služba
Obec Margecany	Obchodná 128/7, 05501 Margecany	opatrovateľská služba
Obec Mokrance	Hlavná 38/42, 04501 Mokrance	opatrovateľská služba
Obec Nacina Ves	Nacina Ves 229, 07221 Nacina Ves	opatrovateľská služba
Obec Nálepko	Stredný Riadok 384/1, 05333 Nálepko	opatrovateľská služba
Obec Nižný Klátov	Hlavná 1/1, 04412 Nižný Klátov	opatrovateľská služba
Obec Oborín	Oborín 125, 07675 Oborín	opatrovateľská služba
Obec Odorín	Odorín 266, 05322 Odorín	opatrovateľská služba
Obec Oľšovany	Oľšovany 35, 04419 Oľšovany	opatrovateľská služba
Obec Pavlovce nad Uhom	Kostolné Námestie 17/1, 07214 Pavlovce nad Uhom	opatrovateľská služba

Obec Plešivec	Československej armády 1/1, 04911 Plešivec	opatrovateľská služba
Obec Poproč	Školská 632/2, 04424 Poproč (Košice - okolie)	opatrovateľská služba
Obec Rad	Hlavná ulica 95/10, 07637 Rad	opatrovateľská služba
Obec Rozhanovce	SNP 298, 04442 Rozhanovce	opatrovateľská služba
Obec Sady nad Torysou	Byster 189, 04441 Sady nad Torysou	opatrovateľská služba
Obec Sirník	Hlavná ulica 152/21, 07603 Sirník	opatrovateľská služba
Obec Skároš	Skároš 91, 04411 Skároš	opatrovateľská služba
Obec Slanské Nové Mesto	Slanské Nové Mesto 54, 04418 Slanské Nové Mesto	opatrovateľská služba
Obec Slatvina	Slatvina 63, 05361 Slatvina	opatrovateľská služba
Obec Slavkovce	Slavkovce 115, 07217 Slavkovce	opatrovateľská služba
Obec Slovinky	Slovinky 58, 05340 Slovinky	opatrovateľská služba
Obec Smižany	Námestie M. Pajdušáka 1341/50, 05311 Smižany	opatrovateľská služba
Obec Spišské Tomášovce	Kostolná 20/12, 05201 Spišské Tomášovce	opatrovateľská služba
Obec Streda nad Bodrogom	Hlavná 391/174, 07631 Streda nad Bodrogom	opatrovateľská služba
Obec Svätá Mária	Svätá Mária 29, 07635 Svätá Mária	opatrovateľská služba
Obec Šemša	Šemša 116, 04421 Šemša	opatrovateľská služba
Obec Trnava pri Laborci	Trnava pri Laborci 163, 07231 Trnava pri Laborci	opatrovateľská služba
Obec Tušice	Tušice 130, 07202 Tušice	opatrovateľská služba
Obec Tušická Nová Ves	Tušická Nová Ves 167, 07202 Tušická Nová Ves	opatrovateľská služba
Obec Valaliky	Poľná 165/8, 04413 Valaliky	opatrovateľská služba
Obec Veľká Ida	Gomboš 42, 04455 Veľká Ida	opatrovateľská služba
Obec Veľké Raškovce	Hlavná 112, 07675 Veľké Raškovce	opatrovateľská služba
Obec Vojany	Vojany 72, 07672 Vojany	opatrovateľská služba
Obec Vojčice	Ulica P. O. Hviezdoslava 408/1, 07622 Vojčice	opatrovateľská služba
Obec Voľa	Voľa 36, 07221 Voľa	opatrovateľská služba
Obec Vrbnica	Vrbnica 25, 07216 Vrbnica	opatrovateľská služba

Obec Vyšná Myšľa	Hlavná 60/39, 04415 Vyšná Myšľa	opatrovateľská služba
Obec Vyšný Medzev	Hrdinov SNP 191/152, 04425 Vyšný Medzev	opatrovateľská služba
Obec Zbudza	Zbudza 71, 07223 Zbudza	opatrovateľská služba
Obec Zemplínska Teplica	Okružná ulica 340/2, 07664 Zemplínska Teplica	opatrovateľská služba
Obec Zemplínske Hradište	Obecná ulica 392/11, 07601 Zemplínske Hradište	opatrovateľská služba
Obec Žbince	Žbince 34, 07216 Žbince	opatrovateľská služba
Obec Ždaňa	Jarmočná 118/4, 04411 Ždaňa	opatrovateľská služba
Obecný úrad Švedlár	Švedlár 87, 05334 Švedlár	opatrovateľská služba
OPATRÍME VÁS n.o.	Hviezdoslavova ulica 475/3, 97101 Prievidza	opatrovateľská služba
Opatrovateľské služby a poradenstvo ARELLA s.r.o.	SNP 273/29, 05301 Harichovce	opatrovateľská služba
OZ Hospic HARMÓNIA	Hlavná ulica 97/94, 07633 Slovenské Nové Mesto	opatrovateľská služba
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku Cirkevný zbor Rožňava	Kósu-Schoppera 144/25, 04801 Rožňava	opatrovateľská služba
Reformovaná kresťanská cirkev, farnosť Veľké Kapušany	Hlavná 1836/68, 07901 Veľké Kapušany	opatrovateľská služba
Senior plus n.o.	Rochovce 113, 04936 Rochovce	opatrovateľská služba
SENIORKA n.o.	Námestie SNP 35/48, 96001 Zvolen	opatrovateľská služba
Seniomed n.o.	Veľký Horeš 2/2, 07652 Veľký Horeš	opatrovateľská služba
SLNEČNÝ DOMOV občianske združenie	Rudňany 131, 05323 Rudňany	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž územný spolok Spišská Nová Ves	Námestie SNP 2258/2, 05201 Spišská Nová Ves	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice- mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice- mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice- mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice- mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice- mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	opatrovateľská služba

Slovenský Červený kríž, územný spolok Michalovce	Nám. osloboditeľov 1041/82, 07101 Michalovce	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Michalovce	Nám. osloboditeľov 1041/82, 07101 Michalovce	opatrovateľská služba
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	Pionierov 634/8, 04801 Rožňava	opatrovateľská služba
SocioCentrum	Kyjevská 1875/1, 04801 Rožňava	opatrovateľská služba
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	opatrovateľská služba
Tanius n.o.	Čsl. Armády 280/33, 05302 Spišský Hrhov	opatrovateľská služba
Teresa Benedicta	Námestie Jána Pavla II. 6073/7, 07101 Michalovce	opatrovateľská služba
Vinné	Vinné 508, 07231 Vinné	opatrovateľská služba
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	Tajovského 737/1, 04001 Košice-Staré Mesto	podpora samostatného bývania
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	Tajovského 737/1, 04001 Košice-Staré Mesto	podpora samostatného bývania
Oáza - nádej pre nový život, n. o.	Záhrada Bernátovce 779, 04017 Košice-Barca	podpora samostatného bývania
Všetci pre rodinu, n.o.	Hemerkova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	podpora samostatného bývania
Všetci pre rodinu, n.o.	Hemerkova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	podpora samostatného bývania
Všetci pre rodinu, n.o.	Hemerkova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	podpora samostatného bývania
Všetci pre rodinu, n.o.	Hemerkova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	podpora samostatného bývania
Všetci pre rodinu, n.o.	Hemerkova 1318/28, 04023 Košice-Sídlisko KVP	podpora samostatného bývania
Slovenský Červený kríž, územný spolok Michalovce	Nám. osloboditeľov 1041/82, 07101 Michalovce	požičiavanie pomôcok
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	požičiavanie pomôcok
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	požičiavanie pomôcok
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	požičiavanie pomôcok
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Sekulská 672/1, 84104 Bratislava-Karlova Ves	požičiavanie pomôcok
Arcidiecézna charita Košice	Bočná 417/2, 04001 Košice-Staré Mesto	prepravná služba
BUZGÓ registrovaný sociálny podnik, s.r.o. (skrátene BUZGÓ r.s.p., s.r.o.)	Krásnohorská Dlhá Lúka 165, 04945 Krásnohorská Dlhá Lúka	prepravná služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	prepravná služba

HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	prepravná služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	prepravná služba
HOMO HOMINI, n. o. slovenský názov ČLOVEK ČLOVEKU, n. o.	Karadžičova 4107/37, 81107 Bratislava-Staré Mesto	prepravná služba
Košická organizácia vozičkárov - Nezávislý život	Talinská 2386/1, 04012 Košice-Nad jazerom	prepravná služba
LaVieNa n.o.	Jaltská 771/7, 04022 Košice-Dargov.hrdinov	prepravná služba
MOBILITES n.o.	Staničná 1724/2, 07101 Michalovce	prepravná služba
Obec Iňačovce	Iňačovce 141, 07211 Iňačovce	prepravná služba
Obec Jablonov nad Turňou	Jablonov nad Turňou 73, 04943 Jablonov nad Turňou	prepravná služba
Obec Lemešany	Lemešany 186, 08203 Lemešany	prepravná služba
Obec Smižany	Námestie M. Pajdušáka 1341/50, 05311 Smižany	prepravná služba
Slovenská únia sluchovo postihnutých	Okružná 3567, 07101 Michalovce	prepravná služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-okolie	Komenského 41/19, 04001 Košice-Sever	prepravná služba
Slovenský Červený kríž, územný spolok Trebišov	M. R. Štefánika 2368/176, 07501 Trebišov	prepravná služba
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	Pionierov 634/8, 04801 Rožňava	prepravná služba
St. Martin n.o.	Ličartovce 114, 08203 Ličartovce	prepravná služba
Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice	Garbiarska 1082/4, 04001 Košice-Staré Mesto	prepravná služba
SVETIELKO POMOCI n.o.	Pražská 541/8, 04011 Košice-Západ	prepravná služba
ANIMA - Domov sociálnych služieb	Andreja Kmeťa 1362/2, 07101 Michalovce	služba včasnej intervencie
Centrum včasnej intervencie Košice, n. o.	Jarná 1163/3, 04001 Košice-Staré Mesto	služba včasnej intervencie
Centrum včasnej intervencie Prešov, n.o.,	Vodárenská 5985/3, 08001 Prešov	služba včasnej intervencie
DOMKO - Domov sociálnych služieb	Park mládeže 632/3, 04001 Košice-Sever	služba včasnej intervencie
JASANIMA - Domov sociálnych služieb	Špitálska 3759/7, 04801 Rožňava	služba včasnej intervencie
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Sekulská 672/1, 84104 Bratislava-Karlova Ves	sociálna rehabilitácia
Arcidiecézna charita Košice	Bočná 417/2, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované
CASSOVIA ACADEMICA	Alžbetina 666/28, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované

Deti slnka	Železničná 997/71, 05361 Spišské Vlachy	sociálne poradenstvo - špecializované
HUMANITÁR, n.o. - Centrum psychosociálnej a ošetrovateľskej starostlivosti	Škultétyho 3702/19, 08001 Prešov	sociálne poradenstvo - špecializované
MIESTO POD SLNKOM n.o.	Hlavná 37/68, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované
Rada pre poradenstvo v sociálnej práci	Záhradnícka 15767/70, 82108 Bratislava-Ružinov	sociálne poradenstvo - špecializované
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované
Slovenský Červený kríž, územný spolok Košice-mesto	Komenského 1096/19, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - špecializované
SocioCentrum	Kyjevská 1875/1, 04801 Rožňava	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spišská katolícka charita	Slovenská 1765/30, 05201 Spišská Nová Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	Ševčenkova 1175/21, 85101 Bratislava-Petržalka	sociálne poradenstvo - špecializované
SVETIELKO POMOCI n.o.	Pražská 541/8, 04011 Košice-Západ	sociálne poradenstvo - špecializované
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Sekulská 672/1, 84104 Bratislava-Karlova Ves	sociálne poradenstvo - špecializované
Zväz diabetikov Slovenska	Súťažná 1126/18, 82108 Bratislava-Ružinov	sociálne poradenstvo - špecializované
"Fórum pre pomoc starším" - národná sieť	Záhradnícka ulica 726/24, 97101 Prievidza	sociálne poradenstvo - základné
"Pomoc obetiam násilia"	Dostojevského rad 2543/1, 81109 Bratislava-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - základné
Človek medzi ľuďmi	Wuppertálska 1405/27, 04023 Košice-Sídliisko KVP	sociálne poradenstvo - základné
ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj	Tajovského 737/1, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - základné

GeriaCentrum Szilber n.o.	F. Rákócziho 435/22, 07701 Kráľovský Chlmec	sociálne poradenstvo - základné
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	Dominikánske námestie 3325/2A, 04001 Košice-Staré Mesto	sociálne poradenstvo - základné
Slovenské hemofilické združenie	Antolská 3360/11, 85107 Bratislava-Petržalka	sociálne poradenstvo - základné
Spoločne za zdravím, n.o.	Repejov 19, 06704 Repejov	sociálne poradenstvo - základné
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	Ševčenkova 1175/21, 85101 Bratislava-Petržalka	sociálne poradenstvo - základné
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Sekulská 672/1, 84104 Bratislava-Karlova Ves	sociálne poradenstvo - základné
Združenie na podporu rodiny a rodovej rovnosti, o.z.	Rusovská cesta 3910/36, 85101 Bratislava-Petržalka	sociálne poradenstvo - základné
Zväz diabetikov Slovenska	Súťažná 1126/18, 82108 Bratislava-Ružinov	sociálne poradenstvo - základné
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Sekulská 672/1, 84104 Bratislava-Karlova Ves	sprievodcovská služba a predčitateľská služba
ANIMA, n.o.	Švábska 241/2, 08005 Prešov	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Assolato - Nový Začiatok o.z.	Jasná 1249/26, 04801 Rožňava	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Maják nádeje	Kováčska 292/48, 04001 Košice-Staré Mesto	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Maják nádeje	Kováčska 292/48, 04001 Košice-Staré Mesto	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Maják nádeje	Kováčska 292/48, 04001 Košice-Staré Mesto	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Maják nádeje	Kováčska 292/48, 04001 Košice-Staré Mesto	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Maják nádeje	Kováčska 292/48, 04001 Košice-Staré Mesto	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mesto Krompachy	Námestie Slobody 115/1, 05342 Krompachy	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mesto Rožňava	Šafárikova 499/29, 04801 Rožňava	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mesto Spišská Nová Ves	Radničné námestie 1843/7, 05201 Spišská Nová Ves	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mestská časť Košice - Džungľa	Člnková 2491/27, 04001 Košice-Džungľa	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mestská časť Košice - Džungľa	Člnková 2491/27, 04001 Košice-Džungľa	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mestská časť Košice - Džungľa	Člnková 2491/27, 04001 Košice-Džungľa	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Mestská časť Košice - Džungľa	Člnková 2491/27, 04001 Košice-Džungľa	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Obec Boliarov	Boliarov 25, 04447 Boliarov	terénna sociálna služba krízovej intervencie

Obec Slavkovce	Slavkovce 115, 07217 Slavkovce	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Obec Trhovište	Trhovište 121, 07204 Trhovište	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Pomocník-Spišské Podhradie	Bielidla 904/18, 05304 Spišské Podhradie	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Pre človeka	Kuzmányho 2093/31, 05801 Poprad	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Slovenský Červený kríž-Územný spolok Rožňava	Pionierov 634/8, 04801 Rožňava	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Spoločne za zdravím, n.o.	Repejov 19, 06704 Repejov	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Združenie PRE LEPŠÍ ŽIVOT	Rankovce 21, 04445 Rankovce	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Krajské centrum nepočujúcich Slovenska Košice	Kováčska 294/65, 04001 Košice-Staré Mesto	tlmočnická služba

